Tas-1150 (1)

Haidé

I - Segona entrevista. Presentació personatges i paisatge

II. Evocació de la coneixença. Presentació passat ell.

III Noves entrevistes de la parella.

IV Ella a casa seva. Els joves. El pretendent.

V. A Barcelona. Les vides divergeixen.

VI. Creix la tensió passional.

VII. El ball. La nit decisiva.

VIII. Intervenció del jove.

IX. Ruptura. Gelosia i dolor.

X. Sublimació del dolor. ("No dreix l'amor de pensaments i abrenció")

Personatges.

Haidé, del seu veritable nom Francina Valldaura. 18 anys filla de Bernat Valldaura, 52 anys. ~~[illegible]~~ i de Carme ~~[illegible]~~, 43 anys. Un germà - Josep Mª, de 20 anys. Un altre, Jordi, de 17 anys. estudiants tots dos.

Pere Falgars, 50 anys, escriptor benestant, que té una certa anomenada i un prestigi extès. Casat amb Montserrat ~~[illegible]~~, 45 anys - Té dues filles - Nuri, 19 anys i Mercè, 17 anys i un fill de 16 anys, Juli.

Claudi Llorenç, pintor, amic de Falgars, de 55 anys.

Dalmau Queralt, poeta. 28 anys, secretari de Falgars.

Carles Llopart, pretendent de Francina. 22 anys, estudiant.

Damià Rovira, un altre xicol. 25 ays

Madrona Barqués, 19 anys, amiga de Francina

Tar. 1150(2)

Teatro Club Diagonal

SESIONES:

FERNANDEZ CASTANYER

TERCERA TANDA DE ABONO A CUATRO FUNCIONES

PRIMERA FUNCIÓN

JUEVES, DIA 3 DE ABRIL DE 1952, A LAS 10'30 DE LA NOCHE EN PUNTO

ESTRENO de la comedia en tres actos, original

de RAFAEL TASIS MARCA

Gulliver i els Gegants

Interpretada por la "COMPAÑÍA CATALANA BARCINO"

integrada por prestigiosos artistas

Primera actriz: ROSARIO COSCOLLA

Para invitaciones en el local social:

"CLUB DIAGONAL"

ARIBAU, 214 Y 216

TELÉFONO 27-25-36

Y VILADOMAT, 74

TELÉFONO 23-21-18

La próxima sesión tendrá efecto el día **17 DE ABRIL**

con el estreno de la comedia cómica en tres actos

de **LUIS COCUARD**

y **ARMANDO MATIAS GUIU**

L'amor entra per la finestra

GULLIVER I ELS GEGANTS

DE RAFAEL TASIS MARCO

REPARTO

Carolina Durán . . .	*Rosario Coscolla*
Eulalia Vilá	*Montserrat Diéguez*
Mercè Roura	*Josefina Tapias*
Madrona Julivert . . .	*Visita López*
Laura Puig	*Elisenda Ribas*
Catarina	*Elena Alfonso*
Pere Julivert . . .	*Manuel Carilla*
Claudi Roca	*Juan Estivill*
Baldiri Cebrià . . .	*Rosendo Tarrida*
Josep Llopart	*José Permanyer*
Tomàs Garriga . . .	*Jaime Pons*
Andreu Batllevell . . .	*Miguel Graneri*
Damià Fornells . . .	*Luis Teixidor*
Lleó Cardona	*Ricardo Fusté*
Pau Daurella	*José Diéguez*
Joan Solduga	*José Marco*

Dirección: RAFAEL TASIS MARCA

SESIONES

FERNANDEZ CASTANYER

IMPRESOS

EN EL

"CLUB DIAGONAL"

ARIBAU, 214

BARCELONA

Sr. .....

.....

.....

Tip. Ribó - Pl. Ibiza, 9 - Tel. 27 42 99

Tas - 1150 (3)

Caracteritzar més pel diàleg.

Baldiri - fer-le més eixut i agre.

Garriga - més suficient, subratllar la cara pugna amb

Cardone - indicar el caracter rancuniós, dissimulat d'aquest (envejós glòria popular Garriga)

Fornells - amargat. però il·lusionat en el seu art.

Roca - xafarder ~~[illegible]~~ per inconsciència.

Merce - un cert aspecte arcaveta (?)

Arisa - id. id.

modificar diàleg

Merce - (acte III) va a avisar Pere perquè està gelosa Andreu i vol que Cardin tingui amb ~

~~Ha vingut perquè elle m'ho, la demanat~~ ..

l'he rapportat tambe perquè, mentre Caroline s'entretenant

visité un altre home ~~altres homes~~, jo fui esperar de recuperar el

meu ... ~~A~~

Cuerre deuen nova

Tas. 1150(4)

TEATRE CLUB DIAGONAL

ARIBAU, 214 i 216

(Xamfrà Diagonal-Moià)

SESSIONS FERNANDEZ - CASTANYER

ESTRENA

i única representació de

GULLIVER I ELS GEGANTS

Comèdia en tres actes

de

RAFAEL TASIS

DIJOUS 3 D'ABRIL

a dos quarts d'onze en punt de la nit

BARCELONA

1952

Gulliver i els Gegants

Quan el Gulliver de Jonathan Swift anava el país dels gegants, els trobava els mateixos defectes que als simples humans, engrandits encara per llur alçària i per la penetració dels seus ulls d'ésser normal.

L'autor de "*Gulliver i els Gegants*" ha volgut il·lustrar amb una faula moderna aquesta vella idea moral, i ha triat per a introduir-hi el seu nou Gulliver una contrada de gegants que són periodistes, actors i literats - professions totes elles que respecta i admira - com podrien ésser metges, polítics o artistes, banquers o capitans d'indústria. Vol dir això que, per bé que els ninots que presenta en la seva comèdia tinguin certes volgudes caracteritzacions humanes - àdhuc, si hi ha reeixit, un gruix dramàtic, - no passen gaire d'ésser estilitzacions intel·lectuals, exageracions pròpies per a donar més relleu a la moralitat cercada.

L'autor vol afegir, també, com fan els productors de cinema, que tota semblança amb éssers, entitats o situacions reals, passats, presents o futurs, no serà altra cosa que una simple coïncidència. Si hom ho prefereix, serà només una nova demostració de la insuportable tendència dels mortals a vestir els déus a llur pròpia imatge i a fer que totes les accions de la vida s'identifiquin amb llurs somnis personals. Per dir-ho d'una altra manera, a confirmar allò que ja escrivia Oscar Wilde: que és l'espectador, i no la vida, qui realment s'emmiralla en la ficció.

REPARTIMENT

CAROLINA . . .	*Roser Coscolla*
EULALIA	*Montserrat Dièguez*
MERCE	*Josefina Tàpies*
MADRONA . . .	*Visita Lòpez*
CATERINA . . .	*Elena Alfonso*
LAURA	*Elisenda Ribas*
PERE JULIVERT . .	*Manuel Carilla*
JOSEP LLOPART . .	*Joan Permanyer*
TOMAS GARRIGA . .	*Jaume Pons*
LLEO CARDONA . .	*Ricard Fuster*
DAMIA FORMENT . .	*Lluís Teixidor*
BALDIRI CEBRIA . .	*Rossend Tarrida*
ANDREU BATLLEVELL .	*Miquel Graneri*
CLAUDI ROCA . .	*Joan Estivill*
PAU DAURELLA . .	*Josep Marco*
JOAN SOLDUGA . .	*Josep Dièguez*

Direcció escènica de l'autor.
Decorats: Germans Salvador.

Per a invitacions:
CLUB DIAGONAL
Aribau, 214-216
Tel. 27-25-36
i a Viladomat, 74
Tel. 23-21-18

Vol I

Tars - 1150(5)

La ciudad aragonesa predilecta del rey Pedro IV. por Ricardo del Arco.

El tercer casamiento de Pedro el ceremonioso

por Francisco Martínez y Martínez

Los Fueros de Valencia - por Santiago Cebrián Ibor

Vol II

Itinerari de l'infant En Joan. Fill del rei En Pere III - 1350-1387

per Daniel Sirvent i Clapés

Arxiu d'Història de la Corona d'Aragó

S. Operador: Réné COLAS - Ayudantes: André DUMAITRE, Robert TAVERNE.- Ayudante del director: Edouard LEPAGE. Script-girl: Suzanne BON.- Jefe de guardarropia: René DECRAIS.- Jefe maquillador: Georges KLEIN. Los trajes han sido dibujados por B. BILINSKY y ejecutados por la casa L. GRANIER/ Maquillaje y armonia de los colores por MAX FACTOR HOLLYWOOD.

T. La partitura musical està editada por las Ediciones SALEBERT. El film ha sido realizado en los Estudios PARIS STUDIO CINEMA, de BILLANOURT, con WESTERN ELECTRIC WIDE RANGE.
Ingeniero de sonido: Ch/ GUIRLINGER
Revelado y tiraje: L.T.C. Laboratorio de Saint-Cloud
A. HERTZ - Director de Produccion

Tas - 1150(6)

L'autor prega al jurat encarregat d'examinar els originals presentats per al Premi "Rubió i Lluch" que vulguin excusar la deficiència de la present còpia mecanografiada, les errades que s'hi poden haver introduït, i que una revisió meticulosa - impossible per manca de temps - hauria hagut d'eliminar, i la varietat de papers i colors, testimoni de les vicissituds que ha passat aquest treball.

També demana excuses per no haver pogut revisar totes les citacions literals que s'hi fan de la "Crònica de Pere III", posant-les d'acord amb la lliçó establerta per Amadeu Pagès i R. d'Alós-Moner en la seva recent edició - publicada després d'haver estat escrit el llibre. En aquest manquen també els índexs onomàstics i els Itineraris que l'autor es proposa d'afegir a l'obra per a completar-la, i que li ha estat impossible d'enllestir a temps.

Barcelona, 28 de Febrer 1949.

Fon - 1153 (7)

Dos discursos

Pau Claris i el bisbe d'Urgell

Tom. 1150 (8)

Pau Claris - pertanyent a una família noble de jurisconsults, originària de Berga, nat a Barcelona. devers cap d'any del 1586 (batejat a Sant Just i Pastor el 9 de gener - pares Joan i Peronella). doctorat en ambdos drets, el rei en Felip IV havia estat nomenat, quan no tenia sinó vint-i-tres anys. (1612) canonge de la Seu d'Urgell. Aviat hi va ocupar un lloc eminent, i hi fou investit sempre amb els càrrecs més greus i transcendentals que la corporació podia conferir-li. Com a representant del Capítol, havia assistit a les Corts del 1626 i al Concili provincial de Tarragona del 1630. Quan, el 1632, el rei volgué imposar un tribut abusiu al Braç eclesiàstic, encara havia estat Pau Claris el representant designat pel Capítol, amb plens poders, per a oposar-se, en nom del Braç, a la pretensió del monarca. L'any 1637, representava un cop més el Capítol d'Urgell en un altre Concili Provincial de Tarragona. En fi, el 22 de juliol de l'any següent, havia estat elegit diputat del Braç eclesiàstic, i en conseqüència, president de la Generalitat de Catalunya. (tenia 51 anys i 55 quan morí el 27 febrer 1641, un mes i un dia després de la Batalla de Montjuïc, a Barcelona)

(Hist. de Cat. - F. Soldevila vol II pàgs

Fl 3ª 4, 5, 6 de novembre 1640 van celebrar la festa del Corpus (no havia estat feta pels aldarulls) - El dimarts 5 varen voltar els consellers els carrers, el dimecres als oficis, celebrà de pontifical el bisbe de B. fill Marcilla, alabores Vicari de Catalunya, predicant el bisbe de Vabona - El dia tarda hi hagué la processó, a la qual assistiren els quatre bisbes (B Pdl. Girona; Vic) i els diputats. predicà el P. Claret. L'endemà celebrà el bisbe de Barna pregon Parrer i predicà F. Pere de Cuenca - El tercer dia 8 celebrà la festa de la Seva i oficià el Sr R. de Sentmenat i predicà el P. M. Frai Gaspar Sala, Rabat, fundador "La predicació Catòlica" cat. de Teol. de la Universitat de B). i a la tarda hi hagué la processó de la Octava del Corpus.

Junta de Braços del 10/9/40.

Cridats per a ajuntar Braços: Ara ojats tots hom generalment que notificam i fem a saber de part dels molts Ills. Srs. Diputats del General del principat de Catalunya en Barcelona residents e per deliberació en llur consistori: lo dia present, davall scrit, amb intervenció de

Sr. Oidors de comptes fete, que totas les persones dels tres staments, ço es, Eclesiàstic. Militar i Reial, que de present es troban en la present ciutat de Barcelona, sien en la punt i hora present en la Casa de la Deputació, per a aconseller a sas senyories, lo que deuen i poden fer acerca del quels serà proposat, e perquè las ditas cosas vingan a noticia de tots, manen ses senyories ser fete i publicada la present pública crida per los llocs acostumats de la present ciutat. Dada en Barcelona als XXVIII de agost de MDCXXXX. Lo can. Pau Claris -

Els delegats i agents de la Gen. a Madrid foren detingut com a represàlia per haverse apoderat la Gen. de les armes que li havia a les Dracanes.

Las cargas que su Magestad hace al Principado de Cataluña:

1. Haver invadido las Reales Banderas de S. M.
2. Haver sacado al Deputado y demás presos de las cárceles
3. Haver quemado a Montredon sin confesion.
4. Haver muerto al Doctor Berart.
5. Haver muerto al virrey
6. Haver perseguido todos los ministros reales y no haver hombre que por parte del Rey ose mostrar la cara.
7. Tener impedida la justicia que no se puede hacer nada.
8. Fortificarse sin licencia, ni saber contra quien, sino que sea contra su rey.

(Acta de la reunió dels deputats (1.er set. 1940. - Dissabte).

Per acord de la Junta de Braços (sessió del 26/9/40) hom demana a tots des Bisbes, Abats, Síndics d'Universitat, Capitols, Barons i cavallers i a tots los demés que entren en esta congregació general de que seran facils a la Provincia i no s'apartaran ni s'dividiran del que los serà ordenat i disposat per los molt Ilts. Sres Deputats — i qui contravindrà aquest jurament del qual haje de costar ad scriptura, ~~[illegible]~~ s'ia tingut per traidor a la patria. . .

L'endemà es prestà el juramento en aquesta forma.

Jo . . . juro a Deu i als quatre sanets evangelis per mi corporalment tocats, de que tendré la unió y conformitat ab les demés persones y Universitats del present Prin-

cipat de Catalunya i comtats de Rosselló i Cerdenya, que ha aparegut als Braços generals és necessaria per la defensa natural que se està preparant, i conservació de ses constitucions privilegis i llibertats. i sarà fael i leal a la Provincia i no ni apartarà ni dividirà del que per los molt Ilts. Srs. Deputats o altres persones que de ses Senyories ~~[illegible]~~ tindran poder sei ordenat, en les cosas deliberades per los Braços, fins haver obtingut de la magestat, (que Deu guarde) la satisfacio dels mals passats i lo remei i reparo dels que us amenaçen i seguretat per a gosar de la justicia, tranquilitat i pau tan desitjada. — Aquest jurament prestan tots los singulars d'aquella parte en nom propi i los sindics i procuradors en nom de son principes.

El primer a jurar fou el Deputat Eclesiàstic Pau Claris.

(Dijous, 27/9/40.

Dimecres 20/2/1641. Car malalt Pau Claris d'un atac al fetge. — morí el 27/2/1641.

Occident, eclipse, obscuretat, funeral, aurora, claredat, belleza, gloriosa. Al sol, lluna, y estela, radiant, de la esfera, del epicicle, del firmament de Cathalunya. — Panegírica alabança, en lo ultim vale. als manes Vencedors del molt Ilustre Doctor Pau Claris, meritissim Canonge de la Cathedral de Urgell, Deputat, y President general del Cathalà Consistori, y gloriosament aclamat, llibertador, Tutelar y Pare de la Patria. Observada per lo Doctor Francisco Fontanella, barcelonés, y dedicada a la Paterna Protectió del Doctor Joan Pere Fontanella, Ciutadà honrat, y Conceller en Cap, de la sempre fel, y sempre victoriosa Barcelona.

Barcelona, en casa de Gabriel Nogués, en lo carrer de Sant Domingo, any 1641 (a la llicencia, el Doctor Pau Comelles declara que no sols no té re contra la Santa Fe Cat. ni els bons costums ~~sino que~~ "ans hi és molt acomodada per a esforçar los animos varonils dels Cathalans en defensa de la Patria". (17/8/1641.

9
17
9
15
12
11
16
14
12
10
13
33

171
3

175

Tas-1150(9)

Quevedo y Villegas. La Rebelión de Cataluña ni es por el güevo ni es por el fuero

6. Bib. de Autores Españoles - XXIII

Proclamación católica a la majestad Católica de Felipe IV el Grande Bore. 1640.

Bofarull - H. C. Vol VIII.

Rovira i Virgili Charles Vassal-Reig

Richelieu et la Catalogne

"Pays Clairs" Memorial histórico Español - V. XXII. Vich

Els soldats estrangers, restats disponible per la capitulació de Salses (6/11/40), són nomenats "les Nacions". Hi hem castellans, napolitans, moderneses, valons, irlandeses, més de 17000 homes de peu i 4000 cavallers. Reben l'ordre de passar els quarters d'hivern a Catalunya. (el treballs ja està enllestat).

Assassinat de Dos Autors: al Fluvià a Palau-Sordera

Incidents de Sarrià, de Sarderola, de la Sagrera, de Gracia i del Vallespir, amb els Tercios.

Sant Vicens de Horta, Rubí, castell Vidal, malgrat Tordera Palafolls, Polinyà, Sarrià, fan l'etat dels pobles de la región del sud de Catalunya, tots pillats, saquejats i cremats incendiats.

El 21 de febrer el consell d'Urgell s'ha va a protestar del virrei. Refús total.

el 18 de maig són detinguts Francesc Tamarit, així com els consellers barcelonins Francesc Joan Vilapís i Leonard Serra, i tancats a la presó. El lugarteniente Miguel Joan de Monterrubio qui els detè. Pau Claris s'allotja cal Boters

el 20/3 la Generalitat decideix enviar 9 ambaixadors, a Madrid per demanar socorros. pero Tamarit, Amat. de la Sen. a Madrid. el P. Bernardí Manlleu

Els arti catalans. (Balbases, de Nochera i Los Velez) indignen al rei i aquest felicita tota Colonia. Aquesta nova encén els barcelonins.

Pobs aclaradores Francesc de Vilaplana s'en va a França - Condé i Du Plessis afirmen que fins a juny 1640 no hi hagué cap tracte amb Catalunya.

La protesta de tota Colonia a Tarrasa, saquejada per Leonardo Moles i els seus homes. Monzón hi va i mata d'un tret de pistola un dels protestadors. El motí es reactiva i d'uns homes morts cremats.

Ramon Calders i encarrega de calmar la vila. Hi ha un tumult. fora vila a cuspar tota Colonia i hi moren 120 cases i 30 masos dels voltats

l'assalt de Rubinaus i l'incendi de l'església 2/5/40.

Claris - de bona talla, el cabell crinat, els ulls molt vius i expressius, la pell olivàcia - arcipreste d'Agramunt des del 1625 - després canonge d'Urgell.

Visitats pagesos i pacífics, excitadors als cops adversos. Assenyalen contra el clero bisbe i incident de Pons - contra el virrei Santa Colonia de Farners i Vallmoll

A Lleida el bisbe es Pau Dasque / fill d'un carnisser, l'home de Olivares, que ha fet bisbe. - Divisa de Claris "Un per tots, tots per ell". Escriví diferents B. El i nous Diferents

fueron de panfletos i libelos.

Clavius ha envellit : cabells grisos. bigoti. i barba també, aquesta puntiaguda. Ulls més rodats dent d'un nas aguilenc. Veu imperiosa en xic retret i expressió molt impressionadora. Presència imponent. Dins abord greu i fosc, pausat expositor i explicador. Veu moderadament, fàcil.

El municipi continua vaguejant en l'elecció de Diputats de Corts. Intenta de reformar les coses.

Nous explicacions que els Bisbes van per enlairar-se. Sant Pere Pescador i Montblanc són rebutjats i cremats. El bisbe de Urgell economica. Jordi Bosc refusa que el fan matar. — Alegant gemec dels pagesos, que estàgien amb les Nacions. A Barcelona hi entren el 22 de març 3000 regulars i alliberen dos presos. Tancat no vol sortir, tiroteig, lleganlet. El Virrei ha d'anar-se'n a Tarragona amb l'ordre de l'Audiència. — Segueixen a Reus i ell retallats. Les explicacions i crims dels terços. Clavius per fer informacions detallades.

El 21 i 23 de març, nous enfrontaments als rambles i al port : el 3 de juny i a la rambla, un regadors amb de Lleida i d'empaitats, hi ha un altercat. El mercat de la plaça a la Rambla, al dent del Carme. — Carrers el 26

El matei dia es Corpus el virrei hostal al Diputació en lletres del rei, mai vist. Arriba el cors de Reposi que anuncia que els delegats de la Generalitat han cantat a Sencelles i van cap a Manresa i Pozuns on han obtingut principi d'ordre. (Albi, de Vilafranca i Ramon de Guimerà. podem 31 març, de la Generalitat, per demanar ajut del rei de Francia) — A mig ofici de Corpus (el bisbe de B. ofician amb mitra) un agutzil de Manresa ha cridat reconciliar-se a dos regadors un Lleida de Vilch i d'Urgell) Catalunya i d'ha fugit cantat dent Cte Garcia del mar.

Motí. Visca la terra. mengeu tristos! Van al dent Palau Virrei. Han mort dent del Palau. Cremen els mobles de Gabriel Berard (cons. reial) i els de Guardiola, "entre del Racional". de Gabriel de Montagut i als plans de l'Agut.

El bisbe de Barcelona és salvat el d'Urgell dels altres dos regadors. en l'anat del Mariscal, on el monta dalt Cotxe, i ha refugiat. "A les dos, un cavall cambia per dos que el virrei ha estat tirat mort a la Rambla

El 8 i el 9 repica el motí. — Desencadenat cremen tropes i el 13 ja és entrats del cens. El cognat Diaz de Calderon, a la Rambla, dos del 9, comença a organitzar Tropa. — Clavius ha trobat al palau del virrei tot de documents secrets que indiquen la voluntat de repetir repressions. Els excessos de Reposi ha exposat

Es mort virrei el dues Cardona. — Però a Reposi mort el dues. Hi han anat per calmar els excessos, i Tamarit l'ambaixador — El 22 publicat el dues mort — Tamarit i en torna a Barcelona.

Tractats amb Flandes — Garantia del tractat sentament, un dels delfins catalans. Jornada dels Brayes del 10 de setembre, memorial de greuges.

La guerra amb Anglaterra. Los Velez i mort virrei de Catalunya

Duran, el bisbe d'Urgell, assistit de vega d'Illa, pintat el bisbe d'Urgell

Duran i Perez (el bisbe de Reposi) s'alcen d'amb els Brayos

Tab - 1150 (16)

Il signor governatore

Clavé
(1873)

Tar. 1150 (17)

Josep Anselm Clavé, nat a Barcelona (carrer Ample) el 21/4/1824
mort a Barcelona (c Xuclà) el 25/2/1874.

Fill de familia benestant (pare majatzeminte de fustes.) Arriénat, traqué de deixar els estudis i es collocà d'aprenent de tornar. Va perdre un ull en el treball. Arrestia d'infants als assaigs de la banda militar de Drassanes i ensenyava als altres infants el que els mòsics assajaven.

L'any 1843, com a membre del partit republicà, prengué part activa a les diades de la Junta Central (Barc. fou bombardejada per Espartero) Pres dos anys, com a conseqüència, a la Ciutadella. Tingué la idea de crear les societats corals. — Al com. del 1845 uns obrers amics li oferiren la direcció de "La Aurora", i ell organitzà una estudiantina després "La Fraternidad" que en 1850 es deveria la Enterpe. Aquesta per primera vegada cantà — public el 14 d'agost del 1850 al carrer de Sant Miquel, de la Barceloneta i pel molt d'èxit organitzà un ball particular corejat a "La Ninfa" fins al pitial del 1857 on s'inaugura l'Enterpe.

Epoca bona de Clavé = 1857 – 1864. (els 4.5.6 juny 1864 festivals als Campos Elisios, 2090 cornetes i una orquesta de 300 músics)

La ~~republica~~ revolució del 68 apartà als obrers de l'òbra de Clavé (el festival de 1872 fou un fracàs). Clavé era republicà federal i presidí la Dip. prov. de Barcelona amb el regent del rei Amadeu i d'ocuparse el carrer que en proclamà la republica del (11 febrer) 1873 i evità la proclamació del cantà català. Fou poc temps governador de Castellà (terrig 49 anys) i després elegit diputat. Les conditions i pensà a Tarragona com a delegat del govern. Molts disgusts

fins a cop d'estat de Paria (3/1/7 V); torna a Barcelona. malalt
i el 28/2 hi maria (no havia cultat de cera) ~~[illegible]~~ gairebé en misèria.

Havia emit sarsuelas castellanas per a l'Odeon i una de bilingüe
"L'Aplec del Remei" estrenada el 1858 al Liceu.

Obres (títols significatives esperit época)

Horas de solaz. contradanze

El templo de Terpsícore.

La feste de Flora.

A las Bellas

Una zamba en Alfarache

¡Juy, que jalea!

La floresta - vals

¡Carreta de España! jota a duo y coro

Una orgia, brindis

La queixa de l'amor

Lo pom de flors. - pastorella catalana

Cap al tard - - ¡Ay, que risa! americana

L'emprunt

Lo somni d'una verge

La violeta - redonva catalana

Una fantada

Goigs i plangs (sonata a veus sols i danses obres)

La marsellesa - arrojada al català

La guanabana - americana

La nit de Pascua

Los nets dels Almogàvars rigodón belico militar

Gloria a España

La verema

La maquinista - polka cocada

La Revolución gran coro

Pel puny le falç al puny.

De bon matí - alborada

Al "Metrónomo", Clavé escrivia.

"Inutilizado para el trabajo, al que libraba mi sustento, pube de abandonar forzosamente las tablas y ante la vaga perspectiva de un porvenir incierto, me propuse consagrar mi vida entera a conseguir en lo posible el mejoramiento de la aflictiva condición moral y material en que yacía la desvalida clase, en cuyo seno acababa de transcurrir los mas floridos días de mi adolescencia. Tuve entonces una inspiración feliz y fiando en mis escasas fuerzas el logro de mi atrevido propósito no tardé en aventurarme en el espinoso erial que a mis ojos se extendía, falto por completo de apoyo y de recursos, pero guardando en el corazón un tesoro inagotable de puros sentimientos y risueñas esperanzas".

Només havia estudiat dos mesos de solfeig, flauta i violé.

havia estat (entre 1850 i 1868) pres a la torre de la Ciutadella confinat a les Balears i expatriat a Lió.

De "La Vereme". Castelar digué que la seva música era digna dels versos de Virgili

Fon. 1150 (12)

Mort d'un guerrer

—

Ramon Berenguer III

el gran

(1131)

Tas. 1150 (17)

plan estratégic de R. B. III. segons A de Bofarull

(pag. 409 vol II)

1er expedició Balears (neutralitzar pirateria de Mallorca)

2on " València (" ajut als moros camp Tarragona)

3r. conquesta Tortosa i Lleida (dubtosa) i no realitzada encara

4r. pacificació camp Tarragona (catalunya Nova)

(hi havia 16 Olegues, que donà en feu la ciutat de Tarragona a un capitá normand anomenat Robert de Culeció i el nomen principal de Tarragona)

dit Agüeló i sobrenomenat Bordet.

~~Comte~~ Berenguer de Castellet, vegueur de Barcelona, es revolt comte el comte. Aguet l'agafa i el venge i després li dona altres dots en compensació dels perdots.

Pons Hue d'Empúries - despres d'esser nomenat 1125 llochtent de les tems de R. B. pels cens excus ~~[illegible]~~ ha de resignar-se a ésser forat sota la dominació total de R. B.

Dieta dels vassalls de R. B. l'any 1125

Entrada a catalunya dels Templers. Els donà el castell de Granyera de Cervera.

Testament - manuscrits. Olegues, Ramon bisbe de Vich, Sinesie germanitat, Guillem R. Dapifer, Berenguer de Queralt. Galcerán de Pinós, Guillem de Cardona, R. Bernat de Guardia; Guillem Gaufred de Cervera Ramon de Barcia i Ramon Renau.

Tas. 1150 (20)

Gesta comitum Barcinonensium

XV Aprés del davant dit Ramon Berenguer, comte de Barcelona, hac lo comtat de Barcelona Ramon Berenguer son fill: lo qual fo molt bo d'armes, benigne, dolç e piadós, alegre e prous, bel en son cors e en tots sos membres; lo qual fou apellat Cap d'Estopes per gran cap que avia e de molts cabells. A aquest donà son pare per muller, filla d'En Robert Guiscart, duch de Poyla e de Messina, de la qual hac un fill qui hac nom Ramon Berenguer. En Berenguer Ramon, frare major del davant dit Ramon Berenguer Cap d'estopes, tench e per menyspreat de son pare que hac l'altre germà tant prous heretat e no ell. Una sahó aguaytà-l a la Perxa de l'Estor, que és entre Gerona et Sant Celoni, e occis lo, molt jove que era. De la ~~qual~~ mort fo gran dol e gran despeyament en tota la terra per la gran bonea que en ell era. Açó fo fet anno Christi MLXXXII.

XVI

Aprés de la mort d'En Ramon Berenguer Cap d'estopes, En Ramon Berenguer se volch emparar del comtat de Barcelona e que fos comte, mas tots los barons e'ls nobles de Catalunya no pogren soferir que aytal hom regnàs sobre ells e anassen en Oltramar e morí aquí pelegrí e mut que fo.

E tots los barons e'ls rich homens e tots los altres nobles de Catalunya elegiren a comte de Barcelona Ramon Berenguer, fill del davant dit comte, lo qual fo hom dolç, larch e bon d'armes, e hac muyler na Dolça, filla del comte de Prohença, ab la qual ach los comtats de Prohença e de Nullan; los davant dits comtats de Beroldó e de Cerdanya ordenà que fossen del comtat de Barcelona. E donà sa filla na Dolça a muyler a n'Ansfós, emperador de Tolèdol, de la qual fo nat un infant molt bo e molt noble. Aquest comte hac gran navili e gran companya de barons e de richs homens e d'altres molts e de pisans; e assetjà la ciutat de Mayorcha e pres-la e destroní la terra. E ~~aq~~ per estes hac moltes batayles ab sarrahins e moltes mercles, e de tots hac victòria e

tot ch'los molts castells forts e hac trents d'ells axi com dels reys de Valencia e de Tortosa e de Lleyda. E aquest Berenguer hac dos fills: Ramon Berenguer e Berenguer Ramon, los quals institui, aprés si, hereus, Ramon Berenguer el comtat de Barcelona e de Cerdanya e de Beraldú, e'n Berenguer Ramon el comtat de Prohença. En Ramon Berenguer, comte davant dit, viu que son temps s'acostava de morir, feu-se hespitaler de la cara del espital de Jherusalem a Barcelona. E morí aqui gloriosament anno Domini MCXXXI; e aportaren-lo al monestir de Ripoll on fo sebollit honradament.

Tan - 2150 (21)

L'aprenent d'historiador

Pere Joan Comes

(escrit entre 1578-1584)

Tas - 1150 (22)

"Libre d'algunes coses asaonyalades"
succehides en Barcelona y en altres parts. Format per P. J. C. en 1583.

Pere Joan Comes - nat a Barcelona 1561-1582
canonge de la col·legiata de Santa Anna, y vicari general en la part interior a dita església. - mort el 1621.

Als setze anys (1578) entrà al servei de la ciutat, en qualitat de jove escrivent, sota les ordres de mossèn Francesch Vilar, secretari del Racional. ~~Era~~ menjava i dormia a casa del seu patró. Més tard es doctorà (26 anys després) en Lleis i ~~fou~~ el 6 de desembre del 1621, després d'haver complert diferents altres. (cinc anys manuscrits).

"Pere Comes tenia el punt a la història. D'amagat del seu amo treia duplicats de les còpies dels documents que tenia a l'abast, tancats en l'armari dels arxius. Durant dos anys i mig treguè així còpia de tot el que li semblà i pogué. Caigué malalt i hagué de deixar el servei a mossèn Vilar. (1581) Un cop restablert, es col·locà als despatxos de mossèn Granvis, secretari del consell. El 1584 tingué la idea de recollir els seus extrets, i dividits a cura d'un enquadernador "perque no fossen mal llibrets", perquè fos un llibre ans el quaderno. Però "persones celoses del be y honra de la pruna ciutat" ho denunciaren al consell de Cent, i aquest fou detenir Pere Joan Comes pel clavari Simó Fivaller. El primer conseller li preguntà on era el quaderno i ell digué que a Tortosa. El van fer tancar a la presó episcopal i uns records foren trobats en el cos del delicte a casa d'un veïnat, la ~~vidua~~ madrina Maria Angela Terrer, filla del mestre d'aixa. Altres declaracions, el van tenir tancat uns dies a la presó. En fou extret per comparèixer davant del clavari ~~i de~~ mestre Rafael Nasarvell, doctor en lleis dels drets. Com que era menor, el va assistir un curador, Joan Vidal. En l'interrogatori que copià, el 15/2/1584, Comes va confessar-ho tot; va declarar "haver obrat a instigació de ningú", sinó de "per son plaer; sin fundar que no sabia que fos un crim transcrivure les actes publiques". Com a càstic, els consellers decidiren que el quadern fos confiscat i dipositat als arxius municipals.

(darrer dos · copiat ~~el 4 de nov. del 1570~~ del 18 juny 1582

Fou familiar del Il·lm Sr D Antoni Folch de Cardona, auditor de la Rota de Roma, qui el féu canonge i el bisbe de Barcelona Alfons Coloma el nomenà per la col·legiata de Santa Anna i vicari general en lo pontificat a dita església (el 1r cas regular de Santa Anna)

5.

Pere Serafi

Obres Poètiques - Col lecció d'obres catalanes antiques -
Barcelona 1840

any 1584 - consellers Mr Pere Farrer. conv. en cap.
- Francesc de Golbes i de Corbera 2on Con.
. Miquel Joan de Junyent i de Rovira 3
Francesc Palau 4
Pere Prats 5.

Història Joan Fivaller.
Libertés a favor del Príncip de Viana i contra Joan II. reis forasters.

enterrements. processons - — un terratrèmol.

sentenci contra un inquisidor sodomita.
decret ~~cont~~ episcopal contra les convertibles - expulsió jueus
cap d'estat de Ferran II - conquista Granada.
atemptat de Joan de Canyamàs.

Cerimonials de Carles I i emperador - pació de Francesc I. a Barcelona

Processons, funerals. festes solemnes als reis

conflictes de cerimonial entre consellers i inquisidors
visita de l'emperadriu d'Alemanya
Canvi del calendari per ordre de Gregori XIII - (1582)

mort del canonge ~~Vito~~ Pere Albert Vila grandíssima música

discussió entre pares mercedaris catalans i castellans sobre l'elecció del general de l'ordre (que durà del 1575 al 1582

Tar-1150 (23)

Procesó de Corpus de l'any (1581)?.

Dilluns al matí - crida avisant com processó i demanat que tothom tingui escombrades i empaliades les portes. - cerenada a l'escrivà de racional i després als consellers, en la llotja del trentenari nou.

Dimarts els consellers conviden als bisbes, als comtes al Virrei i els eclesiàstics i els nobles que s trobem a Barcelona perquè dinem a la taula tingui després de dinar el passeig de tant per cent. ~~Aquell~~

Dimecres - reunits tots els convidats, s'aplega l'ordre de graduacions dels que aniran a la procesó; i com cops es crida la graduació van cridant-los i s'en van precedits dels nuncis (tabals i trompetes) pel carrer antiguament de s'Espeleria, avui carrer de la Llibreteria, per la plaça de les Cols girant per la plaça del Rei i pel costat del palau reial per davant el palau dels inquisidors i entren per davant la canonja pel portal major de la ~~Catedral~~ Seu i acaben les vesprades.

S'en tornen pel carrer del Bisbe a Sant Jaume i allà d'Alegre dansa (passen uns les tacines, los draac i diablons més lo segant i segantaires / alguns amb la Òrgia i cavalls cotoners; i després venen les tacines i altres tothom dona el que pot.

Ordre procesó del dia de Corpus Christi - A les tres de campanes s'en van a la Seu -

1r el draac, diablets i tota mena d'entremesos que hi hagi.
2n tots tabals i trompetes de la ciutat amb cotes vertes i barrets de vellut carmesí - la bandera de la Verge Eulàlia duta per un prevere a cavall ~~gent~~ vestit de camisa blanca i una dalmàtica de vellut tota recamada d'or i de una mitra també cosida d'or, pent en el cap i sobre la dreta com hi ha una creu de la Verge Eulàlia i al costat dreta creu de la Verge Eulàlia hi ha una creu del capítol - Confanons: de la Seu, la Verge del Pilar, la Mercè del Pi, la Puríssima Concepció; Pastor, Sant Pere, Sant Miquel, Sant Jaume, i Sant Cugat. - Clericalia, Beneficiats i Preveres als oficis.

Brandons de la cera a mà dreta i de la ciutat a mà esquerra. - Barandes dels oficis i confrares - Preveres dels parroquials, Pastors, Beneficiats, Hostolans, Acòlits, Confrares de la Verge dels Reis, Traginers de mar, Forcats de mar, Corredors, Mariners de ribera,

drapers. gorbellados. mariners, barquers, pescadors. vidriers i esparters, corredors de bestiès, reverredors, corders, flassaders i cerrallers, boters de font grossa: font prima, matalassers, hostalers i tavarners, pallers, hortolans. camissers. Beirers, esparers i llanners, teixidors de llana. banetaires, mercers, calceters, cotoners, anaronadors, teixidors de lli, murtes de cera i molers; ferrers i cendallers a una part i ollers i rajoleres a l'altra; ferrers del Portal nou, ferrers: flequers, ferrers sarrers, tapiners, ferrers del Regomir, sabaters, ferrers, carlers

Creus de la seu. Sta Maria del mar, St. Jo del P.; St Just i Pastor. St. Pere St Miquel, St Jaume, St. Cugat. Sta Madrona, dels Capuxins. de St Francesc de Paule. la Trinitat, la merce, el Carme, i St Agustí, els Predicadors i Jhesuhs. Els ermitans, i preveres de les parròquies amb Calpellins. Els Jhesus de Sta Madrona, els ffr. Capuxins, els de St Francesc, els de la Trinitat, els de la merce, els del Carme i St Agustí, el de Predicadors i els Franciscos — Les parròquies (~~notice~~ ordre inuertit) el clero de la seu, els honorables canonges amb capa de bracat, els vint quatre altres que han apostar, els diputats pel Beneficiat de la seu, els 24 preveres que reputen els 24 reis i dues vestides les dalmàtiques de la cantel i los cirio. Els dos Angels que foran instruments de corda, l'Alija, els xantres que canten davant la cantòria. La cantòria amb el rapsat es de sen Crist; els dotze preveres que reputen los dotze Apostols amb la Melchisedec que porten llumenaria apres la cantòria. La fobla.
Restigant les Jueuries eren sis vistes - hi anaven confreres, reputacions de la ciutat i ministres de la

---

descripció del llibre - un libre del quart amb les cobertes de post cobertes de cuiro baio bigarrat amb flors d'argent, cantos dos gafets de llautó amb parxes de vellut vert, lo qual té sis centes quaranta cinc fulles escrites i altres sis endarrere que són blanques sòn sis mia i nou.

L'escrivà en el Racional, i molts vegades hi era mossen Vila, pero ell escrivia baix en la taula barsa i jo escrivia en la taula alta de manera que ell no escrivia lo que jo escrivia

Li demanaren que digués la veritat si ell ho fet per preus o per entreses d'algun estranger o altre habitant dins la Barcelona. que volgués transmetre en temps estranys; digué que no ho havia fet per preus, ni dadiva ni interès algú, sino per a mon plaer.

Tacs 1150 (24)

Perot lo Madre

1602

Tas-1150 (25)

D. Diego de Clemencin. en notes, comentaris al D. Quixot, emmentant informacions de P. de Bofarull, explica l'origen de Nyerros i Cadells

Cabdill dels Nyerros en 1608 i 1609 fou Pere Roca Grimarda. eren afrancesats, anti-castellans, enemics del poder central. Partit popular, dels plebeus. (V.B. X-II pag. 264)

J. Ant. Pellicer - en les seves notes al Quixot, explica el que se sap de Roca Grimarda. - Els veins de la vila de Ripoll es que ixaren en un memorial contra un Senyor de Vallalta que allotjava a casa seva a P. R. G. - un capellà aragonès, Pere Aznar, que estava a Barcelona per l'abril de 1611, intentà convertirlo.

data del Quixot caigué a les mans de Pere R. G. (1614)

Fra Mare de Perpuyi, que es deia Mare Astell i era natural d'Opol, era frare de l'Escorial i un gran argentor, i le reviu Marguerite, mullor de Felip III. Li enemigà una pulla de Franca i en el viatge caigué a les mans de R. G. Havia amagat les pedres a mes nous i un bandoler les volgué mojar i trotà la joia. Com que explicà per qui era. R. G. les hi torna.

Sonet del Rector de Vallfogona - A Roca Grimart, gran bandoler

Quan baixas del monseny, valerós Roca,
Com si una roca del monseny baixara
mostras al mon tà fortalesa rara
y per a tu sa furia tota és poca.

Qui tinga tal judici, mire y calle
O deja't suporia, que ho mereixes
per lo millor pillard del cristianisme

~~Pere dels Angles declarà~~ Cervantes, diu que P. R. G. era de 34 anys, robust, més que de mitja alçada, de mirada greu i color bru. — Pere dels Angles, davant del regent de Vich, sortí que si un home gran, magre, de gran boca i poca barba, los mostatxos reflats i aposterà dos pedrenyals a la xarpa, i no puc dir s'era de 3 pes o de 4, perquè duia una capa de pastor roja alnyada. — Vilar declarà que era home spigat, puis i flac de cans ab alguns ruguns, poca barba, casi tint a roig, que tenia un barret de molt bona talla, ab uns plons que n'hi havia un de vermelle, i vestit que pendejava, i a la dejus de la barba tenia un senyal.

Els fets referits pel Quixot (topava amb P. R. G.) passaren a 1614 (?)

Companys de colle i de pedó.

l'Escolanet de Polinyà. Jaume Albaguès

l'Escolanet de Moreu. Joan Aimerich.

Amics i protectors. Bartomeu Derbull, senyor del Castell de Vallfogona, el familiar del St. Ofici, Joan Casamiquela, el prior del Monestir de Sta Magdalena, a la Seu d'Urgell, el cavaller Salcera

Turells de l'ordre de St Joan, i Miquel de Centrumenat

Bando 1609. octubre. Contra P. R. G. i ofereixen a qui el llimin. (sia official reial o de la quadrilla de dit Pere rocaguinarda) mil lliures moneda barcelonesa i així bé perdonar per la captura de dit P. R. a quatre persons que la tal persona que faci dita captura anomenar, a qualsevol crim i delicte que haja comers, encara que sien de la mateixa quadrilla de dit Rocaguinarda. — I si fos que en lloc de llimmelo vin el mateixin, donaran 500 lliures i perdonaran a dues persons dingendes per l'autor de la mort.

P. R. G. nas qué el 19 de Dbre de 1582 a Oriti, fill de Joan Rocagiimarra i de Catarina, sa mulla.

cabdill ugeno (dels frares)

Any 1611. A 21 de febrol del dit any de 1611 se embarcan los pinos Roche Guinart, cap de quadrilla de bandolers, a Mataró, ans mate gent de la sua quadrilla. Lo Rey li perdona en tal que avie de pedir un destierro per Napols. Arribats a Napols, el Vinci el fa Capitan de capuyas.

Trucafort - cap dels Cadells, i Tallafero, foren presos, feits, ~~esqua~~ penjats, i esquarterats l'any 1616 per ordre de Duc d'Albuquerque.

l'enemi nos acomunet en Francesc Robuster, bisbe de Vic, i el millor amic, dupsi, fou el Abat de Rifell.

"en uno de aquellos pinos que cada año se pueblan de dos diferencias de frutos, unos naturales, que son sus piñas, y otros advenedizos, que son los Vandoleros, razimos humanos de sus ramas: porque la severidad catalana, quando sale en forma casi de exercito contra ellos, luego que los coge, sin darles mas plaso que el de una breve confesión, colgándolos por aquellos árboles de una cadenilla larga una vara y un cordel más corto tres dedos, vistiéndolos una camisa de angeo (provisión que llevan siempre en una azémila) los dexan a elección de las aves, hasta que cayéndose a pedazos, los recogen para enterrar el viernes de Lázaro, cofrades que se exercitan en esto otro pie".

Tirso de Molina "Ciganales de Toledo"

Talla hierro y Trucafuerte - caudillos y capitanes, - cabos de escuadra y galanes, - que a muchos causaron muerte. - Levantando la bandera - de homicidas y ladrones - haziendo sus esquadrones - de gente moça y guerrera. - Que a montones y a gavilla - por caminos y collados - de pistoletes cargados - y van juntos a quadrilla - Vestidos de grana y seda - con xarpas, bandas, cadenas - de oro, anillos, patenas - que asombrado cualquier queda. - Con topetes erizados - sus polseras y bigotes - mancebos con buenas dotes. sin casarse ya dotados. - Gente briosa y gallarda - con gorras, plumas galanas, - a talle de escarramanas, - qual otro Rocagiimarra. .. (Francisco Lopez, de Mataró - Relación verdadera etc 1616.

2ª part del Quixot i escrita entre 1604 i 1615

Estada a Barcelona (?) posem el 1614

Cervantes tenia 67 anys

---

paral·lel entre els catalans, lliurats al bandolerisme i en plena decadència nacional i cultural i els castellans, exaurits per les campanyes guerreses exteriors i per l'esforç colonitzador d'América, però en plena apoteosi de la literatura i de llur glòria imperial.

P. R. G. explica que li han fet proposta d'indult, per med. del pare. - Ell demana indult per a ell i tres capt. de la partida, i travll. a Itàlia, Flandes, Suiza amb un permís i per no anys a deu anys.

fill d'uns pagesos acomodats d'orista.

Tab. 1150 (26)

Ferran Sor

tab - 1150 (27)

La Belle Arsène -

Opéra féerique. Musique de Lor. repr a

Londres vers 1820

Lor. nat a Espinyac (he estat el guitarrista

més extraordinari d'Europa començant del

segle. Les seves composicions són extremadament

Diccionari de la Música

F. Clement i P. Larousse

Larousse. ed.

23/7/1802 — n. 1762

Maria Josepha Xaviera Francisca de Paula Rafaela Cayetana de Silva Alvarez de Toledo Palafox Portocarrero y Gurea, duquesa d'Alba, de Berwick, de Montijo, de Huéscar, de Peñaranda de Duero, de Arjona, de Sanlúcar la Mayor, de Lerma, de Gandía, de Veragua, de la Roca, de Mirallo, de Carpio, de Olivares, de Fuentes, de Huelva, de Moguer, de Ayamonte, de Aguilar de la Frontera, de Bejís, de Tarazona, de Alcalá de los Gazules, de Montoro, de Solana, de Sarria, de Castrojeriz, de Osuna, de Gor, de Marchena, de Morón de la Frontera, de Lebrija, de Cuéllar, de Baños, de Valdunquillo, de Villanueva del Rio, de Villanueva de Cárdenas, de Olivito, de Aguilafuente, de Salvatierra de los Barros, de Cenete, de Huéneja, de Galisteo, de Fuentidueña, de Capilla, de Higares, de Deleitosa, de Piedrabuena, de Monterrey, de Castrotorafe, de Alba de Yeltes, de Sarriá, de Valdecorneja, de Barcarrota, de Valencina, de Fregenal de la Sierra, de Cerralbo, de Monterrey, de Coria, de Ribadavia, de Orgaz, de Grajal de Campos, de Siruela, de Navalcarnero, de Castrofuerte

Beethoven 1770-1827

Tab. 1150 (28)

Biographie Universelle des Musiciens

Vol 8. Fétis

Ferdinand Sor - excellent guitarrista i comp. nat a Barc. el 17/2 1780 - des de l'edat de 5 anys, arrajà alguns acords sobre la guitarra i el violí del seu pare i sense cap coneix. de la mus. es posà a compusar petits aires. Les seves rares disp. decidiren els seus pares a donar li un mestre i després entrà a Montserrat, on un pare li donà algun llicenc de composició. Sortit del monts, va assistir a les repr. d'una troupe d'opera italiana que es trobava a Barcel. i en tregué les primeres coneix. de l'art del cant i de l'instrumentació. Va trobar en la bib. del teatre una opera titulada "Telemecco" composta per un cert Cipolla i hi adaptà una nova música, encara que només tingués 17 anys. Haydn i Pleyel eren els seus models en la mus. instrum. Un temps després se n'anà a Madrid. i hi trobà una fada rosa protectora en la persona de la duquesa d'Alba, que va decidir la a escriure la música d'un opera bufa. Però la mort de la duq. li fen deixar aquesta fase. El duc de Medina Celi, que també s'interessava al jove artista, li acomellà d'instrumentar alguns oratoris, perpo sor escrivi simfonies. 3 quartets per a instr. de cordes, una salve i molts cançons espanyoles.

Després de la guerra d'Espanya en la qual servi com a Capità, tingué de refugiar se a Francia com els partidaris del rei Josep. Encisats del seu talent, Mehul, Cherubini i Berton l'encoratjaren a tornar a estrar

Tas - 1150 (29)

en le camera de l'art. Despés d'un cert sojourn a ~~Angleterre~~ Paris, anà a Angleterra i allí es fa conèixer per la seva extraord. habilitat ab la guitarra. Composà per dir. teatres de Londres. La Tira de Smyrna "Opera comica i la música de 3 ballets, El Senyor Generós, l'Amant Pintor i Cendrillon. Semble que aquestes obres no li donaren mitjans suficients d'existència, perquè ~~[illegible]~~ marxà cap a Rumia on fa representar Cendrillon a Moscou. Enviví un marxa funebre per a les exequies de l'emperador Alexandre (1825) i compongà ~~[illegible]~~ la música del ballet Herals i Orphele a l'ocasió de l'adminit al tron de l'emp. Nicolau. De retorn a Paris amplíavament de fer representar una de les seves obres dramatiques en un dels teatres de la ciutat. Agullonat per la necessitat, tornà a Londres per a compondre hi la música del ballet "El Dormeur Eveillé" i més tard l'opera féerique "La belle Arsène". A més d'aquestes obres ~~[illegible]~~ escrit molta música per a la guitarra, però tenia poc d'èxit perquè la seva forma de composar gentil sempre a qualsiè fut la fira ~~molt~~ massa difícil per als "amateurs". Tornat a Paris en 1828 per darrera vegada. Hi fa aparèixer dalt es fur! i despés d'haver llenguit onze anys en una situació vèina de la misèria, malgrat l'estima que tenia tothom del seu talent va morir el 8 juliol 1839 a continuació de una malaltia tan llarga com dolorosa.

1780
1839
59 ap

Obras publ. a Paris obres meissonier - i metode -
Gandre i a Paris per l'autor

tas - 1150 (30)

Musikalisches Conversations-Lexikon IX

Hermann Mendel - A. Reissmann

Ferran Sor - nat el 17/2/1878 a Barcelone.

mort el 8/7/1839 depuis d'une blasga malaltie.

als 17 anys compos à l'opera "Telemaco", interp. amb éxit

Operes. La foire de Smyrne, op. a Londres 1802

Ballets - Cendrillon, L'Amant Peintre.

"Hercules ~~und~~ et Omphale"

per guitarra

Divertissement pour guitarre seule - op. 1-2-8-13

Fantaisie - op 4. 7 - 10 - 12 - 16

Variations - op 3 - 9 - 11 - 20

Douze etudes op 6 -

Sonate op 15

"Grande méthode pour la Guitarre"

publicat ~~enseignat~~ a Paris i Londres

Fon. - 1150 (10)

Bernat de Rocafort

El Rei de Salònica

Tar. 1150 (11)

Quan mori Corberan d'Alet surgeix un nou actor: Bernat de Rocafort. Ell no havia [illegible] ans R. de F.: afers personalisins el retenir a Italia. Per la pau de Castellote el reis Frederic i Robert s'havien compromès a retornar-se els castells que respectivament ocupaven a Calatrava i Sicilia. Però, dels castells que pel seu catalet es mantenien a Calatrava, alguns eren de Bernat de Rocafort, que no els volia retornar a l'Ayrea si no n'era amplement indemnitzat. Lelyne, i emtgoses fora les negociacions: Tamarit ex la Rocafort va per Tinfar les seves exigencies. Noticia dues galeres i ans 1000 almogavers i 200 hom entre cuirs de cavallerie va a Constantinoble per enquirir l'Hort Calatrava. L'emperador l'adresa a l'infant F. d'Arenes, que havia pas con a bene naval l'illa del Xu.

2.

Muntaner Ramon

"CRONICA"

8º Z 25145 (7)

"EXPEDICIO DELS CATALANS A ORIENT"

(Els nostres Clàssics) BR

XXXIX - 25

Què us diré? En Rocafort, esguardant que ell havia perdude la casa de Sicilia e d'Aragon e de Malorca, e encara a tota Catalunya, pensà que s'acostàs a misser Carles, e aixi jurà e feu jurar a tota la compagnia la empresa de misser Carles de França, mala a son obs, e de la una part e de l'altra. E com hagueren fet ~~sagrament~~ e homenatge a En Tibaud de Sipeys per misser Carles, e el dit misser Tibaud què juraren per capità, la dit misser Tibaud tòl suare menà sa capitania, aixi mateix que als (altrament) no podia fer.

Què us diré? Com hagren jurat En Tibaud, ell se cuidà que null hom no hi gosàs manar mes ell, e En Rocafort demanà val menys que un ca, ans fèu fer segell a les cavaller ab corone d'aur, que es cuidava coronar rei de Salònics. Què us diré? Com axò fo fet, En Tibaud fo capità del vent. Aixi com son senyor misser Carles fo rei del xapeu e del vent com hac presa la donació del regne d'Aragó, aixi fo ell capità del xapeu e del vent.

(XLIII) CC XXXIX

Com En Rocafort hac fet segell amb cavaller ab corone d'aur, apoderà's aixi de la host, que mays hi unaixia En Tibaud de Sipeys que un sargent, si que ell no fo molt dolent e tenesse fort per escarnit.

(Lluren Berenguer de Rocafort i el seu germà a Tibaud, i aquest fa ~~se l'endeu~~ fa obrir-lo en les seve galeres - els que l'havien traït es partiren els tresors dels Rocafort -)

Los caps de companya corregueren a l'alberg e a les caixes ~~dels~~ d'En Rocafort et trobaren hi tantes perpres d'or que tretze perpres ne partiren per hom, e aixi la banjaren tòl quant havia.

(presó i mort de Rocafort i el seu germà

E aixi poden veure que qui mal fa, no el se lluny de si e on en major grau és l'home pus pacient e pus dreturer ha de ser.)

Tas. 1150(12)

Aquest (B. de Roc.) no volia en cap manera despullar-se d'una autoritat compar-
tan caramut i dura mt. (Volia fer-se rei de Salonica i feia ja de sobirà vendible)
No pensava a res mys. sorble. que a aliar-se al poderis duc d'Atenes, en
l'esperança de succeir-li en el seu ducat i potser en el principat de Tesalia, del
qual Guy II era el tutor a nom del princep menor.

Volia casar-se (i havia demut la mà) amb Jeannette de Brienne,
cunyada del megaskyr. la mateixa princesa que havia hoguet de casar-se uno
el margrave Teodor de Montferrat, fill de l'emperador ~~Alexi~~ Irene. Aquest
casament extraordinari semble que estigué a punt de fer-se despres que el duc
hoguè donat el seu consentiment al mareseal, que acabava de prestar-li jura-
ment de vassallatge. Adhuc dos ministrals tramesos pel duc eren partits per
a Karsandreia, encarregats d'acabar les negociacions. pag 330,

Alehore intervé Venècia, gelosa de l'ambició del senescal. Venècia i
Chepoy feren tirar el cement.

pag. 334 _ "Així expirà ~~[illegible]~~ miserablement l'entre compuy del tera
Roger, el gran senescal de la Gran Compenyia, el brillant capitè d'aventura
que havia sonniat de cenyir alhore la corona real de Salònica i la
dels megaskyrs d'Atenes" (1308?)

2. 8°. Ol. 261

BR

Schlumberger Gustave

Expédition des "Almugavares"

p. 87

Rocafort "un grand chef catalan, nouveau venu en Orient, le plus renommé de tous peut-être pour ses talents militaires dans les longues guerres de Sicile (don Berenguer (sic) de Rocafort, un des retardataires du grand départ de Messine".

Muntaner ana a recollir lo a Anaza i el duguí a Ayasolouk. "que l'escriptura nomena Efes"

2 anys. dones. del 1305 al 1307. aquesta prodigiosa maquina de guerra vengué dant les costes del terme de Tracia.

—

el princep Coulgar Sphentitslav fen ofrena al Rocafort la seva aliança contra el basileus ant la mu de la seva germana. vidua de Tzakas, mort fein poc.

El birbe grec de Panidon. fet prisoner en el setjo de Rodosto, acompanyà Rocafort fins a devant de Constantinoble.

"Era. diu Pachymeres, un dolorós espectacle veure els habitants de la ciudalia, adhuc els de Pera, esforsar-se en multitud en la ciutat, esperdits pel sol nom d'aquels bandolers. Hom veié aquells malvats permitir a les portes ant lleus bestiaris, ajegats per bandes dunt el sol dels carrers en les portes de les esglesies. Tot Constantinoble tremolava. El patriarca i el seu clergat en vertits solemnes recitavan les santes lletanies. Els capellans, les llargues reglères de frares en caputxa recorrien processionalment, mes de pers. le cotest, implorant el perdó de Déu pels ~~tots~~ horribles pecats de tots que diuen tant de mals. El matéix basileus, (miquel Andr.) no sabent qué imaginar, passava el dies i les rits en oracions, posant els seus interessos a les mans de Déu, gemegant per tant de sang injustament vessat". pag. 260.

pro de la defensió de Xenius d'Arenós

Muntaner prisoner, Tibant de Chepoy el fa dur a Rocafort ant Garcia Gomés. Rocafort (a escapar tot seguit a Gomés, seme antinoia) (pag. 315)

hyperpres. monedes d'or ("perpres" diu Muntaner)

tas-1150(13)

4. (1907/10) 8° Z 18188

Estudis Universitaris Catalans 1913

Nicolau d'Olwer - Jordi de Sant Jordi, presoner. No és a le BH

4°. Ol. 1980

Valls i Taberner F

BR

Figures de l'epoca contal Catalan

3 personatges contemporains de Guifre I

seure gran interès

8°. Ol. 2161

Nicolau d'Olivar
Paisatges de la Nostra Història

BR

Ai! Tolosa e Proensa
E la terra d'Argensa,
Bezers et Carcassey
Quo vos vi e quo vos vey!
Bernat Sicart de Marvéjols. (1250)?

Catelunya! la mort qui'l vos sos trays
ha vos et tots los vostres trop mermatz.
Perdut havetz molt mays que nò us cujatz!...
Mas mortz no pot mays nuyll hom aucir
c'als catalans lays tants de marrimenz.
A pauc le dis nóm fay chaser lasdenz.
Cerveri de Girona (1270)?

—

en la primera campanya dels catalans, a nom de l'imperi Gisanti contra els turcs, el megaduc Roger de Flor "portava la sua senyera R de l'emperador amb la cavalleria, e los almogàvers portaven un penó del senyal del senyor rei d'Aragon en la davantera de la fila. e en la reserva un penó del senyal del rei Frederic, rei de Sicilia". (Muntaner - Còmic, cit Nicolau)

p. 147 - "i més que res, la figura fortament tràgica d'En Bernat de Rocafort, últim rebrot d'un vell arbre feudal caigut fera més d'un segle. Senallonga que no ha trobat encara el seu Maragall, home desfrenat. Tirà de la companyia "que nullhons no moria, etc"; home enèrgic a qui, els Cleons que havien devorat un imperi i que entre ells es matavan cada dia, no gosaven de plantar cara, home ambiciós que es feu "segell ab ~~corona d'aur~~ caraller ab corona d'aur, que's cuidava coronar rei de Salònic" i morí de fam, repetint potser la tragèdia d'Ugolino. tancat amb el au germà N. Erbert sota una volta del castell d'Aversa. —

Joanot Martorell escrivirà el Tirant lo Blanc (1460)

4º Tas - 1150 (14)

Bofarull Antonio de / Próspero de — 9 vols. Ol 980

"Historia de Cataluña"

Bofarull Próspero de — V. Balaguer. Historia de Cataluña (2) i (4) obras vol. 10.-12 8º. Z 14355/2

Colección de Docs Inéditos vol XIII — 8º. Ob 33

Documentos literarios

BR

---

als 15 anys d'edat. prengué ordre de cavalleria

el che onde morí que ell tenia 14 anys. a Jerusalem;

R. B. fen profesió de religiós templer davant d'Hug Rigalt, cavaller de la dita ordre, però no deixà el govern dels seus comtats ni pogué seguir estrictament la vida religiosa dels templers.

Cap al any 1030 va emmalaltir. La malaltia fon llarga i acabà amb la mort. Segons les velles crònyes, en sentirse ~~morir~~ gaement malalt, es fen portar a l'hospital dels pobres de Barcelona, per acabar humilment la seva vida. Als 19 19 de juliol del 1131 el conte moria. Tenia 48 anys. Hores abans havia fet nou testament, que ell mateix va dictar, i designava com a escutar testamentari el bisbe i arquebisbe Olegner.

Enterrat a Sta Maria de Ripoll. L'any 1803 fon trasladat i es trobà el os sencer, de non pues i mig de llegada, amb tots les dents, duria barba llarga i tenia el cabell rosejat.

El seu fill i heran R. B. IV tenia 17 anys en sucedir el seu pare.

R. B. era amic de la pau i benigne i bondadós, amable i pietós.

nat ~~1081~~ 11/11/1082 Ol 980 II

Ramon Berenguer III - 1096 a 1131.

→ anonimat el 5/12/1082

fill del Cap d'Estopes. (segons Pujades - nat el dia de Sant Martí (11/11/ de 1082)

la seva mare era Mafalta

casat el 1104 (quan tenia 23 anys - als 15 era sobrià)

amb Maria Roderic (suposada filla del Cid) + 1105

una filla casada amb el darrer conte de Beralú

morta abans que el seu pare (abans 1110) i deixant lo heren a ell

1106 - amb Almodis sense successió + abans 1110 -

1112 amb Dolça de Provença (filla de Gerbert) + . 1129?

{ Ramon Berenguer IV
Berenguer Ramon de Provença
Bernat - mort petit
4 filles. Berenguelas
Ximena
Mafalta
Almodis

1108 . imperió morabits a Catalunya

1112 ~~reincorpora~~ renuncia a Carcasona ~~als seus relatives~~ despres de lluites infructuoses

1114 conquista Balears mallorca amb els Pisans

empreya un any - despres és abandonat.

1116 . visita a Italia (Genova. Pisa i Sant Pare)

croada contra moros Tortosa.

Sant Oleguer. barcelonés / prior de St Agustí - canonge B/ despres abat St Ruf ~~abat de St Ruf~~ fou fet bisbe de Barcelona (1116)

volgué defugir honors i el llegat l'obligà a acceptar sere

1118 fou fet arquebisbe Tarragona.

per assegurar domini pacific de Tarragona i Tortosa és de creure que abans passà a Valencia i ha fou empreya.

posa

el 14/7/1130 - el conte es fou Templer a les mans d'Hue ~~Rinaldo~~ Rigalt, cavaller de l'ordre. i morí ~~a Ripoll~~ el 19/7/1131.

B. Boades a l'Hospital de pobres de Santa Creu.

enterrat a Ripoll (el 6/7/1803) es traslladà aquest sepulcre a l'interior de l'esglesia i es trobà el cadaver sencer, de non passar i 1/2 amb totes les dates, barba llaga i cabell com xic nos.

Tad - 1150(15)

2.

8° oc 2106 (1)

Nicolau d'Olwer Lluis

BR

"L'expansió de Catalunya a la Mediterrània Oriental"

pag. 88.

10/3/1307 - Entra en escena Ferran, fill de Jaume II de Mallorca, net del Conquistador. El seu oncle Frederic III de Sicília el tramet com a lloctinent reial i cap suprem de la Companyia. Amb capes d'aquest parte (el de Milazzo) i lletres patents per als catalans - Muntaner, d'Arenós, Entença, Rocafort - comanant quatre galeres, Ferran de Mallorca desembarca a Cal·lípoli a la primavera del 1307. Tots acudeixen a fer-se'n càrrec les uns rebel·les. . . Tots menys en Rocafort, qui és al cap de la ciutat d'Eraclea (Nova) demanant l'ordre que el princep hi vagi, i cap manco hom d'aital manera que, de nenguna honor que li volen fer, a Ferran li sigui impossible de romandre amb la Companyia. El cavaller d'aquesta, encomanat per Rocafort, val retre el personatge a ell directament, de cap manera com a representant del Frederic. Rocafort envia el parte a Milazzo i la lleialtat de Ferran i cap que això és impossible. D'aquesta manera val menyspreu Rocafort el seu pudoniu. Tanmateix arriben a un acord: Ferran no deixarà la Companyia fins a haver acompat l'alleujament endins. prop de Salònica.

—

(L'evacuació de Cal·lípoli. Muntaner i els seus van per mar. - Tots exèrcit per terra. a l'avantguarda hi va Rocafort, i el princep Entença i el Arenós, a la rereguarda. Es reuneixen a Cristòpolis (avui Cavalla).

La tropa a dels soldats de Rocafort i els de l'Entença - 500 muntadures de pes i 150 dels de cavall. Entença mort a les mans del germà de Rocafort, Nicolau, i del seu oncle Dalmau de Sant Martí. Diu que no l'hi vien reconegut i pensava donar-li cadeirada.

Ferran Ximenis d'Arenós abandona la Companyia per a passar-se al servei d'Andrònic.

—

El princep decideix d'anar-s'en amb Muntaner. Rocafort altres amb Thibaut de Chepoy. ~~vicari~~ vicari general de Carles de Valois. Procla mut pel Sant Pare Bonifaci VIII com a cruzada or als Cavallers Templers. — Muntaner, Ferran i Muntaner cap a Negrepont i mentre el princep Ferran s'allunya al duc d'Atenes, Muntaner és retornat a la

compyrie de Chefoy.

Rocafort fine homenatge a Carles de Valois. (a Larisa, agost 1307) lliçenciament de tantaner.

Cavalcada dels catalans per la Macedònia. Bernat de Rocafort volia consumar aquell encontrada, així com havia fet de Gallípoli i de Constantinoble de l'Andrinoble. El Duc Alòs els atrià i pensava. Ell conquistava Salònica, feut hi coronar rei, sota l'ajudellunya d'un imperador illusori.

Francès del castell de Salònica. El general Chandrinos els rebutja per mar i per terra. (1308)

99 "Una nova drama es cava al cor de la Companyia. Era Rocafort es devé odiós als més addictes. No per la cava antiga - si s'hagués fet rei de Salònica, ell duent a terme el projectat matrimoni amb Jacquette de Brienne, germanastra de Guy II de la Roche, s'hagués cenyit també la corona ducal dels negropont d'Atenes, - tot hauria estat a bell profit dels catalans. Era Rocafort es fa odiós per la cava tirania - "que mull hom no moria en la terra que ell no hagués tot quant havia; i, d'altra part, si negun hagués bella muller o bella filla o bella amiga, maiorment era que ell la hagués." Així ve un moment d'ira esgotat que, units per l'odi comú, els cabs de la Companyia s'avenen amb Thibaut de Chefoy per lliurar-li els dos germans Bernat i Robert de Rocafort. El francès, amb refinada venjança, els tramet a Naxos, al rei Robert - "qui els volrà fins que a hom del món, per los castells de Calàbria, que no haurien volgut retre així com los altres." I Robert - el bon rei Robert, com si costàs de dirle, - els tanca tots en un volt al castell d'Aversa - e aquí ells los lleixà morir de fam; que ans que res hi fossen entrats no els donà hom a menjar ne a beure." Així caigué el darrer cap de la Companyia catalana, tràgicament com tots els altres cabdills hauien caigut. Però després a la tragèdia l'afront del captiveri i el turment de la fam i de la set. Qualsevol que fos in dels seus defalliments - que tant com ens vencé del enfós en vida - tots nos de virtuts que ens cal reconèixer-li. Mai no volgué acceptar l'autoritat de qui no era igual o com inferiors a ell en qualitats i mèrits, però fou un model de disciplina vers les ordres de Roger de Flor."

Com a epitafi de l'infeliç general Thibaut de Chefoy escriuen en el seu llibre de cuentes aquests fantides: "A Jarques de Corney, qui envaí en Pouille Roquefort et autres traîtres, et de lí s'en alle en France, l'an mil trois cents trente."

Juan Chefoy abandona al cap d'un any el mateix ofici de la Companyia, els catalans, indignats per la seva derrota secreta, elegeixen els catorze capitostos que havien llimat el general Rocafort.

Carles de Valois, "emperador del verd i del vermell."

Tan- 1150 (31)

Épisodes politiques

par époques

Proposicions reials de Pere III -2- tas-1150(32)

Aragonesa segrestre de Montsó - 11/2/1363

no hajats cor e voluntat de ben servir, car tostemps los vostres predecessors han ben servit als nostres e així ni havets vualtres a nós, mas tot això endevé per aquesta desavinença i debats que havets entre vualtres, que cascú volets vostre dret propi e guardats vostres privilegis e vostres libertats, e los clergues diuen e los cavallers diuen que no deuen tant pagar com los vostres hòmens, i los vostres homens diuen que sí, e sobre aquest debat havem entès de l'autumne entrò a la primavera. Saul los Catalans que es ròn avenguts, e a lo vostre ben-hi mils fet que no los altres, pus ja que encara no ens han atorgat lo do, e sobre aquest debat nós e vosaltres nos perdem. E pus les vostres gents e aquells per qui vualtres sots així, sabien que això endevengués per vualtres que sots tractadors creem que cridarien tots de Saragossa entro a Valls e de Valls entro a Guardamar: Muiren tots en malgrem d'aquells tractadors! Muiren, que així volem a tuit morir! Perquè així a morir havem, e hajats per cert que no morirem així, ans volem que vualtres tots, prelats e clergues, e cavallers e homens de ciutats e viles nos seguiscats a Saragossa, ni cavalcant o a peu o en carretes hi sabiets tots anar e que allí, o per tenir cort o fel que en vulla estigam per viure o per morir. E d'això vos requerim, e això diem ab tota aquella major esforçió de cor que podem e ab gran dolor que havem de la perdició vostra e nostra.

Proposició de les Corts de Tarragona del 25 de febrer del 1370:

(versió de Ribelles) - Tot rei i senyor e tothom a qui ni comanat regiment de gents deu haver deus condicions vers lo poble, e lo poble ne deu haver unes envers lo senyor: la primera que el senyor deu haver és que sia just i prudent. La segona que el senyor deu haver és que sia ardit e valent. La tercera que el poble deu haver a son rei és ser lli leal i obedient. - Diem primerament que el senyor deu ésser just e prudent, per ço com los reis són lloctinents de vostre senyor en aquest món, e deuen per haver poder de resemblar a ell com més poden, en especial en la virtut de justícia, la qual los és encomanada per ell. Per ço l'Salamó quant per vostre senyor li fo preposat que demanàs so que en volgués, ell veent lo càrrec que vostre senyor li havia comanat de regir lo poble demanà-li saviesa, i enteniment, així com hi escrit (II, Reg. III) les paraules preposades següents: Tu, senyor, mi has fet regnar a mi servidor tèu per David pare meu, e senyor, sóc infant ignorant, dóna'm donc senyor al teu servidor saviesa i enteniment per jutjar lo tèu poble i per defentir entre bé i mal. E això plac molt a vostre senyor. dienli així: "Per ço com me has demanada saviesa, e no longuesa de vida, ni riqueses, ni venjansa de tos enemics, t'he donada saviesa i enteniment per regir lo poble, en tant que ans de tu no n'hi estat semblant, e après tu no n'hi altre servidor, e hauràs complidament de riqueza e de glòria: cobra los Reis que ans de tu són estats. E així regní de fet. Apar donc que tot senyor de poble deu ésser just regidor, savi e prudent. - Diem encara que el senyor o regidor de poble dévia ésser ardit defensor i valent. Deballes lo Rey si no hi ardit seria fossat per regir lo poble i no gosàs ni pogués defendre aquells dels enemics, car en los temps serien venguts per lurs veïns i enemics. E per ço lo Rey David ans que fos Rey, guardant e defenent lo bestiar de son pare de poder del lleó i de l'ors, combatent-se ab

als tots los multó que i'en portaven, segons és escrit (1 Reg. XVII, c.) Per ço nostre senyor vencé aquell home que era ardit no dubtava de combatre's als salvatges bèsties com era lo leó e los ors per guardar los bestiars de son pare, quant més faria per defendre un poble si lo regiment li era comanat. Plac li comanar son poble d'Israel, e fon lo Rey d'aquell. Apar donas que tot senyor de poble deu éser ardit e valent. Diem apràs que el poble dén éser a son senyor leal i obedient. Sens raó los Reys del món farien ordinacions en la terra per defendre i conservar los Regnes si aquelles no eren exegides i obeides per los seus subdits. Especialment és mester a aquells reis que no són tant poderosos com los enemics. (Exemple del rei Exegries quant combaté Jerusalem que el volia prendre per força.) Apar donas que obediència és necessària de part del poble als manaments que els senyors los fan. Aplicant al nostre propósit aquestes paraules podem dir que els Reis d'Aragó nostres predecessors hagueren aquestes dues condicions e los seus poble la terça darrera dites. (Relació gloriosa avantpassats i valentia que ha demostrat, així com també que aquest hagué bon subdit en llurs pobles) Volent donas nós ressemblar en les condicions dites als nostres predecessors e que vosaltres ressemblets als vostres, en la terça condició diem que a nostra part nos pertanyen dues e a vosaltres la terça: la primera que a nós pertany és los bons jutjs segons com foren savis e justs regidors. La segona que a nós pertany és los bons bons fets en nostra memòria retenir, car foren valents combatedors. La terça que a nostre poble pertany és que vulle a nós ~~segons~~ servir com foren a nostres predecessors. Diem primerament que a nós pertany los bons jutjs segons com foren savis regidors. I a Déu hagués plagut que nós haguéssem hagut nós pare en nostre temps que no haguéssem hagut, nos haguérem més treballat en lo regiment de nostre poble i en justicia de aquell que no havem, i no contrastant los afers que hauts havem, vos havem feta justicia de nós mateixos e de nostres oficials en prou Corts e fora Corts tant com nós havem pogut, e açó és quant a la primera. Diem apràs que a nós pertany en nostra memòria los bons bons fets retenir, com foren valents combatedors. Certs, grans afers havem hagut e continuament, e mitjançant la gràcia de Déu de tots son bé exits, als los bons serveis de vosaltres nostres nostres nostres que nos haveu fets e faets: havem fe en Déu que ens continuarà la sua gràcia en nostres afers d'ací avant com fins ara ha fet, i açó és quant a la segona. Diem apràs que a nostre poble pertany que ens vulle servir com foren a nostres predecessors per la obediència que hagueren los seus pobles a nostres predecessors és nostra corona exaltada com veets; donas coneixeu que la conservem. Diu lo poeta que no és menor virtut retenir ço que és guanyat que guanyar de novell, pel que us pregam que per conservació de nostra corona vullats fer tres coses: la primera que vosaltres ciutats e viles nostres us vullats ben enfortir de murs e de valls, e vosaltres pelats e clergues, vius homens e cavallers que façats vostres locs enfortir per què enemics ni aquestes gents robadores que vos ajuntades en la mort no us puixen desbaratar e a vosaltres damnificar, com veets quins danys fan en les terres on ells passen i entren (Compañies dos Duguesclin?) Les altres dues comanaments; ço és la segona; us pregam a tots, salvant les persones de vosaltres dugues que us vullats guarnir d'armes e armens de modo que puixam ferir lo camp amb vosaltres i defensar la terra. La terça us pregam a tots per complir los contdarrera dites que ens vullats fer tal ajuda que dins los límits de Catalunya o allà on serà mester, als nostre persona e als los bons regidors qui en regiren nós puixam combatre per defensa vostra

Tars – 1150 (33)

Cisma Occident. (1378)

La residència del papa a Avinyó féu créixer l'encorr. de crítica a la política francesa. L'infant Pere de Catalunya-Aragó, que, havia fet bons negocis, era un dels més acèrrims partidaris del retorn a Roma. L'any 1365 anà a Avinyó per presentar al papa Urbà V una declaració, redactada en català – on l'intimaven, en virtut d'unes revelacions que deia haver tingut, que tornés de seu pontifícia a Roma i informà l'església, puix que del contrari hi hauria el perill d'un cisma.

El papa Gregori XI (nascut en 1331 com. Limoges - en 1355 - Pedro Roger de Beaufort) nomenat cardenal per Climent VI) novament a Roma la seu del Pontificat. Però que el nou cisma es produí degut l'església catòlica un cisma molt greu, conegut pel nom de "gran cisma d'occident". Els cardenals, reunits a Roma després de la mort de Gregori XI, proclamaren papa l'italià Urbà VI (era prior d'Acerno abril 1378), però a Fondi, la majoria dels cardenals, després de declarar que l'elecció no era vàlida perquè havia estat feta sota la coacció del romans, elegiren el francès Climent VII (setembre 1378), que residí a Avinyó.

Pere III no volgué mai declarar-se per cap dels dos, tot i tenint relacions amb cada un. No hauria pas donat tanta importància a reconèixer que emportava el poder ara afeblit del Pontificat. En canvi Joana, influït per Fra Vicent Ferrer, confessor seu, es féu seguir per la majoria (?), i el bisbat Pere, naturalment actiu.

Urbà VI era napolità i es deia Bartomeu Butillo. Climent VII era Robert de Gebenna i s'anomenava. Havia intervingut la reina Joana de Nàpols.

En Pere d'Aragó i comte declarat de Pere-Lluc, l'antipapat (quant fill de Pere III, nebot d'Alfons IV, adherint a Avinyó, on aspirà a [illegible])

Avinyó havia estat seu dels papes de 1309 al 1377. De 134 cardenals creats en aquest període per 7 papes, 13 castellans, 5 cast., 2 angl, 1 gindrí: 113 francesos.

B.

El pretext per a la instal·lació de la Santa Seu a Avinyó havia estat la inseguretat política de Roma, on més d'una vegada havia trontollada (1309). Però, a partir d'Innocenci VI la situació s'modifica: el Avinyó qui està amenaçat pels bandolers de les Companyies. En 1357 els bandolers d'Arnau de Cervole saquegen pantorilla a Provença, en 1360, seguint de Bertrand Rapodera de Pont Saint-Esprit i cal un fort rescat per a treure l'emparedat. Durant (cavall d'Espira) fa una altra aparició a la Provença. Els Papes han de gastar-se grans quantitats per a comprar la benevolència dels bandolers. En canvi, Gil d'Albornoz, card. d'Esp. fugint de les corts anà refugiar a l'Italia (1353-1357; 1358-1363) restablí l'ordre als estats pontificals i restaurà els Visconti i els altres principats, fomentant les Constitucions, que regiren durant segles la vida dels estats de l'Església. El papa no l'aprofitaren però la seva acció i anà que a Roma. Fet i fet, era més segura que Avinyó. En 1362 Albornoz elegit papa, refusa la tiara (un papa espanyol no era pas encara possible) i hi elegit Guillem Grimoard, abat de Saint Victor de Marsella, que adoptà el nom d'Urbà V. Aquest s'mantingué decidit a tornar

a Roma. L'Emperador Carles IV anà a Avinyó i aquí el Papa. (1365). Carles V de Fr.: els cardenals francesos s'hi oposaren vanament. Petrarca exhortava el papa a tornar-hi a la tomba dels apòstols. E.I 30/4/67 Urbà V marxà d'Avinyó. E.I 24/8 Alboranoz morí (Toledano), però creuà per Nicolau d'Este; Amadeu VI de Savoia el Papa arribà el 16 oct. a Roma. Petrarca retornà als voltors d'on havia sortit.

Carles IV visità Roma per l'octubre 1368. El Papa morí l'esperança. Per Pascua anà als Visconti i tornà a Avinyó. Tractes inútils amb Joan V Paleòleg, emp. d'Orient (a canvi d'ajut d'ells Turcs, reconeixent primacia de Roma) No s'arribà a cap acord. Represa lluita Fr. i Anglo. Itàlia es revolta. E.I 17/4/70 Urbà V deixa Roma. A Montefiascone Sta. Brígida de Suècia l'anuncià de la seva visita. Petrarca d'anar-se'n deixar Pàtria. Era inútil. E.I 5/9 i urbanos i el 24 ens a Avinyó, on morí al cap de 3 mesos. (Hi estat fet cart.) - Pere Roger del Limousin, nebot de Clem VI, ordenat Gregori XI. Era cardenal, prelat i monarca. Fou un gormet incapaç, però cregué que el seu deure era anar a Roma. Sta Catarina Sèlena li'ho exigia en una de 1376. E.I 2/10 s'embarcà a Marsella i el 17/1/77 arribà a Roma. Els cardenals francesos no el volgueren. Florència, en interdicte, menyspreà l'autoritat papal. Gregori XI passava temps a Avinyó que morí (27/3/1378).

Nou elecció. Gregori havia establert obligació d'elegir immediatament el nou papa. 3 cardenals Francesos, 5 Limousins, 7, i 4 italians. Fr. i Italians s/unien el dels Limousins i designen papa a Bartolomeu Prignano, arq. de Bari, renomenat per virtuts i integritat. El 8/4 entren les tropes, exteriors, clamen per tots els voltors un 1, a Prignano. La multitud enfurismada, el conclave, els cardenals s'amagaven d'adorar llur papa Luigi Tebaldeschi. L'endemà un ajuntament cardenalici ha llegit i dels altres autoritats a B. Prignano. (Urbà VI)

Tornats tots els cardenals a Roma el papa els desafia. Era per amagar, i els cardenals no obtingueren d'ell els favors que esperaven. Per despit, els cardenals emigren a Anagni, Fondi, Terracina i a Gaeta. A l'inici es reuneixen a Anagni i decideixen anar a Roma. 13 d'ells es retiren a Anagni i allà, fortificats per bones defenses, declaren nul·la l'elecció. A Fondi foren per la seva pròpia, uns 3 cardenals italians, elegeixen a Robert de Genebra, joves prelat format entre frares menors i canonges de Liège. (Clement VII) Pel Nov. Urbà examina els cardenals que l'han deixat i encara 19 de nous. Clement en fa 9. - Cinc anys bel·licosos. Clement s'ha establert a Itàlia i s'ha de retirar a Avinyó (20/6/79). E.I 11/9/78 Carles V de Fr. ja reunia una assemblea per decidir legitimitat. El 16/11 ja es decideix per Clement VII. Savoia i Escòcia segueixen. En 1381 Joan I de Castella, després d'una assemblea a Medina del Campo, on les seves opinions es contradiuen, reconeix Clement.

Anglaterra, Carles IV, emperador, i Portugal i Hongria, segueixen Urbà.

Partidaris neutrals: Pere d'Aragó, Catalunya, Sicília i Castella per Urbà

St Vicent Ferrer, Colette de Corbie. Pèlia de Luxemburg per Clement. Ld 3397

N. Valois - La France et le grand schisme d'occident. (Paris 1896-1902) 4 vol. in-8° Vol I et II

A. Ivars - La Intervención de Pedro IV de Aragón en el Gran Cisma de Occidente. Madrid 1928 in 8°

Jo. Oe 243 big 1928 - (ext. Archivio Ibero-Americano n° 85 et 86.)

1378-79 a finals. — Escrits als dos papes que a pren d'aura: publicació als arg. i lletres que produeixi a favor d'un o altre. — Episodis (sicilia i rapte infanta (v. Pedro / Sicilia) Joana de Nàpols i el seu amic Otó de Brunsweig volien casar Maria amb el Marquès de Montferrat. — Ocupació Béns cardenal Apostòlic (v. Cisma) Mort Enric de Castella. — Anunsa dels — Sicilia pren a Cardona als Felip Dalmau Vesc. de Rocaberti com a cap gen. Ha d'atacar Imp.r el rei de Tunis. Projecte, matrimonials Joana de Nàpols (nomia cinquè marit) Ladislau. Ha d'anar al Joan (1378) o als Pere (1376) mai als dos ass. (Joana es casà als 6t de Brunsweig el 1375. Hotsinus donas als Pere (vidu d'Elionor a 1375 matrigi) [Casat de Joan amb Violant de Bar (2 feb. 1380 a Montpellier) 14/11 he must Carles V.) = carta i vers Pere 13/11/79 X Romanico Sicilia a Martí (11/6/1380) pobres vers- després casament Joan.) Pere e nomia rei de Sicilia i Martí lloctin. general. — Joana de Nap. deixa heren reina a Lluis d'Anjou. — Rei Joan de Castella pren a Carls a Aragon. gener 1381. coronació Isabel. Joan Portu (no hi assisteix Pere) Pr a Aragon Pere de Luna, augurii, cardenal de Sta Maria in Cosmedin, de 1375 — partidari decidit de Clement VII. (en 1369 havia disputat a Jaume d'Arag.; Vicari de Tortosa, el cisma de Urb a Valencia, Joan objecte pel capitol Fem Arag. comunys a Valencia) No obtingué res de Pere. Lluis va a Castella i convenç a Joan (en març 1381 fa cadenes aquí que Clem signa vacants Aragó). Art Lluis va Vicent Ferrer.

1381 — març. anit — ambaixada arg. a Grècia per Atenes a Pere que el tingui en obediència i els ordeni privilegis, dels rei de Sicilia. (venia Navarro a Grècia) arg. d'Atenes en Arteris Rallester - entre cat. hi havia Fonoria, Gavall, Turs Despont, Novelles. Pujadinas, el Roger de Lluria, Fuster, Rallester, i de Vita — El Ver. de Rocabertí fem als de cara amunt a Grècia i entre a Atenes, con a lloctinent reial i capità general dels dos ducats. Pàtria als prodomens Empire (Xor Miquel, anpirs imperi, batlle a Negroponi) i l'ajuda fem Nunci de Montpalt de Rodes. — Dicsan a Atenes a Ramon de Vilaragut. (Per adquirir títols dux Atenes) [X Tractat (1380) de Pere als empire Grècia (cinc d'Aragó: Enric Rams) he casar Maria als Joan. Pere vol entrar com Joan als Violant, però no pot. —] 1382 — Rapte infanta (Sicilia) — Doble rei Nàpols Maig: Carl i Durazzo, (rei per Urbà) entrega a Joana — Lluis d'Anjou, rei per Clem: Istor del nomi Carles VI, — Mort de Elionor (13/9) — Casat Joan, ant amistançats amics de Martí i cat temporals. — Primera Cort Catalunya - Nova exposició de Pere de Lenestosa, gendre de Violant Carros, Felip del Conte de Empúries — Mort valenta Jutge Aborea — Pere i'atura a Granollers d'Urgell, empaigat d'Hug d'Aborea. Pujol Olzinellas, independentistes - anat a tots os Pobres. (a Roma Pere fabricava d'Estombrios i Nostra Sra Montserrat, després a Pujol de Valbona i a Pere Sacalm — Metallica Pere. Corts generals a Montsó 18/6/84 - Discurs cl als Cards i fer revolta Elionor Aborea i pujol vol ajut Cervera.) — Conducta l'infant Martí 27/6 - diuen — i acusen abusos funcionaris reial, traidors a la causa reial, que ha afavorit als vius Catalans i. l'infant Martí (per això es verifica una paraula per vós sempre dita, só és, quels de casa vostra e de vostra parentela vol axi com a bolet qui en poc temps ha tot son creixement".

Novent cavallers fundadors per honra de Sant Jordi. Cerimonia explen; i cavallers Ramon de Vilanova i Huc de Sta Pau, armadors; Pere Joffre d'Urries i Ramon de Peguera, majordoms: Manuel d'Entenza i Ramon de Cervera; Narcís de Vilademany, del Consell; Bernat de Boixadors, protonotari; de la cort de l'Infant en Joan Pere de Boyl; Francesc i Montanyans de Pallars i altres del consell. — Pere III vol expulsar de les corts: Vescomte de Rocaberti, Conte d'Empúries, Ramon de Montcada, Arnau de Cervelló, Roger de Montcada, Berenguer de Cruïlles, Joan de Bellera. — Pere de Claramunt fa empresonar les corts (Granell a Tamarit de Llitera i Fraga) Bernat de Fortià és fet tresor de molt llocs. — Corts voten 60000 florins com a donatiu — Joan ha deixat de celebrar a la seu de Girona el cant d'Exposuit, al Fortià (1381); Pere el dubtosos de Girona ordena el cant d'Exposuit.
— El conseller del rei, Castelló de Mallorques i molt (a 3 jurn del vostre parlem e parlarem a vós) per Ramon Alamany de Cervelló i els seus fills i per Arnau de Cervelló — el rei vol anticipar els empresonaments. Cervelló significa a Conte d'Empúries — Comprega el Empúries. Joan en lluc a Castelló d'Empúries i donació a compte. Pere III reuneix a Vilanova-Espluga, Vilarasa i Castellet. — Lluita al Rosselló entre dos partits Bitterois. Fortià ataca el Vescomte. — Corts Tarragona. Cant d'Exposuit i al a Girona. — Nova campanya comprèn catalans. Joan (duc) va a Gandia (en 1385) i ataca per mar a els Valencians. — Vol fer testament però l'Empúries i aquells a vora a Lleida amenaça i vol cant. permís el Empúries. — Favor de Fortià; diferències per Joan. — Els Montcada que cerquen a Tarragona i l'Empúries i en lluc d'amor als uns galeres que li dona el d'Empúries. cap a Anjou. — Batalles (1385) d'Alfambra a Castella. Derrota — greu malaltia Pere després 1385 a Figueres.) Joan acut al test. del pintor d'Anjou, que li fa rei (Domingo Cardona, pintor) i li torna les finances pard. Pere viu retirat a Castell Follit al Conf i fills — al cantat els veus de Rocabertí i Lluc, Pere d'Artés, i altres i Comtessa de Pallars, mirador dels infants. — Març de Pasqua 1386 publica a Barcelona pel capitani regent. pau entre nous veus — donació a Arbúcies. — Joan vol casar el fill d'Empúries amb Comtessa de Pallars. — i el rei torna a casar que expedi; tota aquella gent, i fent Comtessa. Pobles contra-pau, que s'uneix a obeir, i que acudeix a pau d'acord al Joan d'Empúries, que és a Fr. reb. gent armada. Un tal Copons va a venir i el duc rebutja al Joan de Bologne, els dones Berri i de Tolosa, el vescomte de Bruniquel vencia que Empr. agermanitzaven a Perpinyà mes altres compr. amb capitol Ramon de Torena. L'Empordà està bon ompl. per tropes reials i aquells pau per Setembre 1386 Castelló d'Empúries i Verges estan a pau i el Rosselló està molt bon guardat per Pitabard de Cruïlles, governador. Joan demostra empara el seu pare. Malaltia Pere i ha agonitzat. — 15 juny, nova convenció a Barcelona (aquí mi tal es conti del seu dia i es casi al Vicentor de Prades, filla del c. Joan de Prades, cosí de Pere III) Comprador 31 agost a Barcelona de Elionor Montcada d'Aitona — Nova constitució governació illes (gov. Bernat de Cabrera) Concordia comercial (2/11/86 ratificació) al Genova, tractat fet per Ramon Guer d'Abella (ports reunits a Provença catalana — Barc. Val. Mall. Rem. Eivis, Collioure, Alguer.

Tars 1150 (35)

Unió de nobles

Aquest moviment dels nobles, als quals s'afegiren algunes ciutats, tingué solidesa pròpia a Aragó i València. Obligat per les guerres exteriors amb França i Nàpols, Pere II havia hagut de demanar «hi veltis nobis».

El moviment de la Unió, que representava la resistència al creixent poder de la reialesa, aplegà amb totes les seves forces en el regnat de Pere III. Era una topada inevitable. El Cerimoniós simbolitza, en la nostra història, la decidida adopció de la tendència a la monarquia absoluta. El caràcter personal del monarca accentuava així el conflicte que es manifestava a tot Europa. Es tractava aleshores, en veritat, d'una lluita de la monarquia, no contra les forces democràtiques, sinó contra les forces feudals, encara més antidemocràtiques que la monarquia, la qual des de molt bon avi havia procurat recolzar-se sobre l'estat pla en la seva lluita contra els nobles.

Conflicte amb Pere III tingué per causa ocasional problemes successoris al tron, per la manca de fills barons amb Maria de Navarra. El rei proclamà, després d'un plet de lletrats (19 vots favorables contra 22, més el vicecanceller Arnau de Moncada votà en contra) la seva filla Constança hereva (23/3/47). El comte d'Urgell, l'infant Jaume, servint del rei — en perjudicà. Semble que ja hi havien hagut rebel·lions als germans, ocasionats per la mateixa raó. Pere havia obligat envers el de Mallorca. Pere ordenà interceptar la seva correspondència per conèixer l'entrevista amb Jaume de Mallorca. Després d'exposar a l'infant la procuradoria general del reialme i el fet contra València, privà-li que amés a cap de les altres capitals (Barcelona, Girona i Saragossa) hi fos un fill de pubill, més nou al cap de poques hores.

Jaume amés a Aragó i aliè a reconstituir la Unió al seu entorn. Als 9 de juny, 1347 Pere signà un doc. secret que dec. nuls i cens valor tot el fet., concessions i compromisos fets a Aragó i als quals no estava obligat per fur o dret, així com qualsevol modif. del seu consell imposada pels unionistes. — Les Corts d'Aragó i de València s'obriren i es donen estatges mutus. Presentaren al monarca una llista de demandes i li exigiren que celebrés corts a Saragossa. També desafiaren a l'infant Pere (consell del rei) per qui no ha signat el compromís de la Unió. El 16/8/47 Pere arribà a Saragossa. Tot trobà a més poc homes armats de la Unió, al cap dels quals els infants Jaume i Ferran (aquest havia arribat de Castella). Els unionistes coaccionaren a l'ajuntament el monarca; li feren expulsar del consell reial a B. de Cabrera, l'arq. de Tarragona i els altres consellers catalans i li feren prometre que d'aleshores endavant no hi hauria cap català al seu consell. D'aquest acte el privilegi d'Alfons III el Lliberal li exigiren corts anuals per Tots Sants, el dret d'anomenar el consell reial i el «Privilegi de certes cartelles en garantia». Pere volgué resistir però al cop de força (6/9/47), pensant que el duc de Perpinyà pogués exercir alguna coacció. Davant del castell de Remolins J. F. d'H. Pere pactà amb les exigències. Els unionistes foren encara confirmats pel monarca les concessions fetes per Alfons III a Lleó, Navarra i els comtats, ordenaren la entrada dintre de 3 dies dels Pirineus de 6

unió del qui no s'hagués adherit al compromís, i encara ordenà de la cacar viu o mort

Intentà per totes o aquells separadors, Pere reunificar la reconquesta. Acomodat per Bernat Cabrera per treballar per a obtenir algun dret de la unió, actà ells Reyes de Lleida, el més poderós dels unionistes aragonesos. El rei es veié més segur i en una unió decidí el seu germà i l'ajuda de Pere i traïdor. Gran escàndol. Unanimes les cortes, els dos bans estigueren a punt d'encontrar-se i la partença envaí el convent de Predicadors on les Corts es celebraven

La situació era més perillosa per al rei. Retirà al infant Pere la procuradoria general i revocà els privilegis en favor de l'infant Comtessa, i entrà cap a Catalunya el 24/10/47. Donà com a excusa les greus notícies de Sardenya, que el reclamaven a Barcelona. La seva invitació era refusada. (Substitució a la Unió catalana) — Noces amb Elionor de Portugal (15/11/47) a Barcelona. A l'endemà de les noces morí l'infant Jaume, comte d'Urgell, i hom pot creure la seva mort hagués estat el seu germà que l'hagués enverinat.

A València, les forces de la unió derrotaren a Xàtiva i Biar les del rei. Els unionistes de València i els d'Aragó reuniren i de Castella entrà una host comanada per l'infant Ferran. El rei hagué anat a provocar i allà es trobà presoner dels rebels. Cedint a les instàncies del legat pontifici s'avingué a tot allò que els unionistes demanaven: i l'infant Ferran fou proclamat hereu per al cas que Pere morís sense fills barons i quedà nomenat prot. gen. del regne; hom separà del Consell les persones que no eren grates a la Unió; el manaren entrar a València en justícia i féguin la unió d'Aragó i València, en la qual s'hi (en) adheriren els infant reials i els principals ricshomens reials (març 1348)

A Tarragona hi hagué un assalt per causa de un habit que Pere volia fugir cap a Tarragona la multitud l'obligà a anar-se'n a València, esta ambdós dels unionistes. Allà els caps principals de l'unionisme eren privats valencians, que anaven amb l'infant Ferran. El rei entrà a València el 1/4/48. A la ciutat li feyen diferències. Li donà la gentada entrà el palau i pensa la intervenció del rei hagués anunciat a alguns dels seus consellers. El matiu següent el multitud obligà a haver a Pere i la cort entrà (mort dent del barber Gonçalvo). El rei hi de confirmar els drets de la unió de Ferran i nomena gov. general.

Pel juny de 1348 hi hà un epidèmia de pesta a València. Pere III fugí del fet que l'atingués la pesta i al perill de la vida i hagué retirar-se a la ciutat. — B. de Cabrera hagué organitzat a Calatayud un host per anar a alliberar el seu rei. Amb Cabrera, hagué a Lleida i Pere d'Exèrica, Pere acabà de completar l'organització del seu exèrcit. A Alagó la host hagué molt dubte. Els unionistes foren vençuts a Epila (21 juliol 1348) i l'infant Ferran, que el moriren, caigué ferit i presoner. Els exterminadors de la unió foren penats pels reialistes. Xiquinyes de Urrea fou sepultat per B. de Cabrera. Noves Corts a Saragossa. El privilegi de la unió fou abolit (episodi del Pinyolet — octubre 1348) final contra els valencians, pel mov. hagué de fugir cap a Provença. A la Cort de Montalt després els rebels, i amb la València, que al cap de pocs dies ho feu també. El 10/12/48 hi fa entrada triomfal. Volia fer creure i amar la ciutat i calmar-hi cal i s'acordà amnistia a tots els principals de la unió i fent-los tenir d'entrada fins de la conquesta que consentia el seu consell.

Cullera - a la desemb del riu Xiquer.

Murvedre - ad. Sagunt

hi ho vi el parlam del Delmo, on residi Pere III.

Tas_1150 (36)

Monfar

Historia de los Condes de Urgel – Barcelona 1853

Ermengol de Cabrera, comte d'Urgell, era oncle de la mare de Teresa d'Entença, Constança d'Antillon, i pel seu testament datat a Camporells el 10 de juliol del 1314 va ordenar que a manca de fills legítims el seu comtat i el vescomtat d'Ager fossin venuts al rei Jaume II per 100.000 lliures jaqueres, a condició, entre altres, de casar el rei al seu segon fill Alfons amb l'esmentada Teresa, neboda del testador i de titular-se tots dos comtes d'Urgell. Així es feu i el matrimoni es realitzà el 10 de novembre del 1314 a l'Eglesia major de Lleida, sotà la benedicció de l'arq. de Tarragona, Guillem de Rocabertí. (el nuvi tenia 15 anys)

Alfons i Teresa varen tenir cinc fills i dues filles: el gran, Alfons, moni segons semblà als dos anys, a Balaguer, cap del comtat d'Urgell, i fou enterrat a l'Eglesia del convent de P.P. Dominics de Balaguer, a la capella de St Pere Martir, en un sep de marbre del costat de l'Evangeli. El segon, Pere, nat el 5/9/19 a Balaguer. – Jaume, el 3r. comte d'Urgell, vicomte d'Ager; Baró d'Alcalere, Entença i Antillon per la mort del seu 4r. germà Sanz. – El 4rt germà, Frederic, mort el 31 de juliol del 1320 Dues noies, Isabel, morta ~~jove~~ soltà petita, i Constança, la 4a. (entre Jaume i Frederic) casada el 1325 amb Jacme de Mallorca.

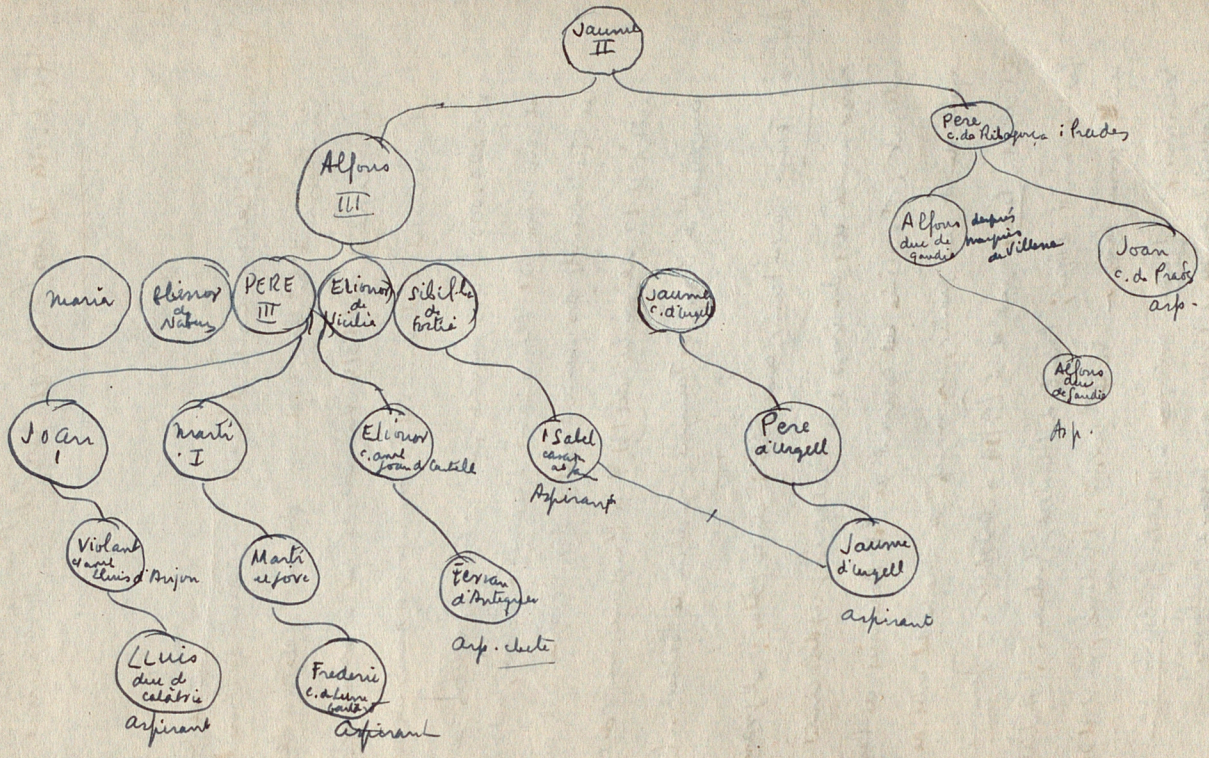
Jaume II
Pere c. de Ribagorça i Prades
Alfons III
Alfons duc de Gandia
després marquès de Villena
Joan c. de Prades
arq.
Alfons duc de Gandia
Arq.
Maria
Elionor de Navarra
PERE III
Elionor de Sicilia
Sibil·la de Fortià
Jaume c. d'Urgell
Joan I
Martí I
Elionor c. amb Joan d'Castella
Isabel
Aspirant
Pere d'Urgell
Violant d'amb Lluis d'Anjou
Martí el jove
Ferran d'Antequera
arq. elect
Jaume d'Urgell
aspirant
LLuis duc de Calàbria
aspirant
Frederic c. de Luna
Aspirant

Tar. 1150 (37)

1.

4º Oa 256.

Rovira i Virgili Antoni

"Història Nacional de Catalunya"

Proposicions Pere III - (3) - Còpia feta a la Bibl. Tarragona, 28/2/70. Arxiu de la B.V.

com per cert tants, cóm los ladres que en lo mig de la nit se llevats, i així be apareillats que tinga poder si mester a contrastar amb ells. E perço haven dites les paraules damunt comensades, dient: hoc autem scitote, etc. que volen dir: sapiats aço, que si lo senyor de la casa sabia la hora que lo ladre vendrie vellaria e no laixaria forader aquelle. E donas estats apareillats. E Aquestes paraules dressatit mès a vosaltres vos dei que vetlets que los enemics e ladres no us trobem dormint mas vetlats, perquè us pensam dir les paraules que dix Jesucrist als seus deixebles (Lluc XII) Bernardats con los servents quant los trobe vetlant lur senyor, perquè placia a nostre Senyor que nos siam aixi vetlant en les obres que haverem a fer de nostre regiment, e vosaltres en so que vos haveu a obeir, que mitjançant la sua misericòrdia obtengam d'aquí la sua gràcia e d'allà la sua glòria. Amen.

(segueix al dors).

Proposició a les Corts generals de Montsó, a 12 de juny del 1383.

"Ecce adsum qui vocatis mihi: A tot poble és legut e fet demanar a son princep la sua prenincia per tres coses: la primera per demanar gràcies e libertats. La segona per demanar justicia e egualtats. La tercera per defendre lurs locs e heretats: (justifica els tres motius amb citacions bibliques i exemples de Salomó, Mardoqueu i Samuel). Aplicant aquestes paraules a nostre propòsit nos podem dir que de Rey d'Aragó e de Comtes de Barcelona sòn estats de lurs cotmens largs e liberals e en lurs fets justs; egnals, e alguns enemics cavallers e triumfals. A provar aço que dit ver, e primerament la primera, só és que foren a lurs cotmens largs e liberals ~~fadicis justs~~ e guardats vostres fors e constitucions e altres privilegis aquí tinbarets quants donacions los han fets e vengts que tots los sus feanes poble del mòn. Lur enem estats en lurs fets justs e egnals: guardats los processos de dits fets i en aquell tinbarets que sòn estats més misericordiosos e rigorosos, no guardant profit lur propi. Lur sien estats a lurs enemics en defensió de lurs cotmens audits cavallers e triomfals: Guardats les Cròniques e los privilegis en la pulsació de cascun loc abergats. E trobarets que no solament foren contents de defendre lurs cotmens, mas encara conquistaren molt de lurs enemics e vius. E trobarets que de la muntanya de Luro que és cobe Orca tro a Tricla, i de Tamarit del capdf de Tarragona tro a Tarasona tot ho han conquistat e guanyat de infels. Perquè nos volent seguir lurs petjades haverem volgut semblar en cascuna de les dites coses nostres predecessors, car si guardats vostres fors, constitucions e privilegis aquí tinbarets que sòn estats larg e liberal de nostre poder. Si guardats més avant vostres fets com sòn justs e egnals en los procesos que s'en són fets trobarets que sòn estats misericordiosos e rigorosos. Aixi mateix hi haverem nos nostre persone per vostra defensió

Citacions propies per a caps de capítols

+ "Aquest Rey En Pere fo cognomenat en sa vida per sos Vassalls lo Rey En Pere del Punyalet, per ço com tostemps portava en la correya penjant un punyal molt petit. E per semblant yo dit Archivar he delliberat portar punyalet tant com viuré e jo'l començ portar encara que en sia motejat del punyalet"

Pere Miquel Carbonell (segle XV)

For to the King God hath His office lent
of dread, of justice, power and command,
hath bid him rule, and will'd you to obey;
and, to add ampler majesty to this,
he hath not only lent the King His figure,
His throne and sword, but given him His own Name,
calls him a God on earth. What do you then
rising 'gainst him that God Himself installs,
but rise 'gainst God?

Il drama de Sir Thomas More (atrib. a Shakespeare)

X "Ara més devets saber que aquest Rey cobejava molt d'ésser molt honrat e reverenciat e acatat amb moltes cerimònies reyals, en tant que perçó lin foc més sobrenom lo Rey de les Cerimònies, car ell va ordenar totes aquelles que mills lin van paréixer de tots los Reys de la terra, perquè amb aquelles la sua persona fos honrada".

Bernat Boades "Feyts d'armes de Catalunya"

+ "Aquest era rey suspitós e cruel".

Gabriel Turell "Record".

"Perquè es pot dir ab veritat que el dit Rey fou lo segon Neró, en fer morir tantes persones, e tant notables e acostades al dit Rey, sens causa".

Pere Tomich "Histories les Conquestes dels Excm e Catholics Reys de Spanya"

del dors) ↓

en les guerres i fets d'armes que haüts havem. Bé hosabets, e per conseguent aci no volem pus dir. - E aixi com per vosaltres nos sia estat suplicat e instat que vinguessim atenir la present Cort som aci venguts. E conclusions podem tornar a les paraules començades. "Ecce adsum qui vocatis me", que volen dir: Vens me aci, car me havets appellat, perquè digats nos què volets, car aparellats som a oir-vos benignament, e fer lo que puxam a servei de Déu e a profit de la terra."

Q. Turell. - En aquest temps lo rey en Pere feu morir son frare, el comte d'Urgell, e l'infant en Fernando; aixi mateix l'altre frare seu, appellat Joan, per certes letres que feu al rey de Castella donantli entendre que le germane del rey de Castella, marit de la dita infant dona Joan, desirà matar a son frare, lo rey de Castella, e fer son fill rey; e per aquesta rahó, lo rey de Castella matà la germana e lo nebot. Encara havia fet altra crueltat: havia fet morir lo rey de Mallorques, qui era son frare (cunyat) Apres feu morir l'infant de Mallorques, son nebot. Aquest era rey cruel e cruel. E més encara altra descortesa, que feu morir lo vescomte de Cabrera, aquell qui havia guanyat Sardenya e quants serveis que fet li havia, e per bona remuneració li feu llevar lo cap en Saragoça per certes opinions.

Jaume II, amb motiu de fer anar son fill Alfons a Sardenya, li escriví com a instruccions: - Primerament, que sia ferm en justicia, axi que per favor ni per precs de negú no vulla lexar justicia; e que mut la manera en axó, car tant és estat entre nós amorós, que si ara tenrà semblant manera seria tot lo fet en gran perill. Item, que ell a valle honar autoritat e mesuritat, car ell és veat de so que's lexa maneias e tractes a tothom, axi que un vilà hom de pes lo pensa a cert e's raona ab ell axi amorosament com si fos un rich hom...

Muntaner i Carus - "Alfons III era un monarca bondadós, dèbil, desprovist de l'astúcia indispensable en els qui regeixen els destins dels pobles; completament mudat des de la gloriosa campanya de Sardenya, no pogué sostenir-se a la perniciosa influència de la seva esposa Mallorca, i aquesta debilitat produí uns pagues perturbacions en el torbulent de la Corona d'Aragó."

Rovira i Virgili - Les principals característiques de Pere III foren la intel·ligència, l'ambició, la constància, l'astúcia i la crueltat; foren també avar i mesquí en certs aspectes. Aquestes característiques l'han fet odiós i antipàtic fins a molts historiadors catalans. D'altres ... han reaccionat ... i han lloat les qualitats positives d'aquest comte-rei, que era un regulador molt enèrgic, pensador, dotat d'un gran realisme polític, de gran habilitat diplomàtica, guiat pel pensament constant de la grandesa i de l'unitat de les terres governades per la casa de Barcelona.

Comparat amb el seu pare Alfons III, Pere el del Punyalet s'ageganta. Després d'aquell comte-rei ideòlic i d'ànima plorosa, vingué Pere III amb el seu caràcter ferm, el seu fort sentit realista, el seu esperit de continuïtat i de tenacitat. El contrast és fortíssim. Adhuc hem de reconèixer que, en alguns aspectes, Pere III era superior al seu avi Jaume II, home assenyat i bon diplomàtic, però una mica vacillant, i lent.

Tanmateix, trobem en Pere el Cerimoniós les qualitats dels dotats dels altres dos Peres de la dinastia catalana, Pere el Catòlic i Pere el Gran. Aquests defectes, si l'ajuntament, la impetuositat, la manca de mesura en les ambicions i els propòsits. Val a dir que en Pere III aquests aspectes del caràcter estan vistosament contrarestats en part per la seva fina intel·ligència, que sovint degenerava en astúcia, i per una tenacitat calculadora i egoista, que el separaven de la feminitat inoportuna

1324 1323 1322 1321

de Pere III i de la lleialtat cavalleresca de Pere II. Pere III tenia una voluntat forta i era tan forta la seva voluntat com feble el seu control moral. Le gentile rei, i creia que dins sempre el guiava i el feia sortir bé de totes les seves dificultats. Tenia traça de témer per a justificarse de les cruseltats. Els seus professionals el traeixen en aquest punt; en el judici de la seva crònica ell mateix es pinta de cos sencer: orgullós, vanitós, cruel. Era home de refinada hipocresia i repugnant sang freda.

F Valls i Taberner i F Soldevila.

Tenia el principesch d'Alfons el Benigne un caràcter inestable, impetuós i magnificent afermat per les tendències de l'epoca, que l'aduyaven cap a l'exaltació de l'autoritat reial. Posseia una certa subtilesa política i una absoluta manca d'escrupols en l'elecció de procediments, les quals el feien avançar, dret vers, cap a la fi que es proposava aleshores. Fou dèbil de complexió i delicat; però valent, pertinaç i decidit. Amic de les cerimònies i de l'etiqueta i promulgà les ordinacions de la seva casa, del seu orde de la cavalleria de Sant Jordi. I fi ci cut que per la seva ambició i les violències, revelladores d'un temperament cruel, van caure víctimes dignes de pietat, cal també proclamar que va empènyer la seva addicta Catalunya d'un vigorós impuls i que va saber conduir a salvament els seus reials drets en un dels períodes més crítics de llur història.

Antonio Ballesteros. — Era Pere III l'anvers del seu pare: a la debilitat del quart Alfons succeeix l'energia, la tenacitat, la constància i fermesa del seu fill el rei legista i cerimoniós el regnat del qual fou una cèrie no interrompuda de processos amb els quals volgué justificar la seva conducta aquest monarca de caràcter complex, les notes peculiars del qual foren la dissimulació i l'aparent tolerància. Sempre buscava la fórmula jurídica, la raó d'estat, l'explicació davant dels seus súbdits o contemporanis d'altres l'única mòbil dels quals era, en moltes ocasions, la conveniència personal, però les intencions del qual derivaven arreglar, potser presumpte també del fall de la fortalesa.

A. Rubió i Lluch.

Durant tot el seu regnat perseguí amb constància la realització del seu somni imperialista d'unir altra volta a la seva corona, totes les terres governades per primers reis del casal d'Aragó, que per distints motius polítics se n'havien separat. Amic d'aquest sistema polític va arreglar convenients matrimonis amb les de Castella; va retornar al casal d'Aragó el regne de Mallorca i els comtats de Rosselló i Cerdanya, que l'avi rei Jaume havia disgregat de la Corona; va fer el matrix amb el marquesat de Tortosa i alienat pel seu propi pare; va treballar, i ho aconseguí, que tornés a entrar en l'òrbita d'influència de la Confederació, l'illa de Sicília, abandonada per Jaume II davant les imposicions del Pontificat; i com hora avia venerem, va voler recollir, també massa tard per dintre seva, el fruit de la seva ardent i vanjativa obra almogà-

1320 1319 1318 1317

vers, anexionant als seus dominis el llunyans ducats d'Atenes i Neopàtria. En temps de Pere III s'un enfilall d'illes i archipèlags, les Balears, Còrsega, Sardenya, Sicília i Malta, com les anelles de l'expansió mercantil catalana, i les tres penínsules de l'antic mar llatí: els puntals i el teatre de una civilització i de la seva grandesa. Com els Cèsars romans, havia realitzat el somni de l'imperi: del "mare internum", amb una expansió territorial que cap monarquia d'Europa no ha assolit fins als nostres dies".

A Rovira i Virgili

En l'aspecte cerimonial pausà el Cerimoniós per totes les dificultats i disputades; i durant el seu regnat es podrí, com en els regnats anteriors, el cas de l'empoderament de les dones de la casa reial; (cosa, l'anomalia, que no era pas exclusiva del nostre reialme.) Per exemple. Pere III empenyorà per 1000 lliures joan d'Arbós en una copa d'or i per 10.000 sous la corona d'or i el pom que portava el dia de la coronació.

En resum: Pere III deixà, en morir, una Catalunya que minvava el seu esplendor internacional i el seu poder, però fortificada i desenvolupada (?) A despit dels brillants èxits polítics i militars, la decadència ja s'entreveia en el llit on traspassà el Cerimoniós.

Catalunya quedà incorporat a Jaume Alvarez de Toledo, mestre de Calatrava, ab 1000 cavallers.

Morí el fill de Pere I. Alfons, de la seva segona dona.

Pere III torna a anar-se'n de Tortosa. Aquest any amb el rei de França un tractat de comerç a través del seguit les corts Perpinyà. (Exercitacions en les corts de Cadis, d'Alfi.)

El metge de Catalunya envia a Barcelona un metge seu amic; Pere I fa testament; mor al davant, que fa nous infants, Jaume i Violant.

1363 Tractat (de Murviedro) amb Castella; corts de Monzón; firma a Valencia-Carles Cigala Bruno; ajudar a conq. el regne per a Pere

Pere I atacà per Aragó i cobrà Magallón i Borja (anul), Mallen i Novallón, i Tarazona (capit.)

A Barcelona, alliberà als Anglesos. Caminyons és fora d'anul (diputació entre Pere i Tortosa que no s'arribà mai. Als Fenollet i Cardona) A i Pedro I fonts tots els seus defensors i als que aplicà els principals bisbes) L'exercit de Pere I s'engrandí per totes maneres. Nomenà pel Port Blanch i el Castell de Burch, i per granadins tornats per Farrax, amb bons generals (C/ Valencia) El rei Pere I arribà al monestir per on la seva C/ Aragó ha de talla el cap a tots els aragonesos. Sinó, ha hagut de tornar cap a Lleida. Pere I va pot entrar per Aragó (Riba de l'Ebre) i atacar per Valencia. Anà a dalt València el 21/5/1363. Conquista aleshores Tarol, Castell Favib, Segorb i Almenara. Barraca resistix bé. (N'és capità el Conte a Burriana i a Puigcerver) Entre Castell de Valencia, Pere I assalta amb colomes de foc del reial de Valencia per dalt a Castella. Destrucció total Chirta. Es pacte exercit aragonès ab Foix, Tarbes, Tella i Bigorra, vots amb - Pere III, del castell d'Olorón a Bearnès, i Pere III no gosa atacar a aquest dalt i espera a batalla. l'Abat de Fecamp intervé per la pau. Ho obtè ab Carles a Navarra, i aquest ha de ser pinçapus. (El Conte a Denia i Prince de Gerona deixà després les negociacions de Pere I - Carnets convingut (Joana de Foix, i Isabel, 3ª filla seva, ab Joan duc de Girona, d'Orleans i d'Alencon i d'altres cavalls, foren a Castella. Tarbes i Calatayud amics per bon temps; Teruel, Segorb i resta Valencia per dot Isabel. - Pere I fora consciència de fer entrar Foix i Bearn, Prince de Gerona (i comte (?) Pere I estava encantat d'una dona nomenada Isabel i la feu tenir com a reina -. Pere el tractat és signat. Carles és el gendre. Pere I s'en va - Novallón (Val.) i Pere III a Castelló de la Plana (El rei de Cat. estava encantat d'una cantadora, dona Isabel, i la feu tenir com a reina: i així la reina per entorns per cant de joana (reina abans de la seva viuda). Rivalitat de Foix i Bearn cridada. I fet reclamar papat son soldats d'Aragó volent del entrar a Aragon. amollat com bruixes reial. Pere li fa bon acte. Diversitats altes consell reial i pau. Bearn fonts animadversió; tota a favor a Calvin

El Condestable d'Aragó i Fr de Perellós tractaven amb el rei per dir-li una aliança el qual rei i cobrir (excep. per part de Fr. de Foix, Orgaz i l'emperador, i per la de Aragó. el fan i rei Sicilia i Port.) Volia que Carles hi estigués, i que la dif. de la mare de Burgos fos cedida a l'infant de Pere. Joana, dues d'aquestes van anar a Valencia. Filla del rei Felip, o anà Maria, filla de Joan, i Joana d'Aragó amb el duc de Borgonya, Felip fill de Joana - Pere no, i anà a anar. Aquests agut d'Enric. Va el tractat de Murviedro.

1359 - anniversari de la companya blanquina el frare Ramelló. Pere fon - finnà 22 agost i quest fogueig. Torna a Barn el 4 setembre. (Es coron. de la famatic Enrique i Brigit. de Cleuy; i de la Elisabet del rei Joan).

1367 Bernat de Cabrera va a Avinyó als el Card.; i d'amb. a Castella va el Comte d'Ossone; Dalmau, Vescomte de Rocabertí, filadel de Castella; Bernat de Palou. // Compliment clàusules pactes. Pere I fuge exercit. El card. legat fa cruz a J. Ramírez d'Arellano que els lliurà a Pere III (castell Villat, Pinnilla) Pere i Portugal (ull) a Blanca à Medinaceli, i mor després Maria de Padilla - Bernat de Cabrera passa a Castella per embarc. pels estats Cast. i Granada; i hom. i jurament comte rei Pere als Joana d'Avinyó.

1362 Torna el 21 de Febrer de Cast. B de Cab. a Valencia, on hi ha el rei - Pere I d'Arà a qui els entitats signen atribucions segons dintre de termes molt precisos, pels fets. No vol tornar [illegible] primers ni tornar als cath. als Cens confiscats a Castella. Vidal de Vilanova va a Cast. per mag. - Tractat dut per B de Cab: Pere I es casarà ab Joana, i el seu fill Alfons (de Mª de Padilla) serà proclamat hereu i s'casarà ab Elionor d'Avinyó. Card. que rehabilitii matrimoni de Padilla. Castella Pere declara que Olmo no era muller i sí Maria. Les Cortes de Castella juren per príncipi a Alfons. - Partida de Pere I ab Muhammad. Pere III [illegible] dos galeres a Algesires. Pere d'Exèrcia va a la guerra de Granada i hivern pel camí. Es retira a Cordova. Els fets del rei Alfons XI. Pere III Cegriveria. Després es decideix a lluitar contra a B de Cabrera ab 300 cavallers i a Pardines a-los. Aixó i nomenament per acabar la guerra ab Granada: que Pere I lluità a fer la a Cast: envia a B de Cabrera que li vagi per trobar ab exercit, i que ell va a la frontera de Cast. i Nav. Després creu que Trast. vol atacar al d'Avinyó. Enrique Trastàmara va a per ajuda ab Carles el dolent, i Portugal ataca els fronts. d'Avinyó. Pere III ei al Rosselló (tractes amb Corp Blanques). - Pere I envia a Carles ab el tractat d'aliança ofi i dels d'Avinyó. Carles crida Carl. Franca Juny. (Cart. a Estella el 22/I/1362) Pere Pere li diu que la guerra rei d'Avinyó. Pere comença (la Còria) dels exi de Portugal (l'ha ant) i declara la guerra a Pere III (14 juny) fent-hi tot que pot ab el rei de Fran no va ajudar-lo ab gens de diners. - Pere I fa Cap Consell exposa la situació. envia a Avinyó. - Carta breu de Catalunya que. Després de llegir-la diu: i fem a pau i conq. pel rei de Cast. Carles atacat pels Catalans; i amb a pau a Perpinyà de pobles, Diego Lopez de Orozco va cap a Barcelona i Enrique del rei de Portugal a fugir que anava a atacar-lo a Avinyó. Negocis Catalunya Pere III parla pels ant el rei del Tremolim per 8 anys: i d'una 1000 pensió. Obté el dret a Tortosa, Sant i Tells, i als altres castells pels agrés, dobrés per la pau ab ells. - 12/7 passa la nit a Elionor a Perpinyà Infant Alfons - Pere va a Cast a Burgos. El Card d'Ostia ab Pere i Pere [illegible] Pere [illegible] Catalunya. pere va cap a Barcelona, Pere I desfà pactes a Miralda. No fodent rebel apoi de Pere III: Catalunya es rebel, als els dolors i les coses de Pere III. Mori [illegible]

S/ Ant de Capmany tas - 1150 (40)

Capità (naval) = general.
patró - " capità de nau
barber " cirurgià.
Mestre racional - Comptador major de la casa i cort reials, un per cada estat de la Corona

Batlle general Intendent general del reial Patrimoni: dels dret, del fisc

Veguer (Vicarius Regius) = Corregidor

Galeres.

Aliers - bogavants o remers davanters

Espatllers = remers de popa (vogavan d'espatlles a la popa)

Senescals = mestres de racions

Palomers = mestres d'eixàrcia

Cuvillers = destinats a ancores i ferre de port

Lliura barcelonesa = 20 sous

sou = 12 diners

11 sous i 3 diners = florí d'or d'Aragó

55 sous = una dobla d'or

Salma - mesura de grans = 4 fanegues castellanes

Fons - 1150 (41)

Documents i bibliografies

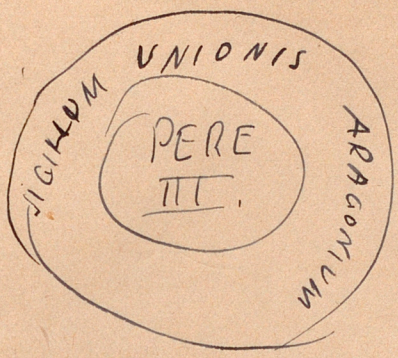

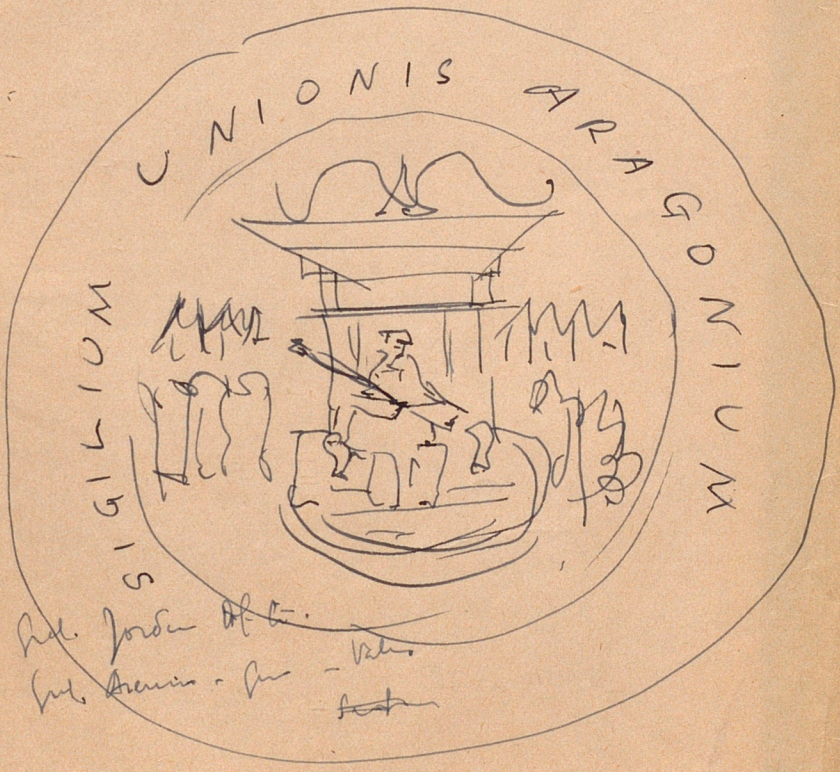

Legat de Pere III (any 1363)

Pere III (Pel pergamí del Museu Arqueològic de Tarragona)

Pere el Cerimoniós. Còpia d'una taula del segle XIII, que pertanyia al convent de València

Tars - 1150 (44)

Taula gen. nº 2. Castella - 1312 - 1516

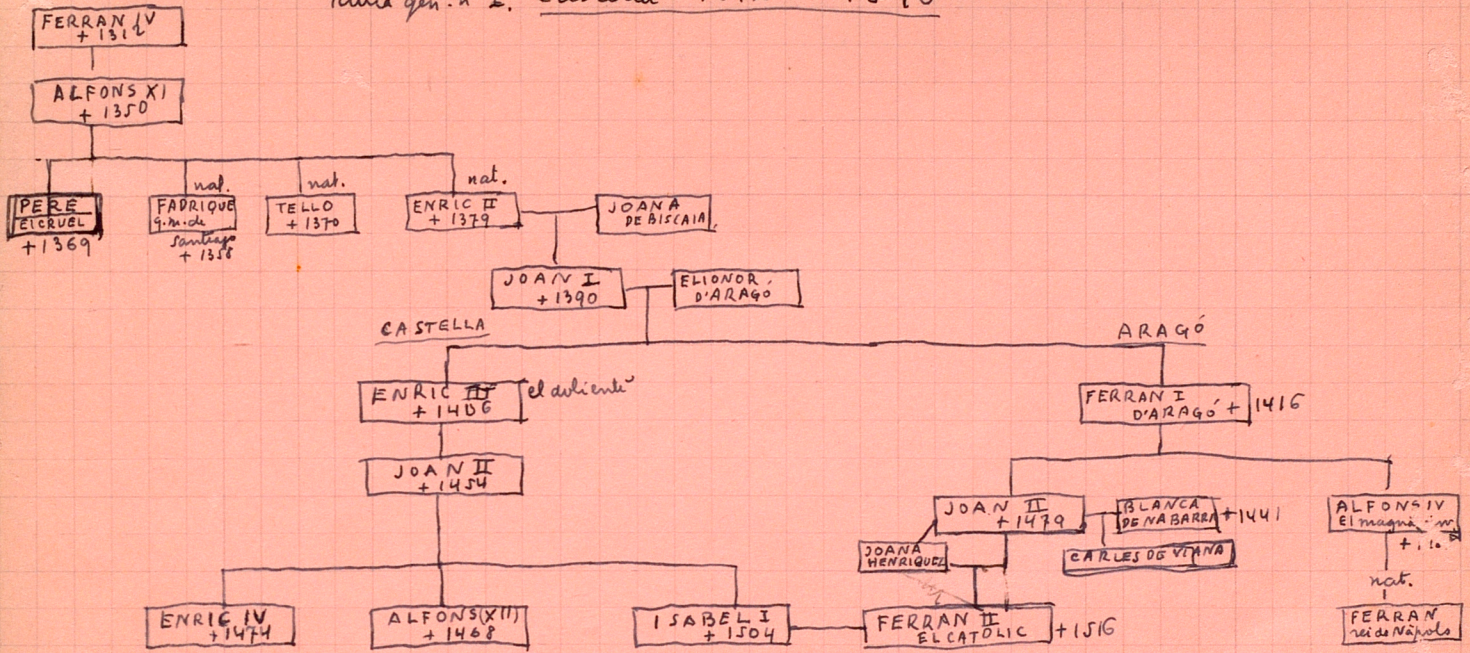

tas_ 1150 (45)

Pere III "En Pere del Punyalet"

n. Balaguer 5 set. ~~1317~~ o 15/9/1319

m. Barcelona 5/1/87. (67 anys)

fill de N'Anfós III i de na Teresa d'Urgell

Regnà des del 24/1/1336 que morí el seu pare Anfós III

segons B. Boades des del 25 de gener del 1345) equivocat ~~51 anys~~

51 anys de regnat

en un doc. del 1357 (sobre la Inquisició) es titula = Nos Petrus Dei gratia Rex Aragonum Valentiae majoricarum Sardiniae et Corsicae Comesque Barcinonae Rosilionis et Ceritaniae Dux Athenarum et Neopatriae

Morí tot sol. la cera dona Sibila de Fortià

en el Palau menor de Barcelona

l'abandoné i es refugià al castell de St Martí de Sarroca, per l'odi que tenia envers el princep heren

4 muller = 1338 Maria de Nabarra { Pere + nadó; Constança = amb Fred de Sicilia; Joana = amb el C. d'Empuries; Maria - morta jove

1347 Elionor de Portugal { sense fills

casada 1349 + 1375 Elionor de Sicilia (dos ~~quatre~~ anys vidu) { Joan I 27/12 1350; Martí I reis 1355; Anfós mort petit 1362; Elionor = Joan I de Castella 1358

als 5 anys 1377 Sibila de Fortià (vidua de N'Artal de Foces) { Anfós - conte Morella; Pere 7 mort el 1379; Isabel = Jaume d'Urgell le gran. - 1377

· Crónica del rey de Aragón don Pedro IV el ceremonioso (Barcelona 1850) Aut de Bofs ed.

· Crónica del rey d'Aragó en Pere IV la ceremoniós o del Punyalet (la Renaixença) Barcelona

Obres = Crónica (dictada a Bernat Descoll)
~~Crónica de los reyes de Aragón y Condes de Barcelona~~
Crónica general del reyalme d'Aragó
(publ. cartell à Zaragoza 1876)

Tractat caballero de Ll Jordi de la cerdanyella

Llibre de les ordinacions ~~cas~~ real casa d'Hegó

Llibres en llatí

Nobiliari.

poesies

Massó y Torrents.

Historiografia de Catalunya en catalá

durant l'epoca nacional

Revue Hispanique 1906

Paris New York

~~Sitges - Le~~

B. Boades. Cap. 28 -

Quin tracta com en Pere. fill de N. Amfós fo Rey d'Aragó e de Valencia, e de Sardenya, e comte de Barcelona, e com desheretà dels seus reyalmes als Reys de Maylorques e de Castella, e com ab gran estol de navilis e galees s'in va passar a Sardenya perçó que els sards se li n'eren rebellats.

"e era molt amich de honra, e no volia que nul hom fo tant com ell, ne que sabés tant com ell, e encara que sobre los affers que fer devia ell pregués acort dels seus barons, sempre li parie qual sers entenyment acertava mes que es altres; e axi ell fahia lo que lin parie apres d'haver tots dits quiscu lur parer;

baix d'estatura, violent i colèric; peróatent, polític, curiós i valent, d'idees cavalleresques, molt dat a les lletres, gran astròleg i alquimista, i un dels millors trobadors del seu segle. Deixà escrites diverses poesies, le sen crónica, les ordinacions per a la conservació i arranjament del Reial Arxiu diplomàtic que conservo les actes dels seus ascendents i descendants, la famosa ordenança que promulgà a les corts de Perpinyà el 15 de desembre de 1350 per a que en endevant es datés ~~sin~~ per dies del mes i anys de la Natividat, les lleis i ordenances de la cavalleria de Monsen Sant Jordi i les de la Reial casa apostillades del seu puny i lletra (efigie a Poblet vestit de diaque i amb el punyal a la mà en el seu partió del monastir)

Prosper de Bofarull

Cobles fetes per lo senyor Rey

(adresades amb lletre de 1378 al seu fill en Martí infant, que estava malalt ~~rei de Sicilia~~, prescrivint la manera i formalitats amb les quals els joves ~~d'aquell ille~~ havien d'amor-se cas leurs)

Vetlan el lit suy n'un penser casut
de dar consell als cavallers quis fan,
de quis faran cavallers deravan,
et en qual loch los serà pus legut.
E dich primer, que la cavalleria
rehe deu hom de son senyor sis(y) és,
o de valent cavaller en apres,
o de qui cap de son linatge sia.
Lo loch me par que sia pus degut
noble Ciutat o Vila grosse(e) gran,
Ols enemichs valentment garrejant
tenent el punyl lança, el bras escut,
Ou en esglesia en gran devota sia.
E si fu faxi, (fa aixi), no serà ja repres
per cavallers ne per null hom entés
quin nobles fayts ~~se~~ metse a penser tot dia

Tornade

D'amor no chant aixi com far solia
car ne vey trop en anys avant empés,
duptant quem fos en mal per alcuns pres
perquè men call, que pus non chantaria.

Dominus Rex mandavit mihi Guillermo Oliverii (ammunire Guillem Oliver)

1371. a Tortosa - el 16/10/1371

Ordinacion, de la Confraria o Cavalleria del benevirat

Mossen Sent Jordi.

"A servei de Deu e de nostra Dona Santa Maria e en reverencia del benevirat mossen Sent Jordi ordena lo senyor Rey, que empresa de nobles e de cavallers scrits, sia feta en la forma e manera davall escrita, los quals sien nomenats los Cavallers de san Jordi = Primerament, que la vestidura ab que seran rebuts, sia mantell e de drap blanc, ab la creu vermelle en la part devant, e la creu sia tan longa e no menor com es lo clos de la palma de l'home, e tan ample com la ungla del dit menor de la ma. = Item, quel dia quel dit noble o cavaller hajurà rebut lo dit mantell ab la creu, haja tot lo dia aportar la creu en la subirana vestidura, que portarà en la part devant endret del cort, de tota vida del senyor Rey. = Item, tots los cavallers de Sent Jordi damunt dits, faran sagrament e homenatge al senyor Rey de anar ab ell personalment ab aquells homes de cavall que bonament poran al fou del dit senyor, contra los moros, quant que lo senyor Rey hi volrà o y porà anar; encara lo serviran el seguiran en la forma damunt dita, a defensió de son Regne o terres, si aquells volguesen dampnificar algun Rey o ~~[illegible]~~ altre hom ab poder y gents estranges. E el senyor Rey, si ell o alcun dells se tem quels haja a guiar, o si guiar e assegurar nols volra, quels haja per escusats de la vengada e servey.

etc. Vestidura blanca a dur els divendres de tot l'any tot lo dia, i la vesfla de Sent Jordi tots anys a les vespres. assistiran a la missa a les vespres y als oficis amb el senyor Rey

---

era setmesó (B. Boades) de molt petita estatura i ~~[illegible]~~ molt cruel.

E fae morir malament tots los seus frares, e fae molt, altres feyts de crueltat; mas empero ell fo bon catolic crestia e molt devots de Sta Maria Sglesia catolica romana

Es barallé amb els catalans, pel primit, pero despres hagué d'agrair los sempre llur fidelitat, sentat en empresa Sardenya i contra la Unió. (argomes. i vals)

Tas - 1150 gr. fol. S. Sampere y Miquel - Barcelona - Ol. 1038

Elecció dels consellers de Barcelona. L'any 1386. Pere III envia al Consell de Cent un albaix amb el nom dels 5 consellers per a l'any, i a més els dels dotze coadjutors. Aquest sistema no es posà en pràctica. La mort del rei Pere fen que les coses van viennent de nuevo, quedant però en el cuidar dels 5 nomenats pel rei difunt, però el seu fill es veurà estudiar le qüestió.

No es de creure que un rei tan polític, àdhuc en les ansies de la mort, cedís a les rancúnies de la cuneller (S. de F.) Obeïa a un plan del monarca, destinat a enclafar el poder de la nobleza catalana, com havia enclafat la de Valencia i Aragó, i enaltir el poder real. Fou la mort que l'impedí de dur a terme aquest projecte.

Els dotze coadjutors estaven compostos de gent de tots els estaments (entrada del poble al govern municipal de Barcelona - Pere III s'avançà als altres sobrinans d'Europa en això - reunions del poble barceloni, autoritzades pel rei el 24/9/1386 - Projecte de reforma del govern municipal de Barcelona, en la que es queixava del desgovern dels consellers - composició ~~[illegible] per Pere III~~ desmenatada pel projecte (6 com. i dels 2 cimb. hom., 2 mercaders bons i dos bons menestrats - i l'igualtat entre tots sis) Pere III hi accedi

~~Feliu de la Peña - Anales de Cataluña - Vol. II~~

~~(fol) Ol. 41~~

Gr. 4° Ol. 1671
Tas – 1150 (46)

7.

Sanpere y Miquel S.

"Fin de la Nación Catalana"

8°. Ol. 1038

Barcelona.

edicte que posava pena de mort al català que sortís del país sense passaport
edicte pel qual s'expulsava dels dom. d'Esp. tots els cart. valencians i aragoneses que es hubieren a Cat. durant la guerra del 1713-14.
edicte pel qual tots els catalans que havien servit a son havin de puntar-se a les caps de partit i allà els feren presoners. – uns quants mes dels deixaren anar i els consignaren sots caussió. [illegible] de puntar-se al cuartel.

condemna a mort de Josep Moragas, Jaume Roca (trompete) i Pau Maiip.
26 may 1715.

1ª. temptativa d'evasió: 10/3- Patia Cruz el nom en general. 20/3/715 el fan presoner
"haviera anat a berenar a Sant Bertran" va

prepara expedició Francesc Catllar i Tord, cavaller, també executat.
traidor Cinto – els altres amagats.

moragas hora molt fugira França. el seu amagat girat l'acompanyà a la portina – ordre del Cuartel de Chantrefort de puntar-se a Tarp per afer d'entrar. Allà el fan anar a Barcelona – Tranchaes qui li ordenà de puntar-se a cada dia a Palau i li negà el Pasaport.
[illegible] – decidí d'anar a [illegible] a [illegible]

colla de 1ª. expedició: Enginyer Santa Cruz – capitans Batlle alias Palomo – capitans, Salamiel Catllar i Tord Maiip i Roca, trompete – (2ª expedició. tots els altres, mes x)

avisades per Cinto (mestre de barca) les autoritats, acudeixen amb patides de fusellar, a Montjuïc – Moragas, Maiip i Roca son trovats per dir complices.
Catllar, només complice intent fugida son general es ajusticiat el dia 5 abril

condemna la Reial Justicia – (Despés el terrorisme militar fon molt pitjor.)

Anals consulars.

"Moragas fou executat com a home ordinari, y els demés també. amb gran aparato de gent d'armes y soldadesca, anant descalsos, amb camisa de penitent; al fin nomenat sens los honors, sinó sols Josep Moragas; foren aportats los quartos (havien estat penjats i esquarterats) de son cos a la Trinitat, lloch acostumat, y lo cap ab uno gòbiés al Portal de mer, ab la inscripció seguint

Josephus Moragues. ob perpetratum iteratae rebellionis scelus, bis Regis clementiam abusus, y los demés foren aportats en lo lloch acostumat de la Trinitat. (27 de maig) y el 4 d'abril fou executada la sentencia de D. Francisco Catllar y Tort de Gandol a la Rambla, però sens quitar li l'honor ni anar com a home vil".

El cap de Josep Moragues no fou retirat del Portal de mer fins al cap de dotze anys, ja que a mesos del 1727 fou estrenat a la muller, que no havia deixat de reclamar tan sagrat pendrera de la llealtat amb la qual fou observada la capitulació de Cardona per Felip V.

—

Real Junta Defensiva de Fortuna i Joven. Pres. Patiño (superint. gen. de Fort. i Hereda) Sentari Prats i Mets. — magistrats. Anuller, Marimon, Alós. Cortada. Mets i Pujol

---

amor a la familia de Moragas. y retirà de la lluita i va tornar hi del 1713 cap a Sort, però la Conca del Pallars no va reaccionar. Va anar en retirada forçosa a ~~Pall~~ Catllart

La carta de Gandolfo durant reducció (quedarà com a brigadier de l'exercit del Rei) — el 24 de set. — el mitex dia contesta Moragas refusant (Gandolfo va vanar en dels tractes sentit amb Moragas) el dia 28 es decidiex a capitular sens llista a ~~Sta~~ Bracamonte, enmigt li la carta de Hartemburg que el rellevava de l'obligació de defensar el cahill

el 14 de nov. els capitulats de la seu foren devants.

La traitoria i mala fe del duc de Populi — no va complir les capitulacions (de tornar als catalans el que els pertenyen

Moragas. malalt va anar a Sort ab la familia. Sabent la mala fe de Populi va anar a veure'l per reclamar. D. diu que sí. Però Populi el volia fer cuyuar no sabatir va arrestar lo.

reconciliació de Moragas.

Tas. MTD (47)

Ja la edat a mi no's cominal
Seré jutjat de tots per galant vell,
y a dones plau l'home quan és jovencell!
Totes sóu carn y en carn és lur cabal:
Tant quant a ço recapte ls donaré;
dels membres so be proporcionat;
mas es lo mal que l'ull tinch jà ruat (arrugat)
y en llur esguart vell me reputaré.

(CXXII - 17. 24.)

Casa: sala, a l'entrada, gran, amb estable al costat
ferrats. Una catifa (drap de pens) un escó
1 dos banes i un tinell.
menjador — cuina i pastador — 2 cambres
en la casa de mitja creala la cambre particular del poeta
un llit gran, dos taules, 4 escambells, 2 cadires esculpides,
una plegable, vasos, angelles, un candeler i un ventall de plomes
vestits: una campana de damasc. de ~~vell~~ drap negre forrat de pell
blanca, una gonella de burell forrada de pell blanca, un quartell
de burella. — pump del llit el manuscrit dels seus poemes i
uns quants llibres. ~~d'A.~~. de Ramon Llull (Arbre de la ciencia,
llibre dels proverbis) els salms, un Art de ben morir

cieres d'or en fons vermell

quatre banes vermells fons or.

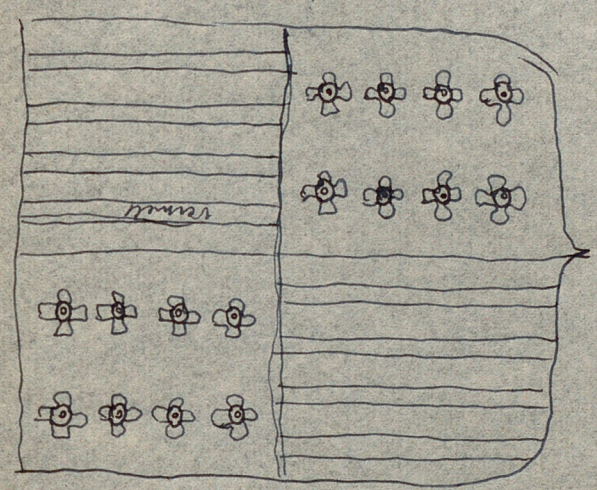

Armoiries d'Anzias March

Bibl. Nat. de Paris, Ms. Esp. 192 p. 84.

Tas-1150 (48)
8°. 00 1557

4.

Pagés Amédée

"Auzias March et ses prédécesseurs" Paris 1912.

8° Z 114
(4247)

Comm. des poésies d'Auzias March -

fam. de notaris i escrivans barcelonins

Pere March III conseller del rei Jaume II li compra, el 4/II/1322, el castell d'Arampunyà

és admès a la cavalleria - compra el feudo a D. Blanc de Lulletes

Pere III el protegeix

— els Pere March s'estrenyeixen

Jacme March és armat cavaller a Pedralbes pel rei Pere III i rebut cavaller de muntera el 7/12/1360. àpat a Pedralbes amb els reis

anteix al seffe de Murvedre

diccionari de ~~[illegible]~~ rimes. "Libre de concordances".

fundador per ordre de joan I. del consistori de la gaia ciència

mort vers 1390.

Pere March (2e fill de Jaume March de Valencia) n. 1338(?)

senyor de les terres de Valencia i ~~Pardines~~ Gandia, senyoria de Benicarló i Pardines - fou fet presoner a la batalla de Nájera i ferit-hagué de pagar rescat per alliberar-se - era procurador del duc de Gandia, marqués de Villena es casà dues vegades. La primera ~~[illegible]~~ 3 fills (Jacme, Francesc i Johan) + jove

2e amb Leonor Ripoll, a Valencia - 2 fills. Peyrona (sorde muda, i Auzias. (Auzias era més jove que el seu nebot Pere March el jove) - Testament deixa herem universal a Auzias - mor a Balaguer el 7/6/1413

altres parents. Arnau March II, Berenguer March. mestre de Muntera

poeta

(en el regret de Martí l'Humà - (Camp 1912) - Ferrer d'Ant +1416

Auzias nat el 1397(?) mort 1459. a 62 anys.

infanteria al entorn del Palau de Gandia del Duc de Denia i marqués de Villena

nom de fonts vé de Sant Elzear de Sabran. nat a Provença. cartedat conjugal

d'un ventre trist eixir m'ha fet Natura!

a le mort del seu pare té 17 anys. - és donzell i amortís l'any 1415 a les Corts de València - és admés a la cavalleria el 1419 - i es deve Mossén va a la pacificació de Cerdanya.
pren part al setge de Calvi, a Corsega i a Bonifacio. el 21/X/420
pren part a l'expedició contra illes Guerguers i captura 4000 fanning.
strenuus et valerós cavaller

el 1426. és nomenat falconer major de casa del senyor Rey.
lliurea de seti vellutat, brocat dor, amb sa folcadura de marts.
1428 deixa el càrrec. però romen un gran caçador. mare mor 1429.

fi joventut
Aixi com cell qui'n lo somni es delita
e son delit de foll pensament vé,
ne pren a mi quel temps passat me té
l'imaginar que altre be no hi habita

'aljama' universitat o consell dels moros de cada comun.
Joan de Navarra és senyor de Gandia i doina confinació senyoria a A. M.
plet es vila Gandia. el 20/8/39 - el rei cediex durat al procés de Viana

1ª muller - Isabel de Martorell. (1437 cas.) - un fill, Francesc
+ 20/9/39 mor abans que ell

sent. honor sempre Cap. Car per honor yo m sech en pus alt banch

2ª muller. Johana Scorna. donzella. filla de Mn. Bernat Scorna
va a viure a Valéria. sense fills (1443) + 1445

3 fills i un fill illegitims. (Pere Johan, Felip i Johanna)
damer fill Felip. fill de Marte, un esclava

96

poesia CVII (1445) o quant és foll qui tém lo forçat cas
dedicat a Mossén Borra. joglar del rei, que tenia por de morir

viu a València en mig d'una cort d'escriptors i lletraferits. Mossén Fenollar, Nu Tecla de Borja (nebodo del Sr. Pare Calixto III. i Johan Moreno al carer de les Avellanes.

Els tres testaments - de 1458 i de 1459. el clamor amb la llegat o favor de la seva antiga esclava Marte (Che de Latxada). Por de la mort li fa renunciar al Fol Amor.
Que poré dir la dolor qui tormenta 1458 mor Alfons V.
mor el 1459. lo peccador que a la mort s'acosta

tas-1150 (49)

230

4° Yg. 58

Ausias March.

Les Obres (2 vol.s) in 8°

Barcelone 1912.

8° Z 114

~~Commentaire des poésies d'A. M.~~

Amedée Pagès.

Paris 1925

4° Yg 38

Introducció a l'edició crítica de les obres d'Auzia March

Amedeu Pagès

Barcelona 1912

in 4°

estramps. cançons, codolades. noves rimades, maldits

Teresa. "Lin entre cartes". "Plena de seny"

Lluita entre Pol amor i amor pur.

" entre Amor i Odi

Amor Amor. Senyal de bé

apareix "Bella amb bon seny."

Plena de seny. jo vull e Dieu desperra
que per amor yo ferresca mos jovres
mas si m'creap. per mill tems daré torns
per dona qu'en ver'amor se deferra.

la sàtira contra Na Montshí, alcavota provaçá

Fahent jaquirço que hom vol seguir
mon apetit vol ço que no volgui.
Volent amar, ladoncha yo avorri,
e, no volent, ami sens consentir.

(XCI - 35-40

Mas tambe sè que la carn ha sperons!

Lir entre carts, ma voluntat se gira.
tant que yo us vull honeste y deshonesta.

(LIII - 41-42)

Catolich so, mas la fe no m'escalfa.

Axi com cell qui deritja vianda
per apagar sa perillosa fam,
e ven dos poms de fruyt en un bell ram,
e son desig egualment los demanda..

(IV - 1-4)

TAS-MIO (50)

La Vida del Rei En Pere III

Pla provisional del llibre

-I part-
Aprenentatges

I. L'alba d'un princep. (Del naixement a l'advenimant al tron)

II. El rei de les cerimònies. (primer casament, lluites amb els germans i amb Jaume de Mallorca.)

III. El rei del Punyalet. (Les revoltes de la Unió de nobles).

II part
- ~~La~~ Maduresa

IV. "Terra ~~de nobles~~ de bon aire e de noblea" (Sardenya). El tercer casament)

VI. Els dos Peres. (La guerra amb Castella) (1356 - 1361)

VII. La reina guerra i el ministre. (La desgràcia de B. de Cabrera) 1361 - 1369

~~La Vellesa~~ - III part

VII. El somni imperial. (Annexió ducats grecs i nices s/Sicília)

VIII. La reina Fortuna. (un amor sincer? El casament irregular)

IX. Els fills. (Franqa. el Papat, la política siciliana)

X. Posta d'un rei. (Mort dramàtica. Judicis sobre la seva persona. Els seus enemics. El compte de Cerp. Rendició de Jaca d'Urgell a Balaguer.)

M 2

Martí, Ramon, 194
Mérimée, Prosper, 198
Maria de Portugal, (mare de Pere I de Castella) 199, 202, 213,
Marí, fra Pere. 431,
Marcel, Etienne, 209, 243,
Martí I "l'humà", 217, 229, 328, 337, 344, 345, 376, 378, 379, 380, 385, 404, 406, 408, 414, 415, 420, 421, 422, 425, 430, 431, 432, 433, 434.
Martí I de licitre "el jové", 378, 419, 428, 431, 432, 433, 434.
Montferrat, marquès de, Joan Paleòleg, 217, 235, 258, 309.
Mexia, Gonçal, 220, 315
Maria de Luna, reina, 229, 328, 329, 379, 395, 432,
Mohamed V, rei de Granada, 230, 234, 236, 241, 251, 314.
Manuel, Luis, 255
Maria de Portugal, marquesa de Tortosa, 257, 283,
Malla, Berenguer de. 280
Marquet, Ramon, 285
Martinez Eslaba, 294,
Marche, Comte de la, 297.
Mauny, Olivier de, 312,
Montcada, Mateu de. 327.
Malestat, Joan de, 333, 334,
Montcada, Guillem Ramon de, comte d'Agosta, 343, 344,
Montcada, Roger de. 344, 393, 408,
Metge, Bernat, 353,
Malatesta, Perfetto, cifrat de Sassoferrato, 371, 382,
March, Francesc, 382, 383,
Montcada, Francesc de, 389.
Montcada, Gastó de. 408,
Montcada, Pere de. 435
Montferrat, Margarida de. 436

tas_1150 (51)
8°Z 19747

4.

Croce Benedetto (VIII)

"La Spagna nella vita italiana"

ordinació dels salaris i forniments dels acordats de les armades.

Almirall o capità =	XL sols barcelonesos	per dia	(ha de dues armes i companyia)
Vis almirall	150 lliures	"	per 4 mesos.	("	"	")
Patró (un per galera)	50	"	"	"	"	"	(" 2 escuders i armes)
Escrivà d'armada	25	"	"	"	4	"	(" armes)
Alguatzir de l'armada	15	"	"	"	4	"	(" ")
Cònsit (un per galera)	34	"	"	"	4	"	(" " i 1 infant)
Sota-cònsit " "	16	"	"	"	"	"	(" " ; " ")
Nòtxer (8 per galera)	12	"	"	"	"	"	(" ")
" (un és escrivà de galera)	13	"	"	"	"	"	(" ")
" " " mestre d'aixa,	13	"	"	"	"	"	(" ")
Ballesters (40 per galera pons i 30 per galera sotil)	10 ll. barc.	4	"	(" ")
Proers (8 per galera)	10 lliures barcelonesa	per 4 mesos	(" ")
Aliers (6 " ")	10/10 s.	"	"	"	"	(" ")
Cruillers (4 " ")	8	"	"	"	"	(" ")
Espatllers (6 " ")	8	"	"	"	"		
Remers simples (144 " ")	6	"	"	"	"		
Palomers (2 " ")	6	"	"	"	"		
Tenescals de galera (1 " ")	6	"	"	"	"		
Trompeta (1 per galera)	15	"	"	"	"		
Nudge o vanbat (1 " ")	15	"	"	"	"	(forniment de convés)
Juglars de l'armada	15	"	"	"	"	(4 lliures per vestir)

(seran 2 trompetes, una trompeta, un Cornamusa i un Tabalet

Del bescuit cada dia 2 lliures cada dia a cada persona de les galeres.

El 1359 el rei Pere (a 16 dies de maig) com he Rey de Castella vene en la platja de Barcelona i tene aniegada l'Urca i la seua Reial armada, de la qual foren capitans lo Comte d'Ossona i lo Vescomte de Cardona) fen una ordinació d'armar armadia als banquets que s'allistaren ('acordenis') a la nova armada reial.

Marina catalana. càrrecs

Almirall - cap supera de tota la marina de la corona
Capità (General), que manava una esquadra o alguna gran expedició.
Vice-almirall. oficial major que manava una divisió d'esquadra
Patró. capità de cada galera.
Còmit cap de la xurma o Tripulació; primer oficial de la nau.
Sots-còmit. tinent del Còmit
Nàuxer. contramestre, i timoners

Cada galera havia de dur 232 places de dotació fixo. Els mateixos remers no eren pas forçats ni esclaus - alguns cops eren objectes d'indult per allistar-los. El cap IX de les ordinacions de les coses de mar diu "que negun Còmit no fira ab llança ne ab dart null hom de la sua galéa; car melor ferirés ab una corrèra, o ab bartó, o ab verga; e no destrueix hom la gent, ne afolla hom les armes. E si ho fa, que pac les armes en doble."
(cap XVII) item. que sia feta ordinació, que null acordat de alguna galea per neguna colpa no perda puny ne pen, per ço com despuys aquel hom no es a res bo, perquè li valdria més la mort que la vida; mas sia posit en còrrer vila o cossia ab açots, o en perdre lengua, o relles, o en esser penjat, segons que la colpa serà".

El 1373, el rei fa llocament del Duc i vescomte de Cardona, almirall del senyor Rei, Gelabert de Cruilles.

Pere Çacorta, conseller del senyor Rei i Batlle General de Catalunya (1354)

Ferrer de Magarola - escrivà de l'armada de les 5 galeres contra el rei de Castella (1363).

El 1356 fou publicat un reial manament perquè allà no navegui sinó per la costera per temor d'una armada genovesa que descurria per la mar.

Tractat d'aliança, a Deps i Catalunya entre Cat. i Cat. (18 i 22 maig 1361) nous
ir en expedicio per l'Arago, la g. c/Sicilia, i per Cast. la g. c/Portugal. - El Cast.
mat, no venc ocupat a Pere I ab exp. c/Granada, vol reviscar calcinia del ri de
Cast el de mes fonts. A Pamplona. el 18/8/61. rebebilita: Enric i Ferran (autobiografia)
Ferran havia estat deposat del cami de pre-general, i obligat a residir a Catalunya
(ratlla dels Ebre); i Enric va a Franca a llentar (el 64 d'agost 1358, mort
depis de viscar Elionor, nasqui a Tarrit a Libera el fill d'Enric, Joan (futur Joan II)
Pere italia amb matrimoni en ser de primera dijut a valiet, agenyi

Sentencia del Marques de Montferrat: par de cinca (27 maig 1360) que deixa al ri
Pere les seus llinyes per fer la guerra als Castells
Mestre Mercer, (1360) capita de un estol de galeres del ri Pere, ei fet presoner pel
rei de Tremecen, i aquell llenca a Castella. i Pedro el fer matar (era el que havia
estat a Alguer amb la pau - per Alfons XI)
El nou rei de Xipre (mentre a Elionor d'Arago), envia com a ambaixador a Barcelona un
vassall als ss llei i altres punts, visitats dels pirates Tartars, &c

1361 - Guerra de Castella als Aben Said. (Hi fan part Hug de Calvirley (que
despis anira als Enric a Tr.) el cat d'Ampurias: i altres, que la atenio d'Alfons
fan demanar a Pere, Na envia aquell cabdill c/Granada (Abens Said demanda ajut a
Espanya) - Aben-Said es rebel a Pere I, allibera a Pedro Fernandez, i acaba
a Castella. Pere deu despis el detenen bots. i a costa de llarga els castells es
entre. En robaren bots els jocells (excepte Pere que Aben-Said hauria obtingut en
darrer salconduit) en matar b. Pere I exclami: Ti. fot barge del mal hostes
que vinga bot per matar rei d'Arago!

1363 - exped. Cat. per ajudar Arago - Infant Ramon Berenguer, Joan d'Empuries,
fill seu. Joan, Cont de Prades, Ramon Roger, Cont de Pallars, Hug, vescomte
de Cardona; Roger Bernat de Foix, Vizconte Castellbo; Dalmau, Vesc. de Rocabertí; Pere,
vescomte de Vilamur; Bernat de C., vescomte d'Evol; Garci i Guillem Ramon de Montcada;
R. de Ribelles, Berenguer d'Abella, B. de Cruilles, Arnau d'Erill, P. Galceran de Pinos,
Guillem Ramon de Cervello, Guillem Galceran de Rocabertí, etc -
Pere té tinences als Comtes de Nar. a qui val segon del castell.
1363 - Mostra general Pere I / Zaragoza - Havia volgut fer matar Enric i havia acordat
la mateixa pena als soldats. Robatori tinent reial (nio en fer armes locals
a Valencia) i per altres tractats cont a Nules (no provat per Pere)
Pere i aprofiten Turtera i Kt anibal de Cardona Berenguer Carroz i el Comte de
Empuries - (Pau relativa a Castella alabora) Albert Castillo es governador de Calat
i Gallura.

Segueix 1358 · Guerra Castella.

Vast pla de Pere per acaparar-se de tots el seu exercit, Tello inicia... 17 feb. a Burgos, però Aranzano s'oposa per Pere, i els burgesos fugen per sopar a Pere, en lloc de lluitar. El rei torna retirat però fa matar el seu cosí i el seu fill per la mateixa nit a Bilbao: Biscaia, heus aci el que s'ha fet per vos! - Tot retirat el rei fa detenir, a Roa, la seva tia Eleonor i la noodler de fam, l'Arabell de Lara, i les fa a Carbajeriz. Venjança total de Pere.-

Fem la pau amb Castella per Carbajeriz, sense resultats. Pere I s'en va, i la entrevista privada per un cop Ballester de mossa i l'ajuda d'un botiguer la tira. Pere III. Aquest diu que ell que ha tirat les tires és ell, i després dels de Castella (20 per 10, o 50 x 10 o 100 x 100) Fa replicar el rei de Castella amb act per l'amet, i el replica és fet a cau ad ell per Berat Galceran de Pinós (realitat i molt fort)

Caràcter repugnant venjances i crueltats Pere el Cruel: d'ascendència.
canvi d'enemics mutus amb Pere de Portugal, que pervenit venjances a tots dos.
Pere fa matar Pelier Fernández de Toledo, plenipotenciari cas a Tudela i després exilia públicament el seu germà D. Vasco, arquebisbe de Toledo, reputat bastard.
1358
J/ Mesnil - Ayala ordre redel·lament pau Ferrer J/ agost. = Batalla d'Araviana (entre Enric i Tello el Henestrosa i F. de Castro) Victòria de Trastamara. - Assassinat dels bastards Pere i Joan. - 1360. A Tudela, l'entrevista es plenifà d'Aragó i de Castella (Gutiere F. de Toledo fa pegat a Enric i Pedro es venjarà tots.) Pedro es venja de dos cavallers que sospita l'han traït, i de molts d'altres suposats traïdors Calatrava, cremar vius - Batalla Nàjera, guanyada per Pedro i no explotada per ell - A Pedrola, Pere III fa signar pau entre Enric i Ferran. 11/2/66 Ell es compromet a no matar mai per coses d'aquests dos. - Bernat de Cabrera torna a Dega al les hosp. a pau de Pere I, i a Pedrola, el 12 maig. (Cabrera és ja partidari de Pedro?) i Pere retorna tropes en via cedrons de la pau Fem i Enric, i no vol manar guarnicions. B de Cab. protesta i demana que els seus estigui contra en altre. - Revolució a Granada. Muhammad és destronat per Ismail el 4/gener, i aquest és assassinat i substituït per Abu-Said, el seu visir, el qual (la cronologia?) Pere III. - Aquest fa capitol general a Fem i com a futur rei de Castella fa tractats amb ell, que li donin Murcia, la fron. de Jaén i d'altres viles. (31/1/61) J: l'Aquet té filla, i comú al Light Joan. - Pere I envaeix Aragó: i l'obstat fuill Granadi - El cardenal combat les pens i Pere I. només aconsegueix d'Abu-Said, acceptat fet, a condició que Pere III retorni privilegi a Trast. i a Fem - Jolm Alcant i Ordes, i molts l'altra que, i el Papa determinà. (14 maig 1361, a Dega: Cabrera) Per salvar principals de Pere III, hom imagina ~~que~~ considerar de nuls, de valiços i Cabrera com a bandejats d'Aragó i les mutacions d'Aimar of Fem i Enric als seus afectes. - Amnistia general i retorn dels proscrits cauen nuls. Tello i altres s'arabadons (però Tello és desposseït de les seves possessions a la Rioja on Biscaia) No es pot fer res de l'Aquet de l'abuelll Pere III.

Guerra amb Castella. Segona fase

1356 – Després de la declaració de guerra de Pere I. Pere III envià a avisar el comte de Trastàmara que es preparés per a ajudar-lo. Li oferí 1000 lliures de renda sobre les rendes del comtat de Ribagorça, cast. a Arnés (per Alfons d'Haro, Alvar Pérez d'Albornoz i Pere Gómez d'Albornoz). Enviá ambaixadors a la vall del riu. Pere III li'n donà totes les garanties del tractat; les seves naus ajudaren Albornoz i Trastàmara, per mar, a tancar-la per mar. Començà l'ofensiva a Prats el 8 d'octubre 1356. davant B. de Cabrera i N. Ramon (camarlenc). El comtat de Ribagorça s'emprengué en absència del seu senyor; el rei de Castella, però, l'havia venut a Enric i Lope de Luna (els dos comtes).

En cons. la guerra el rei de Castella anà a Navarra, per tenir el castell d'Olit i Viana. El 16 oct. fou a Alcaraz; amb l'infant Ferran establí pels camps. Ferran pel seu del comtat de Xàtiva ab 2000 florins; i l'infant Joan: Tella (pels Pons) pel comtat de Prades ab 1000. Pere intentà amb Navarra per Valtierra. Ferran de Ferran a les negociacions de cedir els vells de Biar. Ex de naturalitzar-se [illegible] del seu germà i fa un dimarç oferint la pau; rendre el privilegi de la unió, pendent de les cort a capdill; vassalls de la unió. No fa la guerra pel rei de Castella però per reinstaurar la unió (clamà aquell dels traïdors). El de Biar contesta a cops de espases. Ninyo del regne de València el capità i el cast a Denia i Pedro Fernández, el d'Aguilar del nin que intenten la guerra castellana, la vida i el castell d'Olit.

1357. – Pere I entrà a Aragó per Sobrarbe i la Ribagorça. Pere I és a Daroca on fa cort als aragonesos. Els habitants entren per València al port de Cullera. Pere fa capitular Ciutat del regne de V. el seu oncle Pere. Demana ajut al comte de Foix (Gastó Febus); als vescomtes de Narbona i de Carcassona, i altres cap barons. Fa fortificar la frontera de Catalunya – Mor el germà a Evora la reina Maria (mare de Pere I) han dins que fa venir del seu pare, el rei Alfons de Portugal, per casar-la amb el seu fill Pere. – El rei Pere envia ambaixada de Alfonso Coronel, fill de Alfonso Coronel (la Castella): matar a l'Alvar Perez de Guzmán. Aquest i el seu cap. Juan de la Cerda (príncep de Portugal i comte de Talavera) envià a la frontera d'Aragó. es preparen al servei d'Aragó. Juan de la Cerda es presenta al castell de Fabregues i es reparen amb la gent a Andalusia (Pedro del Pere III per respecte la cortesia cap amb es) En Cabrera Pere I vassalls a anar a Castella però es defensa a entrar a Aragó.

El card. Guillem, legat del Papa, obtè permís a aquest país. un treva de 15 dies. Alfons d'Aragó i el castellà vet a Pere. Papa – de Tarazona (per fer el cavaller de Calatrava, amb per Fadrique (vassalls de Pere III i tenia per altres. Pel). Aquest exèrcit donà a Pere I molts cavallers (Lope d'Albret, amic del Comte de Foix) Urgent castella – pugé a 7000 cavallers i 7000 genets, altres la infantería – Batalla fronterera on

Borja (qui l'oferí). Pidió el cardenal impedí a cubert (lo dins Zuata). A la dreta dels nous de Borja, l'escuit més reduit de Cat. era cobert contra el de Castella, i Pere I no deixa.

Nous tractaments amb el cardenal legat. A Tudela, el 10 març 1387, es reuneixen els delegats pontifici del cardenal. Per Cat. hi van Jofre d'Hinestrosa, Joan de Bernardas i Diego Lopez de Orozco. Per Cat. B de Cab. P. d'Ex. i Alvar Garcia d'Albornoz. Converses amicalíssima mixtura. Els reis ignoren on poden del card. Els catalans disputadors (Tarazona, Olmedo, altres catalans a Saborsa de Ramos). Fins a Nadal es pacten els tractats de dret per part de cada país, i pacten 6 mesos el card. decideix. Pere III no cumplirà tractats i no abandona Tarazona, ans hi pren guarnició cat. unida per Hervetura El card. excomunica Pere I — Aquest excomunica. — Pere III accepta la treva per a tots tractats vigents, ab l'objecte Ferran, i agost del desembre 1387 es porta a Valencia, torna a Pere III Oriole i es desenganyat de 2 vegades — ans de Pere I — Es bel funeral pomposíssim i llarga del rei Pedro. — La contessa Joana es recordada per Abans (exhumació) i Tello Tello / he pensat al servei de Pere III. Els catalans volgut la treva, per cansats per fatigues d'hospi. — Cortes a Cariñena. —

Ferran pels pobres als Emirs, Ronda, Cabra, Alc. Benahavis mateix. Pere i Ferran es veuen a prop d'Albarracin, i s'abracen. (7 desembre 1387)

Tristesa de les cases a Castella. Traicions altercats als Orts i de Foix. Pau a Pedro Berenguer Cancer. Olf de Prohida i Bernat de Cruilles, que fan el que poden. — Pere tenia 3 galeres a Sicilia et cada de Sicilia. El cabdill és Arbal d'Alagó. Batalla de Jadar, guanyada pels catalans. El rei Lluis i la reina abandonen l'empresa — El rei Frederic de Sicilia per més obligat l'ajut de Aragó, la Sardenya a la casa gran Elvira (del segon, del duc) d'Atenes; Nàpols i del cantó de Carinena. —

Pere I pacta ab el rei de Navarra; Pere III ab el de Bernardi — El mateix pensa en Lluis per pacificar. El papa l'anomena pacificador aliança.

1388. — El mateix a Castella per ordre del rei Pere I (tenint de treva per la defunció) rebuts de Lluis (ajut Lluis pacifica a Pere III torna a aposentar. En torna a Castella el mateix, Pere el fa tractar a l'Alcazar. X Abans, joan de la Cerda a fet honors per la tregua del rei Pere I, es bel cadaver. Mariá Coronel porta l'indult i el rei mateix — pica fi i tast. — Llegenda de la princesa i heroica virtut de la Victoria de la Cerda. — Alonso Coronel i Castella a Juan quina del cor mitg refugiat a Portugal. i endevi la cantarella a del rei — podrien ser mort, — Tello del Oro, altres Pau de Padilla és a l'Alcazar — Alo. fa detenir Henriques i fa fugir del favorit del rei

X. Pere I atabalers ante mateix de tregua a intimes de Trast. per tornar la treva (Pere fuga els tractats mateix ab el rei d'Aragó) i fa raiso per matar a Fadrique Gonçalo Narvaez, comandant de Infants, amic de tractats de Emirs ab Aben Ismail. Joana si testimonia i explica de mort de Fadrique, i després ballant 29 maig.

Pere la fuig a poca de Pedro Lopez de Ayala. Va contra Tello i aquest fuig. Fuit

1354 - Segueix - Pere es casa per tercera vegada amb Joana de Portugal, filla del rei Alfons IV i de la reina Beatriu de Castella. Joana havia estat la segona filla de Maria de Castella, neta de Sancho IV de Castella, i de Fernando de Portugal, net d'Alfons III de Portugal. Pere va tenir amb Joana tres fills: Joan, Fernando i Isabel. Joan va ser el futur rei Joan I el Caçador, Fernando va morir als 3 anys i Isabel es casà amb el comte Jaume II d'Urgell.

Joan amb la segona filla de Nuño de Lara, i el la segona de Biscaia i de Lara - Ma. de Padilla té un segon fill (Constança) - Nou aliat dels rebels: Fernando de Castro, molt poderós a Galícia, gendre de Joana, la segona muller de Pere. Volia casar-se amb Joana, filla de Trastàmara, i aquest és el punt d'inici del seu apoderament - fracassat. Pere vol fulminar a Blanca a l'Aliaferia a Toledo i ho encarrega a Hinestrosa. A Toledo aixó provoca un motí a favor de Blanca. Aquesta s'refugia a la Catedral i no s'atreveixen. El poble es revolta al seu favor i la duen a casa a l'Alcazar. - Els rebels s'hagen i la reina va a cercar el rei d'Albarracín i Enric. Els sublevats, partidaris de Blanca, es declaren defensors de Blanca. Nomenament, aquest és el cap. 60 Fonts pensa amnistiar el rei, que més en té en 600. El rei es retira a Tordesillas amb la seva mare i Maria de Padilla. Blanca hi va per fer un intent i demanar la sumissió a la voluntat dels rebels. Pere refusa i escriu a la Infanta Pere dient-li aquest. Els catalans ho l'envi. Albarracín mort a Medina. (i hem diu que va estar molt fortament molt bon. Pere. hi donà més ins.) El cos del difunt fou cosit les accions dels combatents. Entrevista de Tejadillo. Discurs de les parts. Cap acord. Odi contra els nobles cavallers que s'hi oposen. Pere va dir va a Illescas amb la Maria i deixa a Toledo la seva mare: el bisbe escriu, Maria (la mare) llença el castell. el botxí als Infants d'Aragó. Pere aquesta vol un Dieg de Padilla. Fernando de Hinestrosa i Gutierre Fernandez de Toledo. Pere a Illescas celebra consell amb Hinestrosa i hauria servit que ell fos primer. Els conspirats s'reuneixen als cimes de la nit. El rei no té cap autoritat. Fernando d'Aragó és qui cavalca al nuclo - F de Castro es casà amb Joana, germana de Pere i Enric. Entrament Blanca d'Albarracín, ja vuitat

Durant de la Floresta. Diego Garcia: Infant d'Aragó i Batista ab Castro. La reina mare no té cap autoritat (vida fora cuina) El rei compra el favor dels Infants, i de la seva Ciutat: l'escapa de Toro (on estava presa (durant dies a 1354) va a l'Alcàsser de Segovia. Pedro a la seva mare és agafat amb.

1355 Convoca les corts a Burgos i demana ajut el els bastards. Els diputats Burgos obtenen llibertat - Els diputats catalans no van a les corts. - El papa ha declarat excomunicats a Pere, Maria de Padilla i Joan de Castro, i els Grandes. Don Pere hi arriba immediatament de dels bons del Cardenal Albornoz i dels Infants

Vol atacar Toro i feri es refugia a Toledo, on hi ha Blanca. Enrici Fadrell es la seva i pren per ordre Blanca. Pere hi va i els fugen l'ajut a refugiar-se a la ciutat. Els burgesos, en ultim - Repudia Leonor de Pere - 22 bon gens de la ciutat entra altes, cau dapellat. - Hinestrosa dona a Aigüenegra la reina Blanca, presa. Enric al papa que l'ha reconciliat amb Blanca i que ha trobat favor El papa ha creu

(5 gener)

1356 – Pere I, després de Tous, on hi ha tornat, fa matar als dos d'ells, de la seva cunyada la Comtessa Joana (de Trastàmara) el mestre de Calatrava i d'altres dels partidaris de Blanca de Borbó.

(germans de Blanca de Borbó. Tots tres refugiats a Biscaia)

El Comte de Trastàmara passa a França, fugint de Pere I. Van a Aragó d'altres cavallers (els germans del Cardenal Albornoz) Don Lanç, germà d'Enric, Enric Pera amb. a Pere III per explicar-li el que ha fet i demanar-li que no ajudi els seus enemics. Pere li contesta tèbiament (té força l'imp. pel castellà)

Zuñiga 1347

En canvi de la presó a Tous, Pere I i havia concertat amb el rebel d'Aragó perquè deixessin el servei dels confedents, i ells fan a ells i a altres moltes promeses. L'infant Ferran, per donar garanties al rei de Cast. li dóna en ostatges els castells d'Oriola i Alacant (el valencià del rei Pere III (aquest és a Tortosa) i diu-li ha fet fer tot això per tenir gent castellana en regne de València. Aleshores diu no es creuen segurs els infants i demanen a Pere III que els passi a ells al seu servei, però el rei (és a Tortosa) no ho vol fer i els envia cap a Lleó i Castella, d'Oriola i Alacant. En el perío no hi ha comptabilitat els moviments fugitius. Vé l'atac contra Tous i la persecució dels partidaris de Blanca i la seva mare) –

L'incident de Francesc de Perellós en dijous de Cadiz – després dues naus genoveses no duen les indicacions de Pere I que a Tunis allò i envia cartes el Gran Soldà i fa altres deprecacions. Fernan de Pere. Va a Sevilla, fa apprehender tots els mercaders catalans que hi vivien, els confisca els béns i venda els magatzems. Arma després a tota pressa 7 galeres i surt a perseguir a Perellós. A Tarifa deixeix de la persecució – més fortes envien, envia les seves amb. (l'alcalde de la seva Cort pel Velazquez de Cepeda) a Pere III i al mateix temps unes naus vers a Balears per emparar-se de les naus catalanes.

Entrepresa de Pere I: deposició com. d'Alcañiz i Montalvan. Cástig dels corsaris que els donen ajuts havien pertorbat el comerç andalús, extradició dels castellans refugiats a Aragó, exp. del bisbe de Cartagena i de Peralonso Alfonsi; per altra banda envia a F de Perellós a la cort de. Es Pere III s'hi negarà. Els amb. desconeixen el fet a la cort.

La reina mare (Maria) s'refugià després de Toro a Portugal i allà mor, enmetzinada pel seu pare, el terrible Alfons, per les seves aventures.

1353 - Maria de Padilla es casa i amniinsa. La seva família havia lluitat a la facció dels Lara. La duguessen als braços del rei pel seu (afany) i el casament, per instigació i ordres de Joan Alfons d'Albuquerque. - Maria era de nois edat que Pere. A San Fausto, al retiu de Pere de les Asturies, Joan Fernandez de Hinestrosa, l'envelà després per dir-se al braços del rei. Favor immediat d'Hinestrosa. Maria a Padella té un fill anomenat Alfons, i Pere la dota als béns de Comenar Trebally dels Padilla d'Albuquerque. La primera Blanca de Borbó és a Valladolid on pent el marit als dos reines vidues. Pere es fora sentint d'avort als Emir i Tello, i envia a Albuquerque a Portugal. A Tuy per, oblidós de Blanca, dona Padilla i torna a Maria de Padilla - Torna Albuquerque i repren per agut afant a la reina. Març 1353 Pere es fora a cuyna i després d'una conversa a la intenció d'Albuquerque reconcilia amb el germans bastards. - El casament té lloc el 3 juny. Blanca tenia 15 anys i era molt bella però no fou cap impediment a Pere. Celebrat per M. de Padella El casament semble provocar un reconciliació general: Albuquerque es el perdut del rei, la reina Blanca la de la reina. La bida del cavall de Blanca és dada per Fontanares. L'infant Ferran fa de la reina Blanca, i l'infant Joan fa de la reina Maria. Així Zamora té palanció davant els infants d'Aragó. - El 5 juny, la mare i la tia de Pere li pen pen que no faci a la princesa l'abant de divorciar. - El dia que no passa res amb-ient bastant i en va a la Puebla de Montalban amb la Maria. Els bastards i aquells amb Padilla cf Albuquerque. Aquest vol rebellar-se pel cas del divorci i Albuquerque a retirà a Carvajales (fort de Port.) i després a Portugal natural. Influencia benefica de la de Padilla. Tello es casa al jovenet Lara, fill de S. Muñoz a Aguilar a Burgos. Blanca s'encanta con a princesa a Arevalo. Vol veure rei per-lar (Hotel de Galicia - avui està al la calle del Cantollejo)

1354 Diego de Padilla es fet gran mestre de Calatrava, contra Muñoz de Prada, amic d'Albuquerque - Pensament dels amics de Albuquerque. Aquest es defensa dient el rei de Portugal - Pere s'encanta de joana de Castro i vol divorciar a la de Padilla que bé mujo i Constanza Guillen legitimat pels bisbes de Salamanca i Avila. L'entrevista a Roa i no la veu mai - El matrimoni es celebra a Evora i Pere ha ajutat amb Albuquerque - Tello també l'ajuta a la rebel·lió

Fills de Pere I - de Mª de Padilla: Beatriu (n. a Cordova 1333. monja.) Constança (n. a Castroberiz 1354, muller de John de Gaunt, duc de Lancaster) - Isabela, n. 1355 - muller d'Edmund Langley, comte de Cambridge i duc de York, avi d'Eduard IV d'Anglaterra Alonso (mort jovenet) - De Joana de Castro - Don Joan, mort a la presó de Lorca - D'una cambrera: Don Sancho (n. 1363, mort a Toledo per Don Diego (25 anys presoner a Castell x caràcter amb bilis d'enciallers. Fa morir d'Ayala - Maria, monja

Pere I

Pere estigué malalt.

Joan Pere fuja de tots els seus parents (germans, cosins, etc.) Joan Núñez de Lara, senyor de Biscaia, mor. Fernan d'Aragó totsegueix es prepara per a anar a València. (1352) Maria fou matar a Elvira a l'alcàsser de Talavera ✱

Joan Alfons d'Albuquerque i de Medellín, canceller major del rei. Mort de la reina Maria durà el govern. Enemic d'Alfons Fernández Coronel, gran privat d'Alfons XI, a qui fou gràcia. Pere persegueix a Enric i Tello, que fugen d'ell. Tambe fuig el cardenal Albornoz, que destrueix a Italia una bellaca carne com a delegat del Papa en els estats.

Pere I (a renovar tractes d'amistat als Pere III (en 1352 + 4 oct.) i els transmeten els seus privats, Albuquerque i Bernat de Cabrera. (3) En van exclusos (però poden entrar hi als cortes condicions. els infats F. i J. i la reina, bro. Pedro Castr. es comp. a no ajudar los el Pere III i aquest a no molestar los a les seves propietats fronteres, i a tornar los les rendes i jurisdicions usurpades. Fetge de Pere I al castell d'Alburquerque (Està a Castella, que havia fet part dels seus estats). on s'ha fet fort Alfons Fernández Coronel, el qual hi mor.

El 1353 Pere I es casa amb Blanca. Filla del Duc de Borbó (germà de Joan de França) a Vallad'olid. Fuig totseguit d'Aragó. ✱2 Diu que s'ha retirat enamorat de Maria de Padilla. Albuquerque contrau a aquest anys. — El mestre de Calatrava, Joan Núñez de Prado, fuig de castella prenent la Espasa als seus. Els parents de Maria de Padilla, Joan Hernández de Henestrosa (oncle) i Diego García de Padilla (germà) quasi mestre de Calatrava, són els que manen, i per oposar-hi Albuquerque (Regida Portugal) ven una filla als Enric i als altres amics i cortesans — Nuño Albuquerque a Medina del Campo (envigilat per Pere?) i els altres

✱ Tello, germà d'Enric, estava a Palenzuela i el rei hi anà i li digué: Don Tello, sabeis com vos heu de portar D. Leonor es morta? i Tello respon: Senyor, yo no he otro pesar ni otro mal sino q. fino a vuestra merced. — Després (1351) fuig a Aragó i es declara vassall de Pere III

✱(2) Concerten negoci de reconciliació general (amb germanastres i partit de Ferran i de Joan Núñez de Lara) — Després les tres reines (Maria, Eleonor i Blanca) aquesten vers a Valladolid

El mes Concert de Pere amb Joana de Castro, a Cuéllar. Duna una nit. Ferran de Castro, germà de Joana, fuig a Portugal i l'infant als comps.

(1) — (1356 - 4 gener)

Pere del castell de Toro, on hi cerca maca (unida a la Lliga) fuit. Del pes. i (la matar els pares de la seva mare els veiedors)

(3)

a 9 oct. 1352. Tractat d'Alcàntara, transmès per B. de Cabrera i per J. Alf. d'Albuquerque (amnistia, mitjans als germans enemics: Tello, Ferran, Joan i a la mare Eleonor)

Cartella detalls i Cortes

tasi 1150 (56)

Corts de Montsó 1362-1363- Foren Corts generals de tots els estats, promogudes per Pere arran motiu de la ruptura per part del Comte de Foix de l'entesa existent. El 13 de nov. 1362 s'obrien amb un discurs al qual contestà l'abat Ferran, marquès de Tortosa i Sr. d'Albarazín, en paraules, que exaltada la prosperitat del Regne les Corts deliberaran: li donaran una resposta encarnirada al servei de Déu i del Regne i al bé públic de la Patria. El dia 1 de des. el rei s'anà a l'església de Santa Maria de Montsó, on les quals estaven reunits els tractadors, i els exposà com a pres cens el Comte de Foix, amb molts homes de guerra, acudiria en auxili del rei de Castella, i que volia parlar-los d'això per prendre d'acord amb les Corts una resolució definitiva. Els tractadors varen dir-li que el rei hauria de rendir-se a pagar per l'auxili aquest auxili, ja que aquells eren no havien actualment que cobrir la despesa per les desp. de guerra. L'acord era molt difícil i les Corts nomenaren una comissió de 33 diputats dels 3 braços. amb fac. ests. per a acordar-hi, però no hi hauria manera d'arribar-hi un acord. El rei de fa l'ensenya (copiada a[1] al P.M.C.) i totes es conformen. Repart. Val. autoritza al rei per cobrar del dit. les 53000 ll/ que li tocaven entre els seus 3 braços. Aragó fou el matiu al les 60.000 que es comprometé i Cat. es carregà amb 270.000 ll/. El rei després parlà.- Ja sabeu que es han reunit les Corts per a ajudar-me i per ajudar el bé públic de les nostres terres en guerra. Si entén d'una manera falsa públicà el donatiu, i després en demana que si no tenim a bé i ens plau atorgi no fem d'aquí amb les condicions passades per vosaltres i que vosaltres hi consentiu. - Totes es foren dretes i alçaren les mans pel donatiu cantant: Plau-nos. cupar rei. plau-nos! i acabat el rei, que s'aixecà comengué.

El braç militar a instàncies del Infant Ferran (germà de Ped. de Tv.) s'oposava a l'entrada de les comp. de Trast. i el Comte de Foix, perquè el volia capitanejar-les, i les universitats hi eren favorables - Completant l'error i general a Cat en aquella ocasió. Donatiu i escrit Universit. anyoria el P. Abarca, diu: lleyó a Zaragoza el ejercito catalán, tan ennoblecido de infantes, grandes, barones y caballeros, que ni los tiempos contar con mas, distinción ni allá hará mucha falta, porque podemos decir que vino toda la nobleza del Principado y cuidados que siempre fueron tan fértiles en ella. Deberá por tan relevante y oportuno socorro Aragón a Cataluña eternos tiernos agradecimientos. porque nunca se reino, después que los anos cristianos le amo carros de los moros, llegó a igual peligro y fatiga. - Les Corts foren el 17 abril 1363.

Corts de Barcelona (2/4/1364) traslladades a Lleida i a Tortosa. Les obrí la reina Elionor i la prop. la lleyí Jaume Dezfar, conseller del rei i canceller del duc a Girona. A Tortosa l'acordi el subsidi (50000 florins per dos anys) donatiu que hauria continuat i acabat bé les guerres abdues, molt compromeses. L'acordi també ajudar a Trastàmara en les seves pretensions. A Tortosa l'acordi també que la ciutat no hauria mai més d'haver separada ni alienada del comtat de Barcelona i de Principat de Cat. ni alienada per la Corona de cap manera (Ferran, marg. en Tortosa en morí en 1363.)

Política francesa

El 1339 hi ha en pla apagar la guerra entre Anglaterra (rei Eduard) i Francia (rei Felip VI l'atrevit). Aquest es queixa al rei de Navarra, cosa de Pere III, que pregunta reclutar-se ~~exercits~~ estats armats en els seus estats per combatre en els rengles anglesos. Hom creia que Pere ho fira expressament per represalies de les dificultats que Felip posava a que Cecilia de Comenge, la seva cunyada (muller de Jaume d'Urgell) entrés a posseïr al Comtat de Comminges i del Vescomtat de Tours, que li pertanyien. Envia Felip a Bernat de Thous i a Arnau de Torrents, llehat, i no obtenen res.

Sepulcre i mort Pere III

Morí de febres quartanes, despres de rebre Ct, Sagrament, i ab comunificació del dit. Fou difuntat a la Catedral i hi estigué 7 anys fins que fou el trullada a Poblet, al partir fet construir per ell mateix. - Era d'alabastre transparent de Carrol, de 3 compartents gotics ~~ab estatues~~ revolsats en bases mes mudeux de cuba, i separades per estatues; per dent corria un ample fris entallat de delicats adornats interposats amb grifs i remontant amb 3 arcs gotiques separades per columns i voltades d'estatuetes plorosas; ab rellaus en els bonts rembrant batalles, accions mundables i funerals dels reis allí tancats. Estava Pere vestit de diacca, ab el pregal a la mà, i ab les estatues funerals de les 3 primeres, muller (Sibila fou estimada a

—

R Delachenal diu de Pere III que és el sobirà que ha deixat més documents escrits - 1200 registres - el que més ha escrit del món - Poc guerrer per temperament, empleix el seu dum militar de cap i és estimat dels 11 subdits. Té moments de humb ilitat i és enemistats, però ab intelligence.

Roger de Foix, vesc. de Carcassona, i Fr. de Perellós, vesc. de Roda. Abbeville, (57) d
Angl.; Navarra. - [illegible] Navarra. - Alcances (1367) als Portugal i
França. - Pere I [illegible] a Bayona a veure el príncep Negre; l'apunt la Broccaia
Exc. anglès; torna Navarra i s'apunt a Pamplona. Pere, Príncep Negre, tr. de Labrit,
Conte d'Armagnac, Comte de Foix, Duc de Lancaster, Comte d'Hereford, Duc de Lancaster, Comte de Pembroke, Comte de Suffolk, Comte de Warwick, Comte de Salisbury, Comte de Stafford, Comte de Cambridge, Comte de Huntingdon, Comte de Buckingham, Comte de Gloucester, Comte de Nottingham, Comte de Rutland, Comte de Kent, Comte de Oxford, Comte de Northumberland, Comte de Worcester, Comte de Shrewsbury, Comte de Derby, Comte de Arundel, Comte de Surrey

1366 entra per Burjo i Magdó ← Rende visita a Cadiz. Envia als Be[rbers] [illegible] Calatrava i [illegible] ... de Castella — Pel març 1366.- Els castellans acudeixen entre, i retenen les places als avantsens.- Bds [illegible] Denis i Calveris dimonen a Envia que es [illegible]-se. Apart aquest. — Avanç [illegible]. Nomis Bertrand [illegible] en mies ... Rodriguez de Sevilla. Pere I és a Burgos. - El duque de Lancaster, en lloc de defensar la [illegible], Per l'in va. Abans fa matar al germà del gov. de Calahorra, per vagar la traició d'aquest. Els burgesos se li rebellen demanen matar el [illegible] de Castella. Pere fuig. Burgos s'ret a Enric. Pere ordena d'obrir una [illegible] anar i vol i ... a Toledo. Tactica inútil. Ambaixadors [illegible] Enric a les Hueles. a Nàpols. Respostes [illegible] a totes — Duc [illegible] és fet c. de Trast. — Hugh de Calv. és c. de Carrión, — Denis és m. de Villena no té el dret de la Cotes. de Trast. Pelleja tres a cavall fuig de Burgos i de Castella — Burgos [illegible] Aliments. Pere fuig de Toledo al cap d'uns dies. Intenta Burgos a [illegible] Pere [illegible] Toltha es lleu — tres, adhesió Burgos a Padilla i Garcia Alvarez de Carbajo. Pregons als pobles per [illegible] de Pere. (aquest fugia vestit de camperol) A Sevilla, gran [illegible] Rumor d'[illegible] al [illegible] a [illegible] Constantina i Alcalá — Fuig a Portugal. Fa dues [illegible] a Tarifa per M. Yanes. Abat de [illegible] — Pella retinut de Enric. Ordena [illegible] fuig d'aquest a Castella [illegible] Maria de Lopez, muller d'Alburquerque. Bocanegra [illegible] fuig al Segovia. per captiu [illegible] Pere i duts a Enric. [illegible] Pere de Portugal li torna [illegible] [illegible] Pere [illegible] Alburquerque. Va a Alburquerque, i allà [illegible] [illegible] Galicia i agost la [illegible], a [illegible] de la filla [illegible] Enric. A Monteagudo [illegible] [illegible] per F. de Castro. Enric al [illegible] [illegible] Navarra per [illegible] Zamora — Navarra [illegible]. Per d'Albornoz a la Corunya [illegible] [illegible] Mort de l'arquebisbe Don Juan. Això [illegible] [illegible] Galles. - A la Corunya [illegible] del [illegible] [illegible] [illegible]

lo quem cepit. Enric de T., ab els aragonesos del Comte de Luna, envaí Castellón i dominà a Aranviana a Joan Fernandez de Hereditia, mort a la lluita (cat. 1359) Pere I establert, fem matar, per traidors, als seus dos germans bastards Joan i Pere. - E. de T. ab el fill de B. de C. envaí de nou Castelló i anità fins a Pancorbo. Pere demanà a Enric a Nàpols a darers d'abril del 1360 Perdon. que el rei de Francia a l'haver ajudat ab Pere III, el castellà anà a Andalusia; fins a darers d'aquest any no tornà a Aragó, on féu diversa d'algun castell bastarers. Pere cuidà de dirigir la guerra contra Castelló a Pinon (infant d'Enric de T.) i mogué el Pere I el rei de Granada, mentre que Pere ajudà al comte d'Ampurias i Catalunya.

El cardenal de Bolonia, legat del Papa, fou pres. de pau. Com que Pere I tenia en alta estimació de Granada, l'aconsellà a la pau de pau. El 13/5/61 fou signada. Foren tornades a Pere III les places perdudes. Enric i Pere quedaren exclosos de la pau: Enric anà a Provença, on parlà al consell del mar. Arnau d'Andrehem; entrà en relacions ab les anomenades "companyies blanques". X

Pere I aprofità la pau per intervenir a Granada el Abusaid, el Rei vencut, que havia destr. a Mohamed ajudat del cast. Abusaid s'alliançà a Pere i aquest el féu lleu: cejar al cap de Tablada (abril 1362) Mohamed V fou restablert. Tots dos Pere anaren a veure's. Pere III entrà a tractar ab Enric i les "comp. blan." Pere I ab Navarra, Anglaterra i els cadets de Foix i Armanyac. - Pere I partí al. ab Port. i Nav. i atacà la frontera d'Aragó i prové dels a pren. Perjudicà civils. Els cat. s'apod. de Calatayud, Tarazona i amanaren sangonera. Cortès a Montsió (1362-1363) Discuteix ajudar a Pere III. Infants subsidis per cont. guer. Cat. vots 270.000 lliures i organitza una host. Pere III; (que va a Saragossa) (cap contra Mallorca) Enric Pere en parte (6ª part de tots guanys cas pro Pere I; aquest aju[illegible] a pro altres Emp.) Pere I abandona Aragó i es lleva contra Valencia, ocupant la ciutat (28/3/1368) Pere III hi acudí i obligà a rendir el castell. - Pau de Murviedre (1363): concordia perpetua entre Cat. i Cast., ab alliances mutuas. Per duració de tals. Pel juliol del 1363 a Castelló de la Plana, Pere es trobà pels partidaris d'Enric, i Pere fou proclamat del regnant de Tortosa;

Pere I cabí que Pere III havia pactat entel. secr. ab el rei de Navarra i que havia rebut passos ab Enric. Tornà a atacar Valencia Aragó la ciutat el dec. 1363 i anà a dormir a Tortosa. La ciutat no pel prim. fou. dues de febrer, hi hagué al pas. Pere III anà a Valencia per buscar batalla campal, però Pere I fugí i es tancà a Murviedre.

Morint contra Bernat de Cabrera, Hom el fa responsable de la pau de Murviedre i entre Castells de Nav., Enric de Tr. i la reina Elionor i el cast. de Ribagorça i Pallars (el fill del infant Pere) reclamen la seva herència. B. de C. es refugià a Navarra mort al B. de Cab. - El 1365 s'alliançà per fav. a Pere III. El 7/6 els cat. pacten Orihuela, fou el 14/9 el cat. recupera Murviedre i el cast. que hi havia, es passa a Enric. Amb les comp. blan. Enric envaeix Castella amb B. de Grailly. Arribem cinse oposició a Sevilla, Pere fuig per mar; Enric s'hordeni rei de Castella.

Pere demana ajut a Angl. i al Príncep Negre i fem IV de Port. li donen bons

Guerra amb Castella 1356 / 1369.

1356. Incident de San Lunes. A la vista de Pere de Castella, l'almirall Francesc de Perellós apresa dues naus italianes amb cavalls d'ofi. Pere de Cast. protesta, i li envia una lletra de desafiament a Pere III. Per tot 1356 hi declaració de guerra.

Les primeres campanyes tingueren lloc, durant els anys 1356 i 1357 a la frontera aragonesa. Els infants cat. Ferran i Joan ilustraren al orient dels castellans i aconseguiren les places. Per contra, Enrich de Trastamare passà als estats de Pere III i s'hi féu fortificar amb el comtat de Trastàmara, Tàrrega, Vilagrassa, d'altres nobles castellans també es passaren a Aragó. Els cat. aragon. alg. exits i prengueren Tetge a Tarragona. Hom fortifica l'Aljafería de Saragossa. El cardenal legat Guillem de Aguilers (de la seva mà la signatura de tres) aconsegueix la signatura de tres que hagessin de durar fins a St Joan d'any següent i podien allargar-se 2 anys més. Es produí un desacord sobre el lliurament de Tarazona i bon apost els cat. tingueren l'amistat i l'aprofitaren de la plaça. El legat féu excomunicar a Pere I però no ens. per acceptar als adv. unes condic. prel. de pau, però aviat reanudà la guerra.

Ferran abandonà els seguidors cat. i es passà a Pere III. Fgla & P. dins que Jn B. de Cabrera que ha fortificat. Firmaren pau. Tenia que l'acte fos de l'infant per degudes a un complot en el qual entraven els infants de Castella Tello i Frederic, l'infant Joan d'Aragó i la seva mare Elionor. Pere I ordenà que fossin morts, els conjurats: Fred. fon mort a Perelada 29/5/68, Joan a Bilbao; Tello fugí fugir. La reina vídua Elionor, tia de Pere I fon morta per ordre d'aquest any.

(dant-lo cast. feudal, i per via de Bernat Salleras de Pinós)

Davant d'això P. féu desafiar el rei de Cast. Com a resposta, el 17/8/58, Pere I embarcà en el seu estol atacà Guardamar (Alacant), defensat per Bernat de Cruïlles. Una tempesta dispersà l'esquadra catalana, pel el rei es mantingué en una altra. Avantpos i ruixades dels dos exèrcits a les regions fronteres.

La 2ª campanya fou iniciada el 1359. La host cat. manada per Pere III aïllà fins a mediona cebi, entrà pel orient de Valência a Castella. Pere cedeix de Guadalaviar, organitzà un atac naval contra Barcelona, on celebrà cortes, portuguesos i àrabs de Granada. El 9 de juny del 1359 es presentà davant Barcelona amb 40 naus, 30 galeres i alguns lleys. Pere III era a Barcelona i tingué dirigir la defensa personalment. Les forces eren molt escasses per resistir, però no foren hi (3 dels galeres cat. i algs altres naus es trobaven ben acostades, davant la platja que existeix des del convent de frares franciscans fins al carrer del Regomir. En terra foren fossades quatre trinxeres de dues cases, i acudiren a la vora del mar, a més de la gent de marina, totes les confraries i oficials amb llurs pavons i armes. El combat durà del 9 al 11. L'estol cast. fon 3 vegades i portà la part pitjor. El projectil d'un (1er vg. us art. a Cat.) bombarda catalana causà en l'estol enemic una tal destrossa que les naus de Pere I es retiraren de pressa. En llur retirada cremaren dues a Sitges i altres ports, i foren a cremar El vinya. Pere III aprofità com propi ~~conquista~~ son estol per a sortir en persecució dels fugitius, sense poder-los assolir, per haver recalat Pisa a Alacant, on es refugiaren.

comanat per Pancrazio Giustiniani foren vels cap al Bòsfor. on hi hauria un estol genovès format per 6 o galeres. - A orient l'estol venecià de Nicolò Pisani estigué bloquejat des del 15 agost al 20 d'octubre (1351) pels genovesos comandats per Paganino d'Oria. Els venecians es defensaren a l'empar del Negrepont. mentrestant arribaren les forces catalano-venecianes i tots els aliats hivernaren als ports de la mar Egea; el major nombre de vaixells s'aturà a Aitòlia i Palatià, tot i que aquests llocs eren neutrals, governats per l'emir Khidr-Beg.

El 13 de febrer del 1352 l'armada de la illa dels Prínceps es reuní a Calcedònia i Nicea, juntament amb vuit galeres de l'emp. de Bizanci. Batalla naval tingué lloc davant Nicea de Constantinoble; al lloc actual de Iali-Bazar. Com que els genovesos i havien aliats amb els turcs, els grecs estaven esfereïts per l'eventualitat de reparelles cas que els atacs guanyessin i abandonessin la lluita. La batalla fou molt dura i les pèrdues foren molt dels contats (en vuit temporals, de nit). La victòria, molt costosa, fou per als venecians-catalans, que aprisonaren 23 galeres contra 12 de pèrdues. Morí en el combat l'almirall valencià Bernat Ripoll i fou greument ferit Pere de Conte Pons, que morí a poc a poc de les ferides.

L'emperador Joan VI Cantacuzè negocià el càstig de la seva deslleialtat amb el tractat que signà li imposà un vassallatge disfressat pels uns antics aliats. (6/5/53) Per aquest tractat els genovesos tenien el monopoli exclusiu comercial a Orient. Cap vaix. cat.-vè. podia atracar als ports grecs ni fornir-hi, ni cap vaix. grec podia anar a ports cat.-vens.

Pel mes d'octubre del 1352 un estol mixt de cat.-vens. anà a Galata, comandat per Pisani, però no gosà atacar la ciutat, fortificada.

Pere III, per donar un cop decisiu als genovesos, es preparà a fons: féu les pau amb Castella i rebutjà l'oferta de mediació per a la pau signada al St Pare. Féu construir a les drassanes catalanes vuit vaixells, gràcies als subsidis votats per les Corts. Les de Cat.-Rosselló confiaren a l'almirall Bernat de Cabrera. El nou estol era de 46 galeres i uxers, 4 lleuts i cinc naus armades. S'hi embarcaren forces considerables, ães molts ballesters adreçats. I el 14/8/53 sortiren cap a Alguer, portal de batre aquella plaça, a poder dels genovesos. B. de Cab. fou arribar Alguer per Ricardana de Oristany, gov. de Sardenya, i arà amb 20 galeres venecianes a cercar l'estol genovès, comandat per A. Grimaldi; que venia del nord de l'illa. La batalla tingué lloc el 27 d'agost del 1353. Durà del migdia al vespre. La victòria als cats i venecians fou completa. 33 galeres genovs. quedaren en poder dels aliats. Les pèrdues genoveses foren de 5.000 morts i 3200 presos. Pel costat dels cats. i vens. les pèrdues foren de 350 morts, i 2000 ferits — La plaça d'Alguer es va retre. Per a ferir el cop, la bat. naval de Alguer fou una desfeta. Presos de pànic, els genovesos es lliuraren als bisbe i cònsol de Milà Joan Visconti, que era el senyor més poderós de l'Italia del nord: — La victòria d'Alguer anullà el tractat greco-genovès del 1352. L'any 1354 hi hauria mercaders a Constantinoble.

Sardenya — Derrota del poder genovés.

Malcontentament dels cards. atiats per Génova. Flac servei que el card pas per a catalans en Sardenya li valgué. Treva de Jaume II en devien cap a Sardenya; cursega l'anió colonial dels catalans, que a Tunis i Alger havia donat millors resultats.
Alfonso d'Arbúcies de 1ny 1336 al 1346 fon Pere III. favorable a Catalunya. Tal succeí Manuel IV, casat amb Timbors de Rocaberti, dama catalana. Aquest principi d'any la revolta dels cards i inicià els malestars i els odis a mitjan any ell. Hom atribuí a Mariam la culpa del cop de Turdo, on foren vençuts els catalans (1347) Els gf. Oria i Narcís afusellaren d'Alguer i amenaçaren l'assir, i pentinaren reclamació a Pere III; aquest hi tramès un petit host manat per Huguet de Cervelló, nebot del governador de Sardenya, guillem de Cervelló. A Turdo (foren derrotats consideradament, en la lluita moriren tots els Cervelló (el gov. morí decid a la retirada)
Pere designà gov. en Bellvia a Jaume d'Aragó (1348) i cabdill de l'exèrcit a Berenguer Carròs. Riambau de Corbera obligà els Oria a aixecar el setge de l'assir. Génova ajudà altament els Oria i atiaà Càller, els Oria amb jan de non faire, que l'any 1350 estaven a punt de caure. Pere s'adreçà a Branca leó d'Oria, manifestant els altres genovesos l'entesa amb Génova. Pisa tenia un ambaixador a Barcelona oferint de cooperar amb els cats. a Sardenya.
L'any 1351 per amenaça genovesa, Mariam d'Arborea ajudà a R. de Corbera i els seus cabs. la defensa de l'assir. Un cop es desvetllà l'ambició de la conquesta, es tingué la certesa i demanà la pronta d'Alguer i negà en canvi la llibertat de Joan d'Arborea i la restitució del castell de Montgrí que Oria usurpat. L'any 1353, després de les victòries dels catalans i valencians, obra Génova es declarà a fons rebel·lia. Es reuní a Pisa el tribunal imposat a Jaume per Jaume II. Mariam volia fer la seva exclusiva de la illa. L'any 1354 es reconcilià amb Pere, però cap dels dos no cregué en aquest conveni.
Pere, aliè amb Venecia i declarà la guerra a Génova. Fon l'ambaixador venecià Joan Gradenigo qui a Perpinyà, convenç a Pere i amdós els efectes a privilegiadors del papa. Tractat d'aliança del 16/1/1351 amorta directament contra Génova (rivalitat Comercial, veneto-genoveses pels mercats grecs). Textualment hi constava que l'aliança era per ad confusionem, destructionem et exterminium finale Januensium. Els estols de Cat. actuaren a les illes i costes ibs, i els de Venecia a les mars d'Orient. L'aliança unia Génova l'antic amb Pisa i amb Joan VI Cantacuzè, no, emperador de Bizanci, el qual es decidí a entrar hi a conseqüència d'una carta que Pere III li envià pel conducte de l'ambaixador venecià Giovanni Dolfino. Els catalans de Grècia (Romania, amb bon dia alabores) ajudaren la patria en la lluita Pere pot abans dictades les hab. de les seves armes i els reforços d'esperit de germanor; les inviaté constància a la fidelitat que dict. els cadents tots els altres feels. Apellament d'una altra de 30 galeres com. per Ponç de Santa Pau (Oct. 1351) fonc amb l'estol Venecià

Art i artistes

Encàrrecs a Ferrer Bassa (retaules per a la capella reial de Barcelona) a l'argenter Pere Alfarge, (tabernacle cen bandoines), a l'escultor Jaume Aloy (estatues reials i tombes Poblet) i Jaume Cascalls (tombes Poblet) Protegeix els preus, fixics, astrólegs i cantógrafs de talent; i castiga els que es pengonyaca, amb ats a fer traballar en frare que escatava el ells el poble

En plena guerra civil reprèn les obres de Poblet; fa fer un armari i bibliotheca al castell de Calaf - Fa construir les tombes de Pere el Cerimoniós, Joan I, Martí l'Humà i la de la reina Violant de Bar; Maria de Luna, Ferran d'Antequera i d'Ermengol X, a la de la reina Maria de Jesus de Castella per la tomba del rei Pere; la de les reines Margarida de Prades i Margarida de Montcada a Poblet per 60 lliures; la de Joan I per 80 lliures; la d'Alfons II per 60 lliures i les dels diversos infants per 60 lliures

Protegeix a Fra Francesc Eximenis en els seus escrits, i a Fra Joan de Montsó, dominicà i teòleg, que fou excomunicat l'any 1389 per 3 cardenals seguint per Climent VII.

L'argenter Pere Berres treballa molt per a la casa reial. - Sabem que l'escultor Jordi de Deu viatjà a Poblet per fer les tombes dels infants - Els Cresques, cartógrafs jueus, molt protegits pel rei

Supersticions.

El 5 oct. 1373 des de Barcelona, Pere III escriu al seu fill primogènit:

Lo rei,

Molt car primogènit: Legim la vostra letra, vos haver feta pendre e detenir presa na Borenguera, matrona (llevadora) de casa de nostra molt cara companyona la reina, per tal com vos han donat a entendre que havia fets alguns sortilegis o fetilles a la infanta na Francesca ~~Violant~~ contra exposa que Déus haja, per induccio de la infanta de Portugal. E meravellam-nos molt de vos perque creets ne haveu fet greuge creure que una persona que fos en València pogués matar per sortilegis ne fetilles altra persona que fos en França, que si ase era ver, no ha sei ne gran amor al món que no fos mort, e aixo no es cosa de pensar ne de creure e entenc pus mal a nos e a vos creure semblant cosa, les quals son impossibles per que no a les persones simples del món. E com la dita infanta Jolant, comtessa d'Ampuries, filla nostra molt cara, haja mentes la dita Borenguera a per son part, que espere en breu temps la gràcia de Déu nos jaguard, pregam vos e manam que encontinent vista la present delimets la dita Borenguera e la lexets venir a la dita infanta sens algun detardi e contrast.-

El 22 juliol 1376, des de Tarragona, l'infant Joan escriu al seu cosí Jaume d'Urgell, bisbe de València (fill de l'infant Pere i fet cardenal per Climent VII) encoratjant-lo en tres de Banya d'incisions i li explica que ha fet experimentar les seves propietats dient un preu condemnat a mort (Vaem donar li les nafzines mes fortes i despres li entregarem dinjora on havia estat - nuccessió de banya, i ha pitat les nafzines i va entrar-hi i ho - fins que el penjaren.-

Lionica.

El 13 juliol 1385, des de Vilanova, envia a Bernat Dezcall que "regraciant vos le offerts que en fets de continuar e acabar lo libre de la nostra vida, comenzat per nós e ya convinentment enantat, plau-nos e volem que servant l'ordre que ens havets fet saber, com nos parega sufficient e bo, hi entenats ab tota diligència, de guisa que diu, bene haja tal acabament que n'hajam plaer e vos ne siats digne de laor e de nostra remuneració, la qual serà tal que en serets content.

Cisma Occident i Pratica Eglesia.

Condicions que posava Pere III als dos papes competidors per la reconeixença d'un o altre (sf Zurita) Que li fos concedit en feu la Sicilia i que li fos perdonat tot el roisec endarrerit de Sardenya. També que a cada ergl. catedral dels seus estats ell i els seus successors tingueren dret de patronat en una dignitat i en dues canongies, amb els seus beneficis i a cada diòcesi 4 rectories amb cura d'ànimes, perquè ell les provés i l'ordinari fes les colacions. També volia el dret d'elegir el Mestre de Montesa, el Cartellà d'Amposta, el Prior de Catalunya de l'Ordre de St Joan; que de les rendes de les Ordres (cartes) de Santiago, Calatrava es fundés un nou mestrat; que el Metropolità de Tarragona i els seus successors tingueren llicència per a dispensar matrimonis entre persones conjuntes en 3r grau d'afinitat i consanguinitat; que li fossin concedits els dèsmes dels seus regnes per deu anys per a la guerra de Sardenya i que es tornés allò que havia cobrat la Cambra Apostòlica dels benifets vacants i els usdefruits dels absents; que de l'arquebisbat de Tarragona es demarqués una nova diòcesi "Daroca, i del bisbat de València una altra a Xàtiva." Els papes no s'hi conformen. —

Bernat XII havia tramès una bestlla a Pere III (1345?) queixant-se de l'opressió com qui tenia els clergues, i que havia gosat amenaçar amb el puyal nu el canonge de València i nunci de P.S. Bernat Alemany perquè havia excomunicat alguns subditos perquè no pagaren allò degut a la Cambra Apostòlica. — Intervenció constant en afers eclesiàstics, fucsindit jurisdicció eclesiàstica.

tas - 1150 (61)

Personatges de la Cort de Pere III (amps d'ad. olesienne

Bernat de Cabrera, vescomte de Cabrera
Jofre Gilabert de Cruïlles, almirall
Lop de Gurrea, porter major
Bertran Dezvall, escrivà de manament de la casa reial
Pere d'Antist porter, havia estat mestre d'esgrima (o d'escrime) de Pere III
Pere de Thous mestre de Muntèsa, principal conseller del rei

Nicolau de Joinville. comte de Terranova - francès, ~~de la~~ amb possessions a Calàbria, vingut a viure a Catalunya en temps d'Alfons III i casat amb Margarida de Lluria, filla de l'Almirall. Com a tal, havia heretat les seves possessions a Valencia. Era ja ancià, i molt savi i prudent, i fou ell el conseller més escoltat de Pere III després de la seu onde, fins a la seva mort (Zurita 1339)

Jofre Gilabert de Cruïlles. mor de resultes de les ferides de la batalla naval de Cente (set. 1338) - com a successor seu en el càrrec d'almirall és nomenat:

Pere de Montcada. fill de N'Ot de Montcada i de Constança, filla de R de Lluria i

Galceran Marquet - Vice almirall - amb 12 galeres: un lens de 100 rems passava a l'estrat el 1340 pel setembre i

Detalls casa reine Blanca

1368 - Ingressos nets: 108.000 sous jaqueros d'Aragó
1.510.000 " barceloneses de Valencia
77.500 " " de Calatayud
21.000 " " Menorca i Ervinia

Juan de la Cort. Alatzar, de l'Aljama de Valencia

1340. (per la defensa del pais contra els marroquins)

Pau d'Aragó - castellà d'Amposta
Alfons Perez - mestre de Calatrava
Vidal de Vilanova - Comanador major de Montalbà
pra Pere Alguer - lloctinent del Prior de l'Ordre de Catalunya
" Pere de Thous - mestre de Muntera
Pere d'Exerica - capità general i governador de Valènia
Ferrer d'Abelle - bisbe de Barcelona - savi.
Ferrer Canet - portes major de la casa del rei. ambaixador a França.

Consell per a tractar de la guerra entre Mall. i França (1341)

	reunit a Poblet
Arqu.s de Sangone i Tangone	Berenguer de Falcó
Infants Pere. R. Bar. i Jaume.	Berenguer de Santvicenç
Pere d'Exerica	Síndics de Barcelona
Huguet. vescomte de Cardona	— Sangone
Jofre vescomte de Rocaberti	— Valencia
Guillem de Cervelló	— Lleida
Ot de Montcada	
Berenguer de Rajadell	

(Veguer de Barcelona)

persones que duen el procés contra Jaume III. = Arnau d'Erill, procurador
Felip de Montroig - procurador substitut — Arnau de Morera, vicecanceller
Pere de Montcada. Almirall.

Testimonis en l'acte de jurament dels pobres mallorquins: (4 Juny 1433)
Pere d'Exerica, Arnau d'Erill, governador regne Mallorca; Ramon Cornell i ~~Galcerans~~ Galceran Bellpuig, majordomus; Arnau de Morera, vicecanceller, Francesc de Puig, doctor en lleis; Ferrer de Manresa, delegat i cutat Barcelona, Arnau Ballester, ciutadà de Barcelona; Bernat Sunyer i Bernat Camós, síndics de Valencia, Miquel de Guarca, agutzil, i ~~Rodr~~ Roderic Didac, doctor en lleis.

Conseller de Jaume III - l'ampuge a Barcelona (1432)

Vescomte d'Ille (Pere de Ferrollet) ×
Vescomte d'Evol ×
Ramon de Codolet
Arnau de Lordat ×
Jaspert de Tregura
Felip de Bartze.

× formen part de la conspiració (?) per apoderar-se de Pere i del Infants Pere i Jaume.

Tas- 1150 (62)

Relacions amb clergues i papats.

Pere III era enemic de fra Nicolau Aimerich, el gran enemic de Ramon Lull i el 11 març 1375 envià al batlle de Girona ordenant que l'expulsi (com l'inquisidor dels heretges) així com a fra Pere Beguery, de l'orde dels Predicadors, perquè eren "escandalosos a nostres súbdits". - sospitosos e enemics e [illegible] del be de la vostra cosa pública - l'any 1387 l'inquisidor torna a entrar, a Barcelona i Pere, el 2 de juny, envia al seu bill ordenant li que l'agafés on a tinguès i li trametés encontinent i sense guiatge.

En canvi: joan estava en bones relacions amb Aimerich.

El 7 gener 1377 Pere escriu al Sant Pare demanant li que, contra les intrigues d'en Nicolau Eimeric, que volia dur a la cort de Roma l'examen dels llibres de Ramon Lull. Lull fou agut exam a Barcelona, entre altres motius per haver escrit en catalá.

Gregori XI va escriure al'arq de Tarragona demanant li que acollis el Lletres de R Lull, les fes examinar i que als consells de Fra Nic. Eimeric, els rebés i no creguin en les seves falsedats. (5 juny 1378)

1371 - Pere encarrega als vegueis de Barcelona i del Vallès, manitos que per tots els mitjans - adhuc el capitol[illegible], impedeixin que fra Nicolau Eimeric, inquisidor, predigui a la seu de Barcelona. (que l'agafin si cal, i el tinguin en [illegible] i el facin anar a Tortosa, si per les bones no accedeix a renunciar al seu càrrec.

1355 - Entre les instruccions donades a l'abat Ramon Berenguer en la seva visita oficial a Avinyó hi ha la de demanar del Papa que les disputes sobre la llengua a concedeixin a súbdits del rei d'Aragó, mercaders a la llengua i els costums del país, en bé de l'Església i de la cultura general del país.

Fra Nicolau Aimeric - dominicà, fill de Girona, que fou capellà del Papa i inquisidor general succeí a Fra Nicolau Rovill, fet cardenal. Autor de molts llibres de teologia i ciències filosòfiques [illegible] Lull escrivi el "Directorium Inquisitorium", guia d'inquisidors, i contra R. Lull el "Expurgatorium veteris fermentum", dedicat en 1389 a Climent VII, així com el "Dialeg contra Lullistes", que li valgué - l'Ofici Arnau l'exili en 1393.

Sardenya

El rei Pere III, amb data 4 d'abril 1383, des de Tortosa, repén als Consellers de Barcelona amb le següent carta:

Lo Rey.

Prohomens: vostra letra havem recebuda responsiva a una que nos vos haviem tramesa sobre la nostra venguda per lo fet de Cerdenya. E no ns responets sufficientment ne raonable, ans vos sots meses a allegar vanes excusacions e no veres, car començant primeramment al rei N'Amfos, qui fo primer rey d'Arago e comta de Barchinona ensemps, aquest feu molts nobles fets; e apres ell fo en Pere son fill fo amb lo rey de Castella en la batalla d'Ubeda, en la qual fo vençador; despuis son fill lo rey en Jaume conquerí los regnes de Mallorques e de Valencia; e apres ell lo rei en Pere, son fill, conquerí lo regne de Sicilia, gitant-ne lo rey Carles, e cobrà la terra que havia perduda deçà mar, e n gità lo rey de França e los altres seus enemics, conseqüentment lo rey n'Amfos son fill, tola lo regne de Mallorques a son oncle, e la ille de Manorcha als moros, e aquest fo lo primer qui tenc a sos sotmeros corts generals, e puys donà fi a les guerres de França e de Castella que li concorrien ensemps; apres nostre avi fo de bons fets; e ell, vivent, son fill, nostre pare, conquerí lo regne de Cerdenya, E tots los fets dessus dits e altres faeren los dessus nomenats, sens que nó hagren consell de tots hurs sotsmesos. E nos aprés havem conquest e applicats a nostra corona lo regne de Mallorques e los comptats de Rosselló e de Cerdanya, ab consell, enagament e esforç d'aquexa ciutat sola e ab ajuda de les altres ciutats è terres nostres. E més havem cobrada Cerdenya, la qual era perduda, e per nós morien Bernat de Cabrera venie los Genoveses ab ajuda vostra singularment. E que ara vosaltres, veents que el jutjat d'Arborea no ha senyor ne dona e que entre ells ha gran divís e per conseqüent és aparellat de haverlo prestament a ma nostra, vos mettats en aital raonament e dertric, mesclans en aço consell e ajuda de tots nostres gents, vosaltres enterrets que vol dir que nos no u entenem. Mas certificam vos que ab aquells qui vendran haurem nostre acord, e aquell farem per aquells que no ye seran exseguir.

Dada en Tortosa, sots nostre segell secret ——

Atenes i Neopàtria.

Al començament del regnat de Pere III es produí una encunyada de sobis i albanens en el ducat de Neopàtria i els invasors ocuparen una bona part de la Terràlia. Després d'Ot de Novelles fou lloctinent vicari general del ducat Nicolau Llanza. (Del 1335 al 1354 hom ignora els noms dels vic. gen.)

El duc d'Atenes Guillem (fill de Frederic III de Sicília) morí l'any 1317, morí l'any 1338. El succeí el seu germà Joan de Randazzo mort el 1348. A continuació el seu nebot Frederic de Randazzo fou el duc.

La influència de Cat. Roig els ducats és cada cop més forta. Pere III els escriu el 5/12/54 i els tracta de "nostres nostris", els parla del "bon zel e naturalesa que havets envers nós e la nostra corona" i els declara que "la relació que ens ha feta lo feel de cavaller Francesc Gloner de la gran amor que vers nós portats és estada a nós molt plasent." Mirarem la relacions dels cats. dels ducats amb Sicília. Els duc nostres mateixos (cap d'ells és un 2d cap) i els vicaris també s'eren cuidat bé i aixó els donà el poder a en Lloctinent.

En morir Frederic de Randazzo (1355) el títol ducal passà als seus fills Frederic IV el Feble. Aquest pogué transferir-lo a la seva germana Blanca, muller de Pere III (any 1357) però l'intent no arribà a realitzar-se.

El vicari general. Matteu de Montcada. envià al por. de Mallorca (28/10/1360) que entrés les jurisdiccions del dit regne ni de Aragó e del molt alt primogènit e regne don Frederic, per la gràcia de Déu rei de Sicília, duc dels dits ducats, no es degi fer negun diferiment".

Ernest, l'hort. del Vic. per Pere de Montcada. Per ell hom cumplí a Joan Fred. d'Aragó el cat. de Salones Sidonkion i Vitrintze (1361-62); el seu govern tingué ocasions la rebel·lió de Tebes de 1362, en la qual ell tingué la mort.

Gènova - confl. de pau 1356 (entre Pere i Visconti (morent VI): Pere donació - Sa Corsega - de cumpl. rends de 50000 florins - restabliment Oria a famílies Doria, esc. Alguer, de bens de matan Oria - Drets dels bens de Visconti s/le Gallura, a Sardenya: els seus drets cedits - pau - les negociacions respatllen per altres genoveses. Pere fa amor amb Visconti. Però altres volien guerra amb Castella. Els genovesos cont. - per guerra Castella avantatjosa) a Sardenya i s'alien amb Castella. - Abdicació del marquès de Montferrat, vicari de l'Imperi, després en 1359

Visconti VI era home de bona voluntat i pau feble i inhàbil per Vo governar en tots les seves empreses de pau.

Visconti ja era senyor de Milà. Lodi. Piacenza. Parma. Bologna. Bergamo. Brescia. Cremona. Como. Novara. Vercelli. Asti. Alba. Alessandria. Tortona i altres llocs del Piemont

Sardenya

A les Corts de 1350 a Perpinyà el rei va demanar subsidis per a la guerra de Sardenya. Li concediren d'Cantelles d'import del braç eclesiàstic, Pere de Fonollar, ven. d'Elna i de Canet; pel militar, i Pere Ça Rovira, doctor en lleis, pel braç reial. - Varen concedir-li un import general.

El 6 juliol 1355 hi hagué a Barcelona un Parlament presidit per l'infant Pere, lloctinent gral. del rei, per tractar assumptes al voltant de Sardenya.

El dijous 30 de juny del 1356 el rei Pere obrí les Corts del Parlament de Barcelona a Perpinyà, prometé la Proposició règia. - El 6 d'agost, a la reunió celebrada al convent de frares menors, van donar-li la contesta: Entre els consells q. li donaren per a intervenir la guerra d'Sardenya hi hagué el que durant aquest any no entrés d'altra manera cap altra princesa ni vaciés l'illa en ocasió molt apurada i molt el consell de les Corts feriades de Cat. - de tots els regnes de la Corona hi va venir. - El rei contestà que aquest any no calia convocar-les, perquè la guerra d'Sardenya era cosa gran marítima que de la qual no exp. als assegurers; perquè "molta experiència molts de regnes que més tardarà una persona que no endreçarien res".

Climent VI volia crear una croada llegint els llatins d'Orient i el Venecians d'el Turcs.

Andreu Dandolo, dux de Venecia, volia un acte del Petrarca, independent que fos italià, en llatí als italians "fortis" "veris barbaris".

El papa envia a Pere i a Bernat Cab. i R. Joan Pere Fogassot que intervingué a favor del pa

(1354) negociacions a Avinyó - Pere havia tractat amb. a retre homenatge per Sard. i Corsega.

Joan Visconti, arq. d'Angera a Milà i envià per les pases amb Venecia al dux Dandolo, el poeta Fra Petrarca. Pere no volia tractar amb Visconti.

En les corts de 1354 a Sard. els ciutadans no volgueren ajudar-lo més enllà les corts ordinàries. Els venecians es cansen de la guerra (tot el pes financer requerí gairebé 1000 florins per galera i per mes taf. a Cat) i convencen Pere que tracti amb Visconti - Morí Dandolo i Venerii - El 4 nov. a Sapienza la flota veneciana és derrotada. Per culpa de l'egoisme catalá, que feia que Pere estigés a Barcelona per cura pròpies) Joan Contarini li feia retrets violents. - El 15 març 1355 torna negociar a Avinyó. Pau capitulada dels Venecians amb Genova (mort de Bernat de Galeas Visconti) fallant el tractat; però Pere els hauria mig amb voluntat a tractar. - Pere és a Cat. de retorn de Sardenya, que Bragadino i Faliero amb acceptació envoi a Barcelona per a ratificar. - Pere va venir de Genova

Memorial Historico Español T II Madrid - 1851 - in 8° (Doc. conc. a la campanya de 1354 ...)

Nuova Istoria de la Repubblica di Genova. Canale. Flor. 1854 - in 16°

Storia documentata di Venezia - T. III. Venezia 1855 in 8°

Sardenya. (2ª - nova insurrecció)

(1353)
Bernat de Cabrera, després de la bat. d'Algher, s'enemistà amb Marian IV, el jutge d'Arborea, i aquest es tornà a posar al davant de la rebel·lió. Els cards foren derrotats a la bat. de Lunark, però la insurrecció continuava i les forces catalanes eren insuficients. B. de C. tornà a Cat per exposar al rei la situació.

L'any 1354. Pere III aparellà un tercer exèrcit per aterrar Sardenya. El dia 1r de maig d'aquell any, Pere III ab les naus i la cavalleria a una talaia a la platja Sta Imma a Mar, i allí abraçà la bandera al poble.

A Ross i'aplegà l'exèrcit - cent vaixells, dels quals 40 galeres - un dels exèrcits marítims més grans. A més de les milícies fundals, hi embarcaren 1000 homes d'armes, 500 a la llengera i 10000 soldats. L'exèrcit sortí el 1r de juny del 1354. Davant Algher s'incorporaren a l'exèrcit 30 galeres valencianes. (Aquí ab la reina Constança) Durant l'absència de Pere III el cos onde Pere quedà com a lloctinent general. - La nova campanya de Sardenya no fou gaire satisfactòria. Calgué pactar amb el jutge d'Arborea (1355) (mort Ramon Alamanon de Cabrera governador de Pand. Pere annulatà) (P. d'Ep.) Algher visità quatre mesos. Les cases foren poblades per catalans (Pere II, Bonifacio, Corsega) - i alguns vaixells amb privilegis. Pere III tornà a Caller (1355) (Cort per establir el regim de la illa). Pel setembre arribà a Algher i d'allí a Barcelona. El 12 arribava a Badalona i el 14 era ja a Barcelona. (Amb intent de l'Ordenació d'Arago, molt de la reina dona Constança. El pare, tot. de l'infant Pere)

El 1358 Mateu Doria tornà a sublevar-se i calgué'n aturar-lo ab un nou exèrcit, comandat per Gilabert de Centelles. Mateu Doria morí el mateix any. Alehora Pere IV, empresonà al Castellà, legat de Gregori XI, per una falsa acusació. El marquès de Montferrat fou d'ajuda i proporcionà la flaca d'Algher contra la de Bonifacio a Corsega (any 1360)

La pugnada al cap pontificat d'Urbà V. entremig de Catalunya, creà per aquest una gran amenaça. Pere retingué les rendes eclesiàstiques i el papa es disposà a prendre-li el fem de Sardenya a l'ajuda al jutge d'Arborea. El rei cursà al seu fortalesa Pere per aturar la situació (any 1364) El jutge d'Arborea, aprofitant-se de la guerra entre els dos Pere, s'apoderà de gairebé tot la illa. Els pisans l'any 1366 feren defensió (amb fundadors de Pere en alguns places de Sardenya). Pere de Luna, nomenat amb la comissió de Sardenya arribà a la illa el febrer de 1368 i aturà al jutge d'Arborea (Marian IV) a Oristà. Però els aturats caigueren de cop i dent durant Luna i el deixaren. Pere i Felip de Luna moriren a la illa. El jutge d'Arborea s'apoderà de l'illa, dividida per discòrdies, més de quedaven Caller i Algher.

Pere III partí, per mediació de Bernabé d'Oria, envers d'alguns anys ab el jutge. L'any 1371 hi fou amer una expedició d'aventurers anglesos i francesos pro. de les grans Companies, manats per l'anglès Gualter Benedito, el qual endevingué d'Arborea i Gerona va demanar de la pau i trauta de la illa a Bodonio ab el jutge. (1373.) Pere tramet a Berenguer de Cruïlles ~~ab~~ ~~per~~ per ajudar

Alguer. Els cats. de la illa foteven fins Bosarian (1376) mort i el substitueix Hug IV, el qual es demostrà pel seu almirall Francesc d'Arenós. Però Cat. anava malament.

L'any 1378 és elegit papa Urbà VI, que aviat es mostrà hostil a Catalunya i tornà a amenaçar amb pendre el fum de Sardenya. Valor de Lleida, noble cast. portuguès, es rebel·là; Pere fa les paus amb Genova, cegant els tractats proposats pel vis de Montferrat. Pere passà d'actuar-ne a Hug amb propòsits matrimonials (?). Havent trencat això, es preparava per a una nova guerra, quan abdicà Lady Joana d'Anjou (morgat Urbà per Pere III però tenia per la tirania d'Hug) l'any 1383, en vida dels dos reis. Hug i Benedicte van anunciar. Pere tramet a Lleida un tal mestre per Pere de Sentenya. - El poble cat. s'alçà argumentant-se a rebel·lia. Però Eleonor, germana d'Hug i muller de Bernat d'Anjou, es passà al dant d'un nou pretendent que el va fer Fred. per nomenat jutge. Demanà l'ajut del cat. Brancaleó anà a Cat. i Pere l'anà cercar a les Corts de Montsó i li concedí títols (1383) Eleonor reprès la lluita i l'inicià a totes les ciutats. Pere convertí en victòria a Brancaleó i el dugué a Caller. Eleonor no es volia rendir, però havent trencat l'ajut d'Arenós de Brancaleó (1385) es decidí a parlar amb Pere. El convenc fou signat a Barbens el 31 d'agost 1388. Va exigir que tots els funcionaris fossin sards, i Pere hi accedí.

Corts a Caller. 1355 - hi foren convocats el jutge d'Arborea (mort), Mateu d'Oria, Manfred Dardi, Saudi d'Arcni, Bartomeu Cathoni, Catherut d'Oria i el vicari i prior de Pisa - Marià no hi va i hi envià els nuncis del Vall. Tampoc hi anà Mateu d'Oria - Marià fa venir que pot assegurar-se si la dona de Cariga pot entrar amb Genova i els Visconti

Nova guerra el el jutge i el Marià - Pau entre Gen. i Ven. Nous pactes amb el jutge i Oria. (11/7/1355) a Sant Luri Tractat de guerra. El rei marxa del front del Cotlo el 6/9/55 i arriba a Bucel. El Mateu d'Oria torna a rebel·lar-se i fou el cap de Logudor (cast. d'Orb)

Tar- 1150 (65)

Arnau Roger de Mataplana, fill d'Hur de Mataplana, comte de Pallars

casat amb Urraca d'Ortenza, germana de Teresa d'Ortenza.

Ermengol X d'Urgell fundà el monestir de Predicadors de Balaguer

Toda Martinez, dita de Pere III (deixa en el test. de Teresa d'Ortenza)
Geraldones, altre " " " " " "

Esglesia de Nostra Senyora d'Almatà, a Balaguer, on hi ha l'àmptge de la Sant Crist
Jaume d'Urgell (germà de Pere III) ha fet fundar un monestir de monges de St Francesc.

Ot de Montcada, germà de N'Elisende (muller després de Jaume II) i padri de Pere III. un dels dos nobles catalans que no va deixarlo en la seva coronació.

germans de N'Alfons III (fills de Jaume III i Blanca d'Anjou)
~~Jaume~~ primogènit (que es fa frare)
Joan, arquebisbe de Tarragona-patriarca d'Alexandria i arq. de Toledo
Pere, comte de Ribagorça i de les muntanyes de Prades
Ramon Berenguer, comte d'Empúries.
Maria, muller de l'infant Pere de Castella (morí a la vega de Granada)
Constança, " de " D. Joan " fill de l'infant D. Manuel.
Isabel " del duc d'Austria
Blanca, princesa de Sixena
Violant, muller del princep de la Morea i de Tarent; un cop vidua es casà amb Lop de Luna, senyor de Segorb, fet comte de Luna pel seu nebot en Pere III.

En vida d'~~Alfons III~~ Pere III morí el rei Frederic de Sicilia, oncle seu, el qual procreà de la seva muller, filla del rei Carles de Nàpols tres fills: Pere, rei de Sicilia; Joan, duc d'Atenes i Guillerm, marques de Rendaz (?) i comte de Malta. (En el testament deixava com a herencia seu, si els fills morien sense successors, al rei d'Aragó)

Als 50 anys de regnat el rei Pere tot fa una recapte per les festes del seu jubileu.
El rei Robert de Nàpols es casà amb Sança de Mallorca, germana de Ferran i tia, per tant, de Jaume III de Mallorca i de Ferran II, vescomte d'Omelès, que es casà l'any 1368 amb Esquiva de Lusignan.

Teresa d'Entenza, mare del rei En Pere, morí el 21 d'octubre del 1327. El mateix any, el 2 de novembre, morí Jaume II, als 66 anys, després de 36 anys de regnat. I tingué dos fills de la seva muller Blanca d'Anjou (la qual era enterrada amb el a Santes Creus): Elisenda, una cosa viuda, fundà el monestir de Pedralbes, de l'orde de Sant Francesc.

Elionor de Castella, la núvia rebutjada per l'infant Jaume (el que es fon frare) contragué matrimoni amb Alfons III el mateix any de la seva coronació (1328). L'any 1331 el rei feu donació a Elionor de la ciutat d'Urgell i d'alguns viles i del Pall de totes dues, Ferran, de la ciutat de Tortosa. Com que havia jurat en l'Estatut no desmembrar per res els seus estats, digué que no hi havia volgut comprendre la reina ni els infants. També donà a l'infant Ferran el lloc d'Alcanyís i a València i muixcà altres llocs, però Tortosa i València i'hi oposaren: Ot de Montcada no volgué mai jurar les tals donacions. Els jurats de València esposaren al rei els inconvenients que hi veien, i Guillem de Vinatea, en nom de tots digué: - Que abans pensàvem tot el mal que per aquella donació, per ésser contrària a les lleis, i que no havíem de recollar ensara que ell tallessin el cap, i que ti digíem retia deny. el vuijarien, salvant les Persones Reials". - La reina s'escandalitzà del llenguatge i exclamà: No ho consentiria don Alfons de Castella que us hi degollés tots. - I el rei la contrà: Reina, reina, el nostre poble és franc i no està subjugat com el de Castella, perquè ells amb Ferran a Nós com al seu senyor; Nós a ells com a bons vassalls i companys. - El rei revocà les donacions i això aquietà la còlera de la reina, la qual perseguí alguns consellers. - Garcia Loris, Vidal de Vilanova, Miquel Ximenes i Miquel Perez Zapata per allunyar-lo de l'odi de la muntanya, es vindran a les mateixes de fora el fugitiu Pere, fins que pensà el perill, tornà a la cort i a governar els Estats amb la Tinença General (1353)

Unió de Nobles. En tornar a Catalunya de les Corts de Saragossa (1347) Berenguer de Cabrera li advertí: - A les entrades de Fraga, que ja era a la vora de Catalunya, i Pere exclamà "O terra benaventurada, poblada de Cavalleria: benaventat sia nostre Senyor Déu qui ens ha lleixat eixir de la terra rebel·le i malvada; maleït sia qui hi viu mal, car així matex era poblada de lleials persones. Mas hi tornarem fet en nostre Senyor Déu que la tornarem a son estament e punirem aquells que hi viuen mal".

~~El rei~~ Després dels nobles de la unió (1348) a València Juan ordena que alguns dels principals complicats en la unió begueixin del metall fos de la Campana que convocava la unió, exclamant "Jo jurí com que aquells que l'havien fet fer, begueixen de la liquor d'aquella com fon fosa". Presentà personalment la sentència a Jorsalvo i li digué, recordant-li els versos de Ferà un cavall: E qui no us ressegarà - tunaro e tunaro!

1350 – mor el rei Alfons de Castella i entra a regnar Pere el Cruel
(~~ull! no és d'1350!~~)

1378. Cisma d'Occident. ~~Urba~~ Gregori XI s'en torna d'Avinyó a Roma i hi mor. El cardenals elegeixen papa al napolità Bartomeu Butillo i agafa el títol Urbà VI. – Pel seu caràcter hi ha descontentament entre els cardenals. Intervé la reina de Nàpols, i al capdavall a fundi li retiren l'autoritat i fan Papa a Robert de Gebenc, francès, que s'anomenà Climent VII i s'instal·là a Avinyó. Pere III no volgué reconèixer ni l'un ni l'altre

1291. (18 juny.) mort del rei Alfons III el Liberal – als 27 anys (després de 6 anys de regnat). Havia desposat amb Elionor, filla del rei d'Anglaterra.

El Dant en digué: Pere II

E se Re dopo lui fosse rimaso
Lo giovinetto che retro a lui siede,
Bene andava il valor di vaso in vaso.

Tractat d'Agnani (1295) fet per la imposició de Bonifaci VIII.
Signat per Catalunya. Franesa i els angevins. Jaume II restituïa Sicília al seu Pare, qui la tornaria al angevins, i la casa de Franesa renunciava als seus drets i pretensions sobre Catalunya. Després; les Balears tornaven a Jaume de Mallorca, qui les rebia en fief del comte rei; eren alçades les excomunions contra la casa de Barcelona i cessava l'entredit. Finalment, era tractat el casament de Jaume amb Blanca d'Anjou, filla del rei Carles, la qual fou dotada amb 100.000 marcs d'argent. Retorn de presoners i ostatges.

Dues clàusules secretes: per la una el papa oferia les illes de Còrsega i Sardenya a canvi de Sicília, i per l'altra es pactava un ajut militar al rei de Franesa contra Anglaterra.

Els sicilians no admeteren el tractat i proclamaren Frederic com a rei (1296)
1297. Jaume visitat per Pere i agafat el nomenà almirall, gonfanoner, capità general de l'exèrcit – de fidels entre fidels

Guerra entre els dos germans. pau de Castelldalbotta. (Bonifaci VIII havia renegat amb els Anjou). 1306. Frederic es reconegué rei de Sicília
Frederic es casà amb Elionor, filla de Carles d'Anjou i germana de la muller del seu germà. – Frederic, malgrat les condicions del tractat, les pitjors el seu fill Pere com a successor de Sicília.

El rei Jaume de Mallorca deixà hereu el seu fill Sanç (1311–1324) El succeí el seu nebot Jaume, fill de Ferran, aquell qui havia pres part a la Conq. dels catalans a Orient (el rei que mantenen havia estat de Menorca a Mallorca) regnà 10 anys.

6.

~~Sagarra Ferran de~~

~~"Les lliçons de la Història. Catalunya en 1640".~~

Perrescals de Catalunya. – càrrec principal de la cort del comte-rei vinculat des de 1082 a la família Montcada

Guillem Ramon I de Montcada	1082 - 1103	
" " II (espòs d'Agnès)	1103 - 1120	
" " III (" de Beatriu)	1120 - 1173	
Ramon I (espòs de Ramona)	1173 - 1209	
Guillem Ramon IV (" de Constança)	1209 - 1227	
Pere I (" de Sibilia)	1227 - 1250	
Ramon II (" " ")	1250 - 1289	
Simó (" de Berenguera)	1289 - 1293	
Pere II (" d'Elisenda)	1293 - 1303	
Guillem Ramon V " d'Irene Lascaris	1303 1329	
Infant Pere (fill de Jaume II)	1329 - 135(?)	Regnat Pere III
" Joan ~~Ribera~~, comte de Prades (fill de Pere)	135(?) - 1368	
pren el nom de Comtable " Martí, fill de Pere III.	1369 - ?	

Vidal de Vilanova, diplomàtic de Jaume II L'any 1347, ja molt vell, encara el rei Pere III acudí al seu consell amb motiu de les tortuoses de Valenciana. "era hom fort antic e era estat dels principals conselladors de nostre avi la rey en Jaume". (diu el rei.)

L'aragonés Joan Fernández d'Heredia, castellà d'Amposta, gran lletrat i humanista, fou també consiller de Pere III i del seu fill Joan, prop dels quals es guanyà no solament el titol de consiller polític sinó també el d'adoctrinador literari. Fernández d'Heredia, polític i diplomàtic de primer ordre, comparti amb el Cerimoniós la direcció dels més ardus afers de l'Estat. Home de confiança dels papes, més d'un cop es de vingué l'arbitre de l'Europa cristiana. El primer papar diplomàtic en la guerra contra Pere de Castella el triqué realment Fernández d'Heredia; amb la seva hàbil diplomàcia aixecà contra el rei castellà una poderosa lliga d'enemics.

Lop de Gurrea. porter major (inicis regnat Pere III)

Jofre Gilabert de Cruïlles, almirall " | " "

Bernat Vercomte de Cabrera | Ferrer d'Abella, nodriç de l'infant en Jaume

Corts Tarragona i Montblanc 1370-1371

Braç eclesiàstic

regix la Diputació en Bernat Bruguera

Són convocats: Pere arquebisbe Tarragona
Berenguer Bisbe Barcelona
✓ Tortosa
Romeu ✓ Lleida
Romeu ✓ Vic
Pere ✓ Urgell
– Girona
Pere – Elna.

} i capitols corresponents

als abats de Poblet, Sants Creus, Sta Maria de Roses, St. Pere de Roda, St. Feliu de Guíxols, St. Benet de Bages, Ripoll, Banyoles, St. Cugat del Vallès, St Joan de les Abadesses, St. Llorenç del Munt, Camprodon, de Ges, St. Miquel de Cuixà, St. Miquel de Fluvià, Sant Genís, Amer, Vallbona, Escarp, St. Martí del Canigó, St. Quirze, Vilabertran, d'Erlanys, Gerri, Sant Andreu, Besalú, –

el Castellà d'Amposta i el prior de Catalunya Pere Guillem d'Olms

Braç militar – Infant Martí, comte de Besalú. – Pere (d. Fernando d'Heredia) Comte d'Empúries; Joan, Comte Ribagorça de Prades; Comte de Pallars; Vescomte de Cardona, Vescomte de Castelbò, vescomte d'Illa i de Canet, vescomte de Rocaberti, Vescomte d'Evol, vescomte de Vilamur, vescomte de Roda.

nobles: Ramon d'Anglesola de Bellpuig. Ramon d'Anglesola i el seu hereu Berenguer; Guillem Galceran de Rocaberti, Berenguer d'Abella, Lluís Cornell, Guillem Ramon de Montgat, Berenguer de Ribelles, hereu de Pere de Cardona, Berenguer de Castellnou, Berenguer de Cardona, hereu de Guillem Ramon de Cervelló, Pere Galceran de Pinós, Arnau Dorcan, Francesc de Cervià, Dalmau de Queralt, Ramon Alemany de Cervelló, Artal de Cabrera (alias de Foixà), Dalmau de Mur, Arnau d'Erill, Ricard de Cordoc, Guitó de Montgat, Gilabert de Cruïlles, Bernat de Cabanyes, Jofre de Castellet, Ramon Alemany de Bellera, Bernat de Ro, Ramon de Meleny, Bernat d'Anglesola, Berenguer de Cruïlles, hereus d'Arnau de Talarn, Ramon de Ribelles, Hug de Conte Pau, Arnau de Mur, Eimeric de Centelles.

cavallers: Bernat Alamany d'Orrius, Bn Bernat d'Olzinelles, Guillem de Barbará, Francesc de Medinyà, Bn Pere de Castellvell, de Pere de Montornès, de Tinà, de Mora, Ramon d'Ulagia (?) Francesc de Ribes, Berenguer d'Olms, Ber. de Medinyà, Ram de Brixats, Bartomeu de Vilafranca, Berenguer de Castellbisbal, Pere de Vilamajor, Galceran de Vilariç, Ramon de Timor. Jaume de Cornellà, Roger de Berga, Ponç de Llupià, Bartomeu Fales, Hug de Fornellas, Bern. de Senmenat. Ber. de Castellolí. Bde Josa, etc.

Braç reial – ciutats de Barcelona, Lleida, Girona, Tortosa, Vic, Manresa, Perpinyà, Cervera, Tàrrega, Montblanc. Vilafranca del Penedès, Puigcerdà, Vilafranca del Conflent, Camprodon, Sant Feliu, Berga, Arbúcies, Figueres, Collioure, Caldes de Montbui,

Cens de Catalunya del 1378.

Focs

Resum: Arquebisbat de Tarragona - Focs d'Església 4560
- de cavallers 1211
- reials 1281
- de ciutadans 97 7149

Bisbat de Lleida - d'Església 778
- de cavallers 1230
- reials 1586
- de ciutadans 558 - 4.152

Bisbat de Vich - d'Església 2045
- de cavallers 2660
- reials 2163
- aloders 22
- de ciutadans 278 7.168

Bisbat d'Elna - d'església 2.222
- de cavallers 1.977
- reials 5.940
- de ciutadans 344 10.483

Bisbat de Tortosa - Església 1.375
- de cavallers 37
- reials 1386
- de ciutadans 186 2.984

Bisbat de Barcelona - d'Església 3179
- de cavallers 2481
- reials 8973
- d'aloders 72
- de ciutadans 1200 ½ 16.445

Bisbat d'Urgell - d'església 2020½
- de cavallers 4409
- reials 2428½
- de ciutadans 132 8990

Bisbat de Girona - d'Església 3766
- de cavallers 1785
- reials 1832½
- aloders 349½
- de ciutadans 359⅔ 8093

78172

Focs d'Església 20486
- de cavallers 28496½
48.982½
- Reials 25589½ ⅔
- Alodes 440½
- ciutadans 3159½ ⅔ 29.189½

Agnat Gi

Rec certs: hr 1388. Bernat de Fortiá és cambrelenc del rei (Manllevat) diners, i havia de pagar-ne una crom pel a pagarli 3500 florins d'or que li devia Pere en 1383 li tregué l'ofici de Portantveus del Governador de Catalunya, com a càstic d'un enjuriós fet a la cara cort a Palma de Mallorca. Bernat és un xic irudent i incorrecte de costums. Perd reprimenda (abril 1380) car la ciutat és colonne i le ordena que l'eximpi - Trametes amb Prades (1381) per al cant de Bernat amb Tamborn, exigència Prades.

Perd abril 1384 demana el Parlament per a "mudar e adobar hi algunes coses" Malalties rei. a Figueres - Perpinyà.

Sibilla escriu a Violant: "...mitjançant vostra bona obra e mia, los dits amors be conegut fassen llur honor axi com vs e jo volem e dejen sobre-mut deuem sobre-mut deuem sobre-mut deuem

B

= Braunschweig, ot de, 341, 367, = Blanca de Navarra, 432
Blanca (muller de Jaume II) 2, 6, 354.
Blanes, Ramon de, 246
Bonifaci VIII, 6, 177, 189, 364, 367, 387,
= Blanes, Vidal de, 246 = Baux, Jaume de, 390, 391,
= Brion, Simó de, (v. Martí IV), = Bodonitza, Marquès de, 397.
Benedetto, Gualter, 324
Baron, Iucef, 30
Brigida de Suécia, 325, 368,
Boades, Bernat, 36, 105, 127, 354,
Bismarck, 303
Benet XII, 41, 50, 59, 60, 62, 91, 150, 386,
Beaulieu, Tempor de, 297 = Bolonya, Joan de, 415,
= Bertramines, bisbe d'Acatinus, 50 = Borgonya, duc de, 416,
= Baviera, Lluis de, emperador, 270, 365 = Bonifaci IX, 428,
= Bartze, Felip de, 72, 73, = Bagueny, fra Pere, 387,
Blanca de Navarra, reina de França, 241, 242, 320,
= Ballester, Arnau, 78, 84, — Boccacio, 382
Blanca de Sicilia, 230, Balzo, Antonia de, 326, 342,
= Burgués, Arnau, 78 = Barutell, Berenguer de, 381,
= Bellera, Guillem de, 84, 145 = Bellera, Joan de, 408,
Bellpuig, Galceran de, 84, 119, 151, 158, = Bordet, Roberti, 418,
= Boil, Pere de, 97, 174, 268, 408 = Ballester, Bernat de, 392,
= Bossuet, 103 — Barbastro, Joan de, 352,
= Bruyère, Elie de la, 107 — Badefol, Seguin de, 365,
= Boscà, Jaume, 120 — Bellestre, Romeu de, 393
Blanca, infanta de Sicilia, 151, 210, 230, 306, 307, 328, 329,
= Biure, Arnau Ramon de, 156 = Boil, Joan, 391, 392,
= Bas, vescomte de (veure Bernat de Cabrera) = Benet XIII, (veure Pere de Luna)
= Bragadino, 179 — Ballester, Antoni, 391,
= Batlle, A, 183 = Bearn, Bastard de, 333, 334
Beauvais, Guillaume de, 194, 352,
Blanca de Borbó, reina de Castilla, 200, 202, 237, 297.
Benavides, Joan de, 215,
Boccanigra, Simon, 217,
Boccanigra, Egidio, 222, 227, 299,
Bolonya, Cardenal Guillem de, 230, 233, 234, 237, 240, 252, 258,
" Guiu de, 325. = Bonastre, Bernat de, 408,

tau-MJO (69)

Elionor d'Aragó

nada en 1358.

filla de Pere III i de Elionor de Sicília. Casada amb Joan II de Castella (1375) fill d'Enric de Trastàmara mare de Ferran d'Antequera (després Ferran I d'Aragó)

promesa en projecte amb Lluis d'Anjou (1356 o 1360)

Casada a Lleida el 18 juny 1375 amb el primogènit Joan, fill d'Enric III i Joana Manuel, esdevingut rei de Castella el 1379. Morí de (després a Cuéllar el 1382 (13 octubre) als 24 anys, i està enterrada a Toledo, a la capella dels reis vells. Fou la mare d'Enric III de Castella i de Ferran d'Antequera. Hom la qualificà de "la santa".

El rei es casà després amb la infanta Beatriu, filla del rei de Portugal.

Ayala, com relatar la mort de la reina:

"E estando (el rei) allí (a Madrid, malalt) sopo nueva como la Reyna Doña Leonor su muger era finada, e que moriera en la villa de Cuellar de parto de una fija que oviera, la qual vivió poco tiempo despues. E el Rey ovo muy grande enojo de ello, ca era muy noble señora e oviera el Rey della dos fijos".

Incidents prometatge i casament:

Ayala - (1374) Despues desto en este año envió el Rey Denrique sus mensajeros al Rey Don Pedro de Aragón, por los quales le envió a decir, que bien sabía como estando él en el su Reyno de Aragón quando la Compañía dos eran venidos Bertran Bellquin e los otros Caballeros Franceses e Ingleses e Bretones fueron y venidos para que entrasen en Castilla, fueron fechos ciertos tratos, entre los quales fué uno que el Infante Don Juan su fijo casase con la Infanta Doña Leonor su fija del Rey de Aragón: e que despues que él entrase en Castilla e el Reyno se le diese el R. de Ar. le enviase la dicha Infanta Doña Leonor, e estoviese en el Reyno de Castilla en la Cibdad de Burgos, e se criasen en uno ella e el dicho Infante Don Juan su fijo. Pero que despues que la batalla de Nájera fuese perdida por su parte, la Reyna Doña Juana su muger e los Infantes Don Juan e Doña Leonor sus fijos e la dicha Infanta fija del Rey de Aragón partiesen de Castilla e fuesen para Aragón, e que estoviesen luego quando llegasen en Zaragoza, que en su cibdad tomase el Rey de Aragón a Doña Leonor su fija, e dixese que non era su voluntad que el casamiento se feciese segun era puesto. E que despues acá muchas vegadas le havia rogado e requerido que toviese por bien de tener e guardar que el dicho casamiento se feciese segund que entre ellos fuera acordado e firmado e jurado: e que esto non avía querido facer e que agora nuevamente le rogaba

la mort ... va dir "alto como Cesar - e bevé luego ponçoña, a cabo que en pocos [illegible] muerto tanto como [illegible] (Alfons Alvarez de Villasandino, cabdill de la reina Elionor)

e requerís que quisiese tener e complir que se fiziese el dicho casamiento, requirió fuese pensado e fundado por ellos a la plegaria de enviar la dicta subta a Castella.
(Pero reclamava, en canvi, que Enric li lliurés la ciutat i viles convinguda en parlar l'acte, per les despeses que per la seva tingut als seus Companys. Pere ja ho havia reclamat primerament, pero que Enric i hauria excusat als ambaixadors d'enviarlo de Pere: el Primogènit Negre. Que ans que Enric ens tengués tot refet, complit de tractes, (i no, no li hauria casament.)
Enric i excusa en els tractes secrets de Pere amb el Primogènit Negre, car que anul·lava les seves promeses, i en una temptativa d'atac que el anava a entrar a Castella, després de Tarazona, així com la Batalla de Najera. Pere el volia ésser amic, i que Pere hauria aprovat en la vila de Medina: del castell de Requena (E que per totes estes raçons el non se era tengut de complir les coses que le demanaven; e aun estes casaments de la infanta Elionor fossen tenguts con un fill del infant D. Joan, el non le requisiera tanta sobre ello, salvo perque un fill del infante le deyia que fues ops el Rey de Aragon les enviase con él en Castella e se criasen en uno, que de ere grand veçindat en se donasen el dicho casamiento.
El rei Enric fahia el casament com cap dot, i el rei Pere le tornava Medina i Requena les fortaleses les anys despres. La seva dona Aragó (Elionor) i hi oferia pel seu mort (1375) i Pere acceptava el casament (Lop Fernandez de Luna, arg. de Sangüesa, i Ramon Alemany de Cervelló, Cavaller hungarès de Pere, foren els tutors del infant Joan, a Alcaraz) El rei Enric pagà al rei Pere 50.000 florins i les noces es feren.
Per la seva Crònica, el rei Pere diu: (X)
En lo temps que la guerra de Castella durà, lo Rey Don Enric estant comte de Trastamara casà un fill a una apellada infanta Don Joan, qui tenguem com a nostre fill: lo qual estant en la nostra Cort acordà molt haver per muller la Infanta Dona Elionor filla nostra e de la Reyna Dona Elionor Siciliana muller nostra, per so com la dita Infanta era molt bella criatura. E ... lo dit fill requerí lo fassem que li fassem donar per muller la dita infanta D. Elionor: per la qual raó lo dit Rey de Castella se fon meu mitjançer a nós, qui ho hagués fet volentés. Mas perque a la dita Reyna muller nostra, e mare de la dita Infanta non plahia, perço com la casa nostra d'Arago havia hagut molt d'affany e dan per lo dit Rey Don Enric, majorment que era ben emparat, vehia li gran mal; e com ne oia parlar, s'en regnava: e no volgué consentir: e nós per complaure li non fem.
E mort la dita Reyna, lo Rey Don Pedro de Castella nos requerí que la dita nostra filla donassem a son fill; e li nos la volíem que no donàssem.

A Evora, el 1375, pel maig, davant tota la Cort, i hagueren la Reina Elionor de Sicília, que dona la seva, i altres nobles argumenten, es feu les dobles noces de Joan i Elionor de la infanta Elionor de Castella i el infant Carles fill del rei de Navarra.

Havien rebut moltes diplomàtiques. Adv. tota França a Carles V – a 9 de març 1364
parlà a Tolosa, tramitat per Frare Perelló, Fr Romeu (vicecanceller) i el Castellà d'Amposta, amb Lluís, duc d'Bijon, l'duc[illegible] al Llenguadoc, i amb el Mariscal d'Audenehan
Pierre d'Avoir i fra de l'Hôpital – Aliança – duel de pas tropes fr. per Cat. i Aragó per
per guerra a Navarra, que si es comq. seria per a Aragó. – Pere al contrari. Carles fa
les paus amb Nav. i Pere ha de fer avinença amb Carles de N. – Pere I ha enviat tres
baixadors a Fenoia i [illegible] per invitar a la croada i al jutge d'Hongria que aquí
tenen que per apoderar la regna. – Pere veu a Trastamara, en bega sos endemats
Pierre i Ignalard. Cats de Lleida (les pujades la ruina) Caiguda Castell Farb. – Delfon
Orsle (Crònica) Nadal a Valence – Pere I arriba Denia i Calpe. Setmana Pasq
de Toledo, mueix d'Alcántara duen un convoi a Granada i és detent i rescat (error)
pel Conte de Ribagorça. Pere I deixa estar empresa i torna a Andalusia. Nouvelle
aquí a demanar. Pere [illegible] ha una batalla naval dret Calpe (armada cat. Pierre Cardona
i cart. Martin Yanez) a la capitana he va el Conte d'Ampurias. – Defete dels catalans
i galeres preses. Pere I fa matar tota la tripulació [illegible] Carnet 3/8/64 de prova
Comte d'Empúries amb Blanca de Valois, i l'infant R. B. i Mr Adv. d'Escocia
fan donació a d'un fill del Comte d'Empúries. Terminat la Chronique. – Cort Tortosa
1/1/1365 que lliura la donació de 17 anyells de marina Barcelona – Retre visat.
Fan de Mauvedre i Oriola. Despesta defora a d'Oriola, el seu capità Pontius
Eraba, és lent a traïció i hi mor. Pere I deixa a Oriola quan i torna a Sevilla.
Retre Mauvedre. Capitulació [illegible] Pere ret pram. Enric és amparat a la
frontera i fa propaganda contra ell. Molts soldats cat. i aragonesos roten cap a Enric.
Altres van passant per Enric. – Tractat [illegible] de Mauvedre entre Pere i Enric
Comte carnet de pram – Dot 200.000 florins or a arreu per dotze
pares. Elx Castell a Denia i de Forès el reparà a Castalla amb un exercit i l'hi
guarnì bons de tropa amb calpis. – Tractat amb del Cast. Aquit i Perelló a París
per fer aliança c/ Carles i Hong. Navarra, a cond. que Pere atacarà la frontera (1000 h.
a cavall.) Comte Urgell pren Segorb. – Nova entrada de gents de Pere al Regne Ebre.
1366 – Tractes a Aragó i París per dues Companyies. (infant Pere a Aragó; Cart d'Ha
i Perelló a París). Pape dona 100000 florins or i excomunica el rei de Fesa. Pere III demana
ajuda – Per darrer 1366 han d'estar a Mauvedre i el dia dels morts del 1366 el rei
els dona sou. (de totes les intrigues Enric, amic personal del Mariscal d'Audenehan
i de B. du Guesclin. (B. du Guesclin, Comte de Longueville; Mariscal d'Audenehan,
Seigneur de Clermont, Comte de la Marche (robert de Blanc) i el Seigneur de Beaujeu
uns 12000 homes (gascons i bretons, gairen i anglesos) Sir Hugh de Calveley
comandà aquests – Carles de Navarra s'inventa anitada campanya. Pere I
està amb seva mala fe i deixa acumplides. El 12/3/66 Pere es veu bons patrimonis
per pagar als mercenaris. Ell no participa a empresa, però els soldats hi participen de
manera. Carnet de Felip de Castre als Joans, que de Tortosa. – Hugh de Calveley

1364. La infanta Maria de Portugal, viuda de l'infant Ferran, vol anar a Perpinyà, però el rei
la fa detenir. Ambaixadors portuguesos: Afons de Fenoyl i un cav. portuguès, bon
amic seu. L'objecte a requerir de l'alliança contra a Pere de Portugal. Pere III accep-
ta al projecte i envia a Cardona i Roger a Portugal a signar (ratificar) amb Pere de Por-
tugal (vers comte: pensa que l'infant Ferran de Portugal) — Preses Calmes. La pest creix
totes les setmanes de la quarentena de la que n'és d'ell. Se mira dues dies de Perpinyà que
hi no de entrar els catal. si volen sols van a la quarentena Calatayud i Jaume de Bas de Lleó. i
altres Lleó (aquest està bon a Castella) Pere Garcia, Castella final de Cat dona el pas
a Berenguer de Puellos, pensionat cada anys, no fet despatx. Comte d'Ampurias dona a qui pensa.
L'amo d'haver pensat a qui ab Castella i ab el fetge Arborea i ab Genova, i d'això
el principal bastant es la pensa (vol dir que el pas ni estava decant i qui no o dubta
hauria de cargar d'ant. (havia dit a J. Ximenez d'Arenos, i a d'altres, castells que no dei
havia per tots quina el rei estimia a un preu, perquè mai parecia fàcil que de tal manera
estigués tots amunt cats. i aquest li que el havia per tots la Ulldecona. L'amo del mateix
a Fra Bellet a Pere I. Que la pau del Cant d'Orient no li pugui a i que tinguem bab. hi
altres d'amor ab Pere I. Feels d'Aragó parte ant ab Pere I (vol Terra i Europa. Calpe
hauria cin les pauses de Mallorca, tan injustificades, i de parte a la, tan poc hàbil. l'adhesió
fiam d'haver pensat de les cases en un punt d'ell Pere III a pobit del castell à.
Berenguer a Abella va a Navales a fundar empriò a l'amor i apel es despa
pobles. Com l'alcova al Vernia: la Cat de Alger. la Empire de Var - la Provença tra-
mès un munt de pintors i cantadors vinció: i all ho havia refusat per llealtat al
rei Empr. Abandonat amunt ab Pueblos. Negociacions ab Pere I i oposició amb
Orona caigué pensa. Tuellas de Navales: tot els havia fet per burla, tal i com
que Carlos li tenia Cant d'Oda. Fugido d'Alcubierre (que Alger acumulà les oposicions
d'aquest lloc) per inquisició per ser de Cata mitja pobres. — La reina abans de par-
tir mostrà el punys vol per entre a Cadins. Dió el castell amb que Berenguer a
rebut del rei no pel fetge. La mare ho mostrà al seu fill l'infant Joan. La reina mana
que li despatxament i que entrin Ramon Alemany de Cervelló i Berenguer de Pa
amb empleig. Carlos no vol lliurar Cadins cins al punys del rei. que el havia matat.
El 16 arribat el dan a Empúries. i el dan al fetge de l'Empordà. El castell del dan
vanille a cavall Lladró, però la mare empris a l'examinó. Lladró Pere a Pinós i li
amagan la entrada. El 22 feliu li dient i el 26 fan entrada al rei a Empú-
escentes. El Empúries per la plaça pública i el degollà a la llei del mateix. El cap
fan bullir al rei. ✠ Pere dona a Joan el Castell de Ayora i el Castell de Bas
Quirós regala el encantament de l'infant de Empúries i el partida d'Empú a la Catalu
Pere reapareix per l'aport a Vilamur; i torna a començar guerra de Celga i fillatges que ar-
riuen el país. La cara cavalleria nostra Empúries andaluses donen avantatge dues persones gents
de Pere III. Celga de Castell-favit, dona una mès (veure Crònica). Després va a l'Oriola.
El rei a Aragó vol impedir-ho i remeia Pons a Alcira (Ruiz novatos) — El Empúries en dos dies

i la hauria dut cada dilluns per un any. Però un vescomte, el vic cathalà Bitlyr, i el papa - vol privilegi del regne de Sicília - i [illegible] d'Urgell i Empúries] és fora als regnes catalans. Port de Joan Fernández de Heredia - que intervé a Anyó - i afaivaga el tapinat - la invasió podria ésser un mal exemple a Pere. Aquest envia/embaixadors - exhorta al papa - i infot Pere i Gilbert de Tregurà - Excusis (Cornella Catalans. que el Pere I, amic de l'explicar i Gaufre a la seva - El papa es divideix amb. Pere el pregà d'Alcanyís aprofita l'ocasió per a tornar a cometre contra altres. - El rei de Castella: totes les ordes de Val. i cada dia a Tortosa. Hi ha l'impost general. Cortes suspeses. Olf de Pamplona intenta vendre Valencia - per mar, però Pere I ocupa el port per impedir-ho - Heredia i Artal de Valencia. (mort per Pere de Bergl.) Després la Reina Pere Cab. i adduits ad cat tancia, Pere torna a Lleida i fonc ordena a l'exèrcit; a Castella per anar cap a València. A Montalbà - expulsa Navarra ajudat de Nàpols (al tractat no fan complet per cas altr dia). Alt Montalbà - a expulsar de Tortosa. que Lleó que hi pugi, el cas no vol anar hi - A Castella. a finals d'Abril. l'exèrcit es reuneix. Se reuneix Castella a Barcelona cathl. i la armar dos galeres, que al les altres dos de Proxida fan - a anada de bar que cal cap al Castell de Cullera. Aquest es allà a Burgos - l'exèrcit es fora a marxa (detalls cronica) Castella que Castella anar cap a Pere I per qui aquest. Castellfabit al retge de Valencia - no es dirà cap a bar l'altre de mar i terra. (Veure visió de la Crònica - dempeus a Pere I) Pere I va a Montalbà per tancar el bar al rei. Pere III fora la batalla i està aquest dues hores. Però al cantell no gran altres. Invasió cast front. Pere no vol anar enguia terra - per d'una altra part i no vol deixar l'exèrcit durant cap cap d'ells. Pere I es torna a Montalbà i d'allí envia el gros marxa per Castellfabit a Castella Aquest - Barcelona. Pere pren a Xàtiva cap al front de Val. i entra a Val. el 28 d'Abril, abans de Pascua, part als galeres d'Olf cap a Roig per la Catalunya cap Valencia. Pere I s'aquarta el privilegi a cap cap a Aragó. Desafiat a Pere III i per cas que a Castella de Cast. Exèrcit castellà es de 46 nardis i 24 galeres i es al port de Tarragona, i Tarragona per (cada Tarragona) per anar i tornar als vaixells (Cinta d'Urgell i port d'Empúries) als 600 cavallers i 7000 infants a Barcelona i Castella. Derrota de Tarragona a Valencia 24 cats cap a Tarragona i per Mallorca cap a Tarragona de Valencia. Aixó arriba als cath. i val. L'exèrcit del rei. de Castella es situa al riu a Cullera. Pere III per a Cullera. Reuneix altres castells. - Cadiz de Castella comunicat entre els dos exercits Cath. aquests. Pere I s'allunya cap a la seva reina i cap a altres ha galeres Cath a Cullera. (20 maig.) Fa cabanes 3 cops al riu per tots el bar: tanca el port als dos galeres cristianes i a Vaixells. Pere III fa retirar tots les cap. Tarragona. Va la Castella i l'exèrcit de Castella aquí a Cullera. Castella la capitana. Pere I fa va cap a la cap del cap cristià. (Pendents d'una al Puig del cap cristià Vicenda al cath.) Pere I embarca i fa va cap a Castella; exèrcit Tarragona a Tarragona. Pere III reuneix altres cap (Tarragona i altres Cath cristians.) Selige Tarragona. Exèrcit cristià. Pere va a Barcelona (19 juliol)

1364 — Pérame de B de Cabra d' Eivissa. — "Muchos días antes de la concordia del rey de Navarra B. d. Cab. se iba retrayendo, arrojando y promoviendo el tribunal por excusarse de acompañar al rey, porque se creía ligado a tal extremo que no podía haber buena fe y el rey de Navarra sino con darle una buena parte del reyno, y pensaba salar de este apuro, y entretanto dexó los cuidados de la batalla, y con ellos el favor y lo mejor de aquella infantería; y advertía en ello el rey de Navarra de que quería y entendía ya tiene muchos indicios que calumniaba sus servicios. Por esta causa se fué a su casa y se retiró a Montsoriu y envió al Rey que le diese licencia para acercarse a su reyno y al fin de su vida algún día, y que con su favor y ayuda, cuando muriese [illegible] este caballero [illegible], era pensaba dar la Cataluña al rey de Castilla o bien entregarla a su hermano. Pero el rey le envió [illegible] de los, mal de pesar suyo. El Rey turbó documentos. Pero Pero se le [illegible]) El rey de Cataluña pudiera que se trataba a [illegible] que se hiciese [illegible] (mal de Fernando i no d'Urgel, con amigos de Cabra) Fernando i Carlos se fueron a acordar por [illegible] B de Cab. i le envió Eleonor [illegible] [illegible]. Fué muchos años que la tuvo odio. Todo [illegible] Berenguer d'Abella, el Conde de Ribagorza i los Ramírez de Arellano — [illegible] a Alcudia con. Hi van Carlos, Tristán, Ribagorza. Pero i Cabrera. Un caballero explica a Cabra que es contra [illegible] [illegible] al rey como mal aconsejado por el, i B de C pone toda la vida a explicar. L'entremés pregunta vaya a visitar al Conde de [illegible] Pero hi va i Cab le dice que no se oponga todos los años que dejará el. El rey no dice nada i le [illegible] a Cabra la vida. Oficio Diputados. (Incidente exp. Cancillería). El rey envía a B de C. Guillén Dolz i dos el Vizc. de Rocaberti, pero Cab dice que está enfermo. El rey (enfadado a l'infanta) ordena a [illegible] Juan Lopez de Lerín que el dejará preso, pero B de Cab fué ya muerto. L'empresa: i el se refugia a Carcastillo (Navarra) Cabra de Cab al rey: Señor, yo por acudir que había de alg. pensaba no viniera Navarra y por esta razón no entendí haber [illegible] [illegible] vez. Si me embiastes a decir que viniera a vos y me la hice, no lo debedes creer haber por mal, que mucho [illegible] de V. Pague que con [illegible] no vaya a vos. Porque Señor sabed por bien que por esta causa no haya [illegible] de mí. Pero si alguno dice [illegible] el rey honor y Señor respondí bien cumplidamente con mentira. Envía a mi uno de Carcastillo, calumniando, a Pamplona. El rey de Navarra ordena que el Lerín a Juan Lopez i agarre el dan a Pueblo. — El 6 d'Abril Carlos envía a Cab. una [illegible], en la qual dice que cabrá con [illegible] que le [illegible] [illegible] Rey; i [illegible] en cuanto que si Vall en en [illegible] a su Alcudia i a defenderlo. — No le pudo ser una [illegible] que le hizo [illegible] [illegible] [illegible]

Pere I, i havé apitat d'Aragó, pro no hi volgué obrir les portes de València la gent de l'infant Ferran. Hi van la Mota, Callera, Montfort, Dénia, Gallinera, Rebolledo, Aspa i Elda, Gandia i Oliva, i ab totes aquestes ràpidament de Xàtiva (desembre 1368); i anàrem València. Pel maldecap pública pensà als Cards, i Enric, Pere no pot anar-hi; i hi fa anar al Duc de Gironella (14 anys) l'empresa l'infant Ric, el Vescomte de Cardona i el Cap d'Argelès. (Bernat de Abella, Bernat de ..., Ferrer Pallàs, Ferrer de Manya. — La contesa d'Ormonde no volgué donar els seus fills en ostatges a Enric. Arribem a Montjuïc (1364) l'infant Lluís; Joan de Monmacastre per donar-nos de confirmar aliança. Carles declara que Pere ha faltat a les clàusules tractat, de pau: Pere I es fa lliurar els castells de Almenara; Murviedro, que tenia en dipòsit Martín Enríquez (navarès) R. Bernat de Cervelló; Berenguer de Pau va a veure Carles i torna a un ab Pere un nou acte de visita. També hi va Bernat Cabrera. — Per capgirar d'Enric al C. d'Argelès; el Vescomte de Cardona, Pere es encontrà ab l'infant Joan a València. Celebrat a Castella; i ofr. de Prioritat, un anglès va a dur bones noves reforços a València.

(Enric fa publicar les seves intencions d'anar-hi a Europa per fora pagar per Pere. Tractat de Briviesca. L'hi estipula que pot Pere III en cap de Castella cinc anys 3 vegl. mig que que ha dit Carles. El tractat és ratificat, cosa curiosíssima per tots els cavallers i altres Cabres.)

Entrevistes i tractat de Los (chi ve la seva Eleonor, d'anar a Ribagorça, Cabrera i Aragó. (2 març 1364) entre Carles, Enric i Pere.
No podien abandonar la guerra el Castella sense voluntat de Pere III. El tractat havia d'ésser jurat per tots els seus vassalls i cinctats de Cat. Aragó i Navarra. Obligacions mútues — Pere dóna a Martí, el seu fill, Carles a un fill de l'infant Lluís i els fills dels principals vassalls. Pere promet a Carles 50000 florins (com a quantia de dot Joana (Sr. Lancastella, Exea i Tiermas. L'infant Joan i hauria un cunyat del rei de Navarra. Jurat obedient el 16 d'agost. Després Carles i Enric tenen gran festa a Olot en honor als infants d'Enric; que els fills de nuestros reyes a Tarazona, a un de Pere i Enric. També que l'ajudarà a conquerir el regne i que el respectarà. Fa pau a tots els seus vassalls i dos altres (Enric dóna la seva vila Elionor: Alvar Enríquez, fill Gastó, — Condicions, tenir oriels: A Carles castell de Burgos, Logroño de Briviesca, Soria, Agreda i Castella la Vella: la resta del que fou del regne de Navarra. A Pere els regne de Murcia i Toledo. — Pere va a Orca. Difícil entrevista ab Enric perquè la contesa d'Ormonde no vol lliurar feltre. Enric torna a Cabrera i Ribagorça: Arbeca es confirmada ab ell per part a al mirador. Jurament de Tractament a Cort de Ribagorça fora d'any. Pactem per via rectòria (Joana de Lluís Manuel; cunyat infant a Castella). Carlos es vol venir el Tagral. Va a Navarra ab Ribagorça per tractar ab Carles. Pere li envia el 14 de març des d'Orca que hi anirà — per això com ell se podrà combinar amb tinta ab Enric.

1363 | Cast. arriè que tant l'infat d. Enric era amic d. Pere (per al Castell) L'infat anuncià que fe que per un cigne, Enric at el, un cavaller castellà a França (portat de regal) castellà havia tant tot al retut de Enric i això era fill per a enbeinç d'Enric) Pere tenia 1000 lliures. Per lo dejà que no lo fes, que es agradis del. Enric a dels convenien i anà a Castello per anfeir tantat. Pere d. rebé a Burgos dels i el tragé a dinar. (10 febrer) Infat fon cantà a la cala basica, ab 4 cavallers i un del qual Diego Perez Sarmiento, castellà. Una agutzil a batua a la cala i dià a Enric que es retirés. - Prenem! qui gosa ordenar la gent de la nostra qualitat! Abans morir ab l'espa a la mà que retre's! - L'agutzil fuig, els nobles es barricaden; es fonts Enric ab un exercit nombrós. Anà de pits a blanc. Pere no vol rendir-se, però la fuig i s'alluga al cor amic, regit dels dos cavallers. Empreguts dient Enric i matà a cuchillo an. Perez Castillo, enfadat del batalla de Tantarem, feixí fugir a l'infat, i els dos enfugí cavallers també es han matar. - Anà a Almazan a notificar, Tello, i Sanç (germà d'Enric que s'havia fugit a Fes) digueren a Enric que s'en dirigissin al Castillo. Però Enric s'hi fortificà ab la gent i anà je a empresonar que enfugí en Henrich de Pere III, rellevat de fam. No arriba res al els castellans sino contra l'infat. Digueren d'Enric que convocar els cavallers. Inspirà del Vendo a Cuenca. X Notícies exemnió/rei i conseqü.

El 20/8/63 arriè Enric llur a vesre de la plaça gotica del tantat de tarda amb del rei de Navarra. Pere III van, je el 5, que el castellà no va de bon/o. i tan nova hostilitat. Tots els pretentics de guerra castellana anuncien una enfuga. Pere III temé deixi de fer alianza ab Carles. Tractat amb d'Encastillo 21/8. proposat per Enric Pere pagarà a Carles la seva alianza i garanti la seva neutralitat, ab fundació enfat del rei de França si enfat l'atacava. Pere pagarà el cost de la tropa navarra que la fidelitat; si Carles la ajuda el cap de Pedro I. li donaria 200.000 florins d'or i la vila i el territori de Jerez. Cant convingut: Nauarra Carles i Joan Duc de Peñafiel: B de Calvos es parà vassall navarrès i quedaria en garantia tantat. L'infat Enric de Navarra envia ambaixada a Pere. Calvos s'entrà a la conferència (vers dins d'Enric d'almorsar ab la cort i del rei i es mulfà a Carles) però anà a pas de Pere - Condicions pairi: no l'obligi a res el Pere ni del cantell. Tractat pressa repetint termes comportadors a Castella (demanda cantà per a tornar que enfugí les altres) Renuncia i Toledo en per Burgos, Castella la vella i Alava per a Navarra. - Enric de Navarra per empresa. cam pressa del Cid de Perez. Els castellans i cavallers i espadas de Castell fan fidelitat, mutat el nacional que el tenen a retre. Tractat del 6/10 a Montsón entre Pere i Enric. Pla de campanya. Ordenen mutus: fills respectius (Alfons amic a ofici del cantonada del gran Alboranoz i Joan fill d'Enric, a Talladell.) a mà, Pere donà els dos nets de B de Calvos (fills del Cid Perez) i de dels altres cavallers cap per defendre; i reciprocament Enric als fugitius de cavallers

A Briviesca y Enric dedica a Pere el regne de Murcia. Pere la cedeix a Castella. Mort de Constanza de Castella

(Tractat signat 10/10)

Tas-1150 (73)

La contestació d'Hug IV a l'ambaixada del duc d'Anjou revela un caràcter enèrgic i altiu: "fa la guerra de fet i no de paraules amb els catalans, els seus públics enemics; des de fa més de catorze anys la costa sense cap barca de ningú, si no és el de Deu i de la gloriosa Verge Maria i de la nació sarda i del seu diner, i que si el cel li continua el mateix favor, espera dur la dita guerra al final que desitja; i que no té ganes de fer cap més aliança ni tractat amb ningú del món, perquè es cent pesos fort per fer la guerra al rei d'Aragó. Si n'hi hagessin dos com ell, els esperaria valentament en camp clos, com ha dit abans, sense reclamar l'ajut de ningú". Parla despres de les vanes i frívoles paraules del duc i diu que "com que aquell que ha mentit una vegada hom ha de presumir que sempre mentirà, el senyor Jutge no vol tenir res a veure amb l'enmetat duc". L'engega, doncs, sense complimenti i li demana dems i perjudicis per l'incompliment del tractat d'aliança.

Mariau era casat amb Timbors de Rocaberti (filla del vicente)

Huc IV, Jutge d'Arborea. (regnà de 1376 a 1382)

Sardenya estava dividida en quatre "judicats", a comptar de la conquesta feta de l'illa per pisans i genoveses, en 1022. Els de Cagliari (cap. Cagliari), de Gallura (cap. Ampurias), de Torrés o Logudoro (cap. Torres, avui Porto-Torro), i d'Arborea (cap. Oristano) L'únic que sobrevivia en el s. XIV era el darrer. Fou Huc III, avi d'Huc IV, el que cridà els aragoneses (rei Jaume II, tractat de 1326) a Sardenya. Mariano IV, formà una lliga per expulsar els aragoneses de l'illa, i Pere el Cerimoniós promulgà, per apaivagar el descontentament, el 15 abril 1355, per Pasqua, a Cagliari, un edicte reial en el qual convocava el parlament general de les corts, en tres estats o braços. Mariano IV morí el 1376, i el seu fill continuà la lluita contra Pere.

El duc d'Anjou, germà de Carles V de França, que volia fer-se amb una sobirania on fos, es feu cedir per Jaume de Mallorca els seus drets sobre aquest reialme i cercà aliats per combatre millor Pere III. L'any 1377 sol·licità el ~~...~~ socors d'Huc IV, així com el del rei burlà de Castella i el del Gastaní Joan de Portugal. Huc acceptà, però Carles V, que volia apaivagar el seu reialme, pregà al seu germà que ajornés l'empresa. L'any 1378 li semblà bo i envià al jutge d'Arborea una ambaixada per a renovar l'aliança i demanar-li la mà de la seva filla Benedetta per al seu fill. La petició fou rebutjada, i els ambaixadors es retiraren. (La noia tenia 16 anys i el fill del duc sols un)

Huc continuà la guerra, serise gaire èxit, fins que els seus súbdits es revoltaren contra ell i en una sedició popular a Oristano, el 3/8/1382 el mataren, així com a sa filla Benedetta que tenia més de 20 anys. — A la seva mort, la seva germana Elionor calmà la població i àdhuc el rei en Pere (1386), qui la deixà com a regent del Principat, un nom del seu fill menor Frederic. Una assemblea de les corts, convocada el 1 gener 1388 per Joan I, abolí el judicat d'Arborea i passà el títol de marqués a la corona. Elionor ~~i el seu~~ continuà amb el títol honorífic i regí amb seny la illa, promulgant la "Constitució d'Elionor" o "Carta de logu". Va morir l'any 1403

Ambassada del duc d'Anjou a Hugues IV, jutge d'Arborée, l'any 1378.

A. Buchon. Panthéon Littéraire - vol. de Chroniques et Mémoires s/l'Hist. de France

El 1338. Marian d'Arborea és fet Comte de Focian, i ell i Joan, el s/germe, tornen a Sardenya.

La illa era governada per Jaume d'Arogó, fill natural de Jaume II, que residia a Caller, i per Ramon de Ribella, governador.

Papat i Gènova

Pel nov. 1363, per reddir diners amb dret. guerra amb Castella, Pere confirma les rendes eclesiàstiques. Urbà V. més avial beneeix envers Pere, li volgué fundar l'Església (el cens feia 10 anys que no es pagat) Marcià d'Arborea volgué fer-se vei i demanà empara a Avinyó per obtenir la investidura. - El papa no ho feu.

El 1378 Pere llogà la corona de Castella Benedetto (100 florins, 100 anys, 100 homes de pes.) per anar cf el jutge d'Arborea. Havia d'anar a Tolò, i amb, i en passar per Venècia, a Gènova fer atacar, molts molts i la rente empresonat. Hi anava Zaganiga, consolar del rei, que fou alliberat per mer catòlic - La reina (Elisabet de Pomar) envià al comte de Quirra (B. Carros) a demanar reparació. Sembla que la cort volia fundar que fer Benedetto, que vengué a Gènova i entrà a Pisa per Gènova i el jutge. El 1379 Pere volgué atacar per mar Gènova. - El papa l'aturà i envengé a fer Prolongar, llegat cat. que intervingué. Pere cat. està enfadada per la guerra i no hi ha guerra. - Pel 1379 els genovesos atacaren als moltes fores (llegades al jutge) i que anaven cap Caller. Relacions normals, apart aquest guerra de no-intervenció. - Pabra Vol ajudar el jove rei de Xipre. Pere II, fill de Eleonor de Prades, i demana Gènova q. li tornin Famagosta. Gènova refuse i Pere recula (forces esgotades per la guerra) Ajuda a Amigo de la Rocca. cf Gènova. (a Corsega) No li serveix de res això és per a principiants bons - Gènova estava abandonada per guerra amb Venècia i Cat.-Ar. pro-testava del continent ràpidament "de miserable i particulars" - Cor maig 1378 a Barcelona, es signà la pau. entre Ramon de Vilarnou i Damià Catanesa, en nom del duc Visconti de Milano. - Apart tractat combina la pau del marquès de Montferrat, marquès a cf que es refugià a Alguer, del qual no es parla. - Els genovesos fomenta de no ajudar als rebels cards. (ni hem de ni ajudar, ni amb ni fan-cions) Els Consells temporalment no podem donar-munició a la terra contra rebels - No hi hauria més molèsties per mar, i es deixa a jurisdicció cat. entrant per dos ambits, i el papa el fracàs d'anada - El 1386 el tractat fou renovat i confirmat.

Malgrat tot, Pere III guanyà. Comprà el títol nominal de Corsega i la pensió de fet d'Alguer - "La guerra interminable que el seu país hagué de sostenir-hi la duració, les armes navals d'invasió, la manca de diners, res no hagué desviat el rei de la tasca que s'havia fixat. conservar a tot preu la Sardenya. - Bon exemple d'energia i de constància donat per un home que empri tot a vida a fer allò que considerava el seu deure rei: mitjans Chronica de la corona.

2/ Castella

Recupera Pere el seu regne a Nàjera (13/4/67) i Enric ha de fugir. Any IV fugint part a la batalla - però després Pere passa per Ruc I i la reina de Nàpols el rescata per 70.000 dobles. - E/13/P/67 Pere parti[ci]pa tres anys Pere III. = Nova aliança de Enric - Aquest pel rei de França i pel cant d'Aquit. pel any 1367 trenca Aragó i envaeix, altre vegada Castella. Pere el Cer. es entrega entusiast, per contra d'Enric - Batalla de Montiel i mort de Pere I (22/3/1369) Enric s'adreça rei de Castella, gràcies a l'ajut de B-des fundam-.

Tractes amb els estats musulmans

Pau ab Granada per cinc anys (26/4/1336)

Juliol 1357 - Tractat de pau per cinc anys amb soldà del Marroc i Granada. El papa Innocenci VII anomenà a Pere per ajuda alcan.

Castella - Corts 1358-1359 - a Barcelona (cap. Predicadors on es reuneix el dia 1ª)

Varen reprendre el 28 d'agost 1358 les corts que [illegible] per malaltia (malaltia diplomàtica) dos dies després a la capella del palau el rei va fer la seva Proposició demanà ajut i subs. mil. per la guerra que el rei de Castella li havia engegat i cantats, afegint que l'Arq. Ram. Ber. cf d'Empúries, els cavallers Pere d'Arenys i Berard d'Aguilar [illegible] i N'Hug, vesc. de Girona i havia sigut a ajudarlo - Les Corts varen contestar i ho atribuïren a poderós un poderós, relativa a la seguretat i lleialtat de la conveniència. Les corts generals haurien de tractar de tots els inc - i tractar del Principat, i no per l'immunitat d'allò que el monarca designés en la convocatòria. També pidueren que la Reina reial cobrés amenys un acció el R.B. i el barons que estan al seu costat en la seva [illegible] que aquí, el d'Urgell, el vesc. de Barcelona, el d'Empúries (fill de B de C.) i el mateix B. de Cabrera [illegible] i un comissió d'habilitats dues, un de cada [illegible] Vallseca, com. dels braços, atendria i descutiria la petició - Diumenge. - Les Corts s'acaba, reputats els entendris, el 4 març 1359. —— Corts Cervera 1359. (10 oct.) Dissp que publiqui cond. a nuls, nuitil, o tornat el sentencia judicial, 96 cont. i un entenedit (el cas de Logatges) — Corts de Montsó (cambi de tots els dubtes) 13 nov. - Dones de Pera, fill contesta Ferran, muyers de Tortosa i Cr. d'Albarracin, als prop. pensants, llurs el dinar oplement fet pel Rei. - Retards i ve l'arrenga del rei - Cal. contr. any 270.000 ll/- Aragón 60000 ll/ Val. any 53.000 ll/

"Dominus exiguit me de ore leonis et de manu leci; consen. nos ha deslliurat de la mà del rei de Castella qui era leó devorant per la mala cuidició e propietat e per son engol, com era banderat pe leó."

(dinou inicial Crònica Pere III)

tap-1150 (75)

vers, dient que més valia confirmar la pau, per tal com ells eren homens fort dubtes en la mar e que en hagueren haver damnatge, empero pus ells se oferien a ratifiquer damnatges e encara proferien per a nostres cases profitosos e honorables. E l'altre portaul consell dien que era millor per la dita confederació (amb Venècia); e aço, per tal com durant la pau, que era feta e fermada per nos molt de temps havia ab los Genoveses, no'ns servaren aquella, car moltes e diverses vegades la nos trencaren, faent nos molts greuges e donant damnatges a nós e a nostres feuers, no contrastant que fossen ab nos en pau perpetual; e assenyaladament nos feren un assenyalat desplaer e damnatge, com trameteren en Sardenya 16 galees armades e ab molta gent d'abitja, donant socors e ajuda als barons Doria qui nos eren rebels en la illa nostra de Sardenya, e ab l'ajuda dels dits barons, prengueren ciutat de Sàsser, ab les quals galees vench con germà del duc de Gènova qui n'era capità e aquella ciutat de Sàsser tengueren ajustada ben 8 anys, tro que en Riambau de Corbera, governador nostre en Sardenya ab gent de cavall e de peu que ve'n havia passada de Catalunya, e encara ab lo poder del jutge d'Arbòrea e d'en Joan d'Arborea, germà seu, qui personalment per fer nos en serveri anaren ab lo dit governador a la dita ciutat de Sàsser, e ferien en les gents del dit ciutge e d'aquells occiren molts e desbaratoren la ciutat del ciutge. E nos oits aquells dos partits que tenien los dits consellers nostres, attesos los damnatges grans qu'els dits genovesos nos havien dats, entant ab nos en pau, e pensant que en l'endemunidor aitant fer nos nos deurien fe, veent la gran profita que'ns era feta per lo dit comú de Venècia, e que ab llur ajuda Déus nos endressaria que haguessem del dit genovès aquella satisfacció que menéssiem: fo per lo determinat en nostre consell que fessem la confederació damunt dita. E per ço donam resposta als dits ambaxadors de Gènova, los quals ambaxadors vengueren que als nos podien fer als nós, als parents superbiosos, participants de nós, dient que ells comanaven los lurs afers a Déus e a la lur bona ventura, e partiren-se de nós als continuemus superbiosos e quaix menaçant.

Pere confirmà els seus béns als Doria. Genovès als jutgeria. Simona Boccanegra, en 1356, a despriçà a la tutela dels seus fills. - Genova volia tenir Corsega, i Pere cedeix a cedirle-la per 10.000 flo. - Totes aues fetes aquelles (Genova i Corsega) - Elegiren com a àrbitre el marqués de Montferrat, Joan Paleòleg, cant aquell any per casa de Pere amb Isabel de Mallorca. Pedro la paga la dot. - Montferrat dictà una sentència injusta el Pere. (Havia de cedir Alguer i renunciar a Corsega)

~~Ob 52~~
B.N.

Bofarull y Mascaró - Próspero de

"Los Condes de Barcelona vindicados"

~~X~~ 29

SARDENYA Barcelona 1836 - 2 vol. en 4:

Capitol V de la Crònica del rei Pere, no publicat per Carbonell ni Prof ni Schalen.

(1350)

[En aquest quint capitol és contengut com nós rei Pere demés dit ferem confederació e avinença ab lo duc e comú de Venècia contra lo comú e duc de Gènova, e de tots los affers qui s'seguiren après la dita confederació. E com, primerament com l'estol nostre de que lo capità lo noble En Pons de Santa Pau parà ensemps ab l'estol de Venècia a les parts de Romania e de la batalla que els dits dos estols hagueren ab l'estol de Gènova, qui era en les mans del loc de Pera après Constantinoble. E com en l'any après següent lo noble En Bernat de Cabrera, capità del nostre estol, ab XX galees del Venecià se combatè ab l'estol de Gènova en les mars de l'Alguer, e après ab la gràcia de Déu vencé e desbaratà, en n'hac 33 galees ab tota llur summa, e encara fues lo loc de l'Alguer qui·ns era rebelle e com après lo dit loc de l'Alguer el jutge d'Arborea se rebellà en contra nós, e demanà lo dit loc qui·ns, per la dita rebellió hagueren personalment a passar en la Illa de Cardenya, per nostra execució contra lo dit jutge. e com, rendut lo dit loc de l'Alguer e forada la dita illa en estament de pau e de concòrdia, nos entornam en Catalunya.]

Lo qual fet del dit quint capitol comença en aital manera que, nós stants en lo castell nostre de Perpinyà en l'any qui s'comptava 1350 vengren a nós nuntatges solemnes del duc e comú de Venècia per fer ab nós confederació contra lo duc e comú de Gènova e tots lurs districtuals, ab qui lo dit comú de Venècia havà guerra. El duc e comú de Gènova sentint lo fet de la dita nuntatgeria, de que dem los podrà seguir, trameteren a nós entant en lo dit castell de Perpinyà, on jo eren los dits nuntatges de Venècia, lurs nuntatges solemnes per tractar ab nós de confirmació de pau la qual, ja temps era passat, havem ab nós, e que la dita confederació nós fes ab los dits Venecians ofenent se a nós at grans profertes e satisfacions de dans donats ab que cessats la dita confederació de Venecians. - E nós, oides complidament les relacions de tots los dits nuntatges affellen nostre consell en lo qual eren lo comte de Terranova, nomen Pere de Montcada, nomen Pere de Fenollet, vescomte d'Illa, nomen Bernat de Cabrera, nomen Galceran de Bellpuig, nomen Ramon de Rimech, nomen Bernat de Lo, nomen Rodrigo Dies, nomen Thomas de Aimar a nomet, notre merci. Bernat d'Olivella. Joanne Sa Pinna. Manga, en Bernat de Codinach nostre maestre racional, nomen Ferrer de Pamplona e en Joanne Dezfar e alguns altres del nostre consell. E com hagueren oides les relacions que els dits nuntatges nos havien fetes per raó de les dites lurs nuntatgeries, eligiren tots dubtants en dels nos lur consell, car alguns n'hi havà qui tenien la part als Geno-

casa del

(segons les Ordenacions de 15/11/1344 del rei Pere III)

Tar. 1170 (76)

REI

3 MAJORDOMS

2 Copers – 1 Boteller major
1 Sots boteller
2 Botellers comuns
1 Portant-aigua

2 Panicers majors – 2 panicers comuns
1 Pastador o flequer

2 Escuders davant nòs tallar ordenats

2 Sobrecocs – 2 Cuiners majors
1 Argenter de la cuina
2 Cuiners comuns
1 Museu
1 Manucier
2 Argenters de la cuina com.
2 Portadors d'aigua a la cuina
2 Escuders portant el tallador

1 Comprador – 1 Sots-comprador

2 Cavallerissos – 1 Sots-cavalleris
1 Menescal
8 Homes d'escuderia

1 Falconer major – 6 Falconers

2 Caçadors o guarda-cans –

1 Sobreatzembler – 1 Sots atzembler – 4 Joglars

(61)

2 CAMARLENCS

6 Escuders de cambra

6 Ajudants de cambra. 1 Barber

2 Metges de física – 2 Metges de cirurgia

2 Escrivans secretaris.

1 Armador reial

3 Guardes de les tendes reials

1 Sastre, amb 2 fadrins

1 Costurera, amb 1 coadjutora

1 Apotecari amb 1 coadjutor

2 Rebosters majors – 1 Sots-reboster
2 rebosters comuns

1 Escombrador del palau i lavador de l'argent

4 Ulixers d'armes

8 Porters de maça

12 Porters de porta forana

1 Posader

2 Algutzirs

8 Homes d'ofici dels Algutzirs.

(73)

CANCELLER

Vice-canceller

Protonotari

12 Escrivans de manament

8 Ajudants d'escrivania

3 Missatgers de vara

1 Escalfador de cera – 2 Segelladors

4 Promovedors

3? Endreçadors de la consciència

6 Oïdors

2 Escrivans dels oïdors

2 Porters " "

1 Confessor del rei

1 Capellà major (abat de Stes Creus)

2 monjos de Stes Creus

1 Escolà – 2 Almoiners – 1 Escolà d'almoina

1 Servidor de l'almoina

20 Correus

(a les ordres del Canceller, V. Canc., protonotari i escrivans secretaris.)

(73)

MAESTRE RACIONAL

1 Lloctinent del Mestre Racional

12 Escrivans " " "

1 Tresorer

1 Lloctinent del Tresorer

6 Escrivans per ajudar-los

1 Escrivà de Ració

1 Sots-escrivà de Ració

2 Escrivans ajudants.

(26)

Total de persones de la cort = 233

Tas-1150 (77)

vos pajan segons que per experiencia s'és trobat, estendre les mans a furts e altres mals, perso statuïm, proveïm e ordenam que en cascuna Ciutat, Vila o Loc, on se fa exés en los dits loguers de bits e de draps de les dites Fembres sia recongut per la Batlle de aquella Ciutat. Vila o Lloc e temprat e tornat a egualtat e justicia e degut stament, e que no leixen les dites Fembres ener en aço oprimides.

Pragmàtica reial donada a Lleida a 14 de juny de 1375, dictada a cons. de paticions fetes en cort.

Preàmbul en llatí . . . concedimus, providemus, sancimus et statuimus, ac etiam ordinamus

1. Per bon Estament de la Terra, e per cessar molts pecats que en les coses davall scrites se són trobats, (a) es stat dit, per aquesta present Ordinació e Pragmàtica sanció establim, proveim, e ordenam, que ninguna femella pública de qualque condició sia, no gos star (a) algun hoste de bordell, ne a aquie, e alcavot ser, ne a altra persona carta de comanda, scriptura de terç, ne altre qualsevol obligació de la persona, per diners, roles ne bens, que prestats, fiats, o comanats li sien, ne algun hostatge li gos pasar sagrament; ans dits contrafahents, tot ço, e quant fet ne serà, sia nguns revocat, e annullat, e per cas, va, e nulle beagut, axi com si fet no era, ajustat que de tot so que la dita aital Femella haurà encantat a algú sie quitia en persone, o en bens, e lo Official qui en dejora per justicia, puxa en deja haver de aquell qui s'haurà fet fer lo dit encantament, la meitat de la quantitat encantada, la qual haja pasar en rebuda en los comptes de son Offici, sots pena de dos dobles, e que no puga haver gracia, o remissió, com sia stat trobat, que algunes alcavots, e altres males persones se fan per les dites obligacions (c) les tenen captivades en lo pecat que no gosen ne poden exir-ne sino ab gran difficultat.

2. Item que pesso que les dites Femelles molts e pus francament puxan quan se vullen dels dits bordell exir, e no hajen per força star, ordenam e statuim, que algun hom de qualsevol condició sie no gos per amiga, ne apropiar axi mateix alguna de les dites Femelles, tenint aquella en bordell, ne en hostal, com no sie legut a algú per propi de la casa conmuna. E que si algú serà trobat, qui Femella de Bordell tinga, ne de ell mal guany visca, tantost sia per la Ciutat, Vila, o loc on aital malefici perpetrarà, scobat e apedat, axi com a alcavot public, e díscpli exiliat, on si aprés serà trobat, sia penjat per lo coll en guisa que muira, sens tota gracia o merçé, e que algun Official no puga mudar aquesta pena en altra, ne pene gracia ne remissió graciosament ne per diners.

3. Item que per tolre, e esquivar tota occasió de tenir en destret e offensió les dites Femelles, ordenam e provehim que los dits Alcavots, Hostalers ne altres qui acullen les dites Femelles, axi en jaure com en menjar o beure, no gosen per si ne per altre vendre ne tenir alguna natura o manera de revenderia per vendre a les dites Femelles o a altres en nom de aquelles, vullen sia revenderia de Pa, de Vi, de Carn, de Oli, de Fruites o altres qualsevol coses, o vitualles, com los dits Hostalers e Revenedors los los vendren en tant gran for o preu, que les dites Femelles ne hagessen de tot altre molt mes per un diner, que no han de ells per dos, e als males maneres que tenen, les pesen en no gosar de comprar-se d'altres, sino d'ells, e aço ordenam, sots les penes damunt expremudes.

4. Item com sie stat trobat que hostalers de Femelles de Bordell, e aquells qui les logueen cases o draps de lit, les oprimien e les fan extorsions e exaccions no degudes, volent haver de elles loguers fort excessius e desmesurats, de les Cases, lits, e draps aquels logan, per tal com elles no poden tenir cases en altre part fora los Bordells e han a logar per força aquí Cases de aquells qui les han, e aquí ells mateixos cases tenen aquí agavellades, e per consegüent han a logar lits e draps de aquells mateixos com de altres persones honradament no entrabanen. E perço les dites Femelles, vista la fetat de ells

Tas – 1150 (78)

El 8 de juny del 1355 escriu a l'infant Pere (Pier Luca Guarnerio)

Lo Rey d'Aragó:

Car avoncle. Ffem vos saber que nós veem e conexem lo bon aire e la noblea desta isla de Cerdenya, per ço n'havem fet un sirventès qui conté veritat, translat del qual dins la present vos trametem. E com se diga per alguns lo contrari, ço és per aquells qui no hic són estats o no hic han tant estat com nós, car si ho havien mils haurien poguet veer e conèixer, perquè ardidament lo dit sirventès mostrets a tots cells qui veer lo volran per tal que d'açó mils sapien veritat. Dat en lo Cartell de Càller, a VIII dia de juny en l'any de la N——

Rex Petrus

Dominus rex mandavit. Matheo Adriani.

Pere parà a Sardenya amb la muller i la filla pel desembre 1354. Desembarca a Porto Conte i posa cetge per terra a Alguer, mentre Cabrera bloquejava la part del mar.

Política Siciliana

Mort Frederic, queda per rei Pere, el seu fill. Pere III infanta Yolanda (a petició seva) Yolanda (1338) però la seva ambaixada [illegible] (parlava, així com la demanda d'autorització per al casament de R. Ber. amb la infanta Elionor de Sicília. Justament aleshores el Papa havia enviat a Sicília un legat papal. Però com que les naus eren en galeres del rei Robert, no es volgueren aventurar, i ells publicaren l'entredit, i per això, Pere III envià de l'infant R.B. hi envià a Jaume Escrivà, el qual parlava en totes les seves peticions.

Els comtes Francesc de Ventimiglia i Frederic de Antiogne conspiren contra el rei de Sicília amb el rei Robert de Nàpols. Declarats rebels, Nàpols els envià dues vegades l'exèrcit. Ventimiglia és executat i Antiogne fet fugir a Nàpols. Nova temptativa d'invasió de Robert. Aleshores Pere envia uns delegats seus a Pere III en demanda d'ajut i d'intervenció prop del Sant Pare.

El cabdill dels catalans a Sicília, Bernat Passer, va reclamar l'ajut de Catalunya. El [illegible] general era Blasco d'Alagó. - Palerm i Messina estaven perduts, només Xara Catània. El des. del 1349 Pere III va trametre a Catalunya una flota manada per Pere de Montcada que venia de Mallorca. Però Montcada va estar en vaga amb el capitost de la nostra Catalunya i per aquest fet governava i tornà a Aragó. Havia complert, però, una encàrrec: el de portar les joies i parament d'església que pertanyien a Blanca de les dames de Sicília mare i Constança el dot d'Elionor, 100000 unces d'or, guardades en tot. Pel seu avi i el seu pare. Per contractar-se amb Pere, Pere volgué casar-se amb Catarina, neta de Nàpols.

Al'abril 1354 Palerm queia a les mans dels rebels. i els cats. de Sicília enviaven a Orland d'Aragó, fill bastard de Pere II de Xelva, a Sardenya on eren els reis d'Aragó. - Cap pacificador Pere creia que fàcilment calia anar Sardenya i que Sicília vindria després. Els Cats. per aquest des el fet de viure reunit prop un cavall amb Constança, filla de Pere. de Aluis, i enviaven a Bernat de Tous a la cerimònia de llurs per obtenir el seu.

A l'abril 1355 [illegible] l'infant Frederic, home del duc d'Atenes, i va l'octubre a Elionor, i fou dies després. Alagó, i Constança (germana d'Elionor). Frederic, l'heroi, tenia 13 anys, i estava malalt a Messina (era allí i duc d'Atenes) era incapaç de governar (deficient mental? alcun particular era) - Tot el seu séquit va morir de la bloctinimia pandèmica. - Elionor proposà el matrimoni amb Calatayud - Pere demanà la dispensa del cunyat de Constança i Fred. a Innocenci VI, i com una de reconeixent de la sobirania de Sicília per a Fred. El Papa, turbulent pels angoixos, concedeix el 1er. i nega el segon. (Robert de Tarent, germà del Rei de Nàpols (explica per què) i Francesc Ventimiglia deien mal de Frederic, a Aragó, i Elionor el defensava)

1386 - 11 oct. el rei ordena als jurats de Tirvia, amb motiu malaltia de Joan, que s'aprovisionin al'ifant Joanet. Bill als dits jurats per que ajudin a Joan de la nova Violant en dels treus tantidaris de Joan. Hillera de Joans. — Rocaberti en descarta cap a Joans, i Pere el dentrenir del cànon de ripi. del rei a Otton i Prospetus. Ramon Vilanova i Andreu Sarall delegats per Rocaberti, jurant portat a aquells. Rei es veja a vellevar-los. en Nomenament a Conrat Bunt de Comelli. — Autorisade de Joan Fivallers Bernat de Cruilles, Cónsol a Alexandria) i Bunt Pol. a fer un tractat de pau al el Cairo per protegir comers barcelonins a Siria i Xipre. — Resolució municipal per orde de Pere III (suspensa una vaixell Barcelona) (dema dmg. — Vicens Tarpon i Miguel) — Tofada dema 1386 entre rei i ajg. de Tarpona i/ jurisdicció civil ajg. — Rei envaeix domicis ajg. i agent fabrica armes i oficials rentr. Illats en Barga de Tarpon cometen saqueig del capital, que tenia dels anats capell catedral de Tarpon entorp R. B. III, i que robaven patrimoni d'argentge amb Rom. El cardenal-camerlenc era Bernat Despujol, post a la vina, post pel rei en contrapunció al el capital a Tarpon, que vol detenir-lo. (Despujol mort Roma Despujol per detenir i en millorament Felip d'Alemson, i després Pere de Luna)

Parallel activitat Joan i Violant envers muntar i Pere, a dels de Pere i Joan amos Elionor — Martí no tinca mai als pares, ni als germ. — Solució plet Lleida: cont Maria als Martí, bill de Martí. — Per Nadal Pere i Empurdà pels motius, i dia que a presència funcionis d'esferi a Tarpona. (Sant metropolitana vant Lleida segles) arquebisbe de Tarragona, confessor seu, pronunc. — Manuscrits: arq. de Tarragona Barcelona, conseller seu; Guillem a Valhera, Pere Desvalls, mn. Pascual i Pere Lacalma. — Prenda a aquells retractació (S/Zurita) Guillem Bach i Tortosa, Bernat de Fortià, Hug de Mataplorda, Dalmau de Queralt, Berenguer d'Abella, Pere de Cortada: Pardo de la Casta. — Testament: Jaume de la Cerda Joan i de S/Cilly Joana: a muller de Joana, Martí i els seus fills Joana, a nina d'agosto, el fill de la mà (Sibila (1379) Ferdinand a Joan a un codicil que abans de decidir s/esmo fermió tots els Joanes, prelats, abats, savis i trobadors cultos i vides i els exposi les ifrancing rebuts del dret d'Aragó i Roma. — Fregida reina Sibila ana Fortià, Bd'Abella, Bertran Cerver, el conte de Pallars, etc. — Comunicat a la ciutat: acord al palau aquells antiços nit els consellers de la ciutat, prelats, barons i cavallers, i pensionats, vides, ciutats que volia entendre pare i fill. Han de aixecar contents per pregar Hospitals. — Joana, malalt a Gerona, i ambaixada (nuncis Castellers el cel prelats Sibila) — pensions pelle el nino i ambaixats. Martí, a Montalbano, — Joan la cuna — pulsera Arnau d'Erill, Berenguer Roger i Arnau de Arcau per taller Regidor Sibila: les d'ornaments tots bens manuscrits a muller Violant. Jaubi les aixeca muntat el Montserrat entregats de Cant — a Empúries, i enfant diria el rei (pulsatrina del Sibilers)!

Fa cura a Martí com a Lloctinent General a Barcelona, on és el 31 octubre. — Nova vertadera Pere. Martí surt el 3 gener a pregar nino, tancada a la Martí de Lanuza — Lleida e del cardenal per les pulles de Gerona, B. Galceran de Pinos, B. Arnau de Cervelló i Sede Cervelló, B. de Tortosa en ret a Martí i es Elionor (Abella, Cuna principal amats, Gerona per a Joan) Mort de Pere el 4/1 —

Sicília

Morta Constança en 1363, el predomini del govern sicilià passà a mans dels
enemics. Frederic matisà, en 1366, a propòsit d'un nou projecte matr. adreçat a pact
d'aliança amb els Anjou. El casà per segonda d'un altre. Els aragonesos de Sicília perden
la confiança del rei. En 1370 els catalans de Grècia es dirigiren a Anjou demanant ajuda.
Per això en 1370 es declarà feudatari d'Etiènne. Aquest cercà que Fred. es abandonés
a dot de Blanca, vella de Joan d'Empúries. i Manuel a Atenes a Bernat Cuxill i Ramon
del Rey propis en proprien pervingué a mans de Pere. – En 1372 Fred. corresp. delligat de
Cat. Pere les pases amb Nàpols, demanà [illegible] Italians que passen a aquest
Sicília. i el casà amb
Antònia de Balzo, cosina segona de Joanna de Nàpols. Anjou vingué i pogué fer cama contra
el Anjou. La ciutat d'Catania fou, a reserva del de decidit unir-se al Cat.-sicilià
d'on ho impedí Joana Lluçà, fins si ella no tenia herència [illegible] i lligà al Papa,
com a fer cap en debilitació. Fred. ha despinat dret Papa, i dels Joana.
Protestes de Pere i Etiènne a Roma. Pere accedeix a retre invalidem pagat a
canvi reconeixent dret al bandejat inde: Etiènne batut a Guillem de Cervelló al cas
gent pogué recobrar a nobles i adherits d'Joana fet en 1357 entre rebel·lió del regne.
Fred. (29/4/75) contrau matrim (Etiènne ja és mort.) – Morta en 1375 Antònia,
Fred. anul·la les núp d'una filla de Bernabò Visconti, i mor en 1377.
Maria (15 anys) resta sota tutela d'Artal d'Alagó, i tots es disputen per casar-se
amb ella. Pere vol casar-la amb fill, bé ell es casa amb Violant. Imperis bandejat
casat amb Joan Galeazzo. En 1379 Rena de Narbona rapta Maria i la dóna a
Licata, i d'allà a Agosta. En 1380 Pere transfereix drets ~~drets~~ el regne a ambdós,
reservant per vida el dret al rei. – En 1390 Morta el jove es casa amb Maria, i
en 1409 Martí cedeix Barcelona als seus. Unió dels Sicilies.

—

El 27/7/79 nat Frederic. Gran festa amb Maria, a la Sicília Maria, a la mateixa Palau de
Fill rebé Guillem d'Alagó. El testament proper dret, de la casa d'Alagó Palau fill, il·legítim a
Maria que els pugui de Bonifaci. – Es produeix amplies i reparts governs Sicília (V. Crony)
Testament Fred. el vell' exclou dones successió. – Urbà VI vol per ni Sicília (?) a un nebot
seu Francesc Prignano. Estol proposat per Pere. (30 galeres 24 naus; altres altres naus 70)
Hi hauria d'anar Joan i com a cap gen. Bernat de Cabrera, vice. de Cabrera. (vegeu cròniques
anònimes cronologia Cronic.) – Franca es dirigeix per Clisó, i Urbà desposseeix de Nàpols a
Joanna. i el dona a Carles de Durazzo. – Artal d'Alagó vol passar a Maria de Sicília
al Joan Galeazzo. Comte de Virtut, nebot de Bernabò Visconti, de Milà. Galeas
del mar: a Pisa Pisano – Gilabert de Centelles al Egipte va a atacades per corsaris
cata loc. (juliol 1379)

dual de la seva Comp. - Invasions en entrada, i en catalá, i en catalá provincia de capitals d'Atenes, i d'alou del 1380 - caracter de metrópoli, i cap polític de la Confed. de Catalunya. ¡Per aixó mateix van deixar per sis d'ho cap a el mateix mont del Partenon i - la fortaleza de Pendo ¡de Dionisos, a la Cadmea i en l'atiga Amphisa, a Delfos i a Crisostos del Parnás i en l'Helicon, Lamia, celebre per guerra macedónica, i fins a la mort del orgullós Olimpo. — En 1387 - el 15 gener, - atacá l'Acropolis Acciajuoli i pé en val de la llegenda grega per donats.

Elogi de l'Acropolis - antiguitats [illegible] fortalesa, obra dels antichs europeus en 26/9/1687, en la batalla, empremta d'una grande creuada dirigida per Venecia el Turquia. Derrota del Gauch Navarra, amistat del Cefis (1311). Roger Darlens, vencedors, es apoderen del ducat, Thebes conquesta de Navarreses, mesa per Luis d'Evreux - garnida de Castells el Ducat. Luis retret de Grecia el 1376, per ajudar a Albania, en a amnar i han dels Durazzo (ara casat amb filla de Durazzo). Mort Luis a dins del 1376. La Cap. reunida a Corfú al cuidado de Maria de Baux - Amor amb Walter Duc de Castelnuovo Duc dels ducats de Neopatria, de Taranto, de Gallipoli, dels Villehardouins, &c) fortalesa de tots dels ducats catalans. - Aquests Duc a 1/ducats catalans - Adhesió dels Barons Lombardens de Terra de Hercules, que mira a Roma i que de Navarra fan fer en l'edat. - Batalla de Lagopa.. Guillem de Peralta, cap dels cats. el 1380. - Mort i la Divisió nacional, i Pere III (1381). dona a aquests amb les Confederacy Urdaya de Barbens - Navarresos 2 o tres vegades i aquests del fan i en fan tots qui i dels turcs. - Guillem de Peralta i cap, i mor Luis, Fed. d'Aragó i el Cate de Dentiadas. Roma de Bellvehe i altres Duc agafen la direcció

Adhesió en Sentia el 1 de Oct de 1380 a Pere III fan Bail. Bisbe de la Megara gran de Rodonelle, i Mest Ballester Hospy de Salon. Tebes i Livadia, per renovar fidelitat d'aquests fets pri - ag no Pere de Vilc i Berenguer Ballester. - l'un tira als fidelitats i Duc de 12 ballesters d'ambe. (Oct. 1380) la galera ha de dirigir a Pere d'Arenis i Roger a Fortuna (abat Maria). A l'estiu 1381 als 4 galeres Roudelle va al Pireu i es rebut a Atenes als pics. Roma de Bellvehe li dilueix l'Acropolis. - Pere fan als tots els vicis fadrins, Tebes. (té agut de l'Atenes per tenir dos vassalls.) en 1382 arriba en a Thebes Ramon de Vilanova i Roma a Cat. (segle Roma) Vilanova governa de 1382 a 1384 - Divisions de Pere i fan alcun a aquest i dels a Roger i Antich Olmia cap a cats (1304-1345) - Navarros a Morea. Hereu Aftalot catalan -

Expansió i Imperi

"Conquistaren les Balears, de la Corsega, de Sardenya, de Sicília i d'una part de l'Hellada els Aragonesos s'hauen establert aixi en les illes que marquen la ruta de les costes d'Espanya a les ribes de la mediterrània oriental, i l'hauen assegurat el manteniment de la gran via interior, de la qual lleuen "portulans" representen amb una precisió novella els contorns i els ports".

Edouard Perroy et Louis Halphen.

La fin des Moyen Age - (Peuples et Civilisations, vol VII -)

Lluis Frederic, comte de Salona, vicari general dels Ducats grecs, (1375 - confirmat el 7/4 per Frederic III) en 1377 proclamà a Tebes rei Pere III - L'arquebisbe Nicolau de Neopàtria, el bisbe Simó de Tebes. Antoni Ballester, d'Atenes, i Joan Boil, de Megara. Altres nobles addictes a Pere: Comtes de Demetriades, Galceran de Peralta, castellà d'Atenes (parent d'Eleonor), Pere Gabovina, de Salona, Bruden Gavall de Neopàtria, Pere Ballester, germà de l'arq. d'Atenes, senyor de Calamata i Patrici; Joan Frederic, senyor d'Egina; Guillem d'Almenara, castellà de Livadia, Joan de Lluria, senyor de Tebes - Rebels - Marquis de Bodonitza; Pere d'Aragó, senyor d'Egina; Tomàs Pon, Nicolau i Pere Dordeni — Rebellió Roberto pero esplotem, Vegeu final espina com a germanat bui que li caué feliç Dalman Vicenti de Rocabertí, (1381) — En 1374 el senyor de Corint, Rainer Acciajuoli s'apodera de la Megara, deixant obert i indefens l'istme - En 1365 Bonifaci d'Arago hauia venut als venecians Canyete. Restava catalans: la Phthiotide, la Locrida, la Fòcida, la Beòcia i l'Attica; la major part als Terrables, al N. del ducats, i al S. la illa: d'Egina - Neopàtria, antiga Hypate, era municipi. La Patria pels cats. i furs. - El marquesat de Bodonitza tancava el pas de les Termòpiles i era propietat d'en Bonifaci per Venecia. - Tebes, molt important ciutat, capital del ducat: i seu arxiepiscopal. - Megara ciutat de Livadia, fort castell, situat al camí entre Salona i Tebes, entre Parnàs i Helicó, i junta ruines de St Jordi. - Atenes (Cetines) que estava molt decadent com a ciutat, i molt poca com a plaça militar, gairà al castell de l'Acropoli, inexpugnable. - En 1380 Roberto Rocabertí cedeix altres cap feliçia i militars dels ducats (el cap de Marmicel fon cedit en dues llocs per Reginald Lluria (+1371). + Hi han vegeus i Pendatarios. El més distant: i dels mes poderosos a cops al el cant de Demetriades, (cpsant nom d'Ot de Novelles. municipal de la f. Comp. Cat., el qual donà la bandera reial. (1500 hom de cavall) — Parlamentà engleses a la Key. i capell St Bartomeu, que atacà el Golf de Megara (i un partidari des de 1374 fins qué el Duc de Nemis s'ha apoderat de l'istme). Pere III envia a 24/7/1381 al Vic. de Rocabertí que digui al Lluria el cap de St Jordi. (E com hajam entès que el cap del seu cos és en la Corsega, volem e us pregam e manam que als aquells millors manies que pugats endreçats et a Perpinyà en tot cas que l'hajats e'l us feiats reverentment quant per vos volent vindre del viatge que debets fer per nostre servei) i pa que el castell vigui residencia del cap de Fòcida de St Jordi i ordena com a tots Lluis Frederic de Salona - Joanet d'Arago i Joan Ga Roma - Tots els

tas - 1150 (81)

25 fats. a Libelle [illegible], Burgues d'Abelle

Maria de Luna dice que [illegible] haver [illegible] ad tot [illegible].

La reina Maria fou dita a Barcelona [illegible] l'any 1388 - fins a aquella data [illegible] a Cerdanya.
Martí el jove nat 1376 - Maria tenia [illegible] 18 [illegible] en 1390 (4 noces)

Martí i Maria de Luna tengueron 3 nois i un noia. [illegible] [illegible] Martí.

Benet XIII en 1409 [illegible] a Barcelona, i [illegible] a Valencia

Venuta de Narbona [illegible]. [illegible] de Beatriz [illegible] i [illegible] de Marian IV.
[illegible] 1408. Cerdanya [illegible] per [illegible] Roma. i [illegible] per [illegible].

Nova [illegible] [illegible] a Barcelona (Martí [illegible] Bellesguet.) 14 [illegible] 1409. [illegible] [illegible] [illegible] del [illegible] de Narbona.

Martí el jove [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

Martí

J. M. Guardia diu de Pere IV - "Il avait une âme forte dans un corps chétif, un tempérament de satyre et un cœur de tigre" (a base de afirmacions errades a Tomic)

Bernat Metge El Somni (ed. Paris 1889. per J. M. Guardia

Joan I

Joan I, al Purgatori, explica a B. M. - (El Somni) els motius pels quals hi ha, i diu que el diable cal volia endur com a presa pròpia, "car tal com era estat un dels principals nodridors del scisme qui és en l'església de Déu". Joan reflexiona que no és cert, perquè ell pel seu temps tingué tres papes, tots ells vicaris. "Equi és, dix ell, aquell? - Clement, de ranter memòria; digué yo, Benet, ara vivent. E com ho sabs tu, dix ell - ni yo qui viu la electió diabòlica no ho sé, qui de bona raó ho deuria saber?" - Ignorància dimunia, i la Virge mana al diable que calli, perquè l'afer del Cisma ja és determinat al cel. I perquè fou cantat davant el mateix en la Missa celebrada Compliu dues a Déu que pertany l'afer. Després el pontífex i el cisma a purgatori fins al'extinció total del cisma. Cap dels principals estan tots al cel. Diuen que no hi ha estat al paradís, sol el mateix Pere, perquè estigué davant el cisma després de difunt Urb. però d'ell Comminés no parlen altre mal que dir que fou el cisma i acabà avant per natura a la gloria del cel, on és la Cort Regna. —

Imperi

Ll. Nicolau d'Olwer - El Port de la Mar Blava - Barcelona. 1928

"És natural, però, que l'imperi català no tingués una organisme d'institucions polítiques i administratives gaire àdhuc la unió no el tenia. No era pas un estat federal el nostre, era una esplendorosa confederació d'estats. Mallorca i València foren poblades de catalans, que hi duguèren la llengua i la llengua, però no foren mai pertinença política de Catalunya. Confederació aquella on Aragó no era possible d'engrandir un estat dels estats: l'acceptà de no engrandir-se cap, de cedar-ne de nous. Matrimoni curse amor, en el qual no hi hagué divorci per l'expansió comuna a altres parts, a l'una i a l'altra fou perjudicial. Alfonsi Aragó de la casa antiga convivència del Navarra i de les seves afinitats. Empresa endins, fonts particulars per a despatx era empreses que no li interessaven; deixà Catalunya de la vella política de cobrar dels comtes: li impedí de formar, als seus terres, en el segle XIII un nació forta i en el XIV un imperi estable"

Imperialisme mercantil comercial: nunca element bèl·lic (a València fa la reconquesta és nostra.) Imperi és banca el mar, no en el sòl. Llengua als terres ocupades, privilegi d'estat. Diu alguna cosa també; si aquell imperi no és imperi en dos a una estructura política. Pere III diu que vol conservar-ho - tenir vaixells en ports a les seves mans. mercantil

CATALUNYA - ARAGÓ i Mallorca

1276 – 1410

TAULA GEN. nº 1

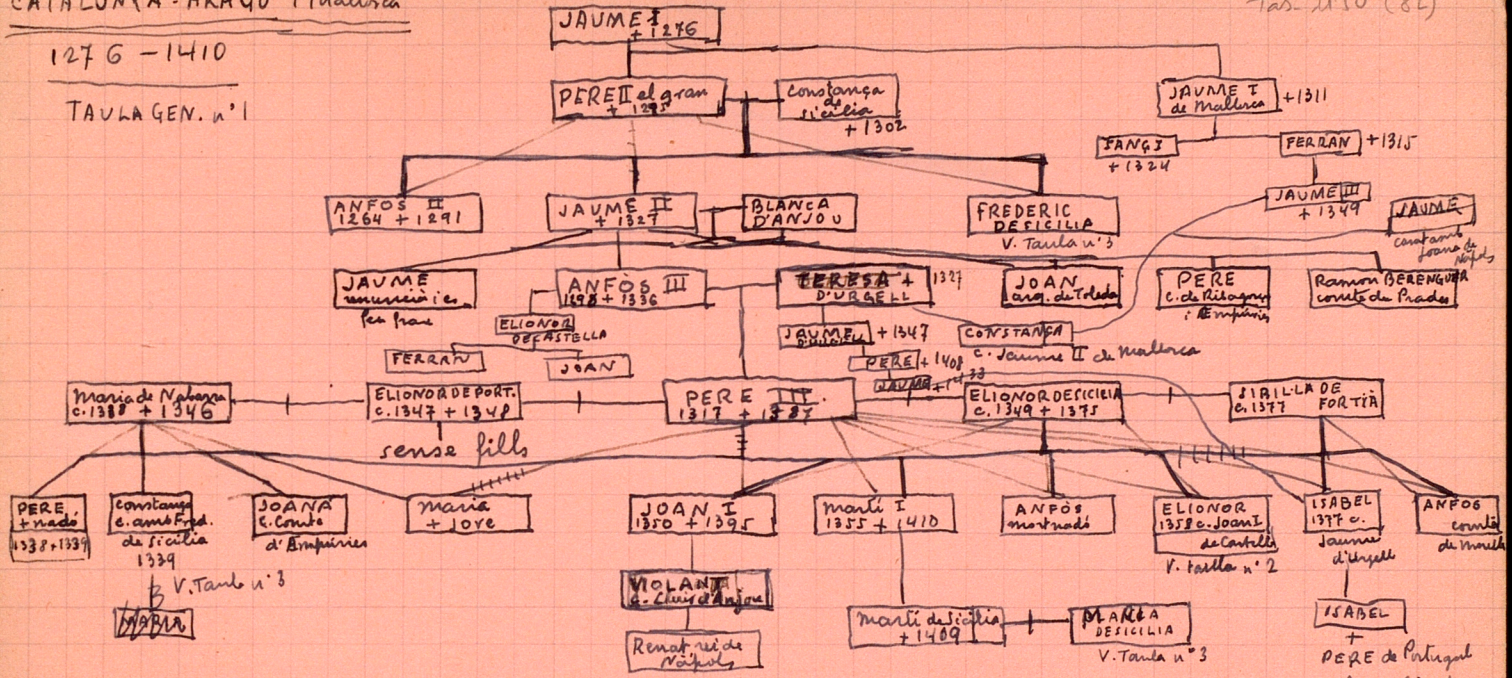

SICILIA

Hohenstaufen

CONRADO Id'Alem. nat. + 1254

MANFRED + 1266

BEATRIU DE SAVOIA + 1258.

Senyor de Florència

CONRADI + 1268 (a Nàpols, per mà de botxí)

PERE III el gran + 1285
I de Sicília

CONSTANÇA + 1302

ANFOS II 1264 + 1291
V. taula nº 1

JAUME II R. 1285-1291

FREDERIC III + 1337

PERE II + 1342

JOAN + 1348 DUC d'Atenes i Neopàtria

FREDERIC Duc d'Atenes † 1353

Elionor

LLUIS 1338 + 1355

FREDERIC IV + 1377

BEATRIU

Rupert comte Palatí

CONSTANÇA — V. taula nº 1

MARIA + 1402

MARTI I el jove + 1409

l'hereta el seu pare marti l'Humà

II rei de Sicilia

FREDERIC HOHENSTAUFFEN
Emperador d'Alemanya † 1250

Tas_1150 (84)

Jaume d'Urgell - fill segon d'Anfós III i de Teresa d'Entença germà segon de Pere III.

+ 1347.

(Teresa d'Entença era ~~filla~~ vieboda del comte d'Urgell Ermengol X. Per tractes matrimonials, Alfons endevingué comte d'Urgell. Però en passar a succeir el seu pare, traspassà el comtat al seu segon fill Jaume.)

Morí el 19/11/1347, a Barcelona, l'endemà del casament del rei amb Elionor de Portugal.

Capitost dels nobles de la Unió aragonesa

El rei Alfons III el feu comte d'Urgell i vescomte d'Urgell, per Sonació, el 16/5/1328. El 1335 es casà amb Cecilia, filla de Bernat i Mata, comtes de Comenge ~~[illegible]~~ Fou enterrat al monestir de St Francesc. Deixà un fill, Pere, comte d'Urgell, el qual casà amb Margarida de Monferrat. Llur fill fou Jaume el dissortat; casat amb Isabel, filla de Pere i Isabel le.

F. de la Peña - L. XIII - C. VII.

Llegó a Lérida (1347) el infante Don Jaime con los Síndicos de Valencia, pidiendo demasías; despidióles el Rey con pretexto de las Cortes de Barcelona, y conclusión de su matrimonio (amb Elionor de Portugal) en aquella ciudad, asegurándoles después que pasara a dar providencia a lo que pedía Valencia.

Llegó el rey a Barcelona y despues de pocos dias el Infante Don Jaime muy enfermo de su

última enfermedad, de la qual murió, y no sin sospecha de veneno: fué enterrado en la Iglesia de San Francisco de Barcelona: el día de la muerte del Infante llegó la Armada de Portugal con la Reyna y luego celebró el rey su desposorio.

(Monfar) "Pocos días despues de venido el rey a Barcelona, empezadas ya las Cortes, llegó el infante don Jaime, enfermo de la enfermedad de que murió, cuyos accidentes sin duda debieron salir de lo que se habia tratado entre el rey y don Bernardo de Cabrera y el infante Don Pedro; y el rey le salió a recibir, con mucha demostracion de alegria; y la calle por do entró, que era la del Carmen, estaba adornada, y entre otras fiestas y entretenimientos que se hacian por su venida, fué que un volteador muy diestro andaba dando vueltas de la una parte de la calle a la otra, sobre un cuerda muy delgada; y el rey se volvió al infante y le dijo que mirase aquello, pero el infante estaba tal que no lo vió, y llegado a su posada falleció dentro de pocos días. Sospechóse que su enfermedad era de haberle dado veneno por orden del rey su hermano, que segun lo que se le acompañó don Bernardo de Cabrera se habia tratado con el infante D. Pedro que hiciese con el infante; y habar tenido una muerte tan acelerada, despues de los dirigentes que tuvo con el rey, se puede muy bien creer que sabia en ello. Porque a los reyes siempre les son sospechosos aquellos que estan inmediatos en la sucesion de su estado. Pedro Tomic, Mariano Siculo, G. de Blanes, Zurita, el P. Mariana, de la C. de J., el abad Carullo, todos lo entienden así, y pues Fabricio Gauberto, de orden cisterciense, dice lo mismo, y añade que Martin Arnaldo de Vilanova, celebre medico de estos tiempos dijo al rey en esta ocasion estas palabras: "Porque materias vuestras hermanos quieren los cielos mueran los vuestros (hijos) sin dejar herederos" (sic)

tas. 1150 (85)

Bertrand du Guesclin (Bernat Claqui)

(1320-1380(?))

Francès, nat a La Mote-Broons (Bretanya). Combaté per Charles de Blois fins a 1350, s'ajuntà al servei de Carles V de França, desfeu a Cocherel les tropes de Carles el Dolent, però fou fet presoner a la batalla d'Auray. Compià la llibertat i traguè de França les "Grandes Compagnies", les quals duguè a Espanya, al servei d'Enric de Trastàmara. (1369). Al seu retorn, hom el nomenà Conestable. Carles V. volgué que l'enterressin a Saint Denis, a la tomba dels reis.

El rei Carles V i el seu germà el duc d'Anjou aconsellaren a Bertran, que volia conquerir Granada, amb les Grans Companyies, de combatre el rei Pere el Cruel, per a venjar la mort de na Blanca i posar en el tron Enric de Trastàmara. I com que aquest darrer estava a Aragó, li aconsellaren que anés a Perpinyà.
"Tant chevauche Bertrand atout ses osts que de Aragon approcha." En Perpinyà fut le roy d'Aragon, "i Enric era a Blamont, que el rei Pere li havia donat. Allà el trob à B. d. G. i un cop convingut anaren a trobar el rei Pere III, amb el qual pactaren una aliança. Amb d. G. li havien el comte de la Marche, nebot de Blanca, el mariscal d'Audenehan i el senyor de Beaujeu.

La "Chronique" detalla les guerres ane anglesos i castellans, les victòries del Princep Negre i la revenja de Bertrand i Enric, després del rescat de Bertran. En la narració de la batalla de Montiel i del duel de la tenda, el paper de Bertrand "Ni quito ni pongo rey. pero ayudo a mi señor" està detallat. Al romanç espanyol el fet s'atribueix a un palge:
"Viendo el page a su señor - en tan peligroso paso - por detràs el rey allega - reziamente del Tirando, - diziendo: "No quito rey - ni pongo rey de mi mano - pero hago lo que devo - al oficio de criado" - Y dió con el rey de espaldas, - y Enrique vino a lo alto, - hiriendo con un puñal - en el pecho del rey falso, - donde abueltas de la sangre - el vital hilo cortando - salió el alma más cruel - que vivió en pecho cristiano."

El dia de cap d'any del 1366, Pere IV convidà els arent. franco-anglesos de les Comp. Bl.: a un esplèndid àpat en el seu palau de Barcelona. Entre els convidats a la taula del rei hi havia B. du Guesclin, el senescal de França, el car. ang. Huc de Calviley i el cavaller Vert.

Chronique du sire Bertrand du Guesclin (Panthéon littéraire - Buchon)
V. Histoire de Bertrand du Guesclin, per Siméon Luce (1876).

Li uns a autre dit : il est bien apreatez
pour meurdrire marchans, maints en a desrobez.
Regardez qu'il est fort. com a les poins carrez!
Il est fort et poissant et moult noir et halez. (Cronica de Du Guesclin.)

(1365)

Quan Du Guesclin va a fer re conint del rei Carles i li explica la seva misió, el rei l'abraça estimant i le dice que le farà un gran rei que si le hegués gangat un provincia. — Compagnies es fan en mesa (entusiasme per ama a sagrejar pais nou i vejar un princesa malaurada) Sagrega Vilanova d'Arigó i amenaça Arigó: el papa vol examinacions però al apdemll ha de pagar 5000 florins d'or (es vintet que i els cargan els burgeses d'Arigó) ~~El Papa~~ Urbà V els calvel i els i en va cargat de Gotis. El 1/1/65 sòn a Barbastro Apet al palau reial.

El 9/1/66. Pere III fa con B de G. Conte de Borja — Passa a Arigó i sagrega Barbastro, on encara vivos 200 persons que valen resitos a llurs serviciis

El Princep de Galles desmoro — participació anglesa i gascons en campanya c/ Pere I i el Sr d'Albret s'aparexa a Pere I per a gestionar pentga al st servei i però el rei de Cast. no vol pagar, mulgat esser molt rei (contrat ab sacrifici i pensionat tornés de Pere III per acabar guerra

Marisca d'Audenheim — Senyor de Clairvaux (cav. Verd de la Cronica), Hugh de Calverly, Comte de la Marche i Senyor de Beaujeu.

Tas- 1110 (86)

Joan d'Aragó

nat el 1330 - 1331 (?)

fill del Rei N. Anfós III i de la seva muller Elionor de Castella - Germà de Pere III.

En el Parlament de Daroca (1338) i pel laude de l'infant Pere i de f-n de Castella, li foren reunegats el senyoratge de Borriana, Castelló i Liria, que ell canvià per Liria, Elx i Crivillent.

Casat el 1355 amt Isabel, filla de Joan Nuñez de Lara i Maria, amyra de Biscaia. El 1358 (sf P. B.) el seu cós Pere de Castella el feu matar. a Bilbao

L

Luxemburg, Pere de, 368.
Lluis de Tolosa, Sant 3, 12, 388,
Lopez d'Orozco, Inyigo Luna, Lop de, arquebisbe de Taragona, 286, 300, 337
Luna, Ximen de, 4
Luna, Pere de, 121, 141, 231, 239, 245, 246, 318, 324,
Llança, Conrad, 10
Luna, Artal de, 246
Lluria, Roger de, 10, 17, 63, 394. = Lluria, Joan de. 391.
" Alfons Roger de, 145, 174,
Luna, Pere López de, arquebisbe de Taragona, 11, 26, 27, 38, 40, 43, 44
= 45, 50, 413, López, Martin, 299, 313, 314,
Loriz, Garcia de, 26, 27, 97, 119, 120
Lluis de Navarra, 251, 252, 262, 263, 390,
Luna, Lop de, (comte de Luna,) 45, 51, 58, 83, 117, 121, 141, 144, 145, 146, 155, 168, 173,
174, 203, 212, 214, 216, 228, 284, 329, 431,
Lopez de Tahust, Nunyo, 48
Luna, Maria de (Verne Maria, reina) = Lluis XIV, 357
= Leris, Gastó de, 61, = Lunes, Bartomeu, 420, 427,
López de Ayala, Pedro, 233, 246, 335, 373, 396,
= Lordat, Arnau de, 72, 73. = Lluis, duc de Calabria (nét de Joan I) 434, 435,
Lluis XI, rei de França, 103, 196,
Llull, Ramon, 104, 194, 365, 373, 386, 387, 437
Lluis X, rei de França, 241,
Llombart, Joan, 120
Llobera, Joan de, 133 = Lancaster, Joan de Gaunt, duc de, 332, 377
Lopez d'Oteyza, Nicolau, 133
López de Cetina, Garcia, 133
Lluis, rei de Sicilia, 151, 152, 180, 181,
Lluis de Tarent, rei de Nápol, 181, 184, 195, 210, 218, 259,
" rei d'Hongria, 183,
Lluis XIII, rei de França, 196, 303
Lara, Joan Núñez de, senyor de Biscaia, 200, 201, 220,
Lara, Joana de, 201
= Levi, Samuel, 202, = Lluis de Baviera, emperador, 365,
López d'Orozco, Inyigo, 215, 245,
= Lara, Isabel de, 221, = Lluis Frederic d'Aragó, comte de Palma, 390, 393, 394,
Lusignan, Pere de, rei de Xipre, 223, 320,
Luna, Pere de, (més tard Benet XIII) 313, 370, 371, 374, 382, 428, 431, 434, 435.

Tas-1170 (87)

Felip VI de França, fill de Felip el Bell.

pel 1341 demanà a Jaume III de Mallorca que li prestés homenatge per la vila de Montpeller. Jaume III s'hi negà i demanà ajut a Pere III perquè, en lloc d'ajudar-lo, s'interposés amb Felip. Havent declarat Pere contra Jaume, en les Corts del 24 de febrer del 1342, Jaume III s'exposà a anar a París a humiliar-se davant Felip VI i lliurà l'homenatge per Montpeller.

N

Nicolau, fra Antoni, 84, 86

Narbona, Vescomtat de, 106, 309

Nogaret, Guillem de, 182, 364,

Nozat, R. Ramon, 192

Negre, Princep (Eduard, Princep de Gal·les) 194, 209, 310, 312, 313, 314, 315, 318, 332, 335, 377,

Neró, 197,

Napoleó I, 303,

III, 357.

Nicolau V, antipapa, 365

Pere el Cerimoniós. tas-1170 (88)

Materials biogràfics.

Naixença. (R. Muntaner, B. Boades, F. de la Peña, Zurita, Bofarull.)
1319 Pares, avis, oncles, germans.
1322, casament de Jaume II amb Elisenda de Montcada.
Joventut. Relacions amb el pare i amb la madrastra. L'oncle Pere.
1328 coronació del pare. Alfons III i casament amb Elionor de Castella.

Advenriment al tron. Dificultats amb catalans. Unitat amb madrastra.
1336

Guerra Mallorca. Primer casament. (Maria de Navarra)
1343 - 1349

Guerra Sardenya. Casament de Cabrera
1347 - 1355

Rivalitat amb Castella. Segon casament (E. de Portugal) 1347

La Unió es rebel·la. Discòrdies amb els germans.
1347 - 1348

Presó a València. Mort, fugida de Val. i mort de la reina.

Esclafament de la Unió.
Guerra de Sardenya.
1353 - 1355
Guerra amb Castella. Tercer casament. (E. de Sicília) 1349
1356 - 1369

Desgràcia de B. de Cabrera (1364) Execució a Saragossa 25 juliol 1364

Quart casament (S. de Fortià). 1377
Cisma d'Occident (1378) Política siciliana i francesa.

P2

Perryafort, Ramon de, 194.

Padilla, Maria de, 200, 201, 202, 219, 238, 246, 253, 299, 396

Planetta, Ramon de, 362,

xx Pere III, 205, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 226, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 254, 256, 257, 258, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 297, 298, 299, 300, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311

Perez de Guzman, Alvar, 214, 219

Paleóleg, Joan (veure Marqués de Montferrat)

Prades, Joan, Comte de, 223, 247, 272, 358, 378, 409, 411, 414, 435,

Palou, Bernat de, 237.

x Perellós, Francesc de, vescomte de Roda, 254, 281, 295, 311, 329, 395, 408, 414

Pardo de la Casta, Aznar, 415,

Perez Sarmiento, Diego, 256

Perez Carrillo, 256,

Pau, Berenguer de, 265, 282.

x Pere I de Castella, 276, 277, 281, 288, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 302, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 318, 324, 332, 333, 355, 398, 399, 407, 410, 414,

Prat de la Riba, 397.

xxx Pere III, 313, 314, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 360, 362, 367, 368, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, x

Peguera, Ramon de, 313, 408,

Palafolls, Guillem de, 323

= Perrers, Alice, 332 = Prades, Tambors de, 411

Pinós, Berenguer de, 333, = Prades, Margarida de, 433

Peralta, Guillem de, 342

Pere, fill de Pere III, Sibilla, 357, 360

Prignani, Bartolommeo, (vegeu Urbà VI)

Pere II de Xipre, 372,

Peralta, Galceran de, 390, 391,

Pericles, 391

Plató, 391

xxx Pere III, 396, 397, 400, 401, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 416, 417, 419, 422, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 432, 433, 434, 437, 438

Perellós, Constança de, 408,

tas_1150 (89)

Pere d'Exèrica

L'any 1336, Pere III arrià a València per sotmetre els partidaris de la madrastra. Aquesta i el seu germà Alfons XI de Castella insistiera en el compliment de les disposicions del testament d'Alfons III relatives a la muller i als fills. Pere els fa passar amb raons. Joan Manuel de Castella, revoltat contra Alfons XI, passà a Aragó, i aleshores el rei català i aprofità de la guerra de Cast. amb Portugal i de l'alçament, per a dur endavant els seus propósits. Convocà Corts a València i com que Pere d'Exèrica, magnat valencià, no hi acudí, allegant que estava sota el fur aragonès, el rei li feu obrir un procés i per què era partidari d'Eleonor — i confiscà les rendes de la madrastra i les de Pere d'Exèrica. Aquest se n'arrià a Castella i hi fou nomenat adelantado mayor de la frontera. Al capdavant d'una host (1337) envaí València per la banda de Xàtiva i arribà fins a Vaquera

O

Occam, Guillem d' 271, 365

Orsini, Napoleó, 60, 62

Oria, Mateu de, 173, 176, 177, 178, 184, 217,

Oliver, fra Bernat, 82

Olzinelles, Bernat de, 106, 146, 158, 172, 177, = Olzinelles, Joan de, 413.

Oria, barons, 126, 157, 164, 178, 179, 309

Oria, Brancaleó d', 157, 320, 323, 333, 349, 402

Osona, Comte de (Bernat de Cabrera) 162, 165, 185, 223, 227, 228, 229, 237, 245, 246, 263, 264 280, 281, 287, 293, 312, 313, 315, 328

Opia, Cathenet de, 176, = Olegueri, sant, 418

Orland d'Arago, 180

Oliva, A. 192 = Olzinelles, Pere de, 323.

Olmo, Berenguer de, 207 = Orange, Guillem de, 400,

Orta, Conrad d', 210 — Orriols, Benet, 410,

Oona, Comtesa de, 264, 266, 287,

Q

Queralt, Pere de, 59, 129,

Queralt, Dalmau de, 211

Quirra, Comte de (veure Berenguer Carroç)

Queralt, Guerau de, 353

Tas - MID (90)

Elionor de Castella.

C. amb Alfons III el 1328 (17/10)

~~morta el 1375, a Uclés (Conca)~~

filla del Rei Ferran IV de Castella, promesa a primer a Jaume, primogènit de Jaume II d'Aragó i de Blanca d'Anjou. Casada després amb Alfons III, un cop aquest esdevingué vidu de Na Teresa d'Urgell.

Tingué dos fills: Ferran i Joan. Morí (P.B) el 1359

L'any 1332 el rei fa donació a Elionor de la ciutat d'Osca i d'algunes viles, i al fill de tots dos, Ferran, de la ciutat de Tortosa. També donà a l'infant Ferran el llocs d'Albarracín i de València; privà altres infants. Tortosa i València reforcen les donacions: episodi de fillem a Vinaixa.

Persegueix amb el seu odi el seu fillastre i aquest ha de refugiar-se als muntanyes de Soria. Sança de Castella, la seva favorita, és expulsada de la cort i el retalm pel rei en abril del 1332.

~~A Coca~~ Abans de morir el rei Alfons III es refugià amb els seus fills Joan i Ferran a Castella. Reclamà inútilment del seu fillastre el compliment de les disposicions testamentàries del seu difunt marit. Intentà ~~apaivagar~~ Pere la reconciliar amb ramon, però que pel seguit ~~ens~~ fa del 37 a reunir-se a ~~Borriana~~ Castelló de Borriana un Parlament per a tractar del conflicte. Pel novembre es traslladà a Saragossa. Hi assistien els arqs. de Tarragona i Saragossa, l'infant Pere, Ot de Montcada i els síndics de Barcelona, València, Lleida i Saragossa, juntament amb dos legats del Papa. La reunió fracassà a Daroca. Allà es decidí finalment que la reina vídua fonés allò que en dot se li havia assignat: que en cobrés les rendes, tot i servint Pere III la jurisdicció. Als infants els fou reconegut el marquesat de Tortosa i els comtats de Borriana, Castelló i Lliria. Fou dictat el laude arbitral per l'infant Pere i Joan Manuel de Castella, el 29 d'octubre 1338. Pere acceptà de mala gana.

Morí (~~Poblet~~ P.B.) als 51 anys, el 1359. ~~a Ocaña~~ per ordre del seu nebot Pere de Castella. Havia estat un cop vídua (hi quedà el 1335, als 28 anys) abadesa de les Huelgas de Burgos, i està enterrada al cor del Reial Convent de Sta Domènec de Madrid.

R

Rocaberti, Dalmau, vicomte de, 9, 14. 223, 237, 250, 317, 333, 344, 353, 389, 393, 394, 395, 414, 418, —

- Ramon Berenguer III el gran, 12, 32, 79, 102. 148

Ramon, bisbe de Lleida, 337,

- Ribagorça, Comte de (veure Infant Pere, Infant)

- Redón, Gilbert, 119,

Rocafort, Bernat de. 17, 159, 260, 327

Roig de Lagra. Pere, 119,

Robert, rei de Nàpols, 17, 55, 152, 180, 182, 327.

- Ripoll, Bernat de, 159, 160

- Ramon Berenguer, Infant, 20, 22, 25, 35, 37, 38, 40, 57, 150, 168, 185, 222, 223, 227, 230, 240, 256, 276, 297, 307, 308, 352, 380, 410, 423,

Rodes, Cardenal de, 82, 86

Romaní, Jaume de, 147

Rogier, Pierre (veure Climent VI; veure Gregori XI)

Rocafull, Arnau de, 95

- Ramon Berenguer IV, 102, 187, 308,

- Riusec, Ramon de. 111, 145, 158, 175.

Rocaberti, Timbor de, 126, 166, 402

= Rocafull, Ramon de. 138. = Rosanes, Galceran de. 435

- Ramírez d'Arellano, Joan. 145, 237, 265, 266, 268, 333,

Roig de Corella, Joan, 147

Rocaberti, fra Guerau de. 192,

Ronell, fra Nicolau, 192, 386,

- Ricard III d'Anglaterra. 197

Rovires, Felip de, duc de Borgonya. 263.

Rovira, Nicolau, 259,

- Raleigh, 302

- Richelieu, 303

Roosevelt, Theodore, 303

- Ricard II d'Anglaterra. 313, 377,

- Rei, Bernat del, 324,

- Rechon. 334.

Rocca, Arrigo delle. 350

Rodonella, Guerau de. 392,

Rota, Vicomte de, (veure Francesc de Puellis)

Tas - 1170 (91)

Constança, infanta d'Aragó i reina de Mallorca
1320 + 1346

filla d'Alfons III i de Teresa d'Entença, casada amb Jaume III de Mallorca.

Quan estigué a Barcelona amb Jaume III per veure d'arribar a concòrdia amb Pere, (1342) va preferir posar-se al costat del seu germà que del seu marit. Aquest, en una lletra pública als seus vassalls (dia de St Llorenç de l'any 1341) diu: "Segons que per la Regina nostra nauller al nós no s'en volgués tornar, et aixo dixes a alcuns de nostres consellers et per lo dit Infant Bn Jaume, Nós esperant en una terrada qu'ens retés resposta sobre açó que nós volíem que romanés en nostre hostal sens que res non sabem entro que fo feit, lo dité Regina a l'hostal del dit Rey d'Aragó fo menada, no contrastant que el verpre passat havia hagut febre, et ja abans totes ses joies que res valguessen e totes ses corones secretament sens nostra sabuda ni d'aquelles que ab ela estaven per VI jorns al dit Rey havia tromeses. I entant l'havien induïda e informada que a nós dix claramant que ela amava més lo dret de son frare lo dit Rey que de nos nos endusem, que feressim le mè ferma et dirent que ele no concelaria a son frare ni l'induiria que la giquis. e alcuns de nostres vassalls et sostomens enduïs e en forme en ço que pus que fossen contra nós per son frare, e que no ens defesessen d'ell, dient-los que mes eren tingut ad el que a nos e perque de raó que ha açó que ha fet e dit ha havia feit e dit per instrucció e inducció de sos frares que no de son propi moviment".

Segons Lecoy de la Marche, Constança morí el 1346, havent deixat 3 fills: un barò, nat en 1335 (?), mort abans de 1342; una nora, Isabel, (1337 + 1403), casada amb Joan Palaóleg, marquès de Montferrat, i després a Conrad de Reischach, mort s/ fills, deixat dret, a Lluís de Valois, fill au rei de Fran
i Jaume (IV de Mallorca) nat en agost 1338, mort en febrer 1375

Se li atribueix una cançó amorosa.

S

Sans de Mallorca, 7, 17,

Soler, Arnau de, 12, 13

Sanç, Ina d'Aragó, Ina, 21, 131,

Sarrià, Bernat de, 25, 33, 36

Sorní, Pons Guillem, 78

Santa Cecília, Arnau de, 78

Calella, Ramon de, 78

Ricart, Ramon, 80, 94, 106

Soler, Pons de, 147,

Sa, Bernat de, 158, 353,

Sibil·la de Fortià, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 377, 378, 380, 381, 384, 394, x

Santa Pau, Pons de, 159, 160,

Santmartí, Roderic, 159

Shakespeare, 186

Salsunde, Ramon de, 194

Sanç, germà d'Enric de Trastàmara, 229, 234, 245, 255, 256, 299, 319

Santdelimant, Jaume, 255

Santvicenta, Ramon, 285,

Santa Pau, Hug de, 309,

Serra, Guillem de, 327,

Sanestena, Pons de, 349, 350, 417,

Sesplanes, Palmau, 353,

Salamó, 353

Sacollà, Pons, 353

Salona, Conte de (Vegeu Lluís Frederic d'Aragó)

x Sibil·la de Fortià, 395, 408, 410, 411, 412, 415, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 425, 427, 433, 434, 435,

Santa Pau, Hug de, 409,

Sant Dionís, Narcís de, 408,

Saragossa, Pere, 435

tas. 1150 (92)

Carles VI de França, "l'amat"

1368 - 1422.

Fill de Carles V i de Joana de Borbó, rei de França des de 1380. Els seus oncles i tutors provocaren revoltes per llur política financera. Venç els Flamencs a Rosebecque i poc després tragué els seus oncles per substituir-los pels "Marmousets", antics consellers del seu pare. Però es tornà boig al bosc del Mans, i aleshores el seu regne, governat de fet per la seva muller Isabeau de Baviera, desfet per la rivalitat de "Bourguignons et Armagnacs", caigué gairebé tot tenyer a les mans dels Anglesos, vencedors a Azincourt, pel tractat de Troyes (1420).

V

Velasco. Sança de, 25, 28

Vinatea. Guillem de, 26, 32

Vilasseva. Vidal de. 27, 131, 132, 138, 139, 154, 237

Violant, Infanta (filla de Jaume II) 58

Vilamur, Vescomte de, 84, 320,
Vilanova. Ramon de, 111. 132, 138, 145, 154, 252, 272, 350, 394, 408,
Valois, Carles de (veure Carles de Valois)
Violant, infanta de Sicília, 151, 210, 306,
Valente, Joan de. dux de Venècia, 157
Vilarasa. Francesc de, 163,
Visconti, Joan, bisbe de Milà, 165, 171, 175, 176, 184,
Visconti, Barnabo, 178, 217, 342, 344
Visconti, Galeazzo, 178, 325
Vilanova. Arnau de. 194. 430
Vega. Lope de. 197
Villena, Joana de (muller d'Enric II de Castella) 201, 299, 300, 314, 335, 357.
Villena, marquès de (veure Comte de Denia i de Ribagorça)
Velazquez de Segovia, Gil, 204, 206,
Vidal de Blanes, Visconti, Joan Galeazzo, comte de Vertus, 342, 343.
Vilaragut, Ramon de, 345
Violant de Bar, reina d'Aragó, 361, 362, 363, 370, 375, 394, 395, 412, 418, 434, 435
Vicents Ferrer, fra. 368, 370, 371, 385, 431, 435,
Vilaragut. Antoni de. 378, 412
Valls. Pere de. 392
Violant, infanta, (filla de Joan I: Violant de Bar) 395, 429, 434
Villacrandina, Alfons: Alvarez de, 396.
Villena. Enric de. 396
Vita, 410,
Vallseca. Guillem de. 424,
Villena. Alfons de, duc de Gandia, 435,

tas-1110 (93)

Carles V, el Savi, de França. 1337-1380

rei de França des de 1364. Successor del seu pare Joan el Bo. Imposà la pau a l'intrigant Charles "le Mauvais", dellunyà el regne de les "Grandes Compagnies" i reprengué als Anglesos gairebé totes les provincies que havien conquerit (1375). Sota el seu regne tingué lloc la guerra de Bretanya, per la successió (Guerre des Deux Jeannes). El succeí el seu fill Carles VI.

Z

Zurita, Gerónimo, 127, 128, 250, 286,

X

Ximénez d'Urrea, Juan (tiempo de Bivia i del Bayo) 45, 84, 117, 120, 123, 141, 284,
" " " (tiempo de Calatina) 141, 280,
Ximénez el gordo, Miguel, 119,
Ximénez de Sant Pere, Pere, 122
Ximénez de Pomar, Pere, 123
Ximénez d'Arenós, 159.
Ximénez d'Urrea, Pere, 128,

Y

Yáñez, Martín, 293, 299.

tas 1150 (94)

Ramon Berenguer. Comte ~~de Prades~~ d'Empúries. Infant d'Aragó, germà d'Anfós III, fill petit de Jaume II i de Blanca d'Anjou, oncle de Pere III. - El seu fill Joan, comte d'Empúries, casà (Blanca de Sicília i despi) amb Joana filla de Pere III i de Maria de Nabarra. - Mort 1366

El rei Pere III l'envià a Avinyó el 1355 perquè demanés al Cant Pare llicencia per al casament de Constança amb Frederic de Sicília

(segons Zurita - notes a 'Chroniques d'Espagne)

Casat primerament amb Blanca, filla del Despote de Romania, i per aquesta raó li deien Despina, que es el titol ~~d'aquest~~ de les dones dels Despotes i tingueren ~~dos~~ filles, Blanca, que en abril de 1344 estava casada amb el Vescomte de Cardona, i D. Joana, que crec que serà la més gran perquè s'intitula Despina de Romania. La qual el mateix any es tractava de casarla amb don Fernando, fill de D. Joan, fill del infant D. Manuel; la seva mare la deixà hereva dels seus drets al Despotat de Romania. - La segona vegada que es casà Pon amb D. Maria Alvarez de Exinca, (germana de Pere d'Exinca) filla de D. Jaume, vescomte d'Exina (?) i de D. Beatriu de Lluria, filla de l'almirall Roger.

El rei Jaume deixà als ~~seus dos~~ fills Pere el comtat de Ribagorça i Empúries i a R. B. el de Prades, i canviaren els dos germans el d'Empúries pel de Prades.

A

Antilló, Constança de 1

Adrià, Mateu, 140, 177, 207,

Alfons XI de Castella 2, 24, 31, 56, 106, 116, 137, 144, 154, 155, 191, 198

Alfons IV "el magnànim" 190, 301, 304, 341, 199, 207, 221, 229, 235, 237, 313, 357,

Alfons III "el benigne", 5, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 28, 29
31, 32, 33, 34, 38, 53, 105, 120, 126, 154, 157, 170, 173, 178, 186, 190, 192,

Alfons II, el liberal, 6, 14, 66, 109, 119, 189, ~~304~~ 403, 257, 403, 420, 422, 430, 433

Alfons IV, rei de Portugal, 110,

Alfons, duc d'Atenes i Neopátria, 7

Andreu d'Hongria, rei de Nàpols, 182, 382,

Arbòrea, Hug III, Jutge de, 8, 12, 20

Arbòrea, Joan de, 77, 82,

Alfons, (fill d'Alfons III) 5, 16,

Alfons I el "cast", 103, 357, 403, 429,

Andrònic, 19

Arbòrea, Marian de, 126, 157, 166, 171, 172, 173, 176, 177, 178, 217, 270, 271

Anglesola, 20, 77, 280, 309, 318, 323, 329, 331, 332, 346, 348, 399, 400, 401, 402,

Anglesola, Ramon de, 106, 333,

Alatzar, Mossé, 30

Anglesola, Galvany de, 141,

Almabí, Salomó, 30

Abu-Hassan, rei del Marroc, 106

Ayerbe, fra Sanç d' 37

Abella, Berenguer de, 129, 130, 132, 137, 281, 282, 284, 320, 351, 417, 420,

Antist, Pere d', 48

Amposta, Castellà d' (veure Joan Fernandez d'Heredia)

Ast, Enric de, 50

Arbúcies, Pere d' 78

Albi, Cardenal Bernat d' 57

Aloy, Mestre, 100, 397, 429,

Alagó, Blasco de, 77, 79, 84, 117, 121, 141, ~~180~~,

" ~~Blasco~~ (vicari general de Sicilia) 180, 181, ~~218~~,

Ayza, Blasco de, 84

Alanyà, Huguet de, 105

Abella, Ramon d', 84

Abelfacem Ali-ben-Comeia, 106

Aceni, Gandi de, 176,

fas-1150 (95)

Teresa d'Entença, muller d'Alfons III i mare de Pere III no fou reina — morí el 1327

Neboda del darrer comte d'Urgell, Ermengol X, aquest pactà el seu casament amb Alfons, segon fill del rei Jaume II, a condició de vincular el títol d'Urgell a la casa reial. Per això Alfons, fins a esdevenir el primogènit hereu, després el títol de Comte d'Urgell, i aquest passà al seu 2on fill Jaume. Morí de part a Saragossa, junt amb el nou-nat, que es digué Sanç. Deixà, vella Pere, Jaume i Constança (casada amb el rei de Mallorca) Acompanyà l'any 1323 el seu marit a la campanya de Sardenya. Fets dos hi estigueren malalts, i tots llurs servents varen morir-hi. — L'any següent tornaren a Barcelona, on cap acreixença la victòria contra els pisans.

(Monfar) Era donzella Teresa filla de don Fontalba de Entença y de donya Constança de Antillón, la muller, que era filla de Sancho de Antillon y de donya Leonor, hermana del Infante don (Ermengol de Cabrera) por parte de padre y no de madre, porque ella era hija del donzell Constanso de Ponte cada y el de Cecilia de Foix. — Era esta linaje de los Entenças muy antiguos y principal en Aragón, y eran ricos hombres de natura y de gran valor, hicieron señorío de honor en Zaragoza Cataluyna, Teruel y fueron muy estimados de los reyes."

El matrimoni es feu el 10 de novembre del 1314, a Lleida. (Reg. 70 vol II Monfar) el matrimoni tenia 12 anys. (?)

"Poco antes de esto, domingo, a 5 de oct. de este año 1319, parió la infanta en la ciudad de Balaguer, en la cuadra baja del gran palacio del castillo al rey don Pedro, y fue bautizado luego en el mismo aposento de nacido, porque la tenia de su vida por haber nacido de tan pocos meses, y porque no vivirian muchas horas: se pasaron por don Ot a mostar. Fueron de la misma donzella (Teresa de Entença) padrinos el rey Jaime. Rdoisemonde Pedro. por derecho del capitol i en nombre del rey don Pedro, su hermano. y fueron hechos muy grandes festejos y el mas cumplido de historia que en un año nacido 7 anos." (Monfar)

Abans de morir-se Alfons i Teresa a Sardenya nomenen procurador i procurador i lloctinent d'Urgell i vgr. d'Ager a Ferrer Colom, del Consell del rei, camarlenc de la Seu d'Urgell i rector de Balaguer, i lo fan fins a 1332, que fou nomenat Bisbe de Lleida. El successí Ferrer d'Abella

C

o Constança ~~d'Antillo~~ (filla d'Alfonso III) reina de Mallorca, 1 11, 17, 30, 55, 56, 57, 63, 70, 72, 74, 76, 91, 97, 106, 107, ~~109, 111~~, 112, 423,

A Cabrera, Ermengol de, ~~3~~ comte d'Urgell, 5, 416

o Constança (filla de Pere III, reina de Sicilia) 69, 108, 109, 111, 124, 127, 150, 180, 183 (x

A Carles de Nàpols, 6, 153, 163, 180, 189, 384, 403, ~~341~~

A Carbonell, Pere Miquel, 101,

A Carles de Valois, 8, 189, 195, 260, 389,

o Conesa, Jaume, 106, 352,

o Conradí, 9, 261,

L Climent VI, 91, 106, 152, 157, 161, 165, 182, 183, 325,

A Cardona, Vescomte de, 20, 38, 114, 173, 174, 211, 222, 227, 285, 256, 264, 276, 277, 279, 293, 308, 322,

o Cornell, Pere, 20, 117, 119, 141, 7

E Cerdà, Lluís de la, Comte de Telamó, princep de Fortuna, 107, 214, 219, 333

o Cornell, Ramon, 21, 25

A Carlemany, 101, 301, 303,

o Conçut, Lop de, 27

A Carles de Navarra, 105, 156, 241, 242, 243, 244, 254, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 278, 279, 282, 283, 295, 311, 320, 332, 364, 369, 376, 377, 390, 399, 424,

o Cornell, Eximen, 27

A Canet, vescomte de, 87

E Cervelló, Guillem de, 27, 32, 126, 167, 428,

o Cornell, Tomé, 121, 141

E Cescomes, Arnau, 40, 59,

o Copons, Ramon de, 87

A Cabrera, Bernat de, 49, 90, 114, 119, 121, 124, 125, 127, 129, 132, 137, 139, 141, 145, 154, 156, 158, 161, 162, 163, 163bis, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 173, 174

o Constança (filla de Jaume II) 51

A Cabrera, Poncet, vescomte de, 114, 162 | Cabrera, Bernat (fill, veure Comte d'Osona)

A Caiça, Nicolau de, 53,

A Castre, Felip de, 87, 94, 173, 174, 312,

E Centelles, Jofre de, Gilabert, 79, 81, 84, 113, 153, 162, 166, 173, 183, 217, 227, 264, 416,

o Cortera, Gilabert de, 79, 81

R Cruïlles, Jofre Gilabert de, ~~1956, 64~~, 49, 56, 64, 237, 324, 343,

E Cervelló, Huguet de, 126

o Codolet, Pere Ramon de, 68, 72, 92,

A Çamorera, Arnau, 71, 73, 76, 80, 98, 108, 139,

E Cesena, Miquel de, 271, 365,

Tas-1150 (96)

Anfós III el benigne

regnà del 1327 al 1336
nat el 1298
a Nàpols

Segon fill de Jaume II, per la renúncia del seu germà Jaume, que es feu frare, es devingué el successor del tron. Casat primerament (1314) amb na Teresa d'Entença, que morí el mateix any del seu accés al tron (1327) (als 29 anys). Després amb Eleonor de Castella, (1328) núvia desairada pel seu germà Jaume. D'aquesta tingué dos fills: Ferran, marquès de Tortosa, i Joan. De la primera muller, ultra dos morts molt joves. Tingué a Pere, Jaume i Constança. Morí, d'hidropesia, malaltia contreta en la campanya de Sardenya, el 24 de gener del 1336, als 37 anys, després de 8 de regne. El seu fill en tenia 14.

Segons P. M. Carb. tingué amb Teresa 7 fills (Alfons, mort a 1 anys; Pere, Jaume, Constança, Elisabet, Frederic i Sanxo), i de Eleonor a Ferran i Joan. o un any (?)

Pasà a Barcelona després del casament del seu pare amb Elisenda de Monteada, el dia de Nadal del 1322

Jaume II morí el 2 de nov. 1327. Per Pasqua de l'any següent Alfons III es coronà rei.

1301 – 1334

Joan, infant d'Aragó (fill tercer de Jaume II)

Arquebisbe de Toledo en 1319, als 18 anys, després d'haver gestionat inútilment per a ell la seu de Tarragona. Taumatèix en 1328 (mort ja el seu pare i després de la coronació del seu germà) es devé Arq. de Tarragona i més tard Patriarca d'Alexandria.

C 3

A Gaganiga, 324,
A Carles IV, emperador, 325, 368,
A Caterina de Siena, Santa, 325, 347, 368, 371,
D Conill, Bernat, 327.
A Cabera, Bernardi de, 328, 409, 435
R Cruïlles, Berenguer de, 333, 408,
H Chiaramonté, Manfred de, 342, 344
XX° Constança, reina de Sicilia (filla de Pere III) 345, 389,
A Catanco, Damià, 350.
A Canyelles, Tomàs, 353.
L Gigó, Jaume, 353
R Cresques, 353,
A Carles VI de França, 364, 382, 416,
E Cervole, Arnau de, 365,
L Climent VII, papa (d'Avinyó) 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 382, 383, 384,
D Corbi, Colette de, 368 385, 395,
A Ca Rovira, Jofre, 391, 394,
E Cervera, Ramon de, 408
E Centelles, Ximeno de, 408
A Castelló de Mallorca, 410,
E Cervelló, Arnau de, 410
E Cerdan, Domingo, 411
O Cornellà, Bernat de, 418,
A Castalls, Jaume, 429,
A Carles III de Navarra, 432,
L Clarenza, duc de, 435,

Tas-1150 (97)

Pere I de Portugal 1320 - 1367 - Rei el 1357

fill d'Alfons IV i de Beatriu. Carat amb Blanca de Castella en 1340, però separat d'elle pels seus amors amb Inès de Castro. Morta la ~~[illegible]~~, fera muller (1345), vels remordiments que tingué i a instancies del seu pare, accedí a deixar matar a Inès de Castro. Aixecà bandera de rebelió contra el seu pare, i al capdavall fen le pau. Es venjà dels ~~[illegible]~~ assassins de Inès, quen fon rei, però en general merix millor l'epitet de justicier que de Cruel. Deixà el tron al seu fill Ferran, que el succeí en el tron.

D

Dant Alighiere 6, 431,
Domènech i Muntaner
Descals, Guillem, 78

Diez, Rodrigo, 84, 118, 120, 144, 158,
Duguesclin, Bertran, 296, 297, 298, 299, 312, 315, 329, 336, 365,
Disfar, Jaume, 84, 158, 207, 313
Desbosc, Pere, 129
Dolça de Provença, 148
Dandolo, Andreu, duc de Venecia, 158, 176,
Descall, Bernat, 159, 160, 167, 353, 397, 398, 400,
Dènia, Comte de, Alfons, Duc de Gandia, 187, 212, 223, 252, 253, 263, 265
266, 267, 273, 274, 290, 294, 298, 299, 312,
314, 319, 373, 396, 400,
Durazzo, Robert de, 209
Descall, Bernat, 227,
Desmonetts, Jaume, 284
Drake, 302
Disraeli, 303
Domènech, fra Jaume, 352,
Descatllar, fra Guerau, 378,
Durazzo, Carlo, duc de, 382, 384 rei de Nàpols, 382, 384,

Tab. 1150 (98)

Joan "el Bó", II de França. (r. de 1350 a 1364)

Fill i successor de Felip VI de Valois. Tingué al començament del seu regne topades amb Carles el Dolent, rei de Nabana. Guerra amb Anglaterra (1356) El Príncep Negre el feu presoner i alerhores esclatà la revolta de la Jacquerie i la temptativa d'Etienne Marcel a Paris. Signà la desastrosa pau de Brétigny (1360) i tornà a França, deixant com a ostatge el seu fill, el duc d'Anjou. Cometé l'error de donar al seu fill Felip l'Atrevit el ducat de Bourgogne. Morí a Londres, on arrà a prendre el lloc del seu fill, el duc d'Anjou, que s'havia escapat del captiveri. (1364) El succeí Carles V.

Batalla de Poitiers = 19 set. 1356 =.

El príncep de Galles el derrotà. Joan fou fet presoner amb el fill

Tractat de Bretigny (8 maig 1360) Joan tornà a França.

R Delachanal. Histoire de Charles V. (vol. III)

Ballesteros y Beretta - Hist. d'Esp. - Bar. III 1920.

G

Geraldone, 5

Guifaé I, 10, 102, 103,

Garcia, Gonçalbo, 25, 77

Guirea, Miguel Pérez de, 26, 27, 31, 41, 112, 120

Guirea, Lop de, 49, 53, 110, 119, 120, 129, 131, 151, 320,

Gilabert de Cruïlles, Jofre, 77. (Veure Cruïlles)
García de Toledo, Diego, 106
Garcés de Marcilla, Eximen, 122
Gonçalvo, padri barber, 136, 147,
Girona, duc de (veure Joan I rei d'Aragó)
Gradenigo, Joan, 157, 176, 179,
Giustiniano, Pancrazio, 166
Grimaldi, Antonio, 163bis, 164,
Gilabert de Pinós, Pere, 173, 174, 211, 250, 333,
Gilabert de Pinós, Bernat, 222, 250, 333, 422,
Gandia, Alfons, duc de, 183, 212 (veure Comte de Denia)
Gilbert, Pere, 353
Guzman, Elionor de (v. Elionor de Guzman)
Guirea, Miquel de, 214,
Guillem de Ma. Maria "in Cosmedina", Cardenal, 214, 215,
Guimerà, Bernat de, 217
Gonzalez de Lussà, Gonçal, 221
Gonçalvez, Gonçalbo, 231,
Grimoard, Guillem (vegeu Urbà V)
Guimerà, fra Guillem de, 272, 422
Genghis-Khan, 301.
Germana de Foix, 302,
Gregori XI, 325, 326, 329, 342, 347, 366, 386, 387,
Grano, Nicolau di, 350.
Ginebra, Robert de, (veure Climent VII,)

Tao-1170 (99)
4º. Oc. 2016

4.

Giménez Soler A.

"Itinerario del Rey Don Alonso de Aragón, el que ganó Nápoles"
Saragossa 1909.

F2

Frederic, gran mestre de Santiago, 199, 201, 213, 215, 216, 219, 220, 221

Fernández d'Henestrosa, Joan, 202, 215, 219, 228, 233,
Fernández de Vadillo, Diego, 437,
Ferran IV, rei de Castella, 205,
Fécamp, Abat de, 252,
Ferrer de Manresa, (V. Manresa)
Febus, Gastó, Comte de Foix, 214, 241, 250
x Ferran, marquès de Tortosa, 219, 220, 221, 222, 223, 228, 229, 230, 231, 233
234, 240, 245, 247, 250, 254, 255, 256, 257, 264, 279, 281, 283, 289, 399, 423,
Fernández de Toledo, Gutier, 233,
Farax, 251,
Ferran, rei de Portugal, 283, 309, 329
Ferran el catòlic, 302, 308
Felip II, 303, 357,
Ferran I d'Alemanya, 303
Froissart, 317, Fiveller, Joan, 320,
Forollet, Andreu de, Vescomte d'Illa, 322, 333, 395,
Ferrer Sayol, 353,
Fortià, Berenguer de, 354, 422,
" Bernat de, 359, 378, 381, 395, 408, 410, 411, 412, 413, 415, 422, 425, 427,
" Sibilla de (veure Sibilla)
" Francesca de, 359
Foix, comte Mateu de, 360
Ferran I el d'Antequera, 396, 427, 434, 435, 436, 437,
Frederic, comte de Luna, (fill de Martí el jove) 433, 434,

tas 1150 (100)

Maria de Nabarra

+ abril 1347 a Valencia

germana de Carles "el dolent" de Nabarra

primera muller de Pere III.

F. de la P. LXIII - C. II

(1337) Trató casarse este año el Rey con la Infanta Doña Maria, hija del Rey de Navarra, pactóse en los Capitulos, que a falta de hijos de la Reyna, heredase el Rey a Navarra. (o 1338) → Celebró el Rey su matrimonio el 21 juliol con la hija del de Navarra en la villa de Alagon (20 anys); y dispúsose para acudir a la defensa de Sicilia".

(1339 - Juliol) Traslació de les restes de Sta. Eulalia a la cripta de l'Altar Major de la Seu. - Hi assistiixen els reis, els reis de Mallorca, la reina Elisenda de Moncada, (vidua de Jaume II), els infants Pere. Ramon Berenguer. Jaume i Ferran, el cardenal de Rodes Llegat Bernat d'Albi i tots els Girbes. abats, nobles, etc.

(1346) El rei intenta fer proclamar per hereva la seva filla gran Constança, i una junta de llehats li aregla els dictamens. Els pobles s'hi oposen i els consellers invoquen la tradició, "y se disgustaron, principalmente todo el Principado de Cataluña, teniéndole por agraviado; pero quiso el Cielo serenar este nublado con el parto de la Reyna, concediéndole hijo (Pere); que por su muerte con la (abril 1347) de la Reyna, duró poco la quietud, y volvieron los empeños de la sucesión a su primitivo estado; y aunque mandó enterrarse la Reyna en Poblet, fué enterrada en el convento de San Vicente de Valencia, porque sucedió en aquella ciudad su muerte".

Deixà 3 filles: Constança, Joana i Maria (aquesta morte molt jove)

F

Frederic II, rei de Sicilia, 6, 7, 19, 55, 151, 180, 189, 327, 341, 342, 345,
Fidias, 391.
Ferran de Mallorca, rei de Morea, 7, 17, 159, 259, 260, 261, 389.
Felip III de França "l'atrevit", 333, 346,
Ferrer Colom, 16
Felip "el bell" rei de França, 182, 364,
Flor, Roger de, 18, 19, 159, 389
Ferrer, Bonifaci, 106,
Folc de Cardona, Ramon, 20
Frederic, duc d'Atenes i Neopàtria, 181, 327,
Ferran, marquès de Tortosa, 24, 25, 34, 48, 52, 57, 86, 106, 110, 116, 120, 128, 131, 134, 137, 138, 139, 141, 144, 154, 192, 200, 211, 212, 213, 215, 216, 217,
Ferrer d'Abella, 49, 52
Ferrer de Canet, 119,
Foix, Joana de, 53
Froissart, 194, 317, 424,
Felip d'Evreux, rei de Navarra, 54, 241,
Fernàndez de Castre, Garcia, 112,
Fournier, Jacques (veure Benet XII) 390, 394,
Fernàndez d'Heredia, Joan, 119, 129, 131, 133, 135, 139, 145, 168, 210, 254, 270,
Felip VI l'atrevit, rei de França, 65, 66, 67, 70, 107, 152, 194, 195, 241, 293,
Faliero, Marino, 179, 318, 320, 340,
Fonollet, Pere de, vescomte d'Illa, 67, 72, 73, 76, 79, 88, 96, 106, 114, 129, 158, 173, 207,
Ferrandez Munyoz, Joan, 84, 106, 120,
Ferrandiz d'Ixar, Pere, 141.
Ferrandez de Luna, Joan, 84
França, Arnau de, 119, 283, 286,
Foces, Arnal de, 84, 354, 358, 377,
Fonollet, Hug de, 145, 151, 165, 172,
Foix, Francesc, 87
Ferran, Infant de Mallorca, 95
Fortuna, princep de la (v. Lluis de la Cerda)
Ferrand Frederic III "el feble", rei de Sicilia, 151, 181, 184, 209, 210, 218, 230, 305, 306, 309, 326, 327, 328, 338, 339, 341, 342, 346, 389, 390, 391,
Flor, Roger de, 159 Finestres, Francesc de, 159, 160,

tas_1150 (101)
4º oc. 2083

4

Ametller J.

Alfonso V de Aragón en Italia y la crisis religiosa del siglo XV
Girona 1903.

volum 3er. ? apéndices i judicis sobre llebrats i altres —

E 2

Enric, comte de Trastamara (després Enric II de Castella) 199, 201, 203, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 220, 221, 223, 228, 229, 230, 233, 234, 236, 240, 245, 246, 247, 250, 251, 254, 255, 256, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 279, 281, 284, 288, 289, 290, 294, 296, 298, 299, 308, 309, 310, 311,
~~Elionor d'Aragó, reina de Castella~~, 217, ~~300~~, 313, 314, 319, 334, 335, 336, 337, 339, 352, 373, ~~395~~, 396, ~~434~~.
~~Elionor de Portugal, reina de Xipre~~, 223, 320, 372, 374.
~~Elionor de Castella, filla d'Enric II~~, 339.
~~Enriques, Maria~~, 264, 312.
~~Exèrica, Joan Alfons de~~, 277.
x Enric, comte de Trastamara (després Enric II de Castella) 312, 313, 314, 315, 316, 317, 319, 320, 326, 329, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 352, 357, 369, 372, 396, 399, 407,
Enric III de Castella. 396
x ~~Empúries, Joana, comtessa de~~, 413, 414, 415, 416, 417, 425, 430,
Enric (fill de Fernan I) 436.
Enric IV d'Anglaterra, 436.

Pere el Cerimoniós

tas-1150 (102)

Materials crítics i d'ambient.

Epoca. Finals edat mitja i inicis Renaixement.

Grans figures segle: Dant, Boccaccio, Petrarca. Catalans: Arnau Vilanova, R. Llull.
Contemporanis: F. Eiximenis, St. Vicens Ferrer, B. Metge.
Posteriors: Maquiavel, Borges, Medicis. - Auzias March.

Gibelinisme català. Davallada de França en els segles XIV i XV. El cisma d'Occident. Posició de l'Imperi. Hegemonia catalana a la Mediterrània. Minva de la força de Castella. Cisma d'Occident. Joan I lligat amb papes Avinyó

Cultura ambient. Filtració lletres greco-llatines en cultura escolástica. Evolució de les arts plástiques. Ferrer Bassa, Mestre Aloy i altres artistes catalans época. (Rubió i Lluch. Nicolau d'Olivar, etc.)

Caracter reial: comparacions amb els seus contemporanis: Pere de Castella, Carles de Nabarra, Carles de França, etc. Pere de Portugal.

"No son tots amics aquells qui en la cara riuen a hom"

Proverbi català cital per Ramon Muntaner.

La preponderancia de les estrelles aragoneses, el extraordinario y benéfico ascendiente de los Cerdanes, sus justicias, no se comprenden sin el reinado de Pedro IV. A Ferrer del Rio.

Gabriel Turell - "Aquest era rey suspitós e cruel". Fon nomenat rey cerimoniós per tant que pensà de posar cerimónies en son viure per crexer la majestat reial. Les quals cons feu a Cornell dels ciutadans de Barcelona e través per tots les reys e príncips qui magnificament vivien; e taguda la practica de tots, causà hun orde sobre la sua vida de cerimónies molt grans e honrades per a rey que no son tals vistes en algun principe

Judicis dels historiadors:

B. Boades

Pere Tomic

P. M. Carbonell

Jeroni Zurita

Felix de la Penya

A. Aulestia

R. de Bofarull

P. de Bofarull

V. Balaguer

A. Rubió i Lluch

A. Rovira i Virgili

F. Soldevila

tas-1150 (103)

Pere I el Cruel de Castella. (1334-1369)

fill d'Alfons XI (+1350) i Maria de Portugal
mort a mans del seu germà Enric el 1369.

Casat amb Blanca de Borbó, germana de la reina de França, la fa matar per un ballester. Un romanç popular ho conta així: "O Francia, mi noble tierra! – O mi sangre de Borbón! – Oy cumplo dez-i-siete años – en los dez-i-ocho voy – El rey no me ha conocido. – Con las virgines me voy – Castilla, di que te hize? – No te hize traición. – Las coronas que me distes, de sangre y sus primores rón. – Mas otras tendré en el cielo – que serán de más valor – Y dicha, estas pelabas, – el macero le hirió. – Los cerros de su cabeça – por el lado derecho."

Batalla de Montiel – 23 març 1369. – mort de Pere el Cruel (tenia 37 anys)

Pujà al tron als 15 anys; set mesos. La seva mare fou matar honor de Guzman, l'amistançosa del difunt rei (mare d'Enric de Trastàmara). Malaltia poc després de pujar al tron. Pretendents: Ferran (germà de Pere IV) marquès de Tortosa, i Joan Nuñez de Lara (Tots dos moririen aviat) El ministre Albuquerque l'apoderà.

Dos casaments: el primer (Blanca de Borbó 1353) i Joana de Castro, però la que manava era Maria de Padilla, Duquesa de Albuquerque i Lliga de nobles. El rei l'estalvia. Cap a 1357 (en matar als seus germans Fadric i Joan. Guerra amb Catalunya. El rei i altres amb Jaume, Portugal i el rei moro de Granada. Batalla naval de Barcelona (9 juliol 1359) i derrota dels Castellans. Pau de Terrer (1361) mort de Blanca i de Maria de Padilla, amb poca diferència. (Es injust i no provat d'atribuir el primer a l'acció del rei.) Després fan matar a l'hermà amb Saïd, enviat de Granada. Fa declarar hereus als fills de Maria de Padilla (1362). Torna a atacar Aragó, alrat amb Navarra i Anglaterra. Alta de Catalunya. Tractat de Murviedro, trencat pel llegat cardenal Jean de la Grange (2 juliol 1363) Proposicions de casament amb Joana, filla de Pere III (18/1/1362); refús del rei i posterior acceptació. Represa hostilitats (darreries 1363) i invasió de València; pressa d'Alacant Xerica, Sogorb i altres places. Atacat per Pere III ha de refugiar-se a Murviedro Respta de Pere III. Entrada a Espanya de les Companyies Blanques de Bertrand Guesclin. Proclamació de Enric de Trastàmara com a rei (16 març 1366) Fugida de Pere davant l'avanç del seu germà. Coronació d'aquest a Burgos (3/4/66) Derrota de Pere prop a Portugal i d'allà a Bayona per reclamar ajut al Príncep Negre. Nova aliança, entrevista Carles de Navarra. Batalla de Nàjera (3/4/67)

V. per la mort:
Historia General de España – Zamora y Caballero – Madrid 1873 – T II, pag. 584

Pere és victoriós i fa presoners a Du Guesclin i a Lopez de Ayala, antic canceller seu, i actualment al servei del Bastard. Davant la poca paraula de Pere, el príncep Negre l'abandona i posa en llibertat, contra rescat, a Du Guesclin. Pere III aprofità això per fer entrar en lluita altra vegada a Enric, que passà per Catalunya desde Francia i atacà al castellà. Ajut demanat per aquest al rei de Granada. Batalla de Montill, decisiva. Pere intenta subornar a Du Guesclin. Aquest fa veure que sí i després ho conta a Enric, i aquest diu de fer anar al seu germà a la tenda, Pere ho fa, confiat en la paraula de Du Guesclin. Bevalle i mort.

Caracter contradictori de Pere el Cruel, Partidari del poble, en certs aspects. Complexe familiar (tragèdia conjugal la seva mare). Era alt, blanc i ros, de port majestuós, activ, resistent i enérgic: "ceceaba" com els andaluzos. Dominat per la cobejança i la luxúria.

l'almirall de Castelle era Egidio Boca negra (genovés, gene d'un dels duxs)

tas - 1150 (104)

Joan I de Castella (1358 - 1390)

fill d'Enric II (el de Trastamara) regnà del 1379 a la seva mort. Casat en primeres noces amb Eleonor, fille de Pere III segons la Crónica de Lopez de Ayala, non era grande de cuerpo, e blanco, e rubio, e manso, e sosegado, e franco, e de buena conciencia, e ovne que se pagaba mucho de estar en consejo; e era de pequeña complisión e avia muchas dolencias.

Morí a Alcalá de Henares. Casat en segones noces (1382) amb Beatriu de Portugal.

Nomenà pel 1382 a Alfons, marquès de Villena i Comte de Dénia, fill de l'infant Pere d'Aragó, Conestable de Castella (en el regnat d'Enric III li van treure aquest títol) despres el títol de Marquès de Villena al seu fill. Pere, que tingué per fill el famós Enric de Villena, poeta i nigromantic)

I

Illa, vescomte de (veure Pere de Fonollet)

Isabel, infanta de Mallorca, marquesa de Montferrat, 76, 217, 258, 333, 334, 346,

Iaosuf, rei de Granada, 105

Ixar, Pere Fernandez d'. 117.

Inyigues de Corella, Fortunyo, 122.
Innocent VI, 165, 171, 176, 181, 184, 192, 222, 231, 365,

Isabel "la Catòlica", 198, 302, 308,
Ismaïl, rei de Granada, 234,
Isabel, infanta de Castella, 253, 411, 413
" " de Portugal, 309.
Isabel, filla de Pere III, 355, 356, 357, 412, 415, 434, 435,

Tas- 1170 (105)

Joan Fernandez de Heredia, aragonès.

Senyor d'Amposta, Gran mestre de Sant Joan de Jerusalem.

Un dels primers humanistes del segle XIV, gran conseller de Pere III i de Joan I, escriptor (esp. historiador i traductor dels clàssics). trad. de les Vides de Plutarc, d'Orosi, d'Eutropi, de Haytó i altres al dialecte aragonés. - "Política i diplomàtic de primer ordre, compartí amb Pere III la direcció dels més ardus afers de l'Estat. Home de confiança del papa, més d'una vegada endevingué l'arbitre de l'Europa cristiana. El primer paper diplomàtic en le guerra contra Pere de Castella el tingué F. de H. i amb la seva hàbil diplomàcia aixecà contra Pere una lliga d'enemics." (R. i V.)

M

Muntaner, Ramon 1, 17, 18, 20, 21, 30, 42, 149, 153, 159, 194
Maquiavel, 103 389, 427,
Montcada, Ot de 1, 20, 25, 32, 38, 39, 43, 45, 50, 63, 68, 81, 174,
Maria de Xipre 2
Machaut, Guillaume de, 194.
Martinez, Toda 5
Mur, Arcat de, 84,
Marsili, fra Jaume 8
Mur, Simó de, 84
Montcada, Elisenda de 8, 15, 17, 57, 98, 356
Manresa, Ferrer de, 158, 207,
March (Jaume i Pere) 14, 353,
Manfred Hohenstauffen, 69.
Maria de Navarra 30, 54, 57, 107, 108, 109, 144, 152, 156, 232, 241,
Montpellier, Jaume de (v. Jaume III de Mallorca) 338, 340, 410,
Mataró, Francesc de 36
Mur, Abat de, 117,
Montfort, Simó de, 41, 187,
Malaspina, familia, 126,
Maria de França, reina de Navarra, 54
Monfar, Didac, 127
Morset, Aymar de, 55, 129, 158,
Margeneda, Guillem de, 146
Martí IV, papa, (Simó de Brion) 6, 62, 189, 195, 385,
Martinez d'Arbe, Miquel, 81
Marquet, Galceran, 64.
Mistral, 148
Montcada, Pere de, 64, 77, 82, 90, 91, 94, 111, 131, 132, 133, 135, 158, 172, 173,
Maria de Sicília, 69, 307, 341, 342, 343, 344, 345, 360, 361, 362, 378, 383, 389, 393, 394, 419, 428, 431,
Marçà, Tomàs de, 158
Montroig, Felip de, 71, 76
Mercer, Mateu, 72, 90, 151, 158, 166, 207, 212, 235, 293,
Muntesa, Mestre de, 145, 146
Malai, Pere de, 129
Morer, Guillem de 159, 160

tas_1150 (106)

Enric de Trastàmara (després Enric II de Castella) + 1379.

fill il·legitim del Rei Alfons XI. Succeí en el tron, després de llargues guerres, al seu germà Pere "el Cruel", al qual matà en persona. El succeí el seu fill Joan I de Castella, casat amb N'Elionor d'Aragó, filla de Pere III.

Intervé (1364) en la conspiració per perdre Bernat de Cabrera.

Tenia un any més que Pere I i era germà bessó de Fadric (el mestre de Santiago)

va casarse amb Joana de Villena, una filla de l'infant Joan Manuel (germana de Ferran de Villena) - això provocà la ira de la reina Maria i d'Alburquerque, que volien que ella es casés amb l'infant Ferran d'Aragó, amb el mateix Pere I. El casament el fen tramitar des de la presó Elionor de Guzmana. i això fen precipitar la mort d'aquesta per ordre personal de la reina Maria.

P Pròxida. Joan de. 189

~~Picquigny. Joan de. 242.~~

~~Pere III~~ 2, 5, 11, 15, 23, 27, 28, 30, 33, 34, 36, 37, 42, 43, 46, 52
56, 58, 59, 61, 62, 63, 65, 70, 72, 73, 76, 81, 83, 86, 88, 93, 97, 100, 103, 104, 105, 106

~~Pere II "el gran"~~, 6, 7, 13, 14, 18, 35, 38, 55, 62, 66, 69, 103, 111, 137,
142, 149, 150, 163, 189, 190, 195, 230, 301, 304, 307, 308, 326, 354, 384, 403, 437,

~~Pere, Infant~~, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 25, 32, 35, 37, 38, 40, 46, 49, 50, 51
52, 53, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 66, 68, 73, 75, 76, 77, 78, 82, 84, 86, 111, 114, 115,

~~Pallars, Comte de, Arnau Roger~~, 20, 38

~~" " " Ramon Roger~~, 90, 106, 114, 129, 414, 420,

~~Perez Çabata, Miquel~~, 26, 27, 31, 41, 77, 84, 106, 115, 116, 119, 170,

~~Pròxida, Olf de~~, 163, 217, 230, 264, 271, 274, 283, 309, 318, 324,

~~Peralta, Ramon de~~, 38

~~Pisano, Nicolo~~, 160, 163 bis] ~~Palizzi. Francesc~~, 183.

~~Pere I~~, 41, 67, 187, 403,

~~Perez de Xixena, Guillerm~~, 119,

~~Pere II, rei de Sicilia~~, 55, 150, 180, 307,

~~Padilla, Diego de~~, 239, 291, 299, 302, 313,

~~Pere, fill de Pere III~~, 56, 64.

~~Perez de Pina, Eximen~~, 119, 141.

~~Poitiers, Luis de~~, 67

~~Pallars, Artal de~~, 96

~~Peronella, reina d'Aragó~~, 102, 187, 308.

~~Pere I de Castella~~, 105, 156, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 208, 213, 214,
215, 216, 219, 221, 222, 226, 227, 229, 230, 231, 233, 234, 235, 237, 238, 239,
240, 241, 244, 245, 246, 247, 251, 253, 262, 263, 264, 268, 271, 272, 274, 275,

~~Pere I de Portugal~~, 105, 129, 198, 239, 245, 283, 309.

~~Petrarca~~, 158, 172, 175, 325, 368, 382,

~~Pallarols, Arnau de~~, 105

× ~~Pere III~~, 109, 110, 113, 115, 116, 119, 120, 122, 123, 127, 129, 130, 134, 136,
137, 142, 143, 145, 146, 147, 149, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 159, 161, 162
163, 165, 170, 172, 174, 175, 176, 177, 180, 183, 184, 186, 191, 195, 197, 199, 203, 204,

× ~~Pere, Infant~~, 121, 137, 161, 168, 172, 177, 213, 223, 226, 264, 270, 295, 314,
325, 368, 371, 372, 373, 374, 380, 384, 385, 387, 423,

~~Pardo de la Casta~~, 144

~~Piera, Lop de~~, 146

~~Paulo, Cristoforo di~~, 157 ~~395~~

~~Perelló, Francesc de~~, 166, 195, 203, 204, 206, 208, 210, 217, 227, 234, 258, 254 ×

Tas - 1150 (107)

Arnau Cescomes

Bisbe de Lleida (1327-1334) arq. de Tarragona (1334-1346) ambaixador del rei Jaume II i conseller de Pere III.

Nat a Puigreig (1270?) - En 1305 és canonge de Barcelona. Participà activament a la supressió dels Templers a Aragó, i s'adherí i defensà la tesi benigna de Jaume II (prendre'ls els bens i deixar-los la vida i la innocència) Defensà en canvi l'ordre de l'Hospital, potser per interès propi.

Es ambaixador de Jaume II a Avinyó, prop de Joan XXII, i fet bisbe de Lleida en 1327, no es non de la còvia avinyonenca. En 1334, (7 oct.) es devé arq. de Tarragona. Com a tal figura al cap de la delegació catalana que vol que Pere III vagi a Barcelona a jurar. Com a membre del Consell de Pere III, participa a tots els parlaments, va ams ell a Avinyó, i l'assisteix en el procés contra Jaume III de Mallorca. En 1343 (13 oct.) Clement VI, acabat d'elegir, li demanava que resis per la pau entre els dos monarques. En des. 1345, el mateix papa encarga a l'arq. que absolgui Pere III i el seu reformador a Mallorca. Felip Boyl, de tots les violències comeses en la conquesta.

Al parlament de Castelló de Borriana, Arnau ja havia reclamat de Pere III que li pretés homatge pel fen de Tarragona, que era de l'Església.

El 15 juliol 1340 el rei crea la Batllia general del Principat de Catalunya, i l'arq. protesta. El 4 maig 1342, per carta solemne fa el balanç dels excessos i intromissions dels oficials reials. El 5 agost 1345 volgué refusar l'entrada al territori de Tarragona del governador de Catalunya. Poc a poc, però, ell com els altres grans vassalls degué cedir.

Tingué 4 concilis, tots ells plans dels projectes de reforma de l'esglesia de Benet XII, i dels intents de resistència al poder civil del rei Pere III. Morí el 9 set. 1346.

El succeí Fra Sanç d'Ayerbe, confessor de Pere i bisbe de Tarragona (+1357)

U

~~Urgell, Comte de (Alfons III) 1, 2, 5~~

~~" " " (Jaume. v. Infant Jaume)~~

~~" " " Pere, 222, 240, 255, 256, 264, 276, 279, 308, 322,~~
~~323, 344, 414,~~

~~Urrea, Violant de, 228,~~

~~Urbà V, papa, 269, 270, 271, 295, 296, 297, 325, 347, 366, 36~~

~~Urbà VI, papa, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 382, 383, 384, 428,~~

Urgell, ~~Jaume~~, comte de, Jaume "el dissortat", 433, 434, 435, 436, 437,

d'Armanyac (6/3/72 a Lautrec a bon traite); Jorna amb bon d'Empúries.
Ambaixades: Pere (set que foren proposa 40 galees per anar a Sicília – ; i altres coses
entre el Rosselló – i per que fossen IV hi hagués. Pau amb Cast. i Port. Se partiren cadet cadena
Tractes entre Emic: Pere per medi del Conte a Anjou (donar a Pere III el castell a Medina
i els altres donats a Dupuis, en lloc de Sicília) Pere no acceptà, semblant d'Anjou.
Joan, duc de Lancaster casat ab filla Pere, vol atacar Castella, i hont abaixador a
Bearn – per obtenir alianza a Pere i donar allò que Anjou vol... – Ambaixa cortesa
de Pere. Anjou i Navarra tenen a cinc anhelos bolletes castellans 1373 Atac de Joan
d'Anjou. Bretons d'Orta, Luna i Castilla als rebotgs. – 1374 atacà Joan VI. E va
Narbona als 1000 bacinets, i va ab ell la flor i nata de tot Languedoc. Olivet
desfeu i molts Comtes, morts Joan de malaltia. Pere Salerm de Pinós anà
a la festa i salutà. Hi hà totes menys Ille (Rollà), Berenguer de Pinós (Cerdanya),
Vic. de Rocaberti (Empuries i Rosselló) Reis cità a Barcelona, als Vigils a Pinós, Cardona, B. Galcerán
de Pinós i de Rocaberti. Joan passa a Tolosa i vol atacar el Comte de Foix. Tracta
el Rosselló. i no pot passar al Coll (per Foix, rebut certa Pere III) – Entra per Sant
Joan a Anjou i Anjou baixa cap a Bearn, entra a Medinaceli, casat ab
filla de Enric d'Empuries, cunyat d'en Cerdà (dient que no pot fer entre Empuries Rosselló)
combat cap a Anjou. Empuries atacat... malaltat va a Pamplona tribu Salamanca
i Pamplona Rosselló, que va a Anjou per pau entre tots i Pere. Nova ambaixada
de Pere per casar de Elionor el Joan. – Mariat casament Joan VI i Empuries.
Rebut (general que va de Bearn) Pau d'Anjou a Vigils. – Joan diu a Pamplona i no
se diu per Anjou i la Seu. Pere III; el un fill va a aturar. Segueix i estableix
definitivament entre els estats cap a Navarra i Castella. Abdica vora Joan VI; entra
Montfort i malaltat va a Gerona: allà (abril) rep a Pere d'Anjou acte a
Rosselló... (Reunió de Rosselló; rebut per F de Rosselló d'haver dret anjat a Joan II
(vora Agala) 1377 mort Elionor i cita a Lleida. El 12/4 (9 dies abans mort)
a Perpinyà, tracta casar Elionor i Joan fan apte per ambaixador. Rebuts pares.
Pere deixa Rosselló i va quan Regna, Ulldecona i Anjou amb a gentil de 200.000 florins (pitjor
que Pere per empenyos obligats) 18 juny 1377 casat a Gerona solemnitat. Arag.
Empuries i R Alemany al Consell cunyat la mare. – Desafiament Joan Anjou
(abdicà als Portugal) per malalt. Cort octubre a Montblanch 25 nov. Joan de Granyana,
Anjou va ha per hiv a 17/3/76 – (Hora de Castella ha pel Comte de Cardona)
Pere Abril hauria de rainsa ab embaixada Sibila d'Anjou a Aragó. Pere el dona dubtes
pretensions. 1377 – mort Fred Lluch. – Ambaixada al Soldà de Babilònia demanat
llit. Rei i Rei de Armenia, pau a Jerusalem – Treves a Granada. Gregori XI es trasllada
a Roma. Mort (27/3/78) elegeix Urbà VI – Aquest a nostre contrari a Pere (vol donar
investidura Sardenya a Anjou. – Ruta a Nàpols i fortalesa una segona Clement. – Pere ratifica
Corsiodia ant Genova. (amb Ram de Vilaragut i Jaume Dalmau Catalunya) Genova oferta no agi
der per res a Sardenya. (venia habitat anfiteatre pare). Agulla de Catania a Aragó de la Roca, cosa inútil

1368. * Campaya de Cardona ab Pere de Luna. maig. Pere P. i Felip de Luna, multi-
plicats i despits exent cellés a — feby. d'Albe. El cart d'Luna i Olf d Rocafort ya
- dent apst Nonis gnda Fr d'Arenis ab 2 galeas. Pere fa cóser que avia fornament
a tardage, però s'ignora espedició — Jaun de Fr. i Arzyl. — Opinió d'alcuns cartt
de Pere el Pere de Cardona: cf el feby. — El Cardona d'Aspont tindalba a Tarra-
gona empleigs turbats. (a febrer 1368 cum pungo Pere de Pentarch. for en mar.)
1369 Pinatelli translat. Papa dubtós de Rocabertí - mi avial atral nibla a Pere fundi. s/barres
Pere vol que Emir li'l tinga a Jaume IV. però el cardt i el Garcia fan Ribagorça i Pallars.
Comte d'Ossone he mort a Tudelanos. Tropas a la Castella i Portugal. Pere III
vinguda a Aragó a Castella. El seu embaixador present Despuig e retorn de Castella
1369. Van d'almirall a Xipre fa dos galeres vol ací Pere d'Aragon a Bris Eduard
F. de Vilamu i Jaun Thirelles. Es detinc a Sardenya i fa que Bernabó Bris (gen-
gue cal feby de sa Castellbisbal. Nomenat en Berenguer Carroç per
Alcant. Aspres s/l'hostes l'amistà. Pere fa alcun al Nauc i Portugal i Castella
(cria pestilencia. Cant cavaylt de l'espl Pere de Portugal ab Elionor d'Aragó.)
1370. Cant de Jaun ab Jaun de Vedois, - filla de Felip IV i de Blanca de Navarra.
1370. Mariat d'Aragó ab Castella (Nunes de Sandoval i Ximen Zapata) ab gran vandla, acompt per Pere.
(prejudicis: d'Angelli: d'Empuries, V. de Castelbó i Cardona) acabdillat per V. d'Illa
(Andreu, fill d'Arnau de Torrelles). Convinencia de la cavallera de Catalunya d'Aragó &
Navarra, Pere d'Aragó, Bs Alcanyis d'Ondes, fadrins de Palafolls i Rei d'Aragó.
Es nomena de Pere III el cavalls mig, obrins - Dix al Cart d'Angelli que no volia ab-
sentar-se d'entrega per reputació, però no pogué: per tot el Cardt, no fa bella Cardona
(al d'Empuries la dia que nasqué el fadrins) - no vol ser: d'altra cabra la pinta d'Aragó
Empuries ab Rei: * Convinença origina Braç militar de Catalunya, autoria de Cardona
1371. Cart per tantar amistà a Castella. Tractes ab Bernabó d'Orsi (tracta ab
Gregori) i Clegen Gualter Benedictus. Opinió unitat Cardt Empuries per Castella.
Pere pro vendre fa cart d'Urgell a Benedito. - Nomena a Olf de Rocafort cap armada.
Gabriella Conte d'Urgell, Gabriella Visconti de Milano, Gabriella Visconti de Milano
9 juny, acompanyament Jaume IV ab en Ramon. — Arriba ab Pisa a 1369
El Primat de Galles entra a Anglaterra, ab mar, al cap d'aquest any d'agonia.

* No s'anuba a la tornada. Papa Pere. gradum de filis de Catalunya, no ho pert, i en la Cort
a Tortosa al 1371 decidit el pantge a Castella. Però és nomenat a cada vegada cada persona
que es casava pin Infant cunit: civil en les parts generals dels Comtats del Rosselló
Cardt: Non pot fer a l'exemplar poder real i pubil. —

Pujada al Solio papal Gregori XI. Cardinal concòrdia ab Turris - Venció a Castell Pavia
Visita Urbà; R. Alcanyis de Cervelló ab ab. Castella i Cardenal de Cervera, acord pont a
Roma pagant i cardenals, rebuts conflict (gener 1372 a Pisa)
Retirat visita a Bernardo de Cabrera de Montsoriu. Hostalrich, Vesc. de Cahors, Rodez i Cahors
venguts ab Bos i llocs del Cardt d'Urgell, mes la cuta i retol de Vich. (22 agost 1371)
Triple casament ab poca ait: Martí ab Maria de Luna (13 juny) — Joana ab Mata

Constança

tas. 1150 (109)

muller de Frederic de Sicília - nada en 1339 + 1363
filla de Pere III i de Maria de Nabarra

F. de la P. L. XIII. Cap VI.
(1346)

"Quiso intentar el Rey sucediesen las Hembras en estos Reynos; para ello nombró veinte y dos Letrados de Barcelona, Zaragoza, Lérida, Valencia, Perpiñán y Manresa, para que le aconsejasen sobre este punto: tuvo la noticia de la novedad el Infante Don Jayme: pasó a Valencia, donde se hallava el Rey, representóle su justicia, y que por los Tratamientos de la Reina Doña Leonor, de los Reyes Don Jayme I y II y Don Alfonso III padre del mismo Rey se hallaban excluidas las Hembras de la Corona . . . No obstante esta representación, mandó el Rey proseguir a los letrados en sus juntas y encargó a Aymar de Monet y a Francisco de Prohom recibiesen los pareceres, aunque hubo muchos en Cataluña y en los Reynos que defendían el derecho del Infante Don Jayme, y de la Linea Masculina, aunque bien advertían declarada la voluntad del Rey a favor de la sucesión de la hija Doña Constança . . . (mor la Reina después del part)

"Por favorecer el Rey la sucesión de la Infanta Doña Constança, revocó los oficiales de la Regencia, y governación General, que eran hechuras del Infante Don Jayme y nombró a otros sus dependientes por la Infanta; de que se volvieron a disgustar todos los Reynos, por la novedad jamás imaginada en los antecedentes siglos; y para más fundarla, a 7 de Abril emancipó el Rey a la Infanta (devia tenir 7 anys) en presencia del Obispo de Vique, de Pedro de Tous, Maestre de Montesa, de Pedro de Fonollet, Pedro de Exerica, Aymar de Monet, Galceran de Bellpuig, y de Gonzalo Diaz de Arenós; y este mismo dia juró el Infante Don Pedro tío del Rey y Tutor de la Infanta tenerla por Primogénita, si fuese declarada capaz de suceder, y excluido el Infante Don Jayme: juraron en la misma forma el Obispo de Vic, el de Elna, el de Tarragona, Pedro de Tous, el Conde de Terranova, Pedro de Exerica, el Vizconde de Ylla, Aymar de Monet, Pedro de Moncada, Galceran de Bellpuig, Ferrer de Canet, Gonzalo Diaz, Artal de Fozes, Pedro Jordan de Uories, Ramon de Boil, Pedro de Queralt y otros muchos. (Aixó motivà que l'infant Jaume escriguie a Saragossa i que es formà le Lenió de Nobles i Ciutats de Aragó (menys Osca, Terol, Calatayud i Daroca) i lot seguit s'hi afegiren els Valencians.)

En 1361, despues de llarguer negociacions, já començades en vida de Lluis III, de Sicilia (mort en 1355) Constança enderé la muller de Frederic III. Posà al mon la filla Maria i morí en 1363 (als 24 anys). ~~[illegible]~~

tas-1150 (110)

Bernat de Cabrera 1298 + 1364

nat a Calatayud.

Executat a Saragossa per mà de botxí el 23/7/1364

Fou el cap de les forces catalanes a la Cat d'Alguer (27 agost 1353) que marcà l'enfonsada del poder genovés. Es barallà amb el jutge d'Arborea i provocà la insurrecció sarda. Pere III el feu vescomte de Bas i li donà 27084 florins de la seva part en la presa d'Alguer.

El 1 de gener del 1351, a Perpinyà, el rei el fa curador i institutor de l'infant Joan.

El 21 de gener del 1351, també a Perpinyà, el rei l'autoritza a prendre possessió del ducat de Girona, en nom del Duc, l'infant Son Joan. I encara, el 16 de febrer del mateix any, un document públic ho fa saber a tots els súbdits. Un manament reial ordena a tots els síndics de les ciutats i viles del ducat de Girona que prestin els homenatges deguts a Bernat de Cabrera com a mestre, procurador i actor del Sr Duc. (28 febrer 1351)

A Càlleca (Sardenya) el 24 abril 1355, el rei, en un document solemne, promet a Bernat i al seu fill el vescomte de Cabrera, que, dintre quatre mesos, al seu retorn a Catalunya, canviarà el títol del darrer pel de comte d'Osona, en recompensa dels grans serveis (que s'esmenten) prestats per pare i fill a les campanyes de Sardenya.

El 26 de febrer del 1356 el infant Ramon Berenguer, jà obrant com a curador del duc de Girona, canvia a Bernat de Cabrera, fill, el seu domini de la ciutat de Vilafranca del Penedès per la de Vic.

El 1 de maig del 1356 el rei, a Barcelona, signa la creació del comtat d'Osona a favor del fill de Bernat de Cabrera i esmenta amb detall els honors i mèrits de pare i fill i els serveis prestats al rei i a la pàtria per tots dos.

El 1340 compongué, d'ordre de Pere III, les ordinacions penals de la marina mercant, assessorat per dos mariners, Jaume Boscà i Joan Llombard. En 1349 es trobà a l'estret de Gibraltar amb quatre galeres en ajut d'Alfons XI de Castella.

El 1351 prengué part a la batalla del Bósfor, i el 1353, en qualitat de capitá general de la gran espada de 50 galeres aragoneses vencé, derrotà a Alguer les forces navals genoveses d'Antoni Grimaldi.

El 1354 (~~quan~~ havent tornat vencedor de Sardenya, feu les ordinacions sobre la fet de la mar per lo molt noble Bernat de Cabrera, capitá general de l'Armada del Senyor Rey, com vench de Sardenya e hac vençut los genoveses en 1354)

El 1359 sortí manant una altra espadra de Barcelona per lluitar contra Castella.

Tas-1150 (111)

Marti I de Sicilia ("el Jove") n. en 1376 (?)

R. 1391 + 1409

Fill i hereu de Marti I l'Humà.
Casat amb la seva cosina Maria de Sicilia, (1390)
filla i hereva del difunt rei Frederic III de Sicilia.
Rei, per tant, de Sicilia. Mort 7 anys després que la
seva dona, deixant com a hereu el seu pare.
Un sol fill (natural):
Casat per segona vegada amb Blanca de Navarra.
Mort al castell de Caller el 25/3/1409 després d'una malaltia de
dau dies (acompanyada per les febres o per excessos amorosos (la bella de Sant Lluís)
Maria de Sicilia morí de la glàndola el 25 maig 1401. El 1402 es casà
amb Blanca. De cada una de les dues muller tengué un fill, tots dos
morireu (l'un abans de dos anys, l'altre abans d'un any.)

E

reina d'Aragó,
Elionor de Castella 2, 4, 13, 24, 25, 26, 29, 32, 33, 34, 36, 48 52, 120, 131, 137, 139, 154, 200, 202, 205, 210, 212, 221, 229, 265, 379, 380
Empúries, Pta Ramon de, 4 422, 430,
Eduard, príncep de Galles (v. Príncep Negre)
Entença, Berenguer de, 7, 159, 389
Eimerich, Pta Nicolau, 365, 386, 387,
Esclaramonda de Foix, reina de Mallorca, 17.
Elionor de Guzman, 199, 228, 314, 396
Elisenda, reina (v. Montcada, Elisenda de)

Empúries, Comte de (veure Infant Pere fins a 1341)

" " (veure Infant Ramon Berenguer, de 1341 a 1372)
" " Joan (de 1372 endavant) 230, 276, 279, 307, 322, 323, x
Exèrica, Pere de, 20, 32, 34, 36, 40, 48, 50, 68, 77, 82, 92, 94, 95, 98, 111, 139, 141, 145, 146, 168, 176, 212, 214, 215, 223, 231, 237, 277,
Exèrica, Jaume de, 20, 63,
Elionor de Portugal (muller de Pere III) 110, 128, 129, 130, 135, 140, 144, 150, 154
Exemenó de Lordiana, Pere, 48 199, 232, 338,
Estany, Pere Guillem de, 110
Exemenis, d'Urrea, Joan, 59, 119,
x Empúries, Joan Comte de, (de 1372 endavant) 328, 329, 381, 395, 406, 408, 409, 410, x
Eduard III, rei d'Anglaterra, 65, 67, 186, 194, 195, 318, 376,
Entença, Manuel de, 408,
Evill, Arnau d', 71, 73, 76, 77, 81, 114,
Esmengol X, Comte d'Urgell, 416,
Evol, Vescomte de, 72, 73,

Embran, Cardenal Bertran de, 91, 92,
Eiximenis, Francesc, 104, 194, 373,
Elet, Martí d' 133
Estorna, Ramon 147
Elionor de Sicília (muller de Pere III) 151, 152, 156, 172, 180, 181, 183, 209, 217 218, 232, 245, 265, 266, 268, 271, 276, 278, 279, 280, 282, 284, 307, 309, 320, 324, 326, 328, 336, 337, 338, 339, 340, 342, 352, 354, 358, 360, 361, 414, 415,
Eufèmia, infanta de Sicília, 151, 152, 181, 210, 230, 238, 306, 307,

tas_1150 (112)

Elionor de Sicilia

1325 – 1375

Tercera muller del rei Pere III.
casada el 1349 – morta el 1375 a Lleida el divendres Sant
filla de Pere II i Isabel de Sicília i germana de Fred. III de Sic.

fou anomenada la Reina Groga.

Hi havien hagut tractes per casar-la amb Ramon Berenguer, oncle de Pere III, vers l'any 1337. Però fracassaren perquè el Sant Pare no donà la dispensa. Joan Pere proposà la seva candidatura com a marit, ella tenia 24 anys i acceptà la petició, feta pels emissaris Galceran de Bellpuig, Lop de Luna i Mateu Mercer. Mentre els parents creien trobar en ells regnes, trobà manera d'escapar-se. Hi protestaren contra les pretensions de Pere reivindicant a Sardenya, Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera, Rosselló i Cerdanya.

Pere l'esperava a València, i el casament es féu amb gran solemnitat, però davant d'una gran multitud, el 24 d'agost del 1349. El beneí Hug, bisbe de València.

Al 27 de desembre de 1350, a Perpinyà, posà al món a Joan. En 1376 a Manlleu, i en 1379, una filla, l'Elionor d'Aragó, nat en 1362. morí molt jove.

Reina d'Aragó, seguí la seva política siciliana. Recolzada per les seves germanes, Constança, (morta en 1355, igual com Blanca, reina de Sicília), d'Eufèmia, que pel nov. del 1357 s'encarregà de l'educació de l'infant Pere; Elionor demanen la dispensa papal per al casament de Frederic (que aleshores tenia 13 anys) amb Constança, la filla de Pere (de 16 anys) i aixímateix el reconeixement de Fred. com a rei de Sicília. El papa concedí el primer però negà el segon. Els anjovins pretenien Sicília; Palerm i el dia de Nadal del 56 entraren a Messina fent presoners a Blanca i Violant, germanes de Elionor. Frederic i Eufèmia (Abril d'Aragó segregada a la filla) hagueren de fugir a Catalunya. Elionor seguí indicant sempre els seus drets a Sicília, i Berenguer Carbonell, emissari seu i gran polític, preparà l'abdicació de l'emperi insular a favor d'Aragó. A canvi d'això, Aragó s'obligava a treballar un reconeixement pontifici i a dedicar-hi forces militars suficients per a conquerir els anjovins. Com que ja per raó de testaments anteriors, el regnat havia d'anar a parar a Aragó, Frederic hi consentí i el pacte fou ratificat per les Corts catalanes i les corts d'Aragó. (altre cond. fou fet rei: que la minoria d'edat s'estengués)
Sicília – La guerra amb Castella impedí el desenvolupament total d'aquesta annexió – En 1361 es celebrà el casament de Frederic amb Constança.

A més de les seves ambicions sicilianes, Constança volgué seguir indicar els seus drets a l'herència de Caríntia i el Tirol, però així només aconseguí pertinaços enfrontaments diplomàtics amb Baviera.

Pel seu testament (12 juny 1374) deixà el seu marit el seu Palau i l'hort, el seu puesto

V. "Sobiranes de Catalunya" – 4° 01 2129 – Barcelona 1928. (Dra Ulla Diebel)

pallisa en forgania i de millor joia que tenia "un fron d'ambre muntat en or. El fill
pare heretava els drets a les possessions principals de la casa mare; la millor pilatha
la diadema mes gruesa i valuosa i la "camisa blanca" d'Eleonor (era de regla). molts
esdeveniments heren universals de la reina a Aragó, Sicilia i països pertanyents. A
la infanta Eleonor li deixava totes les robes del seu parament i encara 60.000
sols barcelonesos. - Era filla d'Elisabet de Caríntia, filla hereva del duc d'Aq de Caríntia.

Germans d'Eleonor: Frederic, mort nadó; Eleonor. (1325+1375); Beatriu (1326+1365)
prom. 1338 amb Ruprecht II del Palatinat, i en 1350 amb Joan Enric de Borbó, casada en 1345 amb Rupprecht II;
Constança (+1355) abadesa del convent de clarisses de Barcelona, i Eufèmia, monja al mat. conv. - (les
dues reguen successivament pel regne; Blanca (+abans 1374), abadesa de les clarisses de Barcelona i després
casada amb Joan d'Aragó, comte d'Empúries; Violant; Lluís (1338-1355), rei de Sicília (1342); i
Joan (+1363); Frederic III (1342+1377), rei de Sicília (casat en 1356 amb Constança d'Aragó, i en
1373 amb Antònia de Balzo: una sola filla, Maria de Sicília); germà bastard: Orland d'Aragó.
El 1348 mort el duc d'Atenes Joan, tutor de Lluís II i favorable al catalans - En canvi Elisabet,
la mare d'Eleonor, era favorable als nobles, Clarís; capitanejat pels Palizzi els Chiaromonti
Ella intervé a Aragó fins a l'incendi VII (1356) per obtenir la custòdia legal del infant a Frederic i Constança.
Ells aquests sempre tenen i obtenen suport de Pedro (el mat. de Eleonor, Abadia, no és normal Pedro de
Mezzano, com ella terà fins) - Els aragonesos Berenguer de Cardona, enviats i ens. fundat a
Fred - a fi d'evitar-ho. i Ma galeres. Ell li fundà una casa de Cavalls. que mai no vingué. - Els
aragonesos foren Nicolau i Pelay i entren a Messina el dia de Nadal del 1356. Blanca i
Violant acabaren fugint; Fred i Eleonor van de fuga a Catània (Ct
Eleonor projecta una acció militar al Abu Inan (rei de Fez i del Marroc) per ajuda el rei Aragonès. -
Casa a Fred. als Cort. (nada la filla. Monica. Cand mor 1364) -
Fred es casa amb Antònia de Balzo, filla del duc d'Andria i els angevins se n'aprofiten
Tractat de pau entre Nàpols i Sicília el Catalans (1372) Es casaven amb determinada per la
Cúria romana - Sino hi hauria hagut bona, Joana de Nàpols estava casada amb fill de
la tia - la seva del papa. - Pere fallecia, i Eleonor - Antònia mor 1376, i Fred. el 1377
Vivia al Palau menor, edificat per ella entrada, al barri d'en Limó Aller, al costat
del convent de Templers existent fins l'any passat.
Poques setmanes abans de la seva mort Eleonor va emprendre una peregrinació a
Montserrat cap on anà, partint de Barcelona, el 28 de febrer del 1375. De tornada
anà a Lleida el 17 de març, event-hi rebuda pel seu marit. S'estigué allà, en els
darrers dies de la seva vida, a casa del Cavaller Romeu - de Lleida, on morí, probable-
ment d'un infartus, el 20 d'abril del 1375, a la hora nona
Molt car primogènit: Sapiats q vós e los quens, barons qui vós en n/ Cort nos sens are venits per la mort de la Reina
de dues negre fort spia e verdadera mal feta e això us fem assaber als que vos pesats semblantment e los de
v/ Cort qui vós volran venir per la dita mort. Mas ajustats-vos que no us vinguets de sens nem passets venir negú
de v/ casa. Passada empero la nostra, quem vós volrets vós e los altres que per la dita mort se volran venir, vós porets
bastar vostres veritadores d'altra dues negre que no us vos vinguets. (a Lleida, el 21 d'abril del 1375 - (Pere Pongem ay infant Pere

Tas-1150 (113) a Barcelona
(s/Bof. el 7 nov. 1344)

Joana, Comtessa d'Empúries. (n. entre 1341 i 1343)

Tercera filla (segona femella) de Pere III i de Maria de Nabarra. Casada amb el Comte d'Empúries. (1372)

X — L'any 1362 (18 gener) Bernat de Cabrera proposà al rei Pere I de Castella de casar-se amb ella. El rei refusà, allegant que era molt lletja i tenia el nas llarg. El vescomte de Perellós escrivi el 26/9/1363 a Elionor de Sicília, muller de Pere III, que havia estat Cabrera qui havia desaconsellat a Pere el casament perquè "ca le era sabida que non era virgen". Proposat el casament per segona vegada després de Murvedre, el rei castellà accepté, però un cop jo s'havia posat en camí la nuvia el rei va desdir-se, i això aguja encara el rei Pere III, i el dugué a aliar-se secretament amb Carles "el dolent". Aliança secreta

promesa l'any 1369 a Eduard d'Anglaterre - Casada el 1372 amb Joan, comte d'Empúries, fill de l'infant Ramon Berenguer, oncle de Pere III

Morí de resultes d'una bufetada que li donà el seu pare en un moment d'ira, perquè ella defensava el seu marit, del qual Pere es creia ofés. Testament del 12 agost 1384 - deixà dos fills, Joan i Pere.

X en 1351, maig, hi hagueren tractes per casar la ~~ana~~ Ulrics ~~el~~ duc d'Anjou, fill de Joan el bo de Francia. Sobrevingué la batalla de Poitiers i la presó de Joan a Anglaterra; Pere trencà els tractes, per no creure digna l'aliança.

El comte d'Empúries era vidu de la infanta Blanca de Sicília, germana de Elionor

H

Hohenstauffen, Conradí, 163, 189,
u Constança (v. Constança de Sicília)
Haro, Joan Alfons de, 210
Hapsburg, familia, 301, 302.
Hackwood, 368.
Huguet, Guillem, 413.

Tas-1150 (114)
1356-1410

Martí I l'Humà - (II de Sicília a la mort del seu fill = 1409)

segon fill de Pere III i Elionor de Sicília. Primerament tingué el títol de ~~Comte d'Urgell~~ (comte d'Exerica i duc de Montblanc) i després succeí al seu germà Joan I en el tron.
nat el 1355 - regnà del 1395 al 1410.
Tingué un sol fill, Martí el jove, casat amb Maria de Sicília i esdevingut rei de Sicília (+1409)
casat en 1372 amb Maria de Luna i en 1409 amb Margarida de Prades. De la 1ª tingué a Martí el jove.

En 1380 el seu pare va traspassar-li el regne insular, reservantse per durant la vida tots els drets de rei. Però al mateix temps, segretada per Ramon de Montcada en el Castell d'Agosta la filla oferna i bereva de Frederic, va gestionar-se el seu casament amb Martí el jove, a qui traspassà el seu pare el seus drets sicilians.
En 1358 el seu pare l'emancipa, i el posà sota la tutela de sa mare Elionor. El 1368 el feu comte de Beralu i li donà la senescalia de Catalunya, que poc abans havia comprat a Joan, comte de Prades, i ordenà que d'aleshores endavant el senescal es digués Conestable; el 1372 el feu comte d'Exerica i el 1380 li cedí els seus drets al regne de Sicília.
Joan I el feu duc de Montblanc i lloctinent del reialme.

En 1392, el religiós Pere Martí li retreia la seva femenil devoció i mills serveix a Deu la princep ab la Spa e ab la lança justament pugnant contra los enemics e ab la libre i la balança de justicia sobre els pobles, que no ab libres d'oracions, e oint moltes minés.
Fou primerament (1368) comte de Beralu (títol cret per a ell) i després comte d'Exerica

Carta de Pere III al seu fill Martí, amb les cobles sobre manera i lloc de fort cavaller.

Molt car fill: Entés havem l'accident de febre que havets haüt, de que havem haüt gran desplaer, e estam ne ab gran ansia et starem tro sapiam vostre millorament; perquè us pregam, volem e manam que sovem nos en certifiquets per correus cuitats, car fort nos farets gran plaer per la ansia en que n'estam; et estats a regiment de metges e un guardets de coses contrarées. E sapiats que nos havem fetes tres cobles "cavallers de qui ne on se deuen fer". Et per tal com en aqueix regne ha molt hom jove de qui aço y pertany, trametem-vos en traslat entrechus en la present, a fin que n prenguem exemple. Dada e Burchime, —

Elionor de Portugal.

Tas-1150 (115)

Segona muller del rei Pere III, casada el 1347

F. de la Peña - L. XIII - C. VI.

"Envió (el rei) a Portugal despues de la muerte de la Reyna (1346) a Lope de Gurrea y a Pedro Guillen de Estaybos de Ruisellón, para pedir a aquel Rey la Infanta Doña Leonor su hija para casarse con ella: efectuóse el matrimonio, no obstante la oposición del rey de Castilla (Alfons XI), y concertóse que viniese por mar a Barcelona donde se havía de celebrar la boda". (arribo el mateix dia que mora Barcelona l'infant Jaume)

El rei és atacat a Murviedre pels de la Unió, i despres de separarlo dels catalans que anaven amb ell l'obliguen a passar a València "y lo executó contra su gusto: acompañáronle los de Murviedro hasta el Puche (Puig): recibiéronle los jurados de Valencia, luego el infante Don Fernando con los de la Unión; entró en Valencia, y despues de algunos dias entró la Reyna, recibida con ostentosa Magestad. Hallándose el Rey en Valencia, quiso tomar consejo de Vidal de Vilanova, antiguo Consejero del Rey Don Jayme su abuelo, determinando seguir su dictámen. Proseguian, no obstante los recelos, las fiestas a la venida del Rey, disponiendo grandes danzas y bailes delante el ~~Palacio~~ Real, que es el Palacio donde residía el Rey: hallándose en medio de las fiestas, un criado del Rey, hijo de Lope Contut, desordenó una danza, llamándoles traydores: quisieron vengarse los de la fiesta, empuñando las espadas para matar al que les ofendía; salió a defenderle Francés (e) Mir, que hirió a uno de la Unión, y se alborotó la Ciudad: cerraron el Palacio, rompieron las puertas los de la Unión, y entraron para matar a los Catalanes: encomendó el Rey la Reyna a Pedro de Moncada y a otros; salió a aquietar el alboroto, y con una Massa en las manos se opuso a la unión y dixo: Traydores, a Nos? Y todos clamaron, viva el Rey, el qual subiendo a Caballo seguido del pueblo, que le aclamaba, llegó a la Rambla: acudió al alboroto el Infante Don Fernando con los Castellanos: pusiéronse entonces los Valencianos delante del Rey, diziendo a voces que no se acercasen los Castellanos; salió de entre ellos sólo el Infante; llegó a besar la mano del Rey, que le recibió afable, y se sossegó el alboroto, acompañando al Rey al Palacio, en el qual aquella noche entraron mas de quatro cientos con una danza, y obligaron al Rey, y a la Reyna a acompañarla; poniéndose en medio de los dos un Cirujano llamado Gonçalbo, cantando esta letra: "Malhaja qui s'en irà, encara ni encara". Y dissimuló el Rey esta burla, hasta la ocasión.

Pesta "universal". Els reis surten de València amb aquest pretext, mig d'amagat. Anà a Teruel, i Ferran amb els de la Unió anà a Saragossa, Batalla d'Epila, amb la derfeta dels de la Unió (Ferran és Perit i s'escapa a Castella) butra Pere III a Saragossa i revoca els

Privilegis de la Unió, que es crevaren (episodi del punyalet.)

"Por la pestilencia passaron las Cortes a Teruel, que la condecoró ciudad (per la seva lleialtat a oposarse a la Unió) y murió la Reyna sin sucesión en Xerica, donde havia passado: celebradas las exequias de la Reyna, partió para Segorbe el Rey con ànimo de sujetar a Valencia, como habían sujetado a Aragón." (1348).

Tas-1150 (116)

Pere, Infant d'Aragó, Comte de Ribagorça

1305 + 1381

i ~~d'Empúries~~ de Prades, germà d'Anfós III, fill de Jaume II i de Blanca d'Anjou, oncle de Pere III. casat amb Joana de Foix (1331) Guillemme de Montcada.

El 1358 prengué l'hàbit de Sant Francesc a Barcelona

(primerament era comte d'Empúries, però permutà amb el seu germà R. B.)

H. Finke: - Dels fills de Jaume II, sols un demostrà haver heretat el talent poètic del seu pare: l'infant Pere, sobre els projectes de matrimoni del qual he publicat curiosos detalls de diversa classe. Amb simpàtic candor ens descriu els seus plans i les nuvies que havia allat; era difícil de contentar i, sobre tot, després del fracàs d'una combinació francesa, no va voler saber res més amb la família de Felip l'Hermós. Aquell infant havia fet poesies per la festa de la coronació del seu germà Alfons. En el dinar celebrat aquell dia, dice en Ramon Muntaner, "lo senyor infant en Pere, amb dos nobles qui amb ell se terien per la mà, e ell al mig, venc primerament cantant una dança novella que ell havia feita"; després vingueren altres versos seus per a cada plat, i finalment els joglars recitaren noves composicions de la seva musa, entre elles una poesia de 700 versos. De certa manera l'infant Pere ve a ésser el llaç d'unió entre la nova poesia catalano-tolosana i la provençal anterior; és de suposar q tambè, que contribuí molt a l'educació del seu reial nebot, des de molt noi orfe de pare i perseguit per una madrastra inhumana (?) A l'infant Pere, que en els seus últims anys prengué l'hàbit dels menorets, no solament els joves poetes com Cornet i Castellnou li dedicaren els seus tractats poètics, sinó que el mateix rei li enviava composicions seves com el sirventés sobre el bon aire i noblea de la illa de Sicília, quan hi vivia.

Morí a Pisa el 1381.

Una filla de Pere, Eleonor, es casà l'any 1353 amb Pere de Lusignan, comte de Trípoli, esdevingut l'any 1360 rei de Xipre, amb el nom de Pere I. Aquest fou assassinat pels nobles en la nit del 16 al 17 de gener del 1369. Els primers cops li foren donats per Felip d'Ibelin d'Assur, marit d'Alisa de Mallorca (fille de Ferran, fill de les segones noces de Ferran de Mallorca, princep de Morea, amb Isabel d'Ibelin.)

El seu fill, Alfons, comte de Dénia, es casà amb una filla de Carles el Dolent de Navarra i fou marquès de Villena, comte de Ribagorça, ~~comte~~ marquès de Dénia i primer Connestable de Castella. (més tard, però, tret de la noblesa castellana i de les seves terres de Castella).

En mig de la guerra amb Pere I (1358) hi hagueren grans bandositats a Catalunya entre els partidaris del comte d'Empúries i els del Vescomte de Rocaberti i el comte d'Ossona fill de B. de C. El rei no aconseguí de calmar els odis, però ho assolí l'infant Pere, i ar això pogué apaivagar Catalunya. Després d'això es feu frare francisca a Barcelona.

En el seu llibre de "Revelacions" escrivut en manuscrit a l'Arxiu Vaticà (com: Hec sunt revelationes facte michi indigno famulo Petro de Aragonia de ordine minorum postquam ... - i fa dir a Sant Lluís de Tolosa: aquells qui viu allà, tots viu d'un linatge el cos hàbit de l'Orde Franciscà en gloria del aspecte de la vida i carrera virtuosa a bé de la nostra ànima etc. a bé dels ànimes de molts!

Quevedo Villegas Francisco de

"La Revolución de Barcelona"

Biblioteca Autores Españoles

"Com fo d'edat 14 anys. collocats tots los fills, dilluns a 12 de set. del 1358 rebé en lo monestir dels frares menors de Barc. el hàbit de l'Orde Francesc"

Durant la minoritat de Pere II de Xipre, fill de Pere I de Lusignan i d'Elionor (filla del comte de Prades) hi hagué moltes turbulències interiors i lluites amb Gènova, fins que hi intervingué el papa de la reina vídua Elionor, l'infant català Pere, el qual aconseguí la pacificació de l'illa.

El 9 de gener 1382 des de Valldemossa el rei escriu al seu fill Joan

Lo rey

Molt car primogènit. Per letres dels consellers de Barcelona e en altra manera haverem sabut que nostre oncle Pere d'Aragó passà d'esta vida en Pisa a 4 dies del mes de novembre passat [als 76 anys], la mort del qual nos desplagué molt, mas ens hem en remey de consolació e a plaer molt gran li bona fi que ha feta e los miracles qui s'són demostrats en lo seu cos, segons que havem entès. Deus haja la seua ànima. Nos en reservam de ne fer cert e per satisfer-ne al deute a que siem tenguts a nostre honor e de los fills, havem feta fer una col·lecta anivesari en la monestir de Pera menys d'aquesta ciutat, e vos com sabet de ella, la qual entenem fer-la dir, e notificat vos-ho perquè pugau conèixer, si bé no ha hagut. (Carta comunicada també al comte d'Empúries (car-nebot) i al comte d'Empúries (car-cosí)

El 5 febrer 1380 l'infant Joan, sabedor que el papa Urbà VI vol fer cardenal a l'infant Pere la gentilesa per carta (pues de la seua fidelitat i del mateix infant per a evitar-ho, perquè creu "gran deservició que e minva del seu honor, rei e nostre". Joan ja era fervorós partidari de Climent VII. L'infant Pere va decidir urbanista i les seves influències foren decisives a Xipre i Europa. Escriu a l'Emperador per evitar-ho, però comunica i profetitza-ho. El seu nebot l'infant Joan li contesta el 20 febrer 1380 "e volem-vos dir que nos, mercè de Déu, som així lleial envers Déu e en vers la nostra santedat, creença e catolicitat, com qualsevol altre papa ens, e que creem així com aveu vós que el dit collegi antic dins e ordenat de Cardenals fa e no pot fer res per creença a perfetes que vós tenim, ne a nosaltres que facen ne a vós no hi han tort hi hagut en les vostres passades. E tenim d'aquí avant vostre seu així com a Pare e no us escriurem re jamés a vós de la matèria demunt dita, car vós fau no a nós".

El 26 maig 1381 el rei li escriu per dir-li que vagi a veure's amb el seu pare a Roma (el rei Joan I va detenir-se per Barcelona). Pere Pere hi arribà i va a Barcelona a veure's la seva filla la reina a Xipre. El rei volia veure's amb ell per no fer-ho més. (que a (anyone)

tas-1150 (117)

St. Vicens Ferrer i el Cisma

St Vicents Ferrer fou un actiu propagandista de Clist. Numa dirija de les pugn. per raó del punt de Vist. que tenia per a l'objecte del seu. – En 1380 va redactar un tractat (Tol 245-274.) De moderno Ecclesiae scismate, (manuscrit a la Bib. Nacta. ms. lat. 1470) (Incipit tractatus de moderno Ecclesia scismate compilatus per fratrem Vincentium Ferrarii, ordinis Praedicatorum, ad christianissimum principem dominum Petrum regem Aragonum. anno Domi M°CCC LXXX.) – Obre de la pubura i de vigorosa lògica, on es tracta de unitat, la necessitat d'obeir, la impossibilitat d'assistir tubis i l'obligació d'agafar a l'únic de Clist. – condemna de totes les mitjs nunes com la neutralitat d'obed. o l'abstenció consent. Arnaues volents la que volen aplicar-se de la ubicació per formar unitats. V. F. portés que el Sant Collegi a matins de Se. – hijo pensa hijo l'autoritat moral del cap. – es oposen als de totes les bulls del papa – rebutjà idea de crear pont per per d'influencia italiana. No cau a les pàtries revelacions a favor a Urbà (de Catalunya Cardenal Pere de Luna) Cardenal amunt. Los. pel dret que cal Salvador pugnés pel drets. – Afirma obligació de defensar per la unitat del cap elegit, i de mantenir els Pont. els cal bulls adhesió de les ordes del obeiny. – Per no haver de rebre ab bulls aquí llunyants absent, vol.

Pere III
Quan hauré d'anar Fernando als cardenals per part. Elionor de Luxemburg, Katherina a Urbà, malgrat sus esforços de pàtria pugnés pugn(ja mort?) pugnaven a Urbà – L'agost de 1380 retirava la seva obediència al papa. Fernando d'Heredia i Abella cap Clementista. 2 Agost, de maig a agost 1386, va abraçar i obediència als cardenals.

Defensà entre Anglesi Fuse argumentà actitud Pere. Dret Anglaterra és fou defensa Clist. Ha obligat pel seu Parlament? Clist el donà cap a Anglaterra, on fonda el seu heresia. – Mala política de Urbà, animat donar fortuna al partit heretic independent a Pere III – Canut de fou i Violet; protestà al castell de montjuich, el 19/10/1379. a favor de Carles V, que dirà el seu nebot bastó plins or. – Clist partit el cant. (pel Pere a ire cantars) – Perfecte malalteria, abat de Sant Adrià, que va legat a l'Urbà, i fou agafat a Pujarnol, anà a Barcelona pel desembre 1378 i partí a Pere III, i al Consell, va reflexions allegant Pere de Luna, el 10/6/79, altra vegada de Cardenals que hauria de declarar el còmput, va dirigir entre "Roma i la Franca". Tots dos anaven – Durant vacant conclave abril 1378, i va l'ultimatum reunions dures. La Franca "mantenir i cigonya", la Pere, dit front de Catalunya: Urbà les culpa del cisma. Petit – "De triumpho Romano" –

Carles de Nav. tenia fon neutral.
Robert de Genebra, papa Clist VII – era dins el Catalunya pugnés – 1378, legat a

le Romanyo. i fiat de la fidelitat de Cesena, havia reprint ~~tur~~ le rebelió dels seus habitants; ab l'ajut de la comp. d'Hackwood, el 3 febrer 1377. i fou exterminat tots els habitants. Indignació dels italians, solitat dels flamencs.

Era jove, un xic cors, un xic guerrero, alt i de bona vida, escrivia bo, cobrà multes llegues, — canyo de Paris, bibe de Thomas i Cabrera — part de tots els solemnes d'Europa

Fages. Oeuvres de M. Vincent Ferrer I

Introducció

1ª part. — raons i conclusions. objeccions i solucions

Canyoner de Paris — M. Esp. 225.

Tars-1170 (118)

Ferran d'Aragó

nat 1329. (novembre) a València

Marquès de Tortosa - mort el 16/7/1363 a Cervera

fill del Rei N'Alfons III i de la reina Elionor (de Castella), germà de Pere III.

Casat amb Maria (1354) infanta de Portugal, filla del rei Pere i de Constança, filla d'Enric II

El 1332 el rei Pere donació al seu favor dels llocs d'Albarracín i d'altra a València i Múrcia, però això topà amb la protesta dels jurats de València i el rei revocà les decisions (episodi de Guillem de Vinatea).

Quan el seu pare estava moribund, la mare Elionor se l'endugué, així com al seu germà Joan, cap a Castella, a les Cort d'Alfons XI. (1336) i al Parlament de Dueñas (1336); per un laude arbitral fet per l'infant Pere i per Joan Manuel de Castella (29 octubre) li fou reconegut el marquesat de Tortosa. Aquest havia estat creat per Alfons III a favor de Ferran i anava des de Tortosa fins a Orihuela, creat amb ~~l'Alt~~ deu terres una mena d'estat dintre la corona. La protesta de Vinatea evità l'alienament de les terres valencianes, però Tortosa s'hi fugí - L'infant Ferran quedà ~~en~~ emancipat de la pàtria potestat per tal que pogués disposar lliurement d'aquest ~~les 1347 anà a València amb un host de castellans~~. Com que ~~ja~~ ~~havia~~ ~~estat~~ ~~fet~~ ~~ric~~ ~~i~~ ~~obligat~~ ~~pels~~ ~~vinculats~~ ~~a~~ ~~Tortosa~~.

L'any 1337, al Parlament de Barcelona-Gandesa-Daroca el rei Pere li reconeix el marquesat de Tortosa. (Laude de 29/10/38)

Assistí a les Corts de Saragossa del 1347, juntament amb altres unionistes, i hom aprofità per fer reunir-se pel seu germà totes les concessions que Alfons III li havia fet quan menut. Després anà a València amb un host de castellans. Aquests i per el rei a procurador general i lloctinent del regne (març 1348)

Comandant de les tropes dels unionistes, és derrotat per les del rei a Epila i caigué ferit i presoner (21/7/48). Alvar Garcia de Albornoz, castellà que manava les forces auxiliars de Sobirà hem, el feu fugir a Castella, temeros que el rei Pere el fes matar. - Pren part a la guerra de Castella contra Catalunya (1356-58) però, per por de les represàlies de Pere I (fer matar a sa mare Elionor i al seu germà Joan) es torna a passar amb el seu germà Pere III (1358). En les lluites catalano-aragoneses que feia gran s'i Castella hi lluità contra En Pere i Ferran, que volien manar tots dos. Pere acabà per donar el comandament de la guerra a Ferran.

Amb la pau del 1363 les rivalitats entre Ferran i Enric tornaren a néixer. Enric encengué d'ira en veure el cor de Pere el vell sentint contra el seu germà, explicà alcunes clàusules secretes de moltes males obres que l'infant En Fernando feren entre nosaltres. El cridà a Castelló de la Plana, instant pels agutzils del rei, ell hi anà i Pere Joni entra que ja no hi deixaran sortir el infant. Els fets

Tas_1150 (119) 16 bis

Rendició de Jaume III (15 juliol a Elna - 1344)

Jaume es presenta ~~cap a migdia~~ a la tarda, amat de porte a blac, però testa-nu. S'agenolli dent Pere amyut, li besà la mà i digué:

"Mon senyor, jo he errat vers vós, mas non he contra fe. Però, senyor, si ho he, ~~fet~~, no ho cuid haver feit, e si ho he fet, senyor, es per mon foll seny o per mal consell, e venc ho esmenar davant vós, que de la vostra casa só, e vull vos servir, per ço com tots temps vo he coralment amat; e so cert que vos, mon senyor havets molt amat mi e fets encara. E vull vos fer tal servir que ens no tingats per be servit; e met en poder de vós, senyor, mi mateix e tota la terra soltament". - Pere respongué, dret, i fent aixecar el seu cuyat, i besanblo:

"Si havets errat a nos, es gren, car sots de nostra casa. Però errar e regoneixer sa errada e esmenar es cosa humanal; mas perseverar en aquella es malícia. E així, pus vos regoneixets vostra errada, nos vos havrem misericòrdia e mercé, de manera que totes les gents coneixeran que ens havem ves vos misericordiosament e graciosa, vos emperò metent en vostre poder soltament vós mateix e tota la terra, per vigor de l'execució".

Després es retira a Elna, amb Exercia. Pere li demana lletres per entrar a Perpinyà - Felip de Castre (banderer del rei) i Pere de Montcada, amb lletres i mistge de Jaume i de Pere, van a Perpinyà i hi posen la senyera reial al castell.

tas-1150 (120)

Jaume III de Mallorca

1315 + 1349

dauer Rei de Mallorca, desposeït pel seu cosí i cunyat Pere III, mort després a la batalla campal de Llucmajor, en intentar recuperar els seus estats.
Casat amb Na Constança, filla d'Alfons III i germana carnal de Pere III. (1322)

Era el fill de l'infant Ferran, germà de Sanç, rei de Mallorca, que havia estat amo de almogàvers a Orient i que havia estat pel rei de Morea i despres (1316) decapitat. Quan l'infant tenia pocs mesos, el seu pare el confià a Ramon Muntaner perquè el dugués a la seva vídua de Mallorca. Eudes, comte de Foix.

El 1314 succeí en el tron de Mallorca al cosí Sanç. El rei Jaume II volgué aprofitar-se de la crisi de Mallorca; fou la raó per la qual intervingué i casà la seva neta amb Jaume III pel seu oncle i acordant el matrimoni amb Constança, filla d'Alfons el Benigne. Fins a l'any 1328, Felip de Mallorca, oncle de Jaume III exercí la tutela. En 1332 es celebrà el casament.

El 17 de juliol del 1339 anà a Barcelona i prestà jurament d'homenatge a Pere III. Els dos reis plegats visitaren el pare a Avinyó i durant la cerimònia de jurament de Pere III al papa perdé l'ull dret de resultes d'una ferida entre ells dos i el seu cunyat.

Pel 1340, Jaume i, per protegir-se contra França, pobra de Montpellier, s'alià amb Eduard III d'Anglaterra. El rei de França Felip VI desnaturà a Jaume que li feu homenatge per Montpellier. Jaume demanà ajut a Pere, però aquest s'endarrerí; i s'entenen cordialment amb Felip.

S'entrevista amb Pere III a Sant Celoni; malgrat el propòsits de Pere de dimanar-li de la seva submissió a Felip, Jaume insistí a que l'ajudés en aquesta guerra i Pere hi accedí. X Els francesos envaïren els estats continentals de Jaume i aleshores Pere el convocà a Cort i fou un greuge de la seva incomparaixença. Pel 24 de febrer del 1342 el cità de nou per a respondre a l'acusació de no proveir fets, per haver deixat circular altre moneda que la barcelonesa al Rosselló i Cerdanya, bo no comparegué per el seu cunyat, Pere el declarà contumaç. Obrí un capítol de greuges i el citá a Barcelona. Jaume, enfurismat, anà primer a París a prestar homenatge a Felip per Montpellier i després es presentà a Barcelona. a Pere. Aquest l'acusà d'haver tramat un complot per a desheretar-lo i la seva família i acordà-los en unes galeres cap a Mallorca (novembre) Hi hi la ruptura i Jaume declarà que no es considerava vassall de Pere. Felip i Pere retiren la seva germania, malgrat del Parlament... Jaume, en arribar a Mallorca, fou empresonat per ordre del seu vassall del comtat rei que li havia a les illes. Pere fa activar el procés i aquest

X L'11 de març 1341 Jaume celebra un torneig a Montpellier, contra els ordres formals de Felip VI. El Lloctinent d'aquest, Lluis de Poitiers, intenta impedir-ho, i marxa fins a Tarida. Jaume fa detenir el cunyat del rei de França, i Pere cal Fonollet, comanda d'Ulla, acaba els seus dies a Paris.

L'adjut del Comte de Foix impedeix que Jaume hipoti més greu.

s'acata amb una cerimònia dedicada a Jaume centenari: confiscació d'estats i béns (febrer 1343)

Tot seguit hi hagué guerra i la fulminant invasió de les Illes (del 24 al 31 maig: conquesta total per Pere III. Jaume es refugià al Rosselló, on va a empaitar-lo pel juliol Pere, amb 1'800 cavalls i nombrosa infanteria. Es dirigeix contra Perpinyà, Treva de nou mes. Les súpliques i explicacions de Jaume serà inútils. Pere, a instàncies dels representants mallorquins, proclama en la capella del Palau reial de Barcelona, per ell i els seus successors, que mai no es desprendrà de les Illes ni esperarà de la corona i vassalls de Mallorca.

El 7 maig 1344 reprenen les hostilitats. El 15 de juliol 1344, negociat pel cardenal d'Embrun, Jaume es gentà a Pere i li demanà perdó, agenollat en la sala del tron. Pere l'alçà i el besà a la boca. L'endemà Pere entrava a Perpinyà i hi era jurat com a cònsol. El Rosselló era seva Catalunya. Pere torna a Barcelona.

Jaume, desposseït a casa seva, hi dirigeix a vendre a manera, després a Berga i mestral al comtat de Carl Cigot del Vallès. El parlament de Barcelona (setembre 1344) li dona 16'000 lliures anuals de renda a les dues Olmelata, Canadès i Montpeller. Jaume s'indigna, puja al campanar i entra a Perpinyà amb les seves gents d'armes. D'allà passa a atacar Vilanova del Cruscent i l'incendia. Torna a Perpinyà i allà els habitants li tanquen les cases al crit d'"Aragó!". Ha de fugir cap a Foix on viu d'un bestiar glacial i inhòspit (Ariège). D'allà es va a Montpeller, on mor el gener (1347).

Aconsegueix l'ajut de França i envaeix la Cerdanya i el Conflent, però Pere el trenca. Es refugia a la cort papal d'Avinyó. El 1349 es veu a Felip VI la compra de Montpeller per 120'000 escuts d'or i amb aquesta suma i els préstecs del papa i dels cardenals es consagra a l'aparellament d'un exèrcit, a fi de recuperar Mallorca. La reina Joana de Nàpols li facilità els vaixells. Amb el seu exèrcit, Jaume reconquerí les costes de Catalunya i després desembarca a Mallorca. Pere n'hi trameté un altre (maig 1349) i amb aquest refrosa el governador de Mallorca, Gilabert de Centelles, cosit a l'encontre del seu destinat.

La tafada tingué lloc als camps de Llucmajor, el 25 d'agost del 1349. El soldats de Jaume foren totalment derrotats. Jaume entrà barrumes, i morí a la lluita. El seu fill Jaume, amagat fugí, fou ferit i presa. Estigué molts anys tancat a Xàtiva i després al palau major de Barcelona, i s'escapà l'any 1362 del castell Nou, on estava presa

---

Per la visita dels dos sobirans (Pere i Jaume) al Papa a Avinyó, (juliol 1339) el cavall de Jaume avançava el del seu cunyat, i aquest amenaçà Jaume amb l'espasa per aquesta manca d'etiqueta,

TAS-1170 (121)

Jaume (IV) de Mallorca

nat el 1336 (?) mort en 1375

fill de Jaume III i de Constança (germana de Pere III)

Quitant el contat del seu pare Jaume III fon ferit i presonner en la batalla de Llucmajor, on el seu pare caigué mort (1349). Tancat primer en el castell de Xàtiva, després fon al Palau Menor de Barcelona, i després al castell Nou. D'on s'escapà l'any 1362.

(Una conspiració dirigida per Jaume amb Clement, capitol de la catedral, autoritats, cavallers i molt d'altres)

Casat amb la reina Joana de Nàpols (1363), féu formar un gran exèrcit de francesos anglesos a Narbona i entrà en el Rosselló el 1374. Fracassà en el seu intent de passar el coll de Panissars i per la Cerdanya i intentà d'entrar a Aragó. Per manca de queviures abandonaren Aragó i tornaren a Castella, on morí de malaltia a Lorca (r. Zurita)

Jaume IV i el seu exèrcit tornà a França. (+ febrer 1375)

La seva germana, la infanta Isabel, casat-ne el març a Montpellier, cedí els seus drets al Duc d'Anjou, germà del rei de França (Carles V)

Crònica "En aquest any (1374) la infanta Mallorques qui era fugida en França entrà en Catalunya enviejament amb dos milia homens d'armes e vench fins davant Barchinona (?) e axi com tost fon entrat fortevia de la ciutat d'Urgell axi tost se pensade cens atinar-shi irguí per la via de la vall d'Horn i encontinent morí ab tristesa que li fon data."—

La seva germana Isabel es casà amb Joan Paleòleg, marquès de Montferrat (cort a Asti) en 1356 - Pere III portà el casament, però no li pogé el dot.

G. Carbonell Vadell - La dinastia de Mallorca - Palma 1915 - in 8°.

Joanna de Nàpols - nada el 1326 - reina en 1343 + 1382 (filla del Duc de Calabria, i de Maria de Valois)

casada en 1343 amb Andreas d'Hongria, assassinat el 1345

- ✓ en 1346 amb Lluis de Tarent (cosí germà del seu pare)
- ✓ en 1363 amb Jaume IV de Mallorca.
- ✓ en 1375 ✓ Ot de Brunswick

Del primer marit tingué a Carles Martell (1345-1348) cap més fill

---

Dicque Jaume era el marit ideal de Joana, però aquell marit hi tenia un menut. Per por d'ésser enmetzinat ha menjar no i anava a les comptes del retiro illenc de Mallorca.

Jaume entrà a pas (1362) al Castell Nou. El cast de Balaguer volia fer-hi dos anys més per no voler. El de muig cansat d'aquestes i d'altres (tancat a un gabia de ferro). Jaume Ier Comte, cabdill de la host, la fa dels Balears, degollen Nicolau Rocha i Ramon Sunyer. El 26 de muig fugint arriba al reialme de Nàpols, i fon tancat a Nàpols, tothom vol de Mallorca i la seva pena dura anys es casa amb ell.

Bad Polk. 19/9/1956.

Joana de Nàpols.

reina als 17 anys (1343) casada abans 16 ab Andreu de Hongria, emmetjà el mort de la seva germana Maria ab el seu cosí Carles de Durazzo, fill del príncep d'Durazzo. (conde de la marina) i de Agnès de Perigord. Catalina de Fontanes, vídua del Príncep de Taranto (altra filia) s'ingerí a dominar l'esperit de Joana, que aviat el va manat, el treia del cafre malèfic i la mejà el total de vi. — Clement VI volent dominar als reines donà la seva edat de jove i pretenia retirar les seves reivindicacions. Clement, en vista de la seva, anulla totes e Robert, examinà Joana i fou el mateix en interdit, creat el cardenal Talleyrand de Charles amb a ireal, tutor: ab. del r. de Cluny (23 gener 1344). El card. e dentre i el retira a Avinyó. El 19/11/44 fou bé a ab. ede el mateix. Els reis d'Hongria intenten a forçar del seu fill, i el papa ho ordena a fer de consell (30/1/45) hi dem el re Lluís, però el 18 a Aversa, per tuinió, un dimarts entrepleu a Andreu, Joana es retirà d'Aversa i al castell de Castelnuovo a Nàpols, davia a ella un cabut, Carles Mahutell, del qual fou pare: el papa. Tothom l'anomà d'uxoricida i aldarull hi ha un motí of elle pel fetor a Nàpols. Ella Lluís a la pobresa tot de capuses i fa cremar els fets d'ell Cal de Comtheregy. Els hong. Lluís la reia d'amant i adulteri. i no fa que el papa la detingui, se cas. Cal. vol que es casi ab Carles de Durazzo, fill seu. El papa l'empitjà i fou una opo acceptà a aly. de la repulsà dels hongaros. Cal i aquest anaven a Joana. Pel la mort de Cal. de Cal. (20/9/46) aquí a revista de fora que tinià les parts a Robert, el seu amant i pobre mort. — Ella s'enamora aleshores d'un germà de Carles, Lluís de Taranto, i malgrat les amenes hong. el 22/8/47 s'hi casà. El rei d'Hong. ataca Nàpols i l'ocupa. Joana fuig i va a Provença (i bona si entenia) on defensà a Avinyó (13/3/48) Pronto en aquesta d'ant el seu Collegi, es defensà als habitants de l'emp d'aquest d'Andreu. — Clement l'absolt i es nega a coronar rei Lluís de Hongria — revolta republicana el Lluís (18/6/48) i retorna de Joana, la qual es van Avinyó al papa per 80000 florins d'or — el 17/8/48 a Nàpols. Joana. Mort de Carles Martell. Non fuerà a Avinyó i no abdicació. Paga una indemnització de 300 000 flor a Lluís de Hongria i es casada ab el seu amic Lluís de Taranto com a rei i no de Sicília.

Clement hongrès ab Joana IV (1364) (crisis ideal a Joana (?) — Deu casat ab Otó de Brunswick (1375) Joan i Maria nom el fills. Joana mor (1366) Robert (1364) i Felip a Taranto (1373) Ricardo 1381. Carles duc de Durazzo, rebel per qui Joana ha fet nomenar a Lluís duc d'Anjou, s'apodera de la ciutat i agafa la reina: la fa matar el 22 maig 1382 a Aversa. (amiga Petrarca i Boccaccio.)

Lluís d'Anjou era portuyit de l'antipapa Climent VII però lluità VI fortament declarant Joana i a de son lloc a Carles de Durazzo.

Saint-Clair Baddeley - Queen Joanna I of Naples. London 1893 - in 8° | E Gébovard - Jeanne I de Naples
F. M Steele - The beautiful Queen Johanne I of Naples — 1910 - in 8°

Tas – 1150 (122)
Perpinyà (F. de P.)

ANFÔS ~~Comte de Morella~~. nascut a Barcelona el 1362
mor de poca edat.

darrer fill del rei En Pere III i de Na ~~Elidalor~~
de ~~Fortià~~ Sicilia, mort a Montblanc.

un altre Anfós, comte de Morella, també mort molt jove, fill de na
Sibille de Fortià (1379)

Versos que el rei Pere III envià al seu fill Joan per ~~...~~ criticar
el casament que anava a fer amb Violant de Bar, nebode de Carles el Savi.
(datats del 13 de novembre del 1379.)

Mon car fill, per Sent Anthoni!
vos juram qu'ets mal consellat,
com laxats tal matrimoni
en que us dan un bon regnat,
e que en haiats altre fermat:
en infern ab lo dimoni.
Sia'n breu qui us n'ha enganat!...
Qui ben creix son patrimoni
es n'est món per tuit presat.
Axi ho dits Apolloni
largament en un dictat,
on ho ha ben declarat,
e li fa gran testimoni.
Alexandre, en veritat
no volg ésser mullerat.
¡Pel valent de Sent Celoni!
¿Què en perdés tal heretat?

Rex Petrus.

Avinyó seu dels papes de 1309 a 1377

(vid. Pere III 1319 a 1387

Epitafi del sepulcre de Pere III al monestir de Poblet.

Quartus Aragoniae Petrus,
a progione vocatus, invictus animo,
hic jacet in animis LXVII aetatis
expletis annis, decimo Regni sui completo
LI obiit Barcinone anno Domini
MCCCLXXXVII nonis Januarii;
ejus corpus ibi Ecclesiae cathedrali commendatum
mansit VII annis, et IV mensibus, sine
desiderato sepulcro quod ipse sibi et
aliis Regibus in hoc Monasterio Populeti
construxerat. Ad ipsum autem fuit
postea translatum anno MCCCXCIV
idibus Maii, qua die praesente Illustrissimo
Joanne filio suo Rege Aragonum cum
praeclaris Viris, et Prelatis plurimis,
solemniter fuit humatum.
Anima ejus requiescat in pace.
AMEN.

= Proposicions = 1

Pere Miquel Carbonell reprodueix tres proposicions del rei Pere III

A la vila de Montsó, a 11 de febrer del 1363, en corts generals dels seus regnes:

"A nostre Senyor ha plagut que nos fom vostre rei e princep. E jatsia nós no siam dignes, emperò aquell per sa gràcia i virtut e obra açó ens fen dues gràcies. La una, car lo rei vostre pare no nasc primer, ans nasc primer l'infant en Jacme que renuncià al regne e es mès en l'orde de Montesa i allí morí. I apràs le primogenitura dels e lo regne pervenc al Pare vostre. Nós aitampoc no nasquem primer ans nasc primer l'infant N'Anfós, e aquell morí, e le primogenitura e lo regne pervenc a nós. E jatsia déu no ens haja fets grans de persona, emperò le voluntat e lo cor havem aitant gran e aitant bastent com neguna cavallera que sia al món, de morir o viure per defendre la nostra persona e lo nostre Regne, lo qual nostres predecessors ab ajuda dels vostres e nos seguint les lurs petjades ab ajuda vostra hi havem treballat en conquerir i guanyar. Ara donam nós a gran desastre i desventura que so que havem juncat a conquerir 500 anys perdam en 15 dies, e scientment vos diem quinze dies e no més avant, car cegons los arditis que vers havem haüts, los quals ja avui ans de menjar vos intimam, lo rey de Castella s'atanca ab gran poder en aquelles partides, i entenem que s'en vendrà a Saragossa e que nosaltres tuits siam ací; e a Saragossa han tan poca defensió e tant poc recapte com sabets; si es pot per consegüent no fem compte qu'el calla atènyer entro la mar; i entro a Barcelona no hi ha tal ciutat que hi fogués vitualla longe selga, per ço com no hi nasqueda entorn que haja ne puga haver molta viandes, ans se perdria a longe setz per fretura de viandes. E açó no es dever per culpa vostra, ni tampoc per culpa vostra, so hi es que

Isabel d'Urgell

nada el 1377. + 1444

filla de Pere III i de Na Isabella de Fortià, nada abans del casament dels seus pares.
Es casà amb Jaume "el Dissortat", darrer Comte d'Urgell. - L'havien nyffumat amb Carles VI de França per mediació de Joan II de Castella. Però no es tenia notícia del fet (1381)

En temps del regnat de Joan I la Infanta d. casà ab un Príncep d. Antiquera; en d. Martí, el fill segon de l'Emperador d'Alemanya. Martí ho comunicà per carta a la seva madrastra i a Pere de Fortià, en 29 de octubre del 1401. (Martí fou per consideració que el casament projectat amb fill gran de l'Emp. - ab la filla primogènita del rei d'Anglaterra tapellat; si no, ho hauria estat ab el primogènit. - l'injuria tenia per la dita. - Es casà no es realitzà i més endavant Isabel el casà ab Jaume d'Urgell.

Isabella. A l'hora del seu casament amb Jaume d'Urgell, a Balaguer, després de la seva coronació, a la nau cabdal i bella sant pols.
del 31 d'Octubre del 1413, el Comte d'Urgell. Després que la seva muller Infanta donà al seu nebot F. d'Antiquera, va agenollar-se davant del seu castell. i pubrí el Miserere del seu penitencial de David = Je que he reconegut la meva iniquitat, tinguem compadeixte de mi, Deus, de la teva gran misericòrdia! - Quia iniquitatem meam, misereare mei, Domine. secundum magnam misericordiam tuam! - Es morí 19 anys i 7 mes a la finestra i morí a Xàtiva el 1/8/1433.

Migany abans de morir Pere li féu donació de la Corona reial que ell detallà ab minuciositat en l'acte del casament. Parlà a la Cort "E car volem que la dita corona sia tenguda e conservada a la dita infanta per nostra cara companyona la Reina mare nostra."

En 18/7/1405 es féu al palau reial de Barcelona el tractament matrimonial Jaume d'Urgell. Antiga els seus drets (no a fill) - Martí fa llibertat cens a Jaume d'Urgell el 1407 i el 29 de juny a València, en el palau reial, e hi el comte del seu pare Pere d'Urgell mor el 1408 al castell de Balaguer. - Es casà prim (1363) ab Beatriu de Cardona, filla del comte de Cardona i de Blanca (filla de l'infant R. Berenguer), que morí el 1371. Després es casà ab Margit de Montcada i tingué 9 fills - Noies nasqueren i morien joves, només quatre tingueren, que no aborrí el 4/gemà, i Cecília que es casà ab Bernat de Cabrera.

(malgrat ésser convidats)

Sibilla. — Coronació — Com qu Pere cat qu fou ni nuls tres reis ens li:, aquests al fill hotet les catre copiats, blancs de argent: — E plaer nos que la Contesa v/muller, ne la mare, no sien a la coronació de n/ cara companyona la Reina, ne vós, així com nos us volets ésser, e per-ho manifestament que tot això feta per aquesta raó. Car enquta nos us havets feta a la letra que us enviarem tramesa. E bé us plaer que mantets aquesta letra a nostre pinçinil lo Duc, per ço que càpiè que nós entenem ells e vós." — Una altra: — Molt car fill: l'apiats que nós havem bet romandre v/ muller per ésser a la coronació de n/ molt cara companyona la Reina. E estè greus bé, vós hic fóssets, pues nós hi haviem de mal, e almenys hagnéssets feta enquta a la letra que us haviem tramesa. E pues així és que vós havets mès lo manament de v/ pare lo Duc que el n/ e la volets mès complaure en les coses que us mane que no sia legals, que no feta a nós en les licites e honestes, e mès la volets honrar e temire, rapiats de cert que nós vs donem a conèixer que vós nos honrets e temrets que ells no totes quants ne són. E us castigarem de v/ inobediència de tal manera que vós entendrets que havets greument errat, e us dolrà tostemps de la vostra vida. Però la festa de la coronació se féu solemnement o bé sens vós o sens ell. E plaer-nos que n'hajats dat-plaer així com ho'n mostrats haver. — Dada a Lunyan, sots n/ segell cual, a 24 dies d'abril any 1381. — Coronació — una entremès organitzat s'ideal pel rei mateix. — Fou aprestat a la davantera del migjorn un bell entremès, co és un bell pujol qui feia la roda e estave en un bell bastiment entorn al qual havia molts valateris cuits, coberts de fuyo d'or e d'argent, e d'aquest pujol fou exit [illegible] altament a/ e pujolet a la taula de la dita cuyna amb molts entrements, així de corde com d'altres, e venien apost davant los magnifichs e cavalers e donzells, e lo dit entremès portava en son pits una cobla escrita qui deia així:

A vós reiadé, senyora de valor — al present fiesta per vostra gran honor,
e faits de me regnes de bona usança — de les grans corts d'Inglaterra e de França;
E pregue tots. cavallers e donzells — nobles barons e escuders ismells,
dames pregants e donzelles gentils — qu'en me votar vulletz esguiar l'estils,
e qui hi vol sien mes en escrit — e pues veurem tots si l'hauran complit.
molts vots hi feren los quals adés no'n recorden, car no'ls metí en escrit; bé he de pues [illegible] qué alcuns los compliren e altres no'n sé res. — Entrels vaixells hi havié una taula de jaspi encastada en argut, envoltada amb perles ab 4 fems d'argut, i 4 lleonets qui sustenen la dita taula, e tres pes d'argut ab 6 canons dit sagit de Cecilia en los cap, dos barrets d'argut daurats i esmaltats en los pues i en los cortets i en les orelles, ab un agnus enmet a la mig de cade un, ab divises i cintges i ab cotes de tarantine i ab llurs cadenes d'argut sotregudes per cubrer cada d'argut daurats.

Tas-1150 (124)

Carles de Navarra "el dolent" (1332-1387)

Rei de Navarra, net de Lluís X le Hutin. Contribuí a debilitar França durant la guerra dels cent anys. Intrigà Etienne Marcel i després s'alià amb els anglesos; les seves tropes foren batudes a Cocherel per B. du Guesclin. Fill de Felip d'Evreux i de Joana de França. Aquesta regnà com a regent (1364) des de la mort del seu marit (1343) fins a la seva mort (1349). Als 17 anys Carles fou coronat rei de Navarra a Pamplona, el 27 juny 1350.

Tingué sempre l'enemistat del rei Joan "el Bo" contra el qual no es cansà de conspirar. Es casà el febrer 1352 amb Joana, la filla del rei de França. Tresa 1355

El 5 abril 1356 el rei de França, per sorpresa, caigué dintre Carles, que estava a Rouen amb el d'Harcourt, hoste del Delfí. El rei Joan féu matar el comte d'Harcourt i els senyors de Graville i de Granville. Carles fou fet presoner, tancat primer a Chateau Gaillard i després al Louvre i al Chatelet. Aquesta captivitat li guanyà la simpatia del poble. Batalla de Poitiers (18 set. 1356) i captivitat a Anglaterra del rei Joan. Els Estats Generals, reunits a Paris sota el Delfí reclamaren la llibertat del rei Carles. Aquest fins al 8 nov. 1357 no fou fet lliure, per Jean de Picquigny i els Burgesos d'Amiens, qui el dallibraren del castell d'Arleux en Pèlleul. Obtingué un salconduit per anar a Paris i el 29 novembre hi arribà, encara rebut a batzecs benèvols pel poble en festa. L'endemà arengà els burgesos: els enfadat Rèc-aux-Clercs. (Parlà dinou dies tot un dia) Tractat amb el Delfí que li retornava vides, terres pel seu fare (12/12/57) Anà a Rouen i on celebrà els solemnes funerals de les víctimes del rei Joan (10 juny 1358) i arengà els burgesos. Es féu molt popular.

Els seus fills Joana i Blanca (vídues de Carles el Bell i Felip de Valois) serven el protagonisme i l'antic comtat amb l'ajut del prebost dels mercaders Etienne Marcel.

Nova pau el 24/oct/1360, però el rei de França s'apodera de la Borgonya per la mort del seu duc Felip de Rouvre, amb herència directa. Carles era net de la filla del duc Robert II, i també hagut de renunciar-hi) i alliberat s'en tornà a Navarra per preparar un exèrcit. Navarra era regida pel seu germà Lluís, i el 1362 li volia l'impost de l'alcabala (un vigèsim de totes les vendes, major amor i cavalls, durant 5 anys)

Carles de Navarra entrà al seu regne en 1361, quan s'acabava la pau amb Castella i Aragó. Aquesta s'aliàren amb Pere el Cruel i quan aquest reemprengué la guerra amb Aragó va envaïr-lo, en juliol 1362. Pere III pogué desplegar els aliats mediant pau pel rei de França per què la successió de Borgonya fos atorgada al seu arbitratge i el de tres cardenals. La pau continuà i Carles féu de mediador entre els dos Pere, però no pogué. Tractat amb d'Uncastillo entre Pere III i Carles. A

germanes de Carles: Maria (c. amb Pere III), Blanca (c. amb Felip VI) Joana, (c. d'Alençon), Agnès (c. amb Gaston Fèbus, comte de Foix)

canvi de l'ajut de Carles a Pere contra Castella, Pere l'ajudaria contra Francia. Morien Felip, comte de Longueville (gov. de Normandia; fer mi de Carles) i el rei Joan. El rei de Franca - Carles V comença la guerra contra Navarra, i B. du Guesclin fou enviat (Hagué d'anar) a Bretanya (1364) per fer front a Carles de Blois (que havia mort a Auray) i Montfort. Bertran i Cocherel (1364 - abril i maig) Du Guesclin és nomenat mariscal de Normandia. Per mediació de les reines Blanca i Joana els dos reis es reconcilien. Hi ha un tractat. pretès a Bruges (on foren a l'arbitratge del pap. A Navarra i Carles segueix fent la balança entre Pere III i Pere I, traint l'un i l'altre. El 25 abril 1364 renova la seva aliança amb Pere III i Enric de Trastàmara, i el 19 oct. del mateix any ho fa amb Pere I. Aquesta Du Guesclin als seus companys per ajudar Enric i Carles fou nomenat de nou rei (coronació dins Pere) Victòria definitiva d'Enric - fugida de Pere, que es refugia a Bayonna i al d'Aquitània Negre

Nou tractat el 23/9/66 entre Pere I i Carles, per ajudar el castellà a recuperar el seu regne. El Príncep Negre es fa el fiador. Al mateix temps s'alia amb Enric i Pere III (aquest també tenia tots els anglesos. Joan el Príncep N. vingué a Espanya per destronar Enric de Trast. Carles, mor. en compte. obrí els ports de Navarra al Príncep Negre, però com que el duc d'Anjou s'havia apoderat de Montpeller, Carles pactà amb Inglaterra una falsa pau per guanyar-hi temps. Enric torna a ocupar el regne (1370)

Aliança de Carles i Pere III contra Castella Mort del Príncep Negre. Dissolució per pluges valls de l'Ebre, passa per Carles a Castella.

Carles V, reunió contra Carles de N. li volgué prendre la Normandia; l'acusà de tot de crims, excomunicat tots els pactes complerts i convocant adhesió del fill de Carles de N. de l'odiós tractat d'Arras (1378) i d'aboliment de Montpellier; de Normandia. Dompte de Castella (pensa en Pere el Cruel) del fill que d'Enric de Tr. amnistia Navarra, Toledo i Pamplona. Els anglesos (tornats) ajuden Navarra, a canvi de Cherbourg per tres anys. Pau amb Castella (31 març 1379) mort de Carles V de Franca (1380) Carles VI torna a (fill del Delfí) les places de Normandia; Franca pacífica en pau (fb. 1380)

Carles continua negociacions amb Ricard II d'Anglaterra i a gener 1383 altres pau i es casa per ell a Anglaterra. Morí el 1r gener 1387, de mort natural segons alguns (caiguda del bitlle de Bayona a la cova Blanca, fonedissa pietat; devoció mort del rei); segons altres, de lepra, morint vora un munt impregnada d'esperit de vi; Froissart diu que morí Carolus foc al llit. (morí cinc dies abans que Pere III)

Pere s'alia a Castella amb Carles (1366) i li cedeix Navarra i Guipúscoa.

Enric l'alia amb Carles vol les mateixes condicions exactes. Tots escriuen Gaytés en punts de vegades (diuen com a Salvador Rosselló i altres de Burgos vénen) Per salvar les aparences s'ha ajudat per Olivier de Mauny sempre amb Castell de Borja. Martín Enriquez, Llochtenent de Navarra, en Fontarabia i Pasajes pel d'entrada als seus llocs d'exili anglès, Perdó es donat amb (pels) per haver-se tornat ajudar.

Tar. 1150 (125)

Sibila de Fortià — "La reina empordanesa" per Joseph M. Roca
"Sobiranes de Catalunya"

no sabia de lletra —
nascuda a Fortià — pobre. vidua de Ptal de Foce.

Aparegué. donc Sibila, després de morta Eleonor de Sicilia, anomenada pel poble "la Reyna grossa". qui finà en la ciutat de Lleyda la Divendres Sant del any 1375: per son dol fou trencada la consuetut, per ordre del rei, de vestir de saes la Cort i les persones reials. "les quals havien de vestir de drap negre fort gos de vestadures malfetes."
A quest dol lo mantingué Pere III fins la Pasqua de l'any següent".

"ab ses paraules i amb ses actes, fervents collaboradors de la bellesa, fetillà la rei d'Arago, vidu de tres mulleres, avi qualques regades, fresant la seixantena i que dissimulava la lletjor del cos amb la brillantor de la corona.

—

ardeve concubina (el gener del 1376 ja es troba prop del rei). El primogènit li fa el joc inconscientment, per por qu'el pare es torni a casar. Ella deia en negocis no s'ha de procedir escaldadament, sinó maduramente"

pel juliol del 1376 el rei demanà les andes de viatge de la reina morta, que son a Lleida, perquè han de servir per a madone Sibilia, ja prenys.

pel gener del 1377 s'instal la amo la filla al Palau Reyal (La filla es Isabel, que serà mare del comte d'Urgell). — el diumenge 11 octubre 1377 el rei fen expresa cessa a madone Sibilia de Fortià. —

caracter de Pere III = no vol que facin foc a les muntanyes veïnes per que no faci massa calor per a la reina.

i - quan una nova reina entrava a la ciutat era costume de se arrar gràcia per als presoners delinquents. Abans de visitar Valencia, ja escriu secretament al Governador que tregui els presos culpats de crimes grans i els de la Gabella i els traslladin, per no haver los de lliberar.

el 17/4/79. morí el segon fill, l'infant Pere, d'un any d'edat.

el 20/7/1380. el primer Pont de la Carte l'unió per ordre del rei a Sibila per a la seva filla, la corona real i tot de joies preciosos.

Els fillastres (Joan i Martí) no assistiren a la coronació de la marastra. Tar

el 28/12/1387 comença a fer treure les robes i joies del Palau. El dia 30 va fugir a hora de primsin, cap a Sitges, amb la mare, son germà i tota la gent de la seva casa. Hi ain tres dies i tres nits i darrés s'en van al castell de Sta Marta Sarocen del qual era senyor Bernat de Fortià (gesuí de Sib.)

el dia 5 de gener morí, en darjor el dia, en el Palau de la Reginy el Rey Pere III.

el nou rei (Joan I) els atacà i el dia 7 es rendiran

"Tomic" edital el 1495 a Barcelona per J. Rosenbach

Pere – "fou apellat lo Rey cerimoniós, e per tant fou axi appellat, car ell fue cercar totes les cases de tots los reys de Chrestians e volgué saber amb quin ordre vivien en lurs cases. E havent-lo sabut lo dit Rey ordenà la sua casa, prenent la forma de les dites cases dels Reys dessus dits, de les cerimonies e ordenacions de cascunes, lo millor: perque es deye que la casa del dessus dit Rey era millor ordenada que la casa de Rey de Chrestians e amb majors cerimonies; e per aquesta raó li fou imposat lo nom de Cerimoniós".

Campanya de Sardenya.

Tractes amb Enric de Trastamara i Bertran Duguesclin.

"Perque es pot dir ab veritat que el dit Rey fou lo segon Nero, en fer morir tantes persones, e tant notables e acostades al dit Rey, sens causa. Encara fere altra disconaxença, que fu morir lo noble Baró en Bernat de Cabrera, que li havia fete lo major honor e servei que lo remanent de son regne, en los grans fets que havia fets en Sardenya, axi com davant vos es estat recitat en la present historia, e per bone remuneració li fue levar lo cap." (Tomic – p. 218)

Boades – (després de la conquesta d'Arago i desposseiró del rei en Jaume)

"Deu lou va punir al molts treballs que ne tramet sus d'aquell amb

la unió quen faenen los aragoneros e valencians, perço com ell era tan executiu, els trencava lurs fins axi com lin playa. — També hi havia el germà del rei, en Jaume, que estava enemistat amb ell. En Pere vencé la unió i el seu germà morí (emmetzinat?) a Lleida i fon enterrat amb gran honors a Barcelona. — Pere de Castella fen matar a la reina Elionor, vidua del rei n'Alfós i marastra de Pere als ceimoniós, i a l'infant Joan son fill. Mas be sen creu que la mort que per manament seu fon donada a — fo feyta per inducció del rey en Pere d'Aragó, com ell los en volia gran mal, els tenia gran rancor, e sempre als dessus dits los tench gran avorniment, axi com be ha demostrat amb la mort del infant en Ferran, marqués de Tortosa frare seu, al qual malvadament faé que el faessen presoner e si no volia lexarse pendre, que l'occissin, e aixi fo feyt.

B. B.

"Ara mes deuets saber que aquest Rey cobejava ~~molt~~ molt dinner molt honrat, e reverenciat e acatat amb moltes ceimonies reyals, en tant que perço lin foc més sobrenom lo Rey de les ceimonies, car ell va ordenar totes aquells que mills lin van pareixer de tots los Reys de la terre, perquè amb aquells la sua persona fos pus honrada; car la statura del seu cors era molt poca, e era molt marrit de cara, e de carns, e de membres e perço la sua presència era molt poc honorable; mas empero amb totes aquells tan gran ceimonies e amb la seu bell entendiment en gran saviera, e gran cor que havia en tots los seus afers, ell seu faia temer e honor de tots los seus sobrens, nobls i barons e mes encara de tots los altres Reys i principe del mon."

(Havia fet tallar el cap de Bernat de Cabrera, gran general seu, i que havia rencat els genoveros a Sardenya)

BB "Apres aquest rey en Pere molt mal agrahit als bons serveis que lin va fer la noble monsen Bernat de Cabrera, lin faé tolre lo cap en Zaragoza e s'él faé

postar a Barcelona on l'avons era, e lin va pendre tots los seus bens e senyoriens, sense que lo tingués merescut; e fai que n'fais aquella malvada execució de justicia l'infant en Joan, qui après fo Rey, del qual lo demis dit noble era estat educador e ensenyador, lo qual fo una malvaderia molt cruel.

E feytes totes aquestes e altres moltes coses, que en seria cosa molt longa haverles totes de recitar, com la sua vida fo molt longa e ell fo barí molt bellicoris e executiu, va finar la sua vida d'unes grans febres que lin varen venir, quin dia quartanes, e sempre va anar pitjorant, en tant que ell sen va morir, e fo la sua mort en la molt noble ciutat de Barcelona en lo palau del governador a 5 jorns del mes de janer del any quis comptava del naxement de nostre salvador Jhesuchrist MCCC LXXX VII (1387) e de la sua edat 68 anys (?) havent regit los seus reialmes d'Aragó e de Valencia e de Sardenya, el ciutat de Barcelona, 52 anys.

Quan morí el rei Pere, el seu fill Joan tenia 37 anys i s'havia casat dues vegades, totes dues ans franceses: Marta d'Armanyac, neta del rei de France, i Violant de Bar, també neta del rei de France.

Paral·lel amb la mort del seu pare Alfons el Benigne (la seva muller, Blionor de Castella havia fugit abans de la mort, pel por del fillastre)

La mort de Bernat de Cabrera fou tramada per Enrique de Trastàmara i el rei de Navarra, així com la reina Blionor, gran enemiga seva (va fer se dur el cap del reu, un cap excomtat a Saragossa.

Havia volgut que el seu fill Joan es casés amb Maria de Sicilia i li fen avinent el dugent amb el qual veia el seu casament amb ~~[illegible]~~ Violant de Bar

---

Quan fugí del costat del rei Sabella i la seva colla, s'aixeca sometent a Barcelona per penyorar. Martí arriba el 31 a Barcelona i el 3 sortí de penyorar la gent de na Sabella — morí per tot tot sol, als 67 anys i 4 mes. regnat 51 anys i 2 mes.

tar. 1170 (126)

Sibil·la de Fortià

quarta muller del rei Pere III. (c.1377)
vídua de n'Artal de Foces (+ després 1375)
filla de Berenguer de Fortià.

Nascuda a Fortià (Empordà). No sabia de lletra. Sabé conquistar el rei Pere, que el divendres Sant de l'any 1375 havia enviudat de Nª Elionor, i que als tres fressars de ~~1376~~ seixantena i era avi d'alguns vegades. Es deié concubina molt aviat (pel gener del 76 ja es feia prop del rei, i el primogènit, Joan, Duc de Girona, l'aplega i li fa el jou inconscientment, per tot que el pare es torni a casar.

Ella deié "en negocis no s'ha de procedir escalfadament, sinó madurament". Pel juliol del 1376 el rei demana les andes de viatge de la reina difunta, que són a Lleida, perquè han de servir per a Madona Sibilla, ja prenys.

Pel gener del 1377 Sibilla s'instal·la amb la filla (Isabel) al Palau reial. El dimenge 11 d'octubre del 1377 el rei fou enfora cera a Madona Sibil·la de Fortià.

El 17 d'abril del 1379 morí, a un any, el darrer fill, l'infant Pere, i el cos pare el fou enterrar a Poblet, al mateix temps que un fill del duc de Girona (vegeu carta als prohoms de Cervera reclamant els serveis de l'enterrador Jordi Johan.)

El 20/7/1386 el tresorer Pardo de la Casta fou lliurament per ordre del rei a Sibilla, per a la seva filla, de la corona reial ~~i altres joies~~

Els fillastres (Joan i Martí) no assistiren a la coronació de la madrastra.

El 28/12/1387 Sibilla començà a fer treure les robes i les joies del Palau, i el dia 30 de desembre va fugir "a hora de prima ab cap a Lligés, amb sa mare, son germà i tota la gent de casa seva. Hi estigueren tres dies i tres nits i després se n'anaren al castell de Sant Martí Sarroca, del qual era senyor Bernat de Fortià, germà de Sibilla i personatge influent als darrers anys de Pere.

Quan hom sabé la fugida de Sibilla i els seus, s'aixecà consternat a Barcelona per perseguir-los. Joan, el primogènit, estava malalt a Girona, i Martí, avisat de la malaltia, arribà el dia 31 a Barcelona, i el 3 de gener s'afanyà en persecució de la gent de na Sibilla. - El rei morí el dia 5, en dimecres al dia, en el Palau de la Reina. El nou rei Joan I, refet, ataca el castell de Martí de Sarroca i el dia 7 aquest es rendí. Càstigs severs dels còmplices de Sibilla. Persecució relativa d'aquesta. ~~Estancià en un convent, fou~~ Morí a Barcelona el 28/11/1406

Bernat Boades diu que el seu fill va ser un dels primers "molt bells e aspres cadells".

El 19 de març del 1379 fou atorgat a l'infant Pere, difunt, un any d'edat. — Nepotisme: reconeixements a Arbert a Vilamarí, cavaller de Girona; a Pere Bernat de Pontons, donat, per al primer de Roquelle; a Galceran Dezcallar, donat, per a pinte a Sant Genís (per al cos que vagi) que es abat a St. Pere de Casa;

Jaume Roig, en el seu "Spill" (1r. fent del 14t. llibre), escriu: "Lo mercader molt prudeix e virtuós
ell m'afillà e m'abilità per son mester; en un trotes ab pron diners ell metmanies, ben arreats
camí ferrat per Tarragona à Barcelona gran ambó de cent marts l'castell fort prés en
Panadés on amb gran cuita reb'era fuità me vin colrar, presa formar no menys
forada que dell mirador. Na Forciana equi catalana fone natural: ab prou de mal
e malaltia lexat hatia abandonat palau robat, sense semei fon senyor rei propri
marit, muy mort al llit penuntz i nat e fatillat, segons se deia; altre tal feia
a sos fillastres e molts empantes contra sa nina nuenca cessant; lo rey ginyant major joya
apres sa mort segon sos fills abdós contra traydós desheretats sols prosperàs ella i
als seus fent los hereus de sos regnats; per tals pecats fone ben rodeda e turmentada
molts cremades de sos criades a her malgrat."

Hi hagué confusió amb el suplici infligit en temps del rei Ferran I a una jueva
convers nomenada també Violla de Fortià, condemnada per fetilleries a ser
arrossegada i cremada (ho fou a Arbúcies) - En realitat la reina fou desposseïda
(relativament) dels seus béns i tancada amb la mare i son germà uns dies al mona-
stir de Pedralbes i després al castell de Provençals, on tanmateix rebia moltes visites.
Bartomeu Lunes i Nicolau d'Abella foren escapçats el 29 d'abril a la plaça del Blat
Lunes fou, després, esquartitzat (aquest ja havia estat perseguit per Joana quan ell era procurador
Pel desembre del 1387 s'anibà a un advinença amb Bernat de Fortià, i la reina
Violant la allotjà (2000 sous barcelonesos anyals (Pere de Lunes, fill d'Hug, el tiet, al
el braç a Barbera)
El rei mateix li escrivia (6 setembre 1401) "a la molt alta e cara mia
muller Reyna dona Yolant". - Quan la mort del rei Joan Yolant assistí als
funerals en el seu rang, al costat de la nova reina Maria de Lluna. Aquesta
allogà a Bartomeu de Relat, tresorer que havia estat de Yolant, una casa al
costat del Palau de la Reina; i allà morí el dijous 25 de novembre 1406, ates
vist i non hores de la vetlla i religiós de la Tercera Orde de Sant Francesc. Vestint
l'hàbit de l'orde fou sebollida prop de l'altar major de Sant Nicolau, en de
manà en sos funerals que hagué estat als rei N'Anfós III

El 5 de gener del 1382 Pere III escriu al regent a Barcelona amb motiu de la coronació de la reina
Yolant que vagi a punxa en l'execució de les sentències pendents, a fi que els criminals no s'a-
profitin de l'absència del rei. Amb motiu del viatge a València de la reina fa igual advertiment al
regent i fa diversos ordenats que hi ha a la ciutat.

Bernat de Fortià viu també en les seves obres; fabricà a galeres.

Vestint l'hàbit de l'Orde de la Tercera de Sant Francesc fou enterrada prop de l'altar major de Sant Nicolau, en el
cementiri on jeuen, que contenguin les despulles del rei Alfons III - La seva estàtua jacent de reposta
bella escultura adossada als de cases al cost. i una mica dubtat del fet (mans juntes, plens
d'anells malgrat l'hàbit monàstic.

Pel gener 1376 el duc Joan de Gironi escriu a Joan Fivaller, familiar seu en la Cort del P/pare, que digui a madona Sibilla Sibilia que no és e serà fet gran [illegible] ni altri tracte matrimonial amb altre Rey que prenga muller. Una dia mès tard escriu que "De la partença del senyor Rey haurem haut gran plaer. e volem que la dita dona Sibilia hi atiranda, perquè volem que parlets amb ella de manera que tinga a prop lo senyor Rey e quel conserve bé e continuament e que no dó loc a altra dona per res, car d'això en farà plaer e servici."

Francesc dez Blasch exerceix per nom. reial en 12/7/76. Treures de na Sibilla. La renda atribuïda pel rei a la seva amb és de 2000 florins: comença a cobrar-la tegual a 17 mesos després de la mort de Eleonor, el mateix dia el rei li feia gonal de 2000 florins d'or d'Aragó — Casa de Na Sibilla: Bernat de Foix i s/muller madona Blanca amb la cambrera; dona Francesca de Cervià; Francesca de Portiá, mare (el pare és mort) de cambrera; Blanca de Castanya, cambrera d'Antilla., Beneta Ferrera, i dues criades. - Tenia també en ella Joan Bantell, Pere de Vallgornera i Bernat Carbó, Fr dez Blasch, Guillem les Eres, argenter, Guillem Barnuls i Pere Pascuell (cuiner).

Adduc abans a cavar a al rei, els pirats i pirates de Vilafranca del P. i de Sant Feliu li feien obligats en metàl·lic; el comte de Prades li regalà una copa; un pitxer d'argent, daurat i esmaltat; el vicari de Calatrava una mula i diverses joies. El bregal d'Isabel era cobert per una cobertor reial de cendal vell vermell i tafetà groc.

"E Barcas devets pensar que en semblant fet no procehirem escalfadament ans madurament e així com se pertany". (carta de Sibilla al comte de Prades.)

A Joan, en carta de 27 juliol 1377, Pere li escrivia que per arguard entre ell e madona Sibilla de Urgunes (morta) e per intercessió de madona Sibilia, a la qual li dita Urgunes-Sibilia afectuosament unida e la qual per reverència seva nos n'ha fet gran mistèria" li ha concedit 50000 sous barcelonesos dels bens confiscats a Jaffudi Abtzar. I acaba "Perquè us ho notifiquem als efectes que sapiats e que penets, car fill, que en les coses de que nós hagam com plaure a vós e a dó Urgunes nos ho farem volunterosament."

El rei, en nov. 1377 ja escriu a Comtessa d'Aragó, muller d'Hug de Cervelló, que vagi a la cort a portar consol a la seva Sibilla. Ho encarrega a Antoni de Vilaragut, consoller seu i cosí de la dama; i vol que el gov. de València li hi ajudi. Escriu a madona Comtessa que no es negui a complir les ordres.

La parma del poder de Sibilla i d'en Pere del Pobil. Un parcis d'Arca, anomenat Andreu Call, es vanta d'haver [illegible] a Egmont per escrit" Cosi de la reina, i l'ha escrita al governador de Mallorca que faci una informació [illegible]

Comunicació de Sibilla d 30/1/81 - Pere fou cavaller a Berenguer de Bantell, cosí de la reina Sobre ella (i la Cort de Fraga de 1384 ho confirmaran per per testimonis seus) li donà les Comunitats, i les viles d'Alguaire, Tolva, Novelda, Aspi la Mola — En cas d'haver-hi contradictors d'aquesta donació de castells a Bernat de Portiá. - 1384 maig Cèlia de Conejo, viuda anti Arpell. - Elogi d'una altra Pere

Juan de la Cort, N'Alatzar. Deixava diners a la reina Elionor. En 1374, a petició d'El. en deixà també (100.000 sols barceloneros) a Pere per al pagament d'hares de les tropes que volia alçar el soldats de Jaume IV.

Despeses reina Elionor en mig any (1373 – 1374)

Dbre 1373 – Ingressos – 486.887 sols 4 drs. obl. barceloneros	Despeses: 441.977 sols 1 dr. barc.
53.537 " 3 " jàqueros	2211 sols 6 dd. jàq.s
38.479 " 3 " mallorq.	2131 flori i ½ or Aragó
5068 flors. d'or d'Aragó	

" Estat de caixa:

44.910 sols 3 drs. obl. barceloneros
51.325 " 8 " " jàq.s
38.479 " 3 " mallorq.
2.936 flors i ½ or d'Aragó.

Juny 1374 – Ingressos: 544.888 s/ 4 d/ obl. barc.	Despeses – 161.521 sols barc.
2.160 s/ 5 d/ obl. jàq.s	266 s/ 6 dd. jàq.
38.479 s/ 3 " mall.	801 fl. ½ d'or Aragó
3.336 florins i ½ or d'Aragó	

Taula reina Sibilia: – Begudes: vi grec i malvasia.

Dinar: diferents entrants, avirans, cam o peix, fruita i postres. Molt estimats indians, capons i galldindis – Sor int pallastre, caça de plomas, guatlles, tidons, gruas i perdices i cam de bou, de vedelle i de bé, i cam de porc, fresca i salada. Porcells farcits i rostits de llebre – Verdures: fideus de formatge aragoneros, col verdes, espinacs, naps, llenties, faves, cigrons, espèrrecs i enciam. – Peixos: llenguados, orades, pagells, calamars, llagosti, – bacalli, anyades sardines – Salses agredolces – julivert, ouyga, ab sal, pebre, all, ceba, vinagre, mostaça, pimbre, clavells, fonoll, canyelle i anxarops. Torrons dulats de festuca i comins, neules i flaves, formatges de Mallorca, panes i figues de Valènica, pinces conf. de Sicilia i ostres de la Provença i tiontes de la Molina.

(Requiem les noces)

Joan Mathe

Tab. 1150

A les noces assistiren els comtes d'Empúries i d'Urgell, els prelats de Barcelona, Lleida, Girona, Perpinyà, Valencia, Cangrejo, Mallorca i altres Aves.

Joan no era a Barcelona. Le vetlle menia s'il troba a Sant Celoni, però el dilluns, dia al cavant, és ja al Palau Major. — El cavant es fou a la Seu, a l'altar de la Catherine. El rei hi assistí ab tots els atributs de la majestat (mantell, corrones, septre d'or a la mi dreta i pom d'or a l'esquerra. — Vint dies durarem les festes, on participà tot el poble i tot la ciutat de Barcelona

Pel abril 1334 Pere està malalt a Lleida. Escriu (18 abril) al seu pare dientli que ha sabut que a Barcelona hi ha hagut aldarulls per la qüestió del pa i del blat. Hi hagué un mar petzem forçat, robatoris i cavalls morts. Ell hi hauria anat a posar-hi remei, sinó que la nuestra persona no estava la hora en tal estamiento, porque haviamos havido una poca de calentura; mas es nuestro entendimiento, si a Dios plaze, que si pasado tercer dia de la dita calentura nos sentimos meter no luego, si vos senyor lo mandades e ordenades en camino por ir a la dita ciudat de Barcelona e proveir en tal manera que la dita ciudat sea en buen estamiento, e los turbadores de aquelle e culpantes en el dito excesso, sean por devida pena castigados".

Uns dies més tard, el 23, escriu de nou:

Padre e senyor muy alto e muy poderoso: Teniendo que por algunos vos será recontado el estamiento de nuestra persona en diversas maneras, por toller toda dubda de vuestro corazón vos fazemos saber que el lunes primero pasado en la manyana nos sentiemos alguna poca de calentura e de agreviamiento en nuestra persona e havemos así passado con viandas de dieta que conviene entro a huey dia sábado, que no havemos sentido tanta callor, e segun dizen los phisigos ~~...~~ est accident es de la qualitat de la sangre, por que entienden que periglo ninguno no havemos e bien así lo sentimos nós, senyor, en nuestra persona; e Dios queriendo, dentro pocos dias vos faremos saber el millevamiento a nuestra persona del qual entendemos que vos senyor haurredes grant plazer. — —

Quan mor Alfons III, Pere ho comunica per lectos de Saragossa (3 febrer 1336) ~~...~~ al Sant Pare Benet — i en carta (circular) als reis de França (Felip), de Nabarra (Felip) de Trinacria (Sicilia - Frederic) Pere segon, rei de Sicilia; Robert, rei de Sicilia i Jerusalem; Jaume, rei de Malorca, Alfons, rei de Castella; Alfons, rei de Portugal, ~~...~~ l'infant Joan Manuel; a Joanne reina de Nabarra, Constancia, reina de Mallorca (gemma sua) a tots els cards. col. romà de l'Iglesia —

Data naixement Pere III — segons tots els mss. de la crònica és el dia 5 de setembre de 1319, diumenge. D. G. i D. ha comprovat que el dia 5 era dimenge — Prosper de Bofarull dona a Ses Condes de Barcelona vindicados, el dia 15 com a data del naixement. Zurita admet el dia 5 sense dir dia de la setmana

---

Els documents de l'Itinerari demostren que era molt lligat amb el seu germà Jaume, comte d'Urgell, i que de vegades sortia en defensa seva, dirigint-se al seu pare per demanar-li coses per ell. (carta del 23 d'agost del 1333 demant que excusi els homes del comtat d'Urgell i del vescomtat d'Ager d'anar a lluitar en defensa del comtat de Pallars i del bisbe d'Urgell.

"Encara, senyor, que la vuestra mercé sia de querer guardar en las ditas coses qual dito Infant don Jayme no sia perjudicado".

---

tas - 1170 (129)

"Libre Debat entre Honor e Delit" de Jacme March (mss. Aguiló, pub. per A. Pagès) el poeta descriu el setge de Nuvedre (juliol 1365) per l'exèrcit de Pere III. Comença així:

Nuvedre

Co fo el mig de juliol,
al punt que era entrat lo sol
en lo calt signe de Lleó,
on majors calors de l'any só.
Angoixós temps e plasentiers
plaser avion cavallers,
lladonres l'ardit, lleial e bo
que lo molt alt rei d'Aragó
tenia Nuvedre assetjat,
al cui entaven atendats
corrs e vezcomtes e mant baró.
Aqui veriets molts pavellós
Estendats, e fabres Garbaques,
e cavals fermats per estaques,
enills e crits e gran brogit,
enquer veriets mant hom garnit
que entravon dintre les barreines,
far assalts per moltes maneines,
llances volar, caiell e dard;
on tenc mant home per musard,
si lai no fo, si ésser pot,
veser d'armes faser tal joc,
quas als bons és trop gran plaser.
Es cert, quas amic de cor ver,
llai volgui ener es estar, - - -

Itinerari de l'infant Pere (després rei Pere III) (1319-1336)
per Daniel Girona i Llagostera.
Estudis Universitaris Catalans, vol. XVIII i XIX (1933-1934)

Jovent del infant Pere (III)

Sempre anava amb el seu germà. Generalment vivia a Aragó.
Escrivia al seu pare en aragonès, mai en català.
Fou — mort a l'infant Joan - patr. d'Alexandria - a Tarragona (agost 1334)
Mort de l'infant Jaume (germà de Pere III) el juliol 1334. (El seu contacte amb ell des de Pere demana la seva absència)
1328 - (nomenament lloctinent general) és a Tarragona i altres llocs d'Aragó: entre els quals Osca i Barbastre.
1329 - pel març va a Catalunya (Almacelles, Lleida, Balaguer (3 mesos) Lleida (2 mes) i Barcelona (fortes pluges fins a dotze del 33 s'està a Aragó (Daroca, Teruel, Osca, Exèrica, Montalbán, Alcanís, Barbastre, Esca, Tarazona, Jaca, Magallón.) - Pel desembre és a València i torna a Tarragona.
1334 - Pel febrer entra a Catalunya (Lleida, fins a mitjans de juliol) - Cervera i Barcelona - Pel nov. és a Girona i d'allí per Montorell a Cervera, Albesa: Lleida. Hi està malalt: el cuiden Berenguer de Cornet (Bertran de Roda, espaser de la dita ciutat, li van adreçant vidals, cuirs vermells i altres medicaments.) Per Tarragona i Montsó va a Barbastre i Tarazona per entrar novament a Saragossa.
1335 - Pel febrer fa una excursió per Aragó fins a la frontera Navarra (de finals març a mitjans abril) Per Borja a Tarragona i pel març a Cast. Alcanís: Montalbán (un mes i mig) a Teruel fins a mig setembre. A Daroca; a darrers d'oct. a Tarragona. El 24 gener 1336 (cal. mod.) el Corpus que és molt aviat pel de Nadal i Nicolau, el trobem donant diners per jugar al dau, a taules i a la perxa, (quantitats no gaire grans cada vegada, de 2 a 15 sous jaquesos)

(*)

Les noces de l'infant Joan amb Yolant d'Armanyac, per Josep Mª Madurell i Marimon
Estudis universitaris catalans – vol XIX – 1934.

Joan - Matha

Tingueren lloc a Barcelona amb gran pompa el dilluns, dia 25 d'abril del 1373.
Els tractes, havien durat de pressa. Ja s'havia començat a parlar poc després de la mort de Joana d'Valois (oct. 1371) que d'altres partits (Violant, duguesa de Clarència, filla del duc de Milà; Maria, filla del Comte de Bolonya?) i Catalina, filla del difunt comte de Sicília) foren ofertes a Joan. Però l'oferta del comte d'Armanyac és oficial el octubre del 1372. i els tractes, van fer-se amb gran rapidesa. – El dot assignat a Matha fou de 150.000 fr. (50000 al comptat ℔ i assignant la resta en 5 anys sobre unes rendes d'Arles, Lautrec; lloc dels comtats de Lomagne i de Foix)
El casal de Barcelona aportava 100.000 fr. Barcelonès. – Els pactes foren signats a Lautrec el dia 6/3/73
La duguesa arribava a Balaguer el dimecres dia 24 (el rei havia volgut celebrar el casament el dia de St Jordi, festa de la família reial)

Castelló de Borriana. 16 juliol 1363 Ferran

– Lo Rey

Molt car companyo. Per les moltes obres que l'infant en Ferrando ns feia e ns pot fer endavant a honor e bé de la corona e de la Regne, e d'aço encara un per fort estret, nos volents esguardonar aquell infant, per justicia havem fet degollar en la nostra corrador, l'infant, e Diego Perez Sarmiento e Lope Manuel, hui en aquest dia abans dinar. E per tal com les antedites fets se compleixen en moltes maneres, e moltes falses veres se [illegible], certeixem e a vos complim, perque us pregam affectuosament. Dada en Castelló de Borriana sots nostre segell secret. a XVI dies de juliol (1363) Rex Petrus.

El dia 20 fa saber a tots els antedits que vengui personalment en presencia del Rey en Ferran.

Joan - Matha (1373)

La duguesa Matha d'Armanyac feia nit a Sant Adrià Andreu el dia 23 d'abril; l'acompanyava l'infant Martí. – El dimecres dia 24, eixiren de Barcelona a trobar el seguici cap al costat de Montcada: Prous nobles e insignes, prelats, nobles, barons, milites, cors de ministrils de la ciutat, tots els jueus amb el seu Toralit (Pentateuc), que il·luminaven el camí amb torxes, perquè per no fer tard havien sortit de ciutat molt abans de l'alba.
Mentrestant, a Sant Andreu, l'infant feia passar tanda de jugleis i per justar a honor de la duguesa. També li oferiren la corona d'or que li tramitia la reina (feta per a dessa sua) la combrà e pujava en marxa i una altra, dirigia al coll de la Calanda, als afores del Portal Nou, amb el rei. Aquest seguici era solemne i tenia caràcters de desfilada monumental: dues galeres, muntades damunt carros, semblaven avançar dins les aigües de la mar; dues comparses de moros i cristians lluitaven amb alvorada amb espases i escuts de fusta.
La duguesa cavalcava un bell corser i entrà pel Portal Nou a la ciutat, anà per la Bòria, la plaça del Blat i el carrer dels Especiers (Argenteria), a la plaça de Sant Jaume i el carrer de Pere de Vallseca, arribà al Palau Reial (de la reina) on aquesta donà a rebre i la Reina encara nous presents.

Tas-1150 (136)

J. Petit:

Un capitaine du règne de Philippe le Bel, Thibaut de Chepoy

Moyen Age - année 1897.

8° Ln 2745095

Bofarull y de Sartorio - Manuel

Colección doc.s Inedd del Archivo Gral Aragón

1860 - 1876

XXIX
XXXI

Ob 33

~~XXXII - XXXIV~~

Prospero de

Ob 33

XII censo de Cataluña

Joseph Petit

Charles de Valois

Paris 1900 - in-8°

8° Ln 2747.815

A

Anjou, Lluís, duc d' 195, 209, 311, 329, 334, 346, 347, 352, 364, 372, 382,
Aragó, Constança de (muller d'Hue de Cameles) 377, 412, 415, 395, 407, 416,
Albuquerque, Joan Alfons de, 199, 200, 201, 202, 213, 297, 299,
Aragó, Pere de, senyor d'Egina, 391.
Albornoz, Gil Alvarez de, Cardenal d'Espanya, 199, 203, 325, 347, 365,
Aragó, Bonifaci de, 391,
Gofrin, Peralonso, 206,
Lemany de Cervelló, Ramon, 211, 265, 282, 339, 410, 422,
Legrós, Pere de, 393.
Alfons, rei de Portugal, 213
Vella, Nicolau de, 427.
Albornoz, Alvar Garcia de, 215, 263,
Alexandre V, 435
Alagó, Artal de, 218, 342, 343, 344, 345
Arbórea, Elionor de, 349, 350, 351, 402, 416,
Avendaño, 220
Abu Saïd, rei de Granada, 230, 234, 235, 236, 237, 239, 241,
Acciajuoli, Ramer, 391, 392,
Armanyac, Comte de, 230, 236, 250, 312, 313, 411,
Anjou, Lluís II, duc de, 429, 434,
Alfons, fill de Pere I de Castilla, 238, 246
Alfons, fill de Pere III i d'Elionor de Sicília, 245, 253, 352,
Andenheim, Arnau de, 245, 297, 312,
Alvarez de Toledo, Garcia, mestre de Santiago, 246.
= Abarca, P. 251 | Alemany, Bernat, 386
= Alexandre el Gran, 307 | Almenara, Guillem de, 391
Alvarez d'Exàrica, Maria, 307,
Aversó, Lluís de, 318, 353,
Alemany d'Orriols, Bernat, 323
= Amigó, Pere de, 323 = Avinyó, Marc de, 435
Armanyac, Mata de, 328, 337, 359, 360,
Aragó, Bartomeu de, 342.
Arbórea, Hug IV de, 346, 347, 348, 367, 384, 402,
Aversó, Francesc de, 347
Arbórea, Benedetta de, 347,

Tas - 1150 (131)

C 2

E ~~Cervantes, 269.~~

A ~~Castellví, Gonçalvo de, 123, 133~~

A ~~Çacirera, Guillem, 123~~

A ~~Castro, Inès de, 129, 198, 201, 239, 309~~

O E ~~Conçut, Bord de, 132~~ — [~~Centelles, Pere, 272,~~

R ~~Cruïlles, fra Dalmau de, 139~~

O ~~Constança, infanta de Sicília, 151, 152, 181, 307~~

L ~~Clarença, Jaume de (veure Jaume III de Mallorca) 15~~

O ~~Corbera, Riambau de, 157, 162, 163 bis, 167, 170, 177,~~

O ~~Codinacs, Bernat de, 158,~~

A ~~Castellet, Gispert de, 166~~

O ~~Corbera, Bernat de, 173~~

R ~~Cruïlles, Bernat de, 173, 222,~~

X A ~~Cabrera, Bernat de, 175, 183, 185, 200, 207, 212, 215, 216, 223, 227, 228, 231, 233, 234, 235, 238, 239, 240, 247, 251, 252, 253, 255, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 308, 328, 398, 399, 403, 409, 423,~~

A ~~Castellbó, Vescomte de, 287, 311, 322,~~

O ~~Contarini, Joan, 176~~

A ~~Cattoni, Bartomeu, 176~~

X O ~~Constança, reina de Sicília (filla de Pere III) 184, 209, 230, 241, 306, 307, 326, 341,~~ X

L ~~Calvert, Clairvaux, Conçor de, 297.~~ || ~~Constança~~ Hohenstauffer ~~(muller de Pere II el gran) 308~~ de Sicília

~~[illegible] 197~~

6 matí – pit esquerre

8'/2 " – " dret

11 " – dos pits

1'/2 tarda – pit dret i biberó.

4 tarda – " esquerre i "

6'/2 " – " dret i "

9 " – dos pits i biberó

---

biberó = 30 grs. llet

15 " aigua

½ terrós